

KNIŽNICA A. BERNOLÁKA V NOVÝCH ZÁMKOCH

PRESLÁVILI NÁS 2010

Osobnosti Novozámockého regiónu
(kalendár výročí)

ÚVODOM

Čaká nás rok 2010. Aký bude, čo prinesie budeme bilancovať záverom roka. V každom prípade, osobnosti novozámockého regiónu, ktoré sa v kalendári výročí, vydávanom pod výstižným názvom PRESLÁVILI NÁS 2010 objavia, už svoje ovocie priniesli. Zanechali svoju stopu na poli svojho pôsobenia – v mieste, ktoré si ich pamätá a rád pripomína.

Život týchto osôb, ich práca, tvorba si zasluhujú našu pozornosť a úctu i naďalej. Ich osobné životné výročia sú preto pre našu knižnicu vynikajúcou príležitosťou pripomenúť ich širokej verejnosti z celého regiónu.

Kalendár výročí osobností novozámockého regiónu je tvorený chronologicky – mesiac v roku 2010, v tom dátum narodenia alebo úmrtia.

Kalendár bol tvorený priebežne.

-zostavovateľka-

OBSAH

Úvodom	2
Január 2010	4
Február 2010	14
Marec 2010	22
Apríl 2010	32
Máj 2010	40
Jún 2010	47
Júl 2010	54
August 2010	60
September 2010	65
Október 2010	74
November 2010	85
December 2010	92
Známy iba rok narodenia alebo úmrtia ... (okr. výročie).....	100
Menný register	115
Profesný register	122
Geografický register	139
Autorský register	141
Fotografie na titulnom liste	143
Zdroj	143

JANUÁR

FORGÁČ, Peter (Forgách) – 570. výročie narodenia

[1]

*? - †?. 1. 1440 Lefantovce (Slovensko)

- stoličný hodnostár – príslušník šľachtického rodu

Pôsobil na dvore kráľovnej, 1397-98 bratislavský podžupan, 1403-1422 nitriansky župan. V r. 1400-11 veliteľ uhorského vojska bojujúceho proti moravským a ratiborským kniežatám a proti Poľsku. Účastník bojov proti husitom; na príkaz kráľa Žigmunda Luxemburského v r. 1422 ako nitriansky župan zhabal majetky zemanov z Lefantoviec, ktorí ako príslušníci kráľovského vojska prebehli na stranu husitov. V r. 1408 dostal povolenie vystavať v **Komjaticiach** pevnosť – kaštieľ.

In.: Slovenský biografický slovník II. zväzok E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 110; Biografický lexikon Slovenska II C-F. Martin : SNK-NBÚ, 2004. S. 116.

LÉVÁRDY, František – 125. výročie narodenia

[2]

*1. 1. 1885 – †22. 6. 1916

- rímskokatolícky kňaz

Pôsobil v obci **Rúbaň**.

In.: Rúbaň : pozoruhodnosti. Komárno : Komárnanské tlačiarne, 1997. S. 15

MAJERČÍK, János – 60. výročie narodenia

[3]

*1. 1. 1950 –

- lekárnik – regionálny historik – kronikár

Spracoval dejiny **novozámockej fary**, františkánskeho kláštora, kalvárie ako i novozámockých kaplniek . Od r. 1975 pôsobí v Bátorových Kosihách ako lekárnik. Vedie kroniku obce.

In.: SZÖKE, József – VICZIÁN, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits kiadó, 1993. S. 199.

PRISTIČ, Ján Mons.– 70. výročie narodenia

[4]

*1. 1. 1940 Jasová –

- katolícky kňaz – správca fary

Pôsobil ako katolícky kňaz. Ord. 1963, bol správcom fary v Chrásťovciach, Čeladiciach. Od r. 2008 pôsobí v Nitrianskej diecéze

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1971. S. 351 ; www.mariasoft.sk/knazi/bt-O-R.htm.

PRISKIN, Zoltán – 35. výročie narodenia

[5]

*2. 1. 1975 Nové Zámky –

- pedagóg

Základnú školu navštevoval v Zemnom, potom absolvoval Gymnázium v Nových Zámkoch, R 1999 získal pedagogický diplom na UKF v Nitre, odbor dejiny-filozofia. Už ako vysokoškolák vyučoval na Cirkevnom gymnáziu V Kolárove, v súčasnosti je riaditeľom školy. Žije v **Zemnom**.

In.: Szlovákiai Magyar Ki kicsoda. Pozsony : AB ART, 2001. S. 192.

OČKAI, Ladislav (Ocskay) – 330. výročie narodenia a 300. výročie úmrtia

[6]

*? 1680 Očkov - †3. 1. 1710 **Nové Zámky**

- kurucký generál

Pochádzal zo zemianskeho rodu. Študoval na jezuitskom kolágiu v Trnave. V r. 1795 vstúpil do Pálfiho jazdeckého pluku a odvtedy pôsobil v armáde. Bojoval proti Turkom, avšak pre zabitie priateľa ušiel zo strachu pred trestom do Turkami okupovaného Temešváru, kde prestúpil na mohamedánske náboženstvo. Po čase sa vrátil k pluku a na intervenciu rodiny dostał milosť. Vyznamenal sa v bojoch na Rýne, znova však dezertoval k francúzskemu kráľovi Ľudovítovi XIV., od ktorého dostał hodnosť poručíka v husárskom pluku. Disciplína francúzskej armády mu však nevyhovovala, vrátil sa domov, rodina mu opäť vyprosila milosť. Dostał za úlohu zorganizovať oddiel z dezertérov. Zverboval oddiel s asi 400 ľuďmi, pridal sa však s ním k povstaniu uhorskej šľachty proti Habsburgovcom vedenému Františkom II. Rákocim. Vďaka svojej odvahy sa stal veliteľom rýchlej jazdy, ktorú tvorilo 5-6 tisíc mužov. Za odvážne útoky a prepady ho nazývali knieža ohňa alebo Rákočiho blesk. Očkai však zradil i štvrtý raz a pri Preseľanoch prešiel do tábora veliteľa cisárskych vojsk Pálfiho. Jeho prechod na cisársku stranu spôsobil povstaniu veľkú morálnu škodu, preto povstalci nenechali jeho čin bez trestu. Skupina pod vedením Adama Javorku ho 1. 1. 1710 na ceste medzi Vrbovým a Očkovom zajala a dopravila do Nových Zámkov, kde ho odsúdili na trest smrti napichnutím na kôl, ktorý mu bol na prosbu brata Alexandra pozmenený na státie. Jeho hrdinské činy i zrady sa zachovali i v historických a ľudových piesňach.

In.: Encyklopédia Slovenska IV. N-Q. Bratislava : Veda, 1980. S. 156; Slovenský biografický slovník IV. M-Q. Martin : Matiča slovenská, 1990. S. 320.

ISTVÁNFFY, Edvin, Rainer – 115. výročie narodenia

[7]

*4. 1. 1895 Štúrovo - †3. 6. 1967 Budapešť

- strojní inžinier – vysokoškolský profesor – doktor technických vied (1953)

Diplom získal v r. 1922 na Technickej univerzite v Budapešti. Hral veľkú úlohu v zriadení prvých maďarských rádiolokátorov a v založení i rozvoji krátkovlnného priemyslu. Zaoberal sa s zdokonaľovaním kondenzátorov, technickými problémami antén. Veľa publikoval. Ako profesor 15 rokov vychovával generácie technikov.

Napísal: Mikrovlnná technika a rádiolokátori (Bp., 1955); Tápvonalak.....a antény (Bp., 1967)

In.: Magyar életrajzi lexikon I. A-K. Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. S. 783-784.

FRANK, Stephanus – 145. výročie narodenia

[8]

*5. 1. 1865 Budaörs –

- kňaz – kaplán

Za kňaza bol ordinovaný 10. 9. 1888. Stal sa kaplánom v **Nových Zámkoch**.

In.: Schematismus cleri archidiocesos strigoniensis. 1916. S. 311.

HUDEK, Rudolf – 60. výročie narodenia

[9]

*5. 1. 1950 Nová Dedinka -

- kaplán

R. 1975 pôsobil ako kaplán v **Nových Zámkoch**.

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1978. S. 118.

PASZTERKO, László – 50. výročie narodenia

[10]

*5. 1. 1960 Budapešť –

- športovec-boxerista

Základnú školu navštevoval v Nových Zámkoch. V Elektrosvite v Nových Zámkoch viedol klub boxeristov. Jeho športová kariéra je úzko spojená s naším mestom. R. 1977 začiatok kariéry, 1980 boxoval za I. ligu – za Galantu, neskôr Nové Zámky, od 1989 profesionál. Počas svojej profesionálnej kariére odboxoval 70 zápasov z toho 36 víťazných, 7 remíz, v 27 podľahol súperovi. V súčasnosti prevádzkuje bezpečnostnú agentúru a viedie mladých zverencov. Žije v **Nových Zámkoch**.

In.: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig?. Szekszárd : Babits kiadó, 1993. S. 238 ; Pästiar László Paszterkó jubiluje/[autor] (-RG-). CASTRUM NOVUM. –Roč. XIX, č. 51 (2009), s. 13.

NAGY, Stephanus – 220. výročie úmrtia

[11]

*? – †7. 1. 1790 Kamenín

- knaz

Pochovaný je v cintoríne v **Kameníne**.

In.: Kamenín : pozoruhodnosti. Komárno : Komárňanské tlačiarne, 1997. S. 12.

PASZTOREK, József Antal – 180. výročie narodenia

[12]

*7. 1. 1830 Nové Zámky – 15. 9. 1848 ?

- cirkevný činiteľ

In.: A Pannonhalmai Szent Benedek Rend Névtára 1802-1986. Győr : Széchényi nyomda, 1987.

JEDLÍK, Štefan Anián – 210. výročie narodenia a 115. výročie úmrtia

[13]

*11. 1. 1800 Zemné - †12. 12. 1895 Győr (Maďarsko)

- fyzik - vedec - vynálezca - publicista - pedagóg - knaz

R. 1810-13 študoval na gymnáziu v Trnave; 1814-17 v Bratislave; 1818-20 na rehoľnom lýceu v Győri. R. 1817 vstúpil v Győri do benediktínskej rehole. R. 1821-25 teológia v Panonhalme; 1822 PhDr.; 1840 univerzitný profesor; 1858 riadny; 1873 čestný člen UAV.

R. 1822-23 a 1825-26 profesor gymnázia; 1826-31 rehoľného lýcea v Győri; 1831-39 profesor fyziky a poľnohospodárstva na Královskej akadémii v Bratislave; 1840-78 profesor fyziky na univerzite v Pešti; od roku 1878 na odpočinku.

Zaoberal sa chémiou, elektrinou, elektrotechnikou a optikou, najmä ako experimentátor a konštruktér.

Dosiahol výsledky, ktoré ho zaradili medzi najpozoruhodnejších uhorských vynálezcov 19. storočia, priekopníkov elektrotechniky v mnohých ohľadoch i vo svetovom rámci. Dal si patentovať iba jediný vynález – **prístroj na výrobu sódovej vody**, ktorý vynášiel v r. 1826 a neskôr v Bratislave zdokonalil.

Najväčšie úspechy dosiahol v pokusoch s elektrinou. Aby preukázal elektromagnetický vplyv prúdu, 1827-28 skonštruoval a žiakom predviedol elektromagnetický prístroj, ktorý mal stály jednosmerný rotačný pohyb. Bol to **prvý elektromotor** zavedený do praxe 1834 M. H. Jacobim. **Jeho magnetický čap** sa stal základom elektrického rušna. 1842 skonštruoval malú **4-kolesovú elektrickú lokomotívnu**.

Sústavne sa usiloval aj o zdokonalenie **elektrických článkov a akumulátora**, 1844 Graveho a Bunsenovej batérie. Významné boli jeho práce na úprave Bunsenovho uhlíkového zinkového článku. V 50. rokoch zhotoval **prístroj na rezanie vtedy veľmi jemných optických mriežok**. Okolo 1858 zstrojil „jednopólový induktor elektriny, prvý unipolárny prístroj, prostredníctvom ktorého došiel k princípu **elektrického dynama**“. R. 1863 skonštruoval **veľkokapacitný elektrický kondenzátor**, odmenený 1873 na svetovej výstave vo Viedni medailou za pokrok. R. 1866 vytvoril **rúrkový elektrický zberač blesku**; 1867 skonštruoval **akumulátor**, zstrojil tzv. **vlnový stroj**, ktorý mal predvádzat vodné vlny.

Fyziku pokladal za vedu, ktorá skúma sily a zákony prírody, delil ju na teoretickú a aplikovanú.

R. 1841 zakladajúci, 1873 čestný člen Uhorskej prírodovednej spoločnosti; 1872 zakladajúci člen Uhorskej zemepisnej spoločnosti; 1891 prvý člen Matematicko-fyzikálnej spoločnosti. 1867 kráľovský radca, 1879 vyznamenaný Radom železnej koruny III. tr.

Napísal: Tentamen publicum a physica ... (Bp., 1845); Vysokoškolskú učebnicu fyzika I. časť – učenie o ťažkých telesách-Súlyos testek természettana (Bp., 1850); Hőtan (Bp., 1851); Fénytan (Bp., 1851); spoluautor nemecko-maďarského vedec-kého a technického slovníka (Bp., 1858); napísal okolo 40 štúdií a článkov maďarských časopisoch a ročenkách (Magyar Orvosok és Természetvizsgálok Munkálatai, Magyar Természettudományi társulat Évkönyve, Magyar Tudományos Akadémia Értesítő ...), spolupracovník Egyetemes magyar Encyklopédia. Za učebnicu fyziky odmenený hlavnou cenou UAV.

Pamiatky: hrdina románu Á. Horváha: A dinamő regénye. (Bp., 1944); -pamätná tabuľa na Základnej škole Á. Jedlika v Zemnom; -v Győri po ňom pomenovali Strednú strojnícku školu

In.: Magyar életrajzi lexikon I. A-K. Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. S. 809-810; Slovenský biografický slovník II. E-J. Martin : matica slovenská, 1987. S. 543.

KISSLING, Barnabás – 85. výročie narodenia

[14]

*11. 1. 1925 Krátke Kesy -

- architekt - staviteľ

Gymnaziálne štúdiá ukončil v Leviciach. R. 1962/63 autor projektu novozámockej budovy pošty a telekomunikácií, spoluautor budovy Slovenského rozhlasu.

In.: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits kiadó, 1993. S. 161.

NIEDERMANN, Mór – 120. výročie narodenia

[15]

*11. 1. 1890 Šurany – ?

- rabín – doktor filozofie – pedagóg

Po ukončení gymnázia navštevoval Vedeckú univerzitu v Budapešti i Vzdelávací inštitút pre rabínov. 1915 doktor filozofie; 1917 osvedčenie pre rabínov. Od r. 1917 pôsobil ako pedagóg na Chlapčenskej škole Bp. Izraelskej náboženskej obce. Od 1918 pôsobil ako hlavný rabín.

Napísal: A Vulgataviszonya az Agadához és Targumhoz.

In.: Ujvári, Péter: Zsidó lexikón. Budapest , 1929. S. 653.

ČISLÁK, Vincent – 80. výročie narodenia

[16]

*12. 1. 1930 Bystré –

- politický a hospodársky pracovník

Pracoval v hospodárskych funkciách v Šuranoch. R.1961-64 tajomník OV KSS, neskôr člen ÚV KSS a sekretariátu ÚV KSS.

Napísal: Energetická efektívnosť poľnohospodárskych sústav. Bratislava : Veda, 1990.

In.: Encyklopédia Slovenska I. A-D. Bratislava : Veda, 1977. S. 475.

MIKLIS, Jozef – 85. výročie narodenia

[17]

*13. 1. 1925 Mojzesovo – 12. 10. 1994?

- správca fary

Ord. 1949. Pôsobil ako správca fary v Slažanoch. R. 1955 kaplán v Štúrove.

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1971. S. 346; Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1978. S. 134.

SZÉKHÁZI - Keszely, Teodor – 35. výročie úmrtia

[18]

?1894 Záhreb – 13. 1. 1975 Nové Zámky

- umelec-maliar

Dielo: Novozámocký trh v zime. Múzeum Jána Thaina /zbierkový fond/,Nové Zámky ; Na priedomí /olej na lepenke/. 37,5 x 40,5 cm. Galéria DEGAS, Bratislava.

In.: STRBA, Sándor : Moje mesto – Nové Zámky II. 1842-1910. Nové Zámky : Mesto, . S. 48. R/186 ; www.degas.sk ; www.muzeumnz.sk .

LANG, Anton – 145. výročie narodenia

[19]

*14. 1. 1865 Trenčín - †?? 1938?

- kaplán

Ordinovaný bol ako rehoľný kňaz Congregatio Missionis 20. 7. 1893. R. 1907 prijatý do služieb ostruhomského arcibiskupstva. Pôsobil ako kaplán v Šali, v Slovenskom Mederi a Starej Turej.

FILLO, Vladimír – 70. výročie narodenia

[20]

*15. 1. 1940 Gáň –

- kňaz – súdny vikár – diecézny biskup rožňavskej rímskokatolíckej diecézy

Študoval na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave. R. 1962 rok vysvätenia. Pôsobil ako kaplán v Senci, Trnave, Kolárove, r. 1974 v **Nových Zámkoch**. R. 1976 správca farnosti Veľký Cetín. R. 1990 pomocný biskup trnavskej arcidiecézy, r. 1990-91 rektor Kňažského seminára sv. Cyrila a Metoda v Bratislave. Od r. 1990-98 prednáša cirkevné právo na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave. Od r. 1992 vykonával funkciu súdneho vikára cirkevného súdu, bol predsedom liturgickej komisie. R. 2002 menovaný za biskupa koadjútora pre rožňavskú diecézu, r. 2008 sa stal diecéznym biskupom rožňavskej rímskokatolíckej diecézy.

In. Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1978. S. 112 ; www.wikipedia.sk

KREMNICSKA, Tomáš (Kremlicska, Kremnicska) – 150. výročie úmrtia

[21]

*6. 1. 1794 ? – †16. 1. 1860 Bratislava

- náboženský spisovateľ – cirkevný hodnostár

Teológiu vyštudoval v Trnave. R. 1817 vysvätený za kňaza. R. katolícky kaplán v Budaörsi, 1820 v Čiernej Vode, potom v Kameničnej nad Hronom. R. 1826 farár v Bajtave 1831 učiteľ a duchovný prefekt seminára v Trnave, od r. 1832 vicerektor seminára v Ostrave, 1852 bratislavský kanonik, 1859 titulárny dravecký prepošt.

Napísal: Instructio practica confessarii usibus.. 1-2. Bratislava, 1847; Paraphrasis psalmorum... Esztergom, 1857.

In.: Slovenský biografický slovník III. Zväzok K-L. Martin : Matica slovenská, 1989. S. 253.

ESTERHÁZI, Pavol – 365. výročie úmrtia

[22]

*1. 2. 1587 ? – †17. 1. 1645 **Nové Zámky**, pochovaný v Trnave

- protiturecký bojovník – stoličný hodnostár

R. 1609 komorník sedmohradského vojvodu Gabriela Bátoriho; 1623 kpt. Novohradu; 1631 kpt. Tokaja, kráľovský radca; 1637 kpt. Fiľakova a krátko administrátor a hontiansky župan; od roku 1638 zástupca veliteľa Nových Zámkov. Pôvodne evanjelik, konvertoval na katolícku vieru. R. 1620 sa pridal k stavovskému povstaniu G. Betlena. Zaslúžil sa o upevnenie obrany Nových Zámkov. R. 1618 rytier zlatej ostrohy, od 1619 barón.

In.: Slovenský biografický slovník II. E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 31; Biografický lexikón Slovenska II C-F. Martin SNK-NBÚ, 2004. S. 458.

PODHRADSKÝ, Jozef (Podhradczky) – 215. výročie narodenia a 140. výročie úmrtia

[23]

*18. 1. 1795 Dvory nad Žitavou - †14. 8. 1870 Budapešť-Pešť

- historik – právnik – štátny úradník – autor knižných prác

Pochádzal zo šľachtickej rodiny. Študoval na gymnáziu v Nitre, Trnave, Ostrihome, teológiu v Trnave a Pannonhalme. Súkromne vyštudoval právo. R. 1834 člen – korešpondent, 1858 riadny člen Uhorskej akadémie vied. Pracoval ako štátny

úradník uhorskej komory v Budíne. Venoval sa historii Uhorska. Autor 16 samostatne vydaných historických prác. Prispieval do odborných časopisov

Napísal: Eredeti két magyar krónika. Budapest, 1833. Pázmány Péter esztergomi érsek ...élete. Budapest, 1836; Werancsics Antal ...élete. Budapest, 1857; Béla király névtelen jegyzőének ideje, kora, hitelessége. Budapest, 1861; A pannonhalmi apátság alapító levele. Budapest, 1868; rukopisy: Descritio historico geographica arcis et urbis Comarioensis; Báthory Erzsébet ...élete.

In.: Slovenský biografický slovník IV. Zväzok M-Q. Martin : Matica slovenská, 1990. S. 493.

BARNÁŠ, Štefan Mons. (pseud. Dr. Spišský) – 110. výročie narodenia

[24]

*19. 1. 1900 Slovenská Ves – †16. 4. 1964 Pezinok, pochovaný v Slovenskej Vsi

- cirkevný hodnostár – publicista – autor filozofických prác

Navštevoval ľudovú školu v Slovenskej Vsi, študoval na cirkevnom gymnáziu v Podolínci, Rožňave a v Košiciach. R. 1920 bohoslovecký seminár v Spišskej Kapitule, od r. 1921 v Prahe, 1931 ThDr. R. 1925 rímskokatolícky kaplán v Námestove, 1927-33 farár v Liptovských Revúcach, od 1933 do zrušenia 1950 profesor teológie a prefekt seminára v Spišskej kapitule, 1938-39 vicerektor, 1945 komorník a diecézny riaditeľ Ústrednej charity na Slovensku, od 1949 pomocný spišský biskup. R. 1950 internovaný v koncentračnom tábore v Močenku, Dňa 10. 10. 1950 ho aj s 22 „nepreškoliteľnými“ knazmi previezli do sústredovacieho kláštora v **Nových Zámkoch**, neskôr vo vyšetrovacej väzbe, v Bratislave odsúdený na 15 rokov väzenia za trestný čin velezrady a vyzvedačstva, väznený v Ilave, Ružomberku, Leopoldove a v Mirove. Po amnestii 1960 žil pod stálym policajným dozorom v knazskom domove v Pezinku. Publikoval články a štúdie v časopisoch Duchovný pastier, Katolícke noviny, Kultúra, Veerbm, Smer, Svoradov, Obruba a vo Filozofickom zborníku. Do r. 1939 redaktor časopisu Sv. rodina. Člen kultúrnych a náboženských spolkov.

Napísal: Filozofia v modernej protestantskej teológii. Spišská Kapitula, 1938.

Pamiatky: Čierna mramorová pamätná tabuľa. Nové Zámky : Františkánsky kláštor, 2004.

In.: Biografický lexikón Slovenska I A-B. Martin : SNK-NBÚ, 2003. S.237.

VÁCZI, Dezső – 120. výročie narodenia

[25]

*19. 1. 1890 Trávnica – †14. 5. 1951 Bratislava

- novinár – filmový dramaturg – prekladateľ – spolupracovník filmových odborných časopisov

R. 1916 redaktor časopisu FilmRíport, 1918 Mozihét, 1940 Magyar film. Od r. 1945 žil v Bratislave

In.: Magyar életrajzi lexikon L-Z. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. S. 934.

HÝROŠ, Ján (Hyross) – 230. výročie úmrtia

[26]

? Michal nad Žitavou - †20. 1. 1780 Trnava

- náboženský spisovateľ – cirkevný hodnostár

Študoval vo Viedni. R. 1744 ThDr. Na univerzite v Trnave. Pôsobil ako rímskokatolícky farár v Jabloňove nad Turnou, v Hédervári, v Bratislave, v Esztergome, v Turnianoch, v Šaštíne. Autor príležitostnej kázne a 3- zväzkového diela (zostalo v rkp.).

Napísal: Clipeus fortium. Trnava, 1776; De Deo uno et trino 1-3 (rkp.).

In.: Slovenský biografický slovník II E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 454.

BLIESZ, Adam – 140. výročie narodenia

[27]

*21. 1. 1870 Nagykikinda –

- kňaz -

Za kňaza ordinovaný r. 1893. R. 1895, 1904-1906 pôsobil v **Tvrdošovciach**. R. 1907-1910 v Amerike.

In. Schematismus cleri administrationis apostole. Tyrnaviensis, 1927. S. 209.

ŠTEFÁNIK, Pavol – 90. výročie narodenia

[28]

*22. 1. 1920 Úľany nad Žitavou –

- spisovateľ pre deti a mládež - básnik – šéfredaktor -

R. 1941 maturoval na gymnáziu v Šuranoch, 1941-42 redaktor časopisu Slovákov žijúcich v Maďarsku – Slovenská jednota, 1951-55 redaktor Pionierskych novín, od 1956 šéfredaktor časopisu Ohník. Píše poéziu a prózu pre dospelých, deti a mládež.

Napísal: Mravce staviteľia /báseň pre deti/ (1950); Bez práce nie sú koláče (1952); Ako sa Ivko stratil (1958); Zlatý prsteň (1959); Sedem farieb dúhy (1963); Čarovné vrecko (1963); O múdrom káčerovi (196); Sedlaj koňa, Fantázia (1969); Čo nového v lese (1974); Čarovný mlyn (1976); V pávom sade (1978); Kto kam išiel a čo našiel (1979); Škovránčia pieseň /pre dospelých/ (1958).

In.: Sliacky, Ondrej a kol. : Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež. Bratislava : Mladé letá, 1979. S. 271; Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava a Martin : Vydavateľstvo slovenských spisovateľov a Slovenská národná knižnica, 2001. S. 447.

BABICS, Kálmán – 170. výročie narodenia

[29]

*23. 1. 1840 Semerovo – 22. 10. 1886 Budapešť

- pedagóg – autor pedagogických a filozofických prác

R. 1869 z poverenia Ministerstva viery a školstva v Prusku robil výskum na Univerzite osvety a pedagogiky. V Budapešti pôsobil ako vysokoškolský učiteľ a gymnaziálny profesor. Jeho pedagogické a filozofické práce boli uverejnené v rôznych časopisoch.

Napísal: A néptanodai nevelésoktatás vázlatokban. Baja, 1870; Széptan vagy esztétika a művelt közönség számára. Pozsony, 1873; Logika vagy gondolkodástan. Budapest, 1876; Tapasztalati lélektan. Budapest, 1882.

In.: Magyar életrajzi lexikon I A-K. Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. S. 65.

L'HUILLIER, Štefan – 145. výročie narodenia

[30]

*25. 1. 1865 Čechy – 4. 2. 1931 Košice

- záhradník – učiteľ

Študoval na poľnohospodárskej škole v Rákospalote (Maďarsko). Záhradník v Budapešti, v Nádasdladányi (Maďarsko), pomocný záhradník v Rákospalote na poľnohospodárskej škole. R. 1891 hlavný záhradník štátnej škôlky v Turde (Rumunsko), od r. 1896 záhradník a učiteľ poľnohospodárskej školy v Debrecene, v Košiciach, neskôr profesor poľnohospodárskej akadémie, po r. 1919 majiteľ košického záhradníctva. Popredný záhradník a ovocinársky odborník. Uverejňoval najmä v časopisoch Mezőgazda, Köztelek, Kertészeti lapok.

Napísal: Konyhakerti magvak termelése. Cluj, 1894; A káposztafélék természtése. Tamže, 1904; A konyhakert. Budapest, 1910.

In.: Slovenský biografický slovník II. Zväzok E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 430.

GYURCSÓ, Štefan – 95. výročie narodenia

[31]

*27. 1. 1915 Kamenica nad Hronom – 16. 3. 1984 Dunajská Streda, pochovaný v Kamenici nad Hronom

- maďarský spisovateľ na Slovensku-básnik

Vychodil Ľudovú školu v Kamenici nad hronom. Pôsobil na viacerých robotníckych pozíciah. R. 1939-44 vojak hortyovskej armády, v r. 1945 v sovietskom zajatí. R. 1952 pracovník Csemadoku v Bratislave. R. 1948 člen KSČ.

Pôvodne autodidaktický robotnícky spisovateľ, ktorý publikoval v Új Szó a Fáklya sa stal autorom básnických zbierok ovplyvnených maďarským folklórom a Petőfiho lyrikou, v ktorej stvárnil život maďarského ľudu na Slovensku, sociálne postavenie roľníka na slovenskom juhu a jeho triedne boje. Jeho vlastenecká a intímna lyrika dosiahla dokumentárnu hodnotu. Vo svojich uměleckých reportážach opísal budovanie socializmu na dedine a sociálnu súčasnosť. Autor rozhlasových hier, organizátor literárneho života Maďarov na Slovensku, popularizátor literatúry.

R. 1960 člen Zväzu slovenských spisovateľov, do r. 1962 tajomník jeho maďarskej sekcie. R. 1957-66 člen ÚV, 1961-63 člen predsedníctva ÚV Csemadoku.

Napísal: -básnické zbierky: Anyám mosolyog. Bratislava, 1955; Termő időben. Bratislava, 1960; Nyugtalan ények. Bratislava, 1964; Percmutatók. Bratislava, 1968; Tükördarabok. Bratislava, 1983; -pre deti a mládež: Csigahtón. Bratislava, 1979; -reportáže: Hegyeken-völgyeken. Bratislava, 1961.

In.: Slovenský biografický slovník II. Zväzok E-J. Martin : matica slovenská, 1987. S. 251.

KOVÁČ, Ján – 85. výročie narodenia

[32]

*27. 1. 1925 Kluknava –

- knaz

Správca fary v Mani.

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1971. S. 342.

STAMPAY, János – 50. výročie úmrtia

[33]

*7. 12. 1864 Levice – 27. 11. 1960 GBELCE

- učiteľ – náboženský spisovateľ

Žil a pôsobil v Gbelciach ako učiteľ. R. 1908 bol menovaný za člena krajského náboženského výboru.

Počas pôsobenia v tejto funkcií preukazoval nesmiernu oddanosť, zmysel a vieri pre spravodlivosť. Občania obce ho zbožňovali, vedeli, že v jeho osobe obec má vynikajúceho učiteľa a vychovávateľa.

Napísal:

Pamiatky: Pamätná tabuľa (rodinný dom v Gbelciach); r. 1994 pomenovanie hlavnej ulice v Gbelciach na Ul. Jánosa Stampaya.

In.: Kovács, Ferenc: Szülőfalunk Köbölkút : a keltáktól a 3. évezredig. Dunajská Streda : Lílium Aurum, 1998. S. 99.

ALBACH, Jozef Stanislav - 215. výročie narodenia

[34]

*28. 1. 1795 Bratislava - †12. 11. 1853 Eisenstadt (Rakúsko)

- príroovedec, - organista, - kazateľ, - skladateľ náboženských piesní, - náboženský spisovateľ - františkán

Študoval na gymnáziu v Bratislave, filozofiu v Bratislave a v Székesfehérvári (Maďarsko). V roku 1810 vstúpil do františkánskej rehole; 1818 bol vysvätený za kňaza; 1816 organista v Szombathely; **1817 organista v Nových Zámkoch; 1818-20 kazateľ v Nových Zámkoch;** 1820-22 v Trnave; 1823-24 v Eisenstadte; 1824-38 v Pešti (Maďarsko), potom žil v kláštore v Eisenstadte, príležitostne pôsobil ako kazateľ a misionár.

Privrženec reformiem Š. Széchényiho a jeho osobný priateľ. Venoval sa prírodným vedám, mal bohatú botanickú a mineralogickú zbierku, jeho práce z botaniky zostali v rukopise, tlačou vyšli učebnice zemepisu. Jeho modlitebnú knižku preložili do francúzštiny a slovenčiny. Osobný priateľ F. Liszta, ktorý mu venoval niektoré skladby. V rkp. zanechal nemecký preklad uhorských dejín G. Spányika a 1300-stránkový denník.

Pamiatky: rkp. Pozostalosť v UK v Bratislave; mineralogické zbierky na gymnáziu v Malackách; portréty od M. Barabása (1836 a 1853).

In.: Slovenský biografický slovník I. zväzok A-D. Martin : Matica slovenská, 1986. S. 40; Biografický lexikon Slovenska I A-B. Martin : SNK-NBÚ, 2002. S. 42.

HOLČÍK, Ľubomír – 55. výročie narodenia

[35]

*28. 1. 1955 Štúrovo –

- herec

In.: Encyklopédia dramatických umení I. zväzok A-L. Bratislava : Veda, 1990. S. 468.

VERSEGHY, Jozef – 70. výročie narodenia

[36]

*29. 1. 1940 Nové Zámky – 11. 9. 2003 Nové Zámky

- športovec-futbalista

Novozámocký futbalista. Dokázal vždy bojať zo srdca, rešpektujúc svojho športového súpera. Po úspešných dorasteneckých rokoch bol od r. 1960 stálym hráčom legendárnej Lokomotívy a oporou obrany. R. 1972-84 pôsobil v Lokomotíve vo funkcií pomocného trénera dorastencov. V tom čase dorastenci vybojovali postup do II. Dorasteneckej ligy. Futbal bol jeho druhým životom. Neskôr pôsobil ako športový funkcionár, organizátor futbalového života vo FKM.

In.: Rozlúčka s Jozefom VERSEGHYM/János Tóth. Nové Zámky : Castrum Novum. –Roč. XIII, č. 40 (2003), s. 11. Fotogr. (portrét J. V.)

GERIČ, Alexander – 90. výročie narodenia

[37]

*30. 1. 1920 Palárikovo – 29. 8. 1944 (Východ) ?

- pilot – letec - četník

Vojenská osobnosť Československého odboja 1939-1945. Vyznamenaný železným krížom 2. a 1. stupňa a medailou ZA HRDINSTVO 3. stupňa.

In.: Neznámy osud vojaka/Dr. Bernard Roštecký. Palárikovo : NAŠE NOVINY. –Roč. 8, č. 4 (2006), s. 7. Fotogr.

FEBRUÁR

VAJZER, Andrej – 10. výročie úmrtia

[38]

*15. 12. 1923 Dvory nad Žitavou – 2. 2. 2000 Nové Zámky

- verejný činiteľ – regionálny historik

Maturoval na Gymnáziu v Nových Zámkoch (1944). Bol pracovníkom verejnej správy. Zaoberal sa regionálnou históriaou, hlavne históriaou – minulosťou a prítomnosťou Dvorov nad Žitavou.

In. Zomrel Andrej Vajzer. –Dvorské noviny. –Roč. 6, č. 2 (2000), s. 4. –Fotogr.

FOLTÉNYI, Vilmos (Foltiny) – 105. výročie úmrtia

[39]

*24. 5. 1822? Komjatice - †3. 2. 1905 Debrecen

- herec – operný spevák

Hral v Maďarsku na pódiu Národného divadla, v Szegede, Nagyvárade, Kolozsvári, Debrecene, zúčastnil sa viackrát na turné v zahraničí. Stal sa uznávaným umelcom Spoločnosti Endre Latabára.

In. Magyar életrajzi lexikon I. A-K. Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. S. 524

PROCHÁZKA, František – 75. výročie narodenia

[40]

*3. 2. 1935 Nové Zámky –

- kňaz

Pôsobil ako kaplán v Dunajskej Strede.

In.: Schematizmus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1971. S. 351.

FORINT, Jozef – 105. výročie narodenia a 30. výročie úmrtia

[41]

*5. 2. 1905 Tisovec – †29. 9. 1980 Bratislava

- rušňovodič – odborársky funkcionár – verejný činiteľ

Pôsobil v Nových Zámkoch (1955-56).

In.: Biografický lexikon Slovenska II. C-F. Martin : Slovenská národná knižnica – NBÚ, 2002. S. 618-619.

VARGA, Imre – 60. výročie narodenia

[42]

*5. 2. 1950 Síkenička –

- spisovateľ – básnik – prekladateľ - redaktor

Strednú školu dokončil v Šahách (1968), vyštudoval UK v Bratislave, filozofickú fakultu – smer filozofiu. Pracoval v Štúrovských papierňach (1970-1973), ako korektor a redaktor v Irodalmi Szelme (1973-80), ako knihovník (1982-83), v Štátnej Gorkého knižnici v Budapešti, v slobodnom povolaní (od 1983) vykonáva spisovateľskú činnosť, píše poéziu, pre-

kladá. Svoje články uverejňuje hlavne v literárnych a kultúrnych časopisoch. Dostal cenu Mozgó Világ Aszú-díja (1980), cenu Amerikai József Attila –díj (1983).

Napísal: Tapsiráré-tapsórumb. Pozsony (Bratislava), 1978 ; -Életünk, M. Nemzet, Mozgó Világ, Tűzpalota. Pozsony, 1990 ; -Crusoe-szaltók. Versek. Pozsony, 1976 ; -A medve alászáll. Versek. Pozsony, 1977 ; -Sárkányölő Jankó. Verses mese. Pozsony, 1978 ; -Boszorkány-szombat. Versek. Pozsony, 1980. ; -Rejtett ösvény. Cseszlovák magyar költők 1918/1945. Összeállítások. Pozsony, 1980 ; -Visszatekintőemlékezés az iszonyatos földrengésről. Írta Štefan Korbel. Fordítás. Pozsony, 1981 ; -Ember/Világ rapszódia. Két vers. Budapest, 1985 ; -Önarckép – nélkülem. Válogatott és új versek. Budapest, 1986 ; -Í [É] letrajs [z]. Versek. Budapest, 1989 ; -Szomorú komédiák. Írta Ľubomír Feldek. Színmű. Fordítás. Budapest, 1990 ; -Légy önmagad! Beszélgetések jógáról, kreatív, egészséges élet-módról, természetgyógyászatról. Budapest, 1990 ; -Nap és hold közt a rét. Versek. Budapest, 1991 ; -Énekek éneke. Versek. Budapest, 1991.

In.: Szlovákiai magyar KI KICSODA. Pozsony : AB-ART, 2001. S. 243.

CSEPREGHY, Ferenc (Csepregi) – 130. výročie úmrtia

[43]

*15. 8. 1842 Salka – 6. 2. 1880 Göbersdorf

- spisovateľ – dramatik – autor veselohier – člen Petöfiho spoločnosti

Jeho divadelné hry rôzneho žánru mali veľký úspech v Budapešti, vo Viedni, v Prahe. Bol domácim autorom Národného divadla v Budapešti. Mal mimoriadny cit pre divadelné pódium. Lúbili aj jeho básne a rozpravy. Zomrel mladý.

Napísal: Utazás a Föld körül (Cesta okolo zeme) ; Strogoff Mihály utazása (Cestovanie Michaela Strogova) - hry ; Sárga csikó (Žltý kôň) ; Piros bugyelláris (Červená buksa) – ľudové hry

Pamiatky: Pamätná tabuľa (odhalená pri príležitosti 150. výročia v rodnom dome, Salka)

In.: Magyar irodalmi lexikon. Budapest : Kassák Kiadó, 1993. S. 179. ISBN 963-7765-38-7.

KLOBUČNÍK, Peter – 35. výročie narodenia

[44]

*6. 2. 1975 Nové Zámky –

-básnik

Talentovaný mladý autor, ktorý publikoval v literárnych prílohách rôznych časopisov. Zúčastňoval sa literárnych súťaží.

In.: Regionálne novosti. –Roč. 1, č. 2 (26.7.1994), s. 11. –Fotogr.

BRESZTYÁK, Alexander – 125. výročie narodenia

[45]

*10. 2. 1885 Nové Zámky – 20. stor.

- kňaz

Za kňaza ordinovaný r. 1908. Pôsobil ako kaplán v Nových Zámkoch (1918), kňaz v Šamoríne (1921).

In.: Schematismus cleri administrationis apostole. Tyrnaviensis, 1927. S. 210.

KELEMEN, Mathias – 125. výročie narodenia

[46]

*11. 2. 1885 Komjatice – 20. stor.

- kňaz

Ordinovaný r. 1910. Pôsobil v Topoľčiankach, Častej, Šúrovciach a v Ardanovciach.

In.: Schematismus cleri administrationis apostole. Tyrnaviensis, 1927. S. 226.

SCHNEIDER, Eduard – 115. výročie narodenia

[47]

*12. 2. 1895 Turany – 20. stor.

- verejný činiteľ

Bol tajomníkom Maďarskej národnej strany v **Nových Zámkoch**. Pôsobil vo viacerých verejných funkciách.

In.: Reprezentačný lekikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : ACADAMIA, 1936. S. 288

LUZSICZA, Lajos – 90. výročie narodenia a 5. výročie úmrtia

[48]

*13. 2. 1920 Nové Zámky – †30. 11. 2005 Budapešť

- umelec – akademický maliar – vysokoškolský učiteľ – spisovateľ

Rodák z Nových Zámkov. Po maturite na Gymnáziu P. Pázmányho v Nových Zámkoch pokračoval v štúdiu na Vysokej škole výtvarných umení v Budapešti (1940-47). Od r. 1950 žije v Budapešti. **Akademický maliar, držiteľ Ceny Munkácsyho a mnohých iných, je Čestným občanom svojho rodného mesta.** Lajos Luzsicza popri bohatej umeleckej tvorbe vyvíjal i bohatú spoločenskú činnosť: -pôsobil na ministerstve vzdelávania, -vyučoval na VŠP v Budapešti, bol riaditeľom Múcsarnoku, pôsobil vo Zväze maďarských výtvarníkov ...spolu s bývalými študentmi novozámockého gymnázia založil Nadáciu pre talentovaných maďarských študentov mesta Nové Zámky. K jeho menu sa viaže založenie Galérie maďarských súčasníkov v Dunajskej Strede, za čo dostal cenu Pro Urbe. Lajos Luzsicza je otcom vystavovateľky. Mal veľké množstvo výstav (okolo 80) nielen vo svojom rodnom meste ale i v širokom okolí, v Maďarsku a ostatnom zahraničí. Kresba a maľby sprevádzajú jeho tvorbu od začiatku. Stvárňuje život ľudu, krajinu, ktorej sú súčasťou. V jeho umeleckej tvorbe zohrávajú Nové Zámky a okolie popredné miesto. Aj keď desiatky rokov žije v Budapešti, spomienky ho neustále viažu k rodnému mestu.

Napísal: Ifjúságom Érsekújvár! (Moja mladosť Nové Zámky!) /Luzsica Lajos. Budapest . Magvető kiadó, 1989. 408 s. ; - Hétköznapok (Všedné dni) -osudové roky nášho výtvarného života 1945-1960). Vydavateľstvo KÖZDOK, 1994.

Napísali: -Luzsica Lajos életútja és munkássága (Životná dráha a umelecká tvorba Lajosa Luzsicu) [album] / Attila Tasnádi Budapest : KÖZDOK, 2004. ISBN 963 352 386 6 ; - dr. Végvári, Lajos: LUZSICZA LAJOS. Művészeti kiadó, 1977.

In. LUZSICZA LAJOS : Liptovské obdobie [Leták k výstave].

STAUD, Ľudovít – 155. výročie narodenia

[49]

*14. 2. 1855 Topoľčianky – 28. 3. 1941 Budapešť, pochovaný v Bardoňove

- právnik – sudca

Právo vyštudoval v Budapešti. Člen, korešpondent Maďarskej akadémie vied (1929). Advokát v Zlatých Moravciach, prokurator v Novej Bani, neskôr sudca, tabulárny sudca, sudca správneho súdu (1905), pracovník ministerstva spravodlivosti. Vo vedeckej práci sa zaoberal otázkami súkromného práva.

Napísal: -prispieval štúdiami z oblasti súkromného práva do odborných časopisov ; -spoluautor Súkromnoprávneho zákona.

In.: Bakoš, Samuel: Akademici Uhorskej a Maďarskej akadémie vied zo Slovenska. Bratislava, 2004. S. 102

JORDÁNSKY, Alex – 170. výročia úmrtia

[50]

*15. 9. 1765 Košice - †15. 2. 1840 Esztergom

- **mecén – biskup – náboženský spisovateľ – profesor cirkevných dejín**

Základnú a strednú školu absolvoval v Košiciach, v Bratislave a v Trnave. Teológiu vyštudoval v Bratislave. Za knaza vyvätený r. 1789. **Farár vo Svodíne (1798-1805)**. Opát (1820), trnavský vikár (1824-31), titulárny biskup (1830). Pôvodné diela a preklady vydával v latinskom, nemeckom a maďarskom jazyku. V preklade do slovenčiny vyšlo jeho obsiahle dielo o mariánskych obrazoch v Uhorsku. Finančne i šírením slovenských kníh podporoval Bernolákovské hnutie. Bol mecenom budínskeho Spolku milovníkov reči a literatúry slovenskej, ktorému J. Hollý venoval tri príležitostné básne.

Napísal: Krátki opis milostivých obrazov... Bratislava, 1838.

In.: Slovenský biografický slovník. II. Zväzok E-J. Martin : Matica slovenská, 1989. S. 569.

PAULÍNY-TÓTH, Žigmund – 260. výročie narodenia

[51]

*15. 2. 1750 Bíňa – 10. 4. 1831 Zemianske Podhradie

- **náboženský spisovateľ**

Základné vzdelanie získal od otca, ktorý pôsobil ako rektor. Strednú školu navštevoval v Bratislave, potom v Győri. Študoval evanjelickú teológiu v Lipsku (1776), Halle a vo Wittenbergu. Za knaza vyvätený r. 1781. Pôsobil ako súkromný učiteľ, farár v Legénde (1781-84), v Zemianskom Podhradí (1784-1831), dekan (1791-1821) a od 1822 ako senior. Autorom viacerých príležitostných veršov a duchovných piesní, z nich väčšina ostala v rkp., dve z nich uverejnili B. Tablic vo 4 zv. Poézií (1812). Pre elementárne cirkevné školy Západného Slovenska vydal Slabikář....

Napísal: -Slabikář z něhož dítky litery znáti, slabikovati a čisti mohou. Bratislava, 1804. -Domovní nábožnost (rkp.).

In.: Slovenský biografický slovník. IV. Zväzok M-Q. -1. vyd. Martin : Matica slovenská, 1990. S. 413.

PRÓNAY, Štefan – 60. výročie narodenia

[52]

*15. 2. 1950 Nové Zámky –

- **umelec – fotograf – verejný činiteľ**

Rodák z Nových Zámkov. Po absolvovaní Strednej všeobecnovzdelávacej školy vyštudoval matematiku a chémiu na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. Bol profesorom na Gymnáziu v Nových Zámkoch. Od volieb 1990 verejný funkcionár – viceprimátor mesta Nové Zámky. Vedúci odboru školstva, mládeže a telesnej kultúry na Krajskom úrade v Nitre (1999). Pôsobil v mládežníckom hnutí – Rade mládeže Slovenska ako vedúci DÚHY. Zakladajúci člen kultúrneho spolku krajín Pentagonály - spolku AMICUS, slovensko-maďarského kultúrneho spolku..... Bol členom fotoklubu Hexagon. Venoval sa farebnému diapositívu, v ktorom dosiahol medzinárodné ocenenie a 1. cenu na celoštátej súťaži AMFO. Vystavoval v Taliansku, Nemecku. V jeho tvorbe prevláda portrét, krajina a šport.

In.: V. výstava fotoklubu Hexagon. Nové Zámky : RKS, 1994. S. 3 ; ŽIVOTOPIS. Krajský hlásnik. –Roč. 5, č. 2 (19.1.2000), s. 16-17. –Fotogr.

WALTER, Július [Valther] – 155. výročie narodenia

[53]

*16. 2. 1855 Banská Štiavnica – 20. stor.

- **náboženský spisovateľ – cirkevný hodnostár – redaktor**

Študoval na Gymnáziu v Ostrihome, filozofiu v Ostrihome, teológiu vo Viedni. Kaplán v Börzsöny (1878), v Komárne, v Nových Zámkoch (1881), od konca roka pôsobil v Ostrihome: katechét vo Výchovnom ústave mníšok, učiteľ

v Učiteľskom ústave (1882), katechét a vychovávateľ v kňazskom seminári (1884-1892), aj hlavný arcidiecézny knihovník (od 1889), riaditeľ Učiteľského ústavu (1890-1893), tajomník primaciálnej kancelárie (1893), ostrihomský kanonik (1896), riaditeľ primaciálnej kancelárie a hlavný arcidiecézny škôldozorca (od 1897), titulárny opát (1869-1905), archidiakon šašvársky (1906), rektor ústredného seminára v Budapešti (1907-1911), ozorský arcibiskup (1908-1915), archidiakon a kustód ostrihomskej kapituly (od 1916). Autor množstva bibliografických prác, životopisných štúdií o uhorských hodnostároch. Publikoval desiatky kázni (Isten Igéje), recenzie a články (Jézus sz. Szre Hirnöke, Magyar Állam, Új Magyar Sion, Magyar Sion, Szent István Társulat Almanachja), spolupracovník novín Katholikus Hitoktatás (1886-1869), spoluredaktor časopisu Magyar Sion. Funkcionár Spolku sv. Ladislava. **Nositel' Radu železnej koruny.**

Napísal: -Lelki Harmat (Duševná rosa). Esztergom, 1884 ; -A népiskola és az egésségügy (Ludová škola a zdravotníctvo). Esztergom, 1885 ; -Jubileumi emlékfűzér Dr. Major István...irodalmi műveinek jegyzéke 1835-1885 (Jubilejný spomienkový ruženec Dr. Istvána Majora..súpis literárnych diel). Esztergom, 1885 ; -Dr. Zádori János élete (Život Dr. Jánosa Zádoriho). Esztergom, 1888 ; -Simor János bibornokherczegprimáš emlékezete (Spomienky ... Jánosa Simora). Esztergom, 1891 ; -XIII. Leo és a társadalom (XIII. Leo a spoločnosť). Esztergom, 1893 ; -Képek a hazai ellenreformáció mozgalmaiból... (Obrazy z domáceho protireformného hnutia...). Esztergom, 1896 ; -Dr. Knauz Nándor. Esztergom, 1899 ; - Gondolatok a háttérben (Myšlienky v pozadí). Esztergom, 1900 ; -Az iskola, munka és pihenés (Škola, práca a odpočinok). Budapest, 1901 ; - A képzelet csapongásai...(Výplody predstáv...). Esztergom, 1901 ; - Az esztergomi egyházmegye nyugdíjúgye (Dôchodková správa Ostrihomskej arcidiecézy). Esztergom, 1903 ; -A pedagógia és a bőlcselet (Pedagógia a spravodlivosti?). Budapest, 1907 ; -Az Assumptionisták alkotása Párisban (Tvorba Asumtionistov? v Paríži). Esztergom, 1912 ; -A háború és az iskola (Vojna a škola). Esztergom, 1916.

Napísali: Zelliger, A.: Egyházi írók csarnoka (Čakáreň náboženských spisovateľov). Trnava, 1893. S. 535-536 ; -Kollányi, F.: Esztergomi kanonokok 1100-1900 (Ostrihomskí kanonici...). Esztergom, 1900. S. 523-524.

In.: Slovenský biografický slovník. VI. Zväzok T-Ž. Martin : Matica slovenská, 1994. S. 342.

ŠČEPAN, Viliam – 85. výročie narodenia

[54]

*19. 2. 1925 Borský Svätý Peter –

- farár

Vysvätený za kňaza r. 1949. **Pôsobil v Palárikove (1970-1986), v Nových Zámkoch ako farár (1985).** Bol jedným z najlepších duchovných vo svojej farnosti. Dal zrekonštruovať kostol, opraviť organ a vežové hodiny, zrekultivoval pozemky pri kostole. Začal písť farskú kroniku.

In. Szabó, Imrich: Farnosť Palárikovo. Nové Zámky : Crocus, 1997. S. 53-54.

LIPTAI, Anton (Lipthay) – 140. výročie úmrtia

[55]

*15. 11. 1802 Sečianky - †20. 2. 1870 Esztergom

- náboženský spisovateľ – cirkevný hodnostár

Pôsobil ako farár vo Dvoroch nad Žitavou (1836).

In.: Slovenský biografický slovník. III. Zväzok K-L. Martin : Matica slovenská, 1989. S. 413.

MACHATA, Dominik Ing. Doc. – 85. výročie narodenia

[56]

*20. 2. 1925 Michal nad Žitavou –

- vysokoškolský učiteľ – politický pracovník

Tajomník Okresného akčného výboru NF v Nových Zámkoch (1948-49). Pracovník Povereníctva školstva v Bratislave (1952-55), učiteľ FF UK v Bratislave (1955-60), aspirant Inštitútu spoločenských vied pri ÚV KSČ v Prahe (1960-63), od r. 1963 pracovník ÚV KSS, od r. 1975 vedúci odboru vedy, od r. 1981 zástupca vedúceho oddelenia školstva a vedy ÚV KSS, popri tom extérne prednáša na slovenských vysokých školách problematiku dejín medzinárodného komunistického a robotníckeho hnutia Je aktívny v oblasti školskej politiky. Publikoval v novinách Pravda, Život strany, Učiteľské noviny.
Nositel' vyznamenania Za zásluhy o výstavbu (1971).

In.: Pedagogická encyklopédia Slovenska. I. A-O. Bratislava : Veda, 1984. S. 528-529.

FOGD, Gabriel – 145. výročie úmrtia

[57]

*?1803? – 20. 2. 1865 Nové Zámky

- richtár

Pochádzal zo známej nemeckej rodiny. Bol majiteľom prvej lekárne v Nových Zámkoch. Bol 37. richtárom Nových Zámkov (1841-45, 1847-48). Jeho hrob a hrob rodinných príslušníkov sa nachádzal na cintoríne Babka.

In.: Strba, Alexander: Richtári a primátori. Castrum Novum. –Roč. 9, č. LM 8 (1999), s. 23.

SZÉNÁSI, Szilárd – 35. výročie narodenia

[58]

*20. 2. 1975 Bratislava –

- duchovný – kňaz

Základnú školu s VJM navštevoval v **Zemnom (1981-89)**. Gymnázium v **Nových Zámkoch** (1989-93), v Komárne (1993-94). Svoje teologické štúdie ukončil na Teologickej akadémii J. Calvina v Komárne (1944-99). Kaplán vo Veľkých Kosihách (1999), od marca 2000 duchovný administrátor vo Veľkých Kosihách. Býva v **Komoči**.

In.: Szlovákiai magyar KI KICSODA. Pozsony (Bratislava) : AB- ART Kiadó, 2001. S. 217.

GRÓF, Ľudovít – 60. výročie narodenia

[59]

*21. 2. 1950 Mužla -

- umelec - výtvarník

Pracuje ako obchodný poradca. Maľovanie je jeho koníčkom, ktorému venuje všetok svoj voľný čas. Maľuje od svojich 10 rokov. Väčšinou ho inšpiruje príroda a maľuje krajinky. Okolie Štúrova, rodná obec Mužla, Kováčovské a Pilišské kopce svojou krásou poskytujú dostatok námetov. Používa olejové farby, akvarel a pastel. Je členom Klubu výtvarníkov v Štúrove (1989). Vystavoval v Štúrove, Mužle, Trenčíne, Trnave, Liptove, mal spoločné výstavy na Slovensku, v Maďarsku, Čechách

In. Oravetz, František: V očarení farieb. –Štúrovo a okolie. –Roč. 14, č. 4 (2003), s. 10

BORNEMISA, Peter (Bornemisza) – 475. výročie narodenia

[60]

*22. 2. 1535 Budapešť-Pešť - †?1584 Rohožník

- tlačiar – náboženský spisovateľ – básnik – cirkevný hodnostár

Pochádzal zo šľachtickej rodiny. Študoval v Košiciach (1548-53), na univerzitách v Taliansku, Francúzsku, Nemecku, Rakúsku. Pracoval ako pomocník tlačiaru (1560) v Košiciach, pracovník kráľovskej kancelárie vo Viedni, kazateľ

a vychovávateľ" (1564-1569) vo Zvolene, Užhorode, farár v Hlohovci, Šintave, superintendent matúšovského dištriktu (1574), tlačiar na Plaveckom hrade (1579), v Rohožníku (1584). Už od študentských čias vplývali naňho súveké problémy (vojny s Osmanskou ríšou, vnútorné boje o trón, hlboká spoločenská kríza, nástup reformácie). Privrženec odporcov katolickej cirkvi, ale i odporcov neobmedzenej moci vysokej šľachty. 2 x musel opustiť Košice (pomáhal utiecť tlačiarovi H. Husárovi z väzenia...), potom 2 x Viedeň (voľne preložil a vydal Sofoklovu Elektru...). Väznený vo Viedni za svoje polemické dielo Ördögi kisertetekről (1577), vyhnany zo Šintavy (1579). Uchýlil sa pod ochranu P. Balašu na Plavecký hrad a do Rohožníka. Jeden zo zakladateľov kníhtlače na území Slovenska. Spolupracoval s tlačiarňou H. Husára v Košiciach a v **Komjaticiach**, zriadil vlastnú tlačiareň (okolo 1572) v Šintave, ktorú potom preniesol na Plavecký hrad a do Rohožníka. Tlačil v nej predovšetkým vlastné literárne diela, knihy kázní, ale i kalendáre, spevníky ap. Ako superintendent rozvinul širokú ideovú a organizačnú činnosť, ktorou podporil reformáciu v širšom uhorskom rámci. Nedržal sa pritom ani luteránskej, ani kalvínskej reformácie, takže za svojho priekopníka ho pokladá evanjelická i kalvínska cirkev. V jeho literárnej tvorbe sa prelínajú prvky svetsko-renesančné s reformačnými. Uvedomoval si krízu svojej doby, personifikoval ju v diablovej pokúšajúcej tento svet. Patrí k hlavným predstaviteľom maďarskej renesančnej literatúry.

Napísal: -Tragédia magyar nyelven, az Sophocles Elektrajabol nagyob re[s]zre fordítatot.... (Tragédia v jazyku maďarskom, zo Sofoklesovej Elektry preklad väčšej časti). Viedeň, 1558 ; -Első re [é] sze az evangeliomokbol és az epistolákból való tanusagognak (Prvá časť učení z evanjelií a z epištol). Komjatice – Šintava, 1573 ; -Második re [é] sze (Druhá časť...). Šintava, 1574 ; -Harmadik re [é] sze... (Tretia časť...). Šintava, 1575 ; -Negyedik re [é] sze... (Štvrtá časť...). Šintava, 1575 ; -Ne [é] gy könyvet [c] ske a kereszt [é] yen [y] i hitnek tudoma [á] nya [á] rol (Štyri knižôčky z vedy kresťanskej viery). Šintava, 1577 ; -Igen szép és szükséges pre [é] dika [á] cio [ó] (Veľmi pekná a potrebná predikácia). Šintava, 1578 ; Ördögi kisertetekről (Z čertovských pokušiteľov). Šintava, 1578 ; -Otödik és utolsó re [é] sze... (Piata a posledná časť...). Šintava – Plavecký hrad, 1579 ; - Pre [é] dika [á] cio [ó] k (Predikácie). Plavecký hrad – Rohožník, 1584 ; -Válogatott írások (Výber z písani). Budapest (Budapešť), 1955.

Napísal: Thuri, E.: Bornemisza Péter élete és munkái (Život a diela Petra Bornemisza) [Monografia]. Budapest (Budapešť), 1877 ; -Kiss, A.: Bornemisza Péter élete äživot Petra Bornemisza) [Monografia]. Budapest, 1891 ; -Schulek, T.: Bornemisza Péter 1535-1584 (Peter Bornemisza...). [Monografia]. Sopron – Budapest – Győr, 1939 ; -Nemeskürti, I.: Bornemisza Péter az ember és a író (Peter Bornemisza človek a spisovateľ) [Monografia]. Budapest, 1959 ; -Horányi, A.: memoria Hungarorum...1. (Maďarská pamäť ...). Viedeň, 1775. S. 320-322 ; -Kvačala, J.: Dejiny reformácie na Slovensku 1517-1711. Liptovský Mikuláš, 1935 ; -Repčák, J.: Prehľad dejín kníhtlače na Slovensku. Bratislava, 1948. S. 20-24 ...

In. Biografický lexikon Slovenska I. A-B. Martin : Slovenská národná knižnice – NBÚ, 2002. S. 508-509.

DRECHSLER, Hugo – 125. výročie narodenia

[61]

*22. 2. 1885 Nové Zámky – 20. stor.

- advokát

Študoval v Nových Zámkoch, Budapešti, vo Viedni. Výborník Krajinského loveckého spolku, právny zástupca novozámockého Športového spolku. Majiteľ a redaktor Újvári Újságu (Novozámockých novín) a člen niekoľkých kultúrnych a sociálnych spolkov.

In. Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : ACADÉMIA, 1936. S. 65.

KELEMEN, Ján – 90. výročie narodenia

[62]

*22. 2. 1920 Komjatice –

- kňaz

Ordinovaný za kňaza (1949) v Šurankách. Kaplán v Šuranoch (1950), Bratislave (1951), Sládkovičove (1965), Trnave (1967), Zbehoch (1968).

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1978. S. 123.

DRUGA, Ladislav – 135. výročie narodenia

[63]

*23. 2. 1875 Nové Zámky – †20. stor.

-kňaz

Rodák z Nových Zámkov. Za kňaza ordinovaný r. 1897. Pôsobil v Bernolákove, administátor vo Výčapoch – Opatovice (1921), Veľkom Lapáši (1922).

In.: Schematismus cleri administrationis apostolis. Tymnaviensis, 1927. S. 214

MARKUS, Alexander, PhDr. – 65. výročie úmrtia

[64]

*23. 2. 1913 Šurany – †19. 2. 1945 ?

-učiteľ - historik – revolucionár – komunista - novinár

Rodák zo Šurian bol nekompromisným bojovníkom proti fašizmu. Vlastenec, ktorého väznili za ilegálnu komunistickú činnosť. Bol autorom jednej z prvých slovenských marxisticko-historických prác.

Napísal: „Sedliacke povstanie v Zemplíne 1831“

Napísali: -Padli za slobodu. Bratislava : SVPL, 1954. S. 133-141 ; -Mátej, Jozef: Portréty slovenských pedagógov a vlasteneckých učiteľov. Bratislava . SPN, 1977. S. 137-142

In.: Slovenský biografický slovník. IV. Časť M-Q. 1. vyd. Martin : matica slovenská, 1990. S. 82 ; -Pedagogická encyklopédia Slovenska I. Bratislava : Veda, 1984. S. 537-538.

RAJK, András – 90. výročie narodenia

[65]

*26. 2. 1920 Šurany –

-spisovateľ – novinár

Maturoval už v Kaposvári (Maďarsko) (1938), Večernú školu Marxizmu-Lenizmu, estetiku ukončil r. 1960. Zúčastnil sa komunistického Mládežníckeho hnutia. Od 1945 pracuje ako novinár, u Néplapu (Ľudových novináč) v Debrecene, u Szabadság-u (Slobode) v Budapešti, u Népszava (Slovo ľudu) od 1950 v Budapešti. Jeho články, kritiky, eseje okrem uverejnenia v novinách a časopisoch boli zverejnené aj v televízii, rádiu. Píše hlavne o divadle, filme, hudbe. V časopisoch a novinách od r. 1945 uverejňoval aj novely a básne.

In.: Magyar irodalmi lexikon II. L-R. Budapest (Budapešť) : Akadémiai kiadó, 1965. S. 555.556.

GODA, Karol – 90. výročie narodenia

[66]

*27. 2. 1920 Radvan

-správca fary

Pôsobil ako správca fary v Mužli (1955), Kamenici (1964, Salke (1974).

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtechá, 1978. S. 115

BINÉTH, Gáspár – 75. výročie úmrtia

[67]

*?1869? - †február 1935 Nové Zámky

-podnikateľ – obchodník – verejný činiteľ

Bol jedným z významných členov novozámockého Židovského náboženského spolku, ortodoxnej vetvy, v r. 1920 sa stal jej predsedom. Bol majiteľom módneho obchodného domu Bineth (Binéth Divatáruház) v Nových Zámkoch. Pracoval v mnohých charitatívnych a kultúrnych spolkoch. Bol členom Štátneho izraelitského ústredného spolku (Országos Izraelita Központi Szervezet), ďalej členom Štátnej verejnej správy (Országos Közigazgatási Bizottság).

In.: Strba, Sándor – Lang, tamás: Az érsekújvári zsidóság története. Bratislava : Kalligram, 2003. S. 113.

MAREC

ZSILINSZKY, Kázmér Antal – 100. výročie narodenia a 25. výročie úmrtia

[68]

*1.3.1910 Nové Zámky – † 22.6.1985 Nové Zámky

-cirkevný činiteľ

Pôsobil na viacerých miestach v Maďarsku (Komárom, Budapest, Veszprémvarsány) a na Slovensku (Kláštor p/Znievom, Janská Lehota, Matuškovo, Váhovce, **Nové Zámky, kde aj zomrel**).

In.: A Pannonhalmai (Maďarsko) Szent Benedek Rend névtára 1802-1986. Győr : Szécshényi nyomda, 1987.

BENJÁMIN, František – 130. výročie narodenia

[69]

*2.3.1880 Bratislava - †?1968 Londýn

-spisovateľ – novinár

Pôsobil aj v **Nových Zámkoch** ako redaktor Ujvári Ujságu (Novozámockých novín) v r. 1931-33. R. 1938 emigroval do Veľkej Británie, žil v Londýne. Bol členom krahu ľavicových básnikov v Budapešti, počas prvej ČSR sa profiloval ako autor proletárskej poézie buričského typu s prevahou sociálnych motívov. V próze sa zameral na zobrazenie spoločenských konfliktov.

Napísal: poézia: -Egy dalt, egy újat. Bp, 1907; -Bilincsben. Bp., 1919; -A föld. Pécs, 1922; -Öröközöld. Viedeň, 1922; -Vádirat. Nové Zámky, 1932; -Ultimátum. Bratislava, 1926; próza: -A Pont. Ben Szodoma mágnese. Ba, 1926; -Ádám és Éva. Ba, 1927; -Virinatus. A jövő csodálatos embere. Užhorod, 1930; -Asszonyéhség. Ba, 1934.

In.: Biografický lexikón Slovenska I. A-B. Martin : Slovenská národná knižnica – NBÚ, 2002. S. 362.

MÁLNÁSI, Margit (rodné meno Horváth Károlyné) – 70. výročie narodenia

[70]

*4.3.1940 Nové Zámky –

-herečka

Bola aktívnou členkou CSEMADOKU. Od r. 1957 hrávala na jeho divadelných doskách.

In.: Szlovákiai Magyar Ki Kicsoda. Pozsony : AB ART Kiadó, 2001. S. 152.

MÉRY, Etele József – 175. výročie narodenia

[71]

*4.3.1835 Svodín - †25.5.1883 Győr

-archeológ – profesor – benediktín

Po ukončení strednej školy vstúpil medzi Benediktínov (1851). Teológiu vyštudoval v Pannonhalme (Maďarsko). Za knaza bol vysvätený v r. 1857. Pôsobil ako profesor v Győri (Maďarsko). Okrem činností v oblasti duchovnej, vzdelávacej a historickej si zasluhuje pozornosť aj jeho činnosť v oblasti archeologickej. Svoje práce a štúdiá uverejňoval hlavne v časopise Tanodai Lapok, Győri Közlöny a v Archeológiai Értesítő.

Napísal: Pázmány Horváth Endre élet- és jellemrajza. Győr (Maďarsko), 1879

In.: Magyar életrajzi lexikon II. L-Z. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. S. 192.

MESIARKIN, Jozef – 100. výročie narodenia a 10. výročie úmrtia

[72]

*5.3.1910 Polomka - †8.10.2000 Nové Zámky

-pedagóg – učiteľ – osvetový pracovník – účastník protifašistického odboja – regionálny historik – zberateľ - publicista

V Polomke absolvoval Ľudovú školu, v Brezne Mešťiansku školu a jeho cieľom bolo stať sa knazom. Nakoniec bol sirotou, nepodarilo sa mu naplniť svoj cieľ. Dostal ponuku na prácu na notárskom úrade v Polomke, kde pracoval ako notársky pomocník. Z ušetrených peňazí vyštudoval pedagogiku na Učiteľskom ústave v Leviciach. Pôsobil ako učiteľ v Radvani nad Dunajom, učil na Mešťianskej škole a na Gymnáziu v Šuranoch, v Nových Zámkoch pôsobil na I. Štátnej slovenskej národnej škole, neskôr bol vymenovaný za jej riaditeľa. Potom pôsobil na Zdravotníckej škole v Nových Zámkoch aj ako riaditeľ, ako profesor pôsobil na Gymnáziu v Nových Zámkoch odkiaľ odišiel do dôchodku. Učil zemepis a telocvik.

Už ako dôchodca pracoval aj vo Vlastivednom múzeu v Nových Zámkoch, venoval sa hlavne histórii a v rámci toho hlavne výskumu života a diela Antona Bernoláka, Janka Kráľa a iných. Bol iniciátorom výstavy a osláv Antona Bernoláka v Nových Zámkoch. Objavil veľa historických dokumentov týkajúcich sa Nových Zámkov a daroval ich mestnému múzeu. Na poli kultúry stál pri kolíske ochotníckeho divadla v Polomke, Radvani, Šuranoch i v Nových Zámkoch. Zozbierané detské hry a spevy Južného Slovenska, polomské svadobné piesne a zvykoslovie. Bol zakladajúcim a čestným členom Matice slovenskej v Nových Zámkoch. Veľkým vlastencom a národovcom, ktorý tieto mestá a postupevno i svojim žiakom. Bol autormi námetu pre dokumentárny film o partizánovi Jánovi Brezíkovi z Bánova.

Ocenenia: Medaila Ľudovíta Štúra –za literárnu a zberateľskú prácu o Antonovi Bernolákovi; Cena mesta Nové Zámky PRO URBE (1995) –za význačnú zberateľskú, folklórnu, historickú, publikačnú a verejnoprospešnú prácu

Napísal: -Učebnica spevu (1942), Hry s piesňami južného Slovenska, -Kronika Polomky, -Zemani bez kúrií, -„Spomienky na tie časy“, -Anton Bernolák v Nových Zámkoch

Literatúra: -Srdečné blahoželanie. In.: Naše novosti. –Roč. 35, č. 11 (1995), s. 1. –Fotogr., -Maczková, Alena: Žijú medzi nami. In.: Castrum Novum. –Roč. 5, č. 7 (1995), s. 8, -Baliová, M.: Autor je už známy. Z kultúrneho dedičstva. In.: Hlas ľudu. –Roč. 41, č. 243 (1995), s. 4, -Neznámy hrob Antona Bernoláka. Objavy pána profesora v Budapešti. In.: Slovenka. –Roč. (1995), č. 48 (1996), s. 33. –Fotogr., -Zrubec, Laco: Dodnes nevieme určiť v kaplnke či v hrobe?. In.: Slovenská republika. –Roč. 5, č. 28 (1997), s. 8-9. –Fotogr., -vh: Jozef Mesiarkin 90 ročný. In.: Naše novosti. –Roč. 40, č. 12 (2000), s. 1. –Fotogr., -Sternová, Mária: Neuveriteľných 90 rokov. In.: Castrum Novum. –Roč. 10, č. 12 (2000), s. 3. –Fotogr., -Šimo-Svrčeková, Marta: Naplnený život Jozefa Mesiarkina. In.: Slovenské národné noviny. –Roč. [11], č. 23 (2000), s. 11, -Zrubec, Laco: Odišiel významný bernolákovec. Vo veku 90 rokov zomrel profesor Jozef Mesiarkin. In.: Slovenská republika. –Roč. 8, č. 237 (2000), s. 10. –Fotogr., -Tamaškovič, Jozef: Za profesorom Jozefom Mesiarkinom. In.: Šuriansky spravodajca. –Roč. 5, č. 11 (2000), s. 4, -Kasášová, M.: Jeseň jeho života nech je dlhá, krásna, pokojná a slnečná. Ako hovorí básnik: „Staroba je hviezda nocou blýskavá“. In.: Naše novosti. –Roč. 40, č. 13 (2000), s. 18. –Fotogr., -A.F.: Jozef Mesiarkin. In.: Castrum Novum. –Roč. 12, č. 37 (2002), s. 8, -Šimo-Svrčeková, Marta: Nezabudli sme na Vás, pán Mesiarkin! In.: Castrum Novum. –Roč. 15, č. 11 (2005), s. 9. –Fotogr., -Marta Kasášová: Bernolákov hrob zatial nenašli? In.: Nitrianske noviny. –Roč. 47/16, č. 41 (2007), s. 13. –Fotogr.

In.: Pedagogická encyklopédia Slovenska I. A-O. –Bratislava : Veda, 1984. S. 566.

WINTER, Mór – 130. výročie narodenia

[73]

*5.3.1880 Tvrdošovce - †?3.1968 ?

-právnik – advokát

Základnú školu vychodil v Tvrdošovciach, zmaturoval na Gymnáziu v Nových Zámkoch. Popri štúdiu na Právnickej univerzite v Budapešti pracoval ako pomocník. Do Nových Zámkov sa vrátil v r. 1906 ako mladý právnik, tu si postavil rodinný dom, ktorý v dôsledku vojnových udalostí v roku 1944 museli opustiť. Dostali sa do geta, odkiaľ sa im podarilo vďaka vtedajšiemu ministru vnútra A. Jarossovi dostať. Skrývali sa na svojom majeri a v Bohatej. V r. 1952 Dr. Winter Mór aj s rodinou sa odťahovali do Austrálie. Dr. Winter Mór stál na čele židovského spoločenstva, pôsobil v oblasti charitatívnej. Na počesť svojej zosnulej dcéry založil Zakladinu Hanna Winter. Hral kľúčovú úlohu pri vzniku Útuľku pre Židov (1937).

In.: Újvári, Péter: Magyar Zsidó Lexikon, 2005. S. 56-58.

SVITEK, Šimon (pôv. Spitzer) - 115. výročie narodenia a 40. výročie úmrtia

[74]

*23.8.1895 Dvory nad Žitavou - †6.3.1970 Bratislava

-lekár – politický pracovník - redaktor

Pracoval ako lekár, publikoval v odborných lekárskych časopisoch, bol hlavným redaktorom Bratislavských lekárskych listov. Priekopník liečby alkoholizmu podmieneným reflexom vyvolaným apomorfínom. Aktívny v politike. Angažoval sa v hnutí komunistickej inteligencie, organizátor boja na obranu demokracie a republiky pred hroziacim fašizmom. Počas Slovenskej republiky rasovo prenasledovaný, internovaný v pracovných táboroch, spolupracoval s ilegálnym odbojom.

Ocenenia: nositeľ Radu práce (1965).

In.: Encyklopédia Slovenska V. R-Š. –Bratislava : Veda, 1981. S. 663.

SIPOS, Antonín Felix – 140. výročie narodenia

[75]

*6.3.1870 Segedín - ?

-cirkevný činiteľ – farár - divadelník

Študoval v Ostrihome a v Budapešti. Autor viacerých divadelných hier. Pôsobil ako farár vo Dvoroch nad Žitavou, kde založil Potravinové družstvo. Do r. 1918 bol členom výboru komárňanskej stolice.

In.: KOLEKTÍV: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. –Bratislava : Academia, 1936. S. 293.

BÁTORI SCHULCZ, Bódog – 125. výročie úmrtia

[76]

*4.1.1804 Kremnica - †8.3.1885 Kamenica n/Hronom /pochovaný v Ostrihome/

-právnik – vojak z povolania – dôstojník

Skončil právo a následne vstúpil na vojenskú dráhu. Bojoval v Taliansku (1848), zúčastnil sa revolučných bojov doma (1848-49, mal nesmiernu odvahu, ktorú neraz preukázal v boji a vďaka tejto nezlomnej odvahе dokázal víťaziť nad nepriateľskými vojskami, bojoval aj v Komárne. Po skončení bojov sa nastúhal do Kamenice nad Hronom.

Ocenenia: -Čestná medaila 2. stupňa –za hradné boje v Komárne, -Národný hrdina

Napísal: Pamätné spisy (1870)

Literatúra: Thaly, István: [Bátori Schulcz Bódog életrajza]. Körmöcbánya : Magyar Egyesület, 1891.

In.: Slovenský biografický slovník I. A-D. Martin : Matica slovenská. 166 s.

ONDRAŠ, Pavel – 30. výročie úmrtia

[77]

*19.5.1919 Pitvaros (Maďarsko) - †8.3.1980 Bratislava

-univerzitný profesor - jazykovedec

Študoval na Gymnáziu v Nových Zámkoch (1930-36). Vy študoval slovenčinu a filozofiu na FF SU v Bratislave. Pôsobil ako profesor, vysokoškolský učiteľ. Ako jazykovedec sa venoval hlavne slovenskej i slovanskej dialektológii, výskumu slovenského spisovného jazyka a metodike jeho vyučovania, všeobecnej jazykovede a onomastike. Venoval sa aj výskumu karpatizmov v slovenských nárečiach a koordinoval tento výskum na Slovensku pre celokarpatský dialektologický atlas. Bol členom viacerých jazykovedných spoločností. Napísal viacero kníh a jazykovedných štúdií.

Ocenenia: -strieborná medaila Uk (1969); -medaila Univerzity M. Luthera v Halle (1973); -čestný titul zaslúžilý šk. pracovník (1979)

Napísal: Stredoslovenské nárečia v MĽR. Ba, 1956; -Prehľad slovenskej dialektológie. Ba, 1961; -Morfológia spisovnej slovenčiny. Ba, 1962; -Výskum slovnej zásoby slovenských nárečí. Ba, 1966; -Číslovky v súčasnej spisovnej slovenčine. Ba, 1969; - Vetný rozbor v príkladoch. Ba, 1971; - Slovenská lexikológia. Ba, 1972; -Učebnica slovenského jazyka pre maďarské oddelenie PF Nitra. Ba, 1974; -Sociálne nárečie na Slovensku. Ba, 1978; - Kapitoly zo slovenskej morfológie. Ba, 1979 ...

Literatúra: Dvonč, L.: Súpis prác prof. Pavla Ondrusa za roky 1947-1978; -Mistrík, J.: Univerzitný prof. PhDr. Pavel Ondrus, DrSc. a jeho diela

In.: Slovenský biografický slovník IV. M-Q. 1. vyd. Martin : Matica slovenská, 1990. S. 337.

BORÍŠEK, Rudolf – 90. výročie narodenia a 35. výročie úmrtia

[78]

*14.10.1920 Šurany - †9.3.1975 Bratislava

-technológ - chemik - vedec - vynálezca - spisovateľ -publicista

Ľudovú školu navštevoval v Šuranoch, Gymnázium v Nových Zámkoch. Vyštudoval Chemicko-technologickú fakultu SVŠT v Bratislave. Vo výskumnom ústave papiera a celulózy v Bratislave sa zaoberal výskumom necelulózových zložiek drevnej hmoty. Je autorom a spoluautorom viacerých odborných knižných publikácií, vedeckých štúdií ako i patentovaných vynálezov, z ktorých 1 má patentovaný i v zahraničí. Člen redakčnej rady časopisu Chemické zvesti (1953-67), Papír a celulóza, zborníka výskumných prác z odboru celulózy a papiera, vydavateľstva Alfa.

Napísal (i v spoluautorstve): Sulfitové výluhy a jejich zužitkováni. Praha, 1953; -Problémy odpadových vôd priemyselných v ČSR. Ba, 1957; - Technická kontrola pri výrobe buničiny. Ba, 1957; -Technológia výroby buničiny 1-2. Ba, 1957; -Výroba vežovej a varnej kyseliny pre sulfitové varenie buničiny. Ba, 1957.

Literatúra: DOBROTA, Anton a kol.: Šurany 1138-1988. Šurany : Mestský národný výbor, 1988. S. 72, -Zrubec, Laco: Významní Šuranci. In.: Naše novosti. –Roč. 34, č. 10 (1994), s. 2.

In.: Encyklopédia Slovenska I. A-D. Bratislava : Veda, 1977. S. 225, -Biografický lexikón Slovenska I. A-B. Martin : Slovenská národná knižnica - NBÚ, 2002. S. 506.

HANGOS, István – 80. výročie úmrtia

[79]

*14.8.1888 Nové Zámky - †11.3.1930 Budapešť

-právnik – pedagóg – klavírny virtuóz

Novozámocký právnik. Vyučoval základy hudby deťom a mládeži. Bol aktívnym organizátorom a propagátorom spoločenského a hudobného diania v Nových Zámkoch. Bol vedúci Rímsko-katolíckeho mládežníckeho krúžku. Výborne ovládal hru na tárogató.

In.: Szabó, Ivan: Hudobníci a spevokoly v Nových Zámkoch. In.: Castrum Novum. –Roč. 3, č. 20 (1993), s. 5, -Kissová, M. – Zemková, A.: Hudobníci okresu Nové Zámky. Nové Zámky : Okresná knižnica, 1994. S. 13.

SASKÓ, Kazimír – 105. výročie narodenia

[80]

*11.3.1905 Veľké Čepce – † 7.2.1972 Nové Zámky

právnik – advokát – mestský kronikár

Do Nových Zámkov sa prisťahoval s rodinou (1913). Tu chodil do gymnázia. Mal rád dejiny a stal sa vášnivým zberateľom starých predmetov, mincí, známok. Diplom získal na právnickej fakulte UK v Bratislave. Okrem iného bol aj numizmatikom. Písal odborné články do domácich i zahraničných časopisov, bol aktívny vo vlastivednom krúžku, ktorého bol aj spolu-kladateľom, prednášal historické témy. Zostavil kroniku mesta Nové Zámky za obdobie 1545-1918. Bol vlastne spoluzakladateľom Mestského múzea v Nových Zámkoch.

In.: Strba, Alexander: Moje mesto Nové Zámky II. 1842-1910. Nové Zámky, 1992. -Kto je kto. S. 47, -Liszka, József: Národopis Maďarov na Slovensku. 1. vyd. Komárno: Fórum Inštitút, 2003. S. 56.

HADIK, Andrej - 300. výročie narodenia a 220. výročie úmrtia

[81]

*16.10.1710 Šurany - †12.3.1790 Viedeň (Rakúsko)

-uhorský šľachtic - vojak z povolania – polný maršal – župan

Pochádzal zo slovenského uhorského turčianskeho zemianskeho rodu a bol povýšený do grófskeho stavu. Študoval v jezuitských školách. Vynikal vynikajúcim strategickým myšlením, odvahou a bystrošťou. Vďaka týmto danostiam dosahoval víťazstvá, odtiaľto pochádza i tradícia pojmu „husársky kúsok“. Vynikol dobytím Berlína (1757). Bojoval proti Turkom, Francúzom a Prusku, bojoval v sedemročnej vojne. Bol známy ako reformátor armády v 18. storočí. Za jeho pôsobenia v najvyššej vojenskej funkcií sa v Habsburskej armáde realizovali mnohé reformné opatrenia. Vo svojom erbe si zvolil krédo: „Virtuti nihil iniuvium“ /pre chrabrosť nič nie je prekážkou/. V štátnej správe taktiež dosiahol vysoké funkcie až po predsedu Dvorskej vojenskej rady vo Viedni a ako prvý uhorský šľachtic sa stal neskôr aj županom.

Pamiatky: pomenovania: Národná akadémia obrany maršala Andreja Hadika so sídlom v Liptovskom Mikuláši

In.: Slováka maršala Hadika nepoznáme. –Šuriantsky spravodaj. –Roč. 9, č. 4 (2004), s. 7.

MAJER, Emericus – 145. výročie narodenia

[82]

*12.3.1865 Arad - †?

-kňaz

Za kňaza bol ordinovaný v r. 1888. Pôsobil v Ostrihome (Maďarsko), Nových Zámkoch, Štúrove, Komárne, pôsobil i ako rektor seminára (1923).

In.: Schematismus cleri archidiocesis strigoniensis, 1916. S. 346, -Schematismus cleri administrationis apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 230-231.

VERSEGHY, Erszébet – 95. výročie narodenia a 10. výročie úmrtia

[83]

*12.3.1915 Strekov - †15.9.2000 Nové Zámky

-spisovateľka pre deti a mládež – poetka

Žije a pôsobí v Nových Zámkoch. bola členkou Csemadoku. Svoje básne publikovala v novinách a časopisoch. Je autorkou viacerých kníh. Píše v maďarčine a pre deti a mládež.

Napísala: -Mocskos Palkó – Cifra Olga (1961), -Mesét mondok gyerekek (1964), Tavaszi szél (1973), -Füben tücsök muzsikál (1983), -Hogyan kell repülni (1986), -Óka, bóka, lilibóka (1991), -Kacsatánc (1997), -Nyelvelő ábécé (2000), -Fellegjáró Pöttöm Pál , Fellegjárás (2009).

Literatúra: -Verseghy Erzsébet bibliográfiája. Komárom : Járási könyvtár, 1983. 5 s., -Strba, Sándor: Verseghy Erzsébet. Születésnapui köszöntő. In.: Castrum Novum, -Évf. 5, sz. 5 (1995), o. 10. –Fotogr., -Pénzes, István: Látogatóban 84 éves Verseghy Erzsébetnél. In.: Castrum Novum. -Évf. 9, sz. 3 (1999), o. 12. –Fotogr., -Vörös, Péter: Verseghy Erzsébet: Kacsatánc. Didaxis mint esztétikum. In.: Castrum Novum. -Évf. 9, júliusi magazin (1999), o. 10, -Strba, Sándor: Elhunyt Verseghy Erzsébet költőnő. In.: Castrum Novum. -Évf. 10, sz. 40 (2000), o. 3. –Fotogr., -Strba, Sándor: A kilencven éve született Verseghy Erzsébetre emlékezünk. In.: Castrum Novum. -Évf. 15, sz. 10 (2005), o. 8.

In.: A Cseh Szlovákiai magyar irodalmi lexikon 1918-1995. Pozsony : Madách Possonium, 1997. S. 359.

TAMAŠKOVIČ, Štefan – 95. výročie narodenia

[84]

*14.3.1915 Nové Zámky - †?

-kňaz

Rodák z Nových Zámkov, pôsobil ako správca fary v Ivánke pri Dunaji.

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecáz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1971. S. 356.

BALUŠKA, Jozef – 100. výročie narodenia

[85]

*15.3.1910 Šala – 19.6.1979 München (Nemecko)

-pedagóg – učiteľ – redaktor

Študoval na strednej škole v Nových Zámkoch. Pôsobil ako odborný učiteľ na meštianskych školách. Po druhej svetovej vojne emigroval do Rakúska, kde pôsobil v slovenskej emigrantskej skupine. V Nemecku pôsobil ako redaktor novín a napokon pracovník slovenskej redakcie Slobodná Európa. Spracovával materiály o živote a osudoch slovenskej emigrácie v Rakúsku a v Nemecku.

In.: Biografický lexikón Slovenska I. A-B. Martin : Slovenská národná knižnica – NBÚ, 2002. S. 203.

SZALAY, József – 125. výročie úmrtia

[86]

*13.10.1857 Bardoňovo - †15.3.1885 Budapešť

-pedagóg – univerzitný profesor – historik – archivár

Pracoval ako úradník Krajinského archívu (1879), od r. 1880 pôsobil ako univerzitný profesor. Je autorom viacerých historických prác.

Napísal: -Városaink a XIII.-ik században. Bp., 1878; -A magyar nemzet története II. – IV. Bp., 1879-83; -Nádasdy Tamás nádor családi levelezése. Bp., 1882; -Bocskay István életrajza. Pozsony, 1884; -II. Rákóczi ferenc. Pozsony, 1885.

In.: Magyar életrajzi lexikon II. L-Z. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. S. 695.

HRDINA, Július – 20. výročie úmrtia

[87]

*5.7.1891 Sklené - †17.3.1990 Piešťany

-hudobník – organista – komponista

V r. 1922 vyhral konkurz na riaditeľa školy a organistu v Šuranoch. Bol dušou miestneho spoločenského kultúrneho a hudobného života. V r. 1924 založil Tamburášsky spolok. Je pochovaný v Šuranoch. Učil aj v Lipovej.

Skomponoval: -Omšu pre sláčikový a dychový orchester; -Vianočnú omšu pre Tamburášsky súbor; -Hrdinov pochod; -Gurášku (piešeň); -Nebántsátok a diófát (zhudobnená báseň)

In.: Kissová, M. – Zemková, A.: Hudobníci okresu Nové Zámky. Nové Zámky : Okresná knižnica, 1994. S. 13, -Prokopová, Oľga: Prelúdium o jednom živote. Každé mesto má svoje osobnosti. Hlas ľudu. –Roč. 38, č. 160 (1992), s. 3. –Fotogr.

BALLAGI, Móric (Bloch) – 195. výročie narodenia

[88]

*18.3.1815 Inovce – 1.9.1891 Budapešť (Maďarsko)

-pedagóg – novinár – redaktor – publicista -prekladateľ

Študoval na židovských školách a gymnáziu v Oradei (Rumunsko), Móre (Maďarsko), Šuranoch. Vyštudoval matematiku, filozofiu a teológiu. Pôsobil ako profesor. Vydal vyše 50 samostatných knižných prác, z ktorých najväčší význam malí jazykovedné a slovnikárske. Prekladal z nemčiny a z východných jazykov. Prispieval do domáčich, nemeckých, francúzskych i anglických časopisov, redigoval Protestans képes naptár, Protestans Egyházi és iskola lap, Család Lap, Protestans Tudományos Szemle a Protestans Teológiai könyvtár (r. 1851-71). Bol funkcionárom v cirkevných a školských orgánov a spolkov, poslancom uhorského parlamentu, Královský radca.

Napísal: -A zsidókról. Bp., 1840; -Ungarischer Unterricht in der Kleinkinder Schule. Bp., 1841; -Új kimerítő magyar-német és német-magyar zsebszótár 1-2. Bp., 1843-44. A magyar nyelv teljes szótára 1–3. Bp., 1866-73

In.: Slovenský biografický slovník I. A-D. Martin : Matica slovenská, 1986. S. 124.

MARCZY, Josephus – 130. výročie narodenia

[89]

*19.3.1880 Ostrihom (Maďarsko) - ?

-kňaz

Ordinovaný za kňaza r. 1902. Pôsobil aj v Palárikove (1909).

In.: Schematismus cleri administrationes apostoles. Tyrnaviensis, 1927. S. 231.

ADLER, Karol – 100. výročie narodenia

[90]

*20.3.1910 Kolta - †20.12.1944 Dobšiná

-odbojár – zubný technik

Jeden z aktívnych účastníkov protifašistického odboja, organizátor robotníckeho hnutia už od študentských čias. Príslušník partizánskeho oddielu Sláva. Na vtedajšom pohraničí plnil najmä prieskumné, spravodajské a diverzné úlohy. Padol do zajatia. Po krutom mučení ho nacisti verejne popravili na námestí v Dobšinej. Bol vyučený za zubného technika.

Ocenenia: Čs. vojnový kríž in memoriam (1946) a -povýšený na kpt. ČSĽA; -Rad SNP II. tr. (1947); -Rad červenej hviezdy (1964).

Pamiatky: Pamätné tabule na budove radnice v Levoči a pošty v Dobšinej; -v Bratislave, Košiciach, Levoči sú po ňom pomenované ulice.

In.: Slovenský biografický slovník I. A-D. Martin : Matica slovenská, 1986. S. 34, -Biografický lexikón Slovenska I. A-B. Martin : Slovenská národná knižnica – NBÚ, 2002. S. 33

Tóth, János – 85. výročie narodenia

[91]

*20.3.1925 Nové Zámky –

-odborár – futbalový funkcionár – kronikár

Ján Tóth bol jedným z tvorcov história podniku Elektrosvit v Nových Zámkoch. Aj ako dôchodca bol predsedom Základnej organizácie odborárov dôchodcov a. s. Elektrosvit Nové Zámky, ktorý užíval plnú dôveru svojich členov. Mal ho radi, pretože bol vždy zdvorilý, slušný, ochotný a nápomocný. Pôsobil vo verejných funkciách. Bol dlhodobým futbalovým funkcionárom mestského futbalu v Nových Zámkoch, viedol a písal kroniku novozámockého futbalu, ktorú plánoval knižne vydáť. Toto jeho predsavzatie sa naplnilo v r. 2006, kedy kniha vyšla. Za vykonanú prácu v rozvoji novozámockého športu, ako aj za aktívnu a cennú pomoc na výstavbe a zveľaďovaní mesta obdržal rad vyznamenaní.

Ocenenie: -Cena primátora mesta (2002) –za rozvoj novozámockého futbalu.

Napísal: Novozámocký futbal dávnych čias. 1907-2004. Vyšla dvojjazyčne. Nové Zámky : InDesing, 2006. 620 s.; - Vynikajúci futbalisti a funkcionári novozámockého futbalu dávnych čias. 1907-2007. Vyšla dvojjazyčne. Nové Zámky : InDesing,

In.: VZO OZ KOVO a členovia ZOOD a.s. Elektrosvit Nové Zámky: János TÓTH kronikár novozámockého futbalu jubiluje – má 75 rokov. Sme naňho hrdí!. Castrum Novum. –Roč. 10, č. 10 (2000), s. 5. –Fotogr., -ma, mb: Vydáva knihu o storočníci futbalu. –Naše novosti. –Roč. 45, č. 14 (2005), s. 9.

GROFFITS, Gábor – 130. výročie narodenia

[92]

*21.3.1880 Palárikovo - †19.3.1957 Keszthely

-technik – univerzitný profesor – stavebný inžinier - publicista

Rodák z Palárikova. Pôsobil ako univerzitný profesor, bol uznávaným odborníkom na poľnohospodárske stavby. Zaoberal sa problematikou železobetónových mostov. V r. 1907 postavil 1. železobetónový most v Uhorsku, ktorý bol postavený v Kamenici n/Hronom. Neskôr sa zameral na poľnohospodárske stavby. Experimentálne dokázal vplyv hygieny prostredia na chov zvierat. V 20. -30. rokoch priekopník silážovania poľnohospodárskych plodín. Autor článkov a štúdií v domácich a zahraničných odborných časopisoch, redaktor poľnohospodárskych odborných časopisov.

Stavby: 1. železobetónový most

Napísal: Gazdasági építészet. Bp., 1911.

In.: Slovenský biografický slovník II. E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 229, -Magyar életrajzi lexikon I. A-K. Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. S. 622.

BENYOVSZKY, Krisztián - 35. výročie narodenia

[93]

*22.3.1975 Šahy –

-pedagóg – vysokoškolský učiteľ – spisovateľ – literárny kritik – publicista - prekladateľ

Žije v Nových Zámkoch. Vyštudoval na UK v Nitre predmety maďarský a slovenský jazyk. V súčasnosti prednáša na UK na katedre hungaristiky. Pracuje na výskume literárneho myslenia (oblasť slovenský neoštrukturalizmus a štýlové myslenie Františka Mika) a maďarská literatúra XX. storočia. Člen Kollégia Jánosa Selyeho (od r. 1998). Publikuje hlavne v odborných literárnych časopisoch (Kalligram, Szőrös Kő), v štúdiách vydávaných UK v Nitre. Predseda Literáno-vednej spoločnosti Sambucus, ktorá vydáva literárny časopis Partitúra. Vynikajúci recenzent. Zaoberá sa a píše recenzie i štúdie o kriminálnych románoch, detektívach.

Ocenenie: -Madách-díj (2001); -Posonium Irodalmi és Művészeti Díj –zvláštne ocenenie (2008)

Napísal – (spoluautorstvo): -Rácsmustra. Pozsony : Kalligram, 2001, -A jelek szerint. Pozsony : Kalligram, 2003, -Kor/Szak/Határok. Pozsony : Kalligram, 2002, -Kriptománia. Pozsony : Kalligram, 2008, -Bevezetés a krimi olvasásába. Dunaszerdahely : Lilium Aurum, 2007, -Lepipálva (2009)

Recenzie a štúdie: Morzsák Móricz asztaláról : egy jóizűen elfogyasztott ebéd egy időre feledtetni tudja a személyes ellen téteket és gyűlölkodésekét is. In.: Új szó. –Évf. 56, sz. 245 (2003), o. 14. -Titok Folyam : recenzia knihy Michal aj Waz: Prázdne ulice, -Flaubert konyhája : „Flaubert íróaztalának sarkán ebédelt Dumas az In.: Új szó. –Évf. 58, sz. 209 (2005), o. 14. –Fotogr., -, „Előhívom a múltat“ : recenzia knihy Fényszilántok / N. Tóth Anikó. In.: Új szó. –Évf. 58, sz. 243 (2005) // Príl.: Könyvjelző. –Évf. 4, sz. 10 (2005), o. 4-5. –Fotogr., - Szóra bírt néma képek. In.: Partitúra. Sz. 1 (2006), o. 99-106, - A mesélés ereje képszerűvé... In.: Új szó. –Évf. 60, sz. 22 (2007) // príl.: SZALON. –Évf. 1, sz. 3 (2007), o. 12-13, -Prága Kafkában : recenzia knihy Klaus Wagenbach: Kafka Prágája. In.: Új szó. –Évf. 60, sz. 46 (2007) // Príl.: SZALON. –Évf. 1, sz. 7 (2007), o. 18/8. –Obr., -Ahallgatás titkai. In.: Szőrös kő. –Évf. 12, sz. 4-5 (2007), o. 51-53, -, „Nehéz ezt megmagyarázni idegeneknek“. In.: Fórum Társadalom Tudományi Szemle. –Sz. 4 (2007), -

Literatúra: Polgár, Anikó: Populáris register. In.: Új szó. –Évf. 56, sz. 223 (2003), o. 7. –Fotogr., -Misplay, Edit: Könyvek amelyek nem vigyázta magukra. In.: Új szó. –Évf. 56, sz. 224 (2003), o. 8. –Fotogr., -Dusík, Anikó: Az elméleti játéktér teherbírás próbája [recenzia]. In.: Új szó. –Évf. 56, sz. 261 (2003) // Príl.: Könyvjelző. –Évf. 2, sz. 11 (2003). –Fotogr., - Hegedűs, Hilda: Közelebb az olvasóhoz – közelebb az íróhoz. In.: Castrum Novum. –Évf. XIII, sz. 12 (2003), o. 11, -Képes-e az irodalom? : irodalom és kép viszonyáról folytattak beszélgetést a Magyar Köztársaság Kulturális Intézetében. In.: Új szó. –Évf. 57, sz. 75 (2004), o. 3, -Somorjai disputa (1) : az élő szlovákiai magyar írásbeliség c. szimpózium előadásai. –Dunaszerdahelyi : Lilium Aurum és Fórum Institut, 2003. S. 40-65, 66-73,

In.: Szlovákiai ki kicsoda. Pozsony : AB ART, 2001, -A Czech Szlovákiai Magyar Irodalom Lexikona 1918-2004. Pozsony : Madách Posonium,

BARTUSZ, Gyula – 80. výročie narodenia

[94]

*23.3.1930 Kamenín - †7.12.2003 Kamenín

-stavebný inžinier – prekladateľ

Svoje štúdiá ukončil na VŠT v Bratislave, odbor stavené inžinierstvo. Pôsobil v bani v Poprade. Od r. 1956 pracuje v Stavebnom podniku v Štúrove. Od r. 1960 pracuje v papierňach v Štúrove vo viacerých funkciách a postoch. Mal zásluhu v naprojektovaní kúpaliska a v jeho výstavbe. Pracoval aj vo verejných funkciách, bol aktívnym členom MO CSEMADOK-u, zaslúžil sa o znovupostavenie Mostu Márie Valérie a bol zostavovateľom časti technického popisu v knihe o Histórii Mosta Márie Valérie. Bol čestným predsedom Spolku priateľov Štúrova a Ostrihomu, bol spoluzačlunateľom Živnostenského spoľačenstva pre Južný región, v r. 1992 sa stal členom obnoveného Slovenského priemyselného spolku.

Ocenenie: Zlatá medaila SPS (200 –za rozvoj drobného podnikania; -Pro Urbe in memoriam (2004) –cena mesta Štúrovo

In.: Szóke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd (Maďarsko) : babits kiadó, 1993. S. 45-46.

MOLNÁR, Štefan – 90. výročie narodenia

[95]

*23.3.1920 Medveďov –

-kňaz

Pôsobil v Nových Zámkoch ako kaplán (1949), ako správca fary v Strekove (1959)

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtechá, 1978. S. 135.

BARANYAI, Jozef Gejza – 55. výročie úmrtia

[96]

/písal pod pseudonymom: Anyegin, Cyrano, Csallóközi József Faun, Harpagon, Kamcsai, Géza, Keszhelyi Géza, Trubadur, Tüske/

*6.9.1876 Komoča – 24.3.1955 [Komoča]

-novinár – publicista – spisovateľ – národopisec – historik

Základnú školu navštevoval v Nových Zámkoch. Vyštudoval právov Budapešti. Pôsobil ako redaktor v redakciach v Komárne, spolupracovník bratislavských a pražských Magyar Ujság počas buržoáznej ČSR. Bol funkcionárom a tlačovým tajomníkom Maďarskej malorolníckej strany na Slovensku. Bol autorom próz a odbornej literatúry, hlavne so vzťahom ku Komárnu a Žitnému ostrovu.

Napísal: -Lucifer kisaszony és más egyebek. Komárno, 1908, -A csallóközi aranymosás. Komárno, 1911, -Fejedelemjárás komárom vármegyében. Komárno, 1912, -A komáromi sajtó történeti repertórium. Budapest, 1918, -Atlantisz, az elsülyedt világrész. Komárno, 1930, -Komárom a magyar népdalokban. Komárno, 1930, -A komáromi magyar színészet története 1811-1941. Komárno, 1941.

In.: Magyar irodalmi lexikon I. A-K. Budapest : Akadémiai kiadó, 1963. S. 100, -Slovenský biografický slovník I. A-D. Martin : Matica slovenská, 1986. S. 141.

GAJDOŠ, Ján – 30. výročie úmrtia

[97]

*26.6.1903 Veľká Maňa – 24.3.1980 Banská Bystrica

-hudobník – organista – zbormajster – skladateľ

V r. 1942 založil a riadil Mestskú hudobnú školu v Banskej Bystrici. V r. 1940-56 bol vedúci zboru a orchestra v banskej bystrici. Aktívny organizátor hudobného koncertného života, upravovateľ ľudových piesní, autor metodických materiálov pre hudobné školy a taktiež sa venoval cirkevnej hudbe.

Napísal: Missa pastoralis, -Missa Puer natus, -Te Deum Veroniceae.

In.: Slovenský biografický slovník II. E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 150. –Kissová, M. – Zemková, A.: Hudobníci okresu Nové Zámky. Nové Zámky : Okresná knižnica, 1994. S. 9

RENDEK, József – 200. výročie narodenia a 135. výročie úmrtia

[98]

*27.5.1810 Tata (Maďarsko) - †25.3.1875?

-kňaz – náboženský spisovateľ

Od r. 1861 pôsobil ako kňaz v Nových Zámkoch. Je autorom mnohých náboženských prác.

In.: Zellinger, A.: Egyházi írók csarnoka. Nagyszombat, 1893. S. 431-433.

ŠUPALA, Fraňo – 135. výročie úmrtia

[99]

*18.11.1839 Nové Zámky – 26.3.1875 Livorno (Rakúsko)

-slovenský historik – paleograf – knihovník

Navštevoval školu v Nových Zámkoch, študoval na gymnáziu v Bratislave a na univerzite vo Viedni. Od r. 1866 pôsobil ako kustód knižnice Maďarského národného múzea v Budapešti. Bol členom MS a spolu s F. V. Sasinkom podnietil zbieranie a zverejňovanie slovenských historických písomností, zbieran slovenské ľudové piesne. Publikoval.

In.: ž: Kalendár nám pripomína. –Katalícke noviny. –Roč. 109?, č. 46 (1994), s. 10.

BANSÁGHI, Vincent (vl. M. Steinacher) – 50. výročie úmrtia

[100]

*27.12.1881 Resita (Rumunsko) - †27.3.1960 Chľaba

-maliar

Vyučil sa za zámočníka v Resite, kde pracoval ako technický úradník. Potom študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Budapešti (Maďarsko) r. 1905-08, v Paríži na Académii Julien (1911-12). Od r. 1912 žil a pôsobil v Chľabe. Ovplyvnený klasickým impresionizmom stváraoval predovšetkým krajinárske motívy, vytvoril obrazy o Paríži, zachytil pohľady na Dunaj, zátočiny Ipl'a, Ostrihom a Vysoké Tatry, maľoval aj interiéry kostolov zátišia a portréty. Časť jeho diela je v zbierkach Szépművészeti Múzeum v Budapešti. Vystavoval na Slovensku a v Čechách.

Dielo: Dobytie Janova, -Potýčka pri Zvertove, -Mesačná noc (1911), -Topenie sa snehu (1913, -

In.: Biografický lexikon Slovenska I. A-D. Martin : Slovenská národná knižnica – NBÚ, 2002. S. 213-14.

SÁMSONOVÁ, Mária – 65. výročie úmrtia

[101]

*28.5.1928 Svodín - †?.3.1945 Svodín

- protifašistická bojovníčka

Za pomoc sovietskemu vojakovi, ktorému pomohla vyliečiť sa z ťažkého zranenia a ukrývala ho až do vyliečenia bola zradená, obvinená zo spolupráci a žandármi zastrelená.

Pamiatky: Náhrobný stĺp

In.: Vadász, Ferenc: Legenda nélkül. Budapest : Móra könyvkiadó, 1975. S. 142-3.

APRÍL

BALOGH, Valentín – 65. výročie úmrtia

[102]

*13.9.1885 Hodmezővásárhely (Maďarsko) – †1.4.1945 Galanta

- včelár – odborný spisovateľ

Študoval v Szegede, bol bankovým úradníkom v Galante (od 1904), zaoberal sa včelárstvom (od 1907), bol tvorcom jedného z prvých nadstavbových úloh na Slovensku (1912), na medzinárodnej výstave v Bratislave bol odmenený 1. cenou a veľkou striebornou medailou (1914), bol redaktorom včelárskych časopisov: A méh, Budapešť; Mátyusföldi lapok (1919-21), Galanta; Méhészüjság (1919-26), Galanta; Méhészetünk (1934-44), ktorý vydával **Včelársky spolok v Nových Zámkoch**, svoje odborné články publikoval v: Méhészet; Állattenyésztési és tejgazdasági lapok; Gazdasági lapok; Hitelszövetkezeti értesítő, Méhészeti hetilap.

Dielo: A Balogh kaptár ismertetése. Galanta, 1925; A méhészet kézikönyve. Galanta, 1928; A méhbetegségej. Nové Zámky, 1940.

In.: Slovenský biografický slovník I. zväzok A-D. Martin : Matica slovenská, 1986. S. 128.

KÖRREI, Juraj /Iberal, Iberáll, Uiberall/ – 130. výročie narodenia

[103]

*21.11.1811 Palárikovo - †3.4.1880 Sighisoara (RSR)

-maliar - reštaurátor

Základnú školu navštievoval v Palárikove a v Nových Zámkoch, študoval na Výtvarnej akadémii v Pešti (1825), vo Viedni (1830), absolvoval študijný pobyt v Rakúsku a Taliansku, pracoval v ateliéri svojho profesora J. Peskiho v Pešti, hlavne na obrazoch s náboženskou tematikou, v radoch domobrany bojoval proti cisárskym vojskám (1848-49), po revolúcii si zriadil vlastný ateliér v Pešti, rešauroval obrazy, maliarsky vyzdoboval kostoly na vidieku, najmä v Dolnom Uhorsku, pôsobil v Sighisoare (od 1858), na sklonku života sa vrátil do Budapešti. Poslednou jeho prácou boli dva oltárne obrazy v kostole v Kiskunfélegyháze.

ÁDÁM, Štefan – 135. výročie narodenia

[104]

*4.4.1875 Budapešť – †?

- staviteľ - verejný činiteľ

Vyštudoval Vysokú školu staviteľskú v Budapešti, pôsobil ako staviteľ v **Nových Zámkoch**, bol predsedom obchodného grémia, dozorného výboru učňovských škôl, členom správy Živnostenského úverného ústavu, člen Poradného zboru pre otázky hospodárske, bol jedným zo zakladateľov Remeselníckeho speváckeho zboru.

In.: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Académia, 1936. S. 9.

BILIŠIČ, Vojtech – 30. výročie narodenia

[105]

*6.4.1980 Nové Zámky

-výtvarník – reštaurátor – sochár

Navštevoval ZUŠ v Nových Zámkoch, študoval na Strednej rezbárskej škole v Banskej Štiavnici (1994-98, na Škole úžitkového výtvarníctva - odbore reštaurovania v Bratislave (1998-2001), potom na VŠ uměleckého priemyslu v Prahe – odbore sochárstva.

In.: Šimo-Svrčeková, Marta: Salón. -Castrum Novum. –Roč. 14, č. 37 (2004), s. 8.

RÉDEY, Tomáš – 60. výročie narodenia

[106]

*7.4.1950 Jászkisér

- hudobník – gitarista – spevák - skladateľ

Absolvoval Ľudovú školu umenia v **Nových Zámkoch**, založil skupinu BEAMS – bola to prvá beatová formácia v Nových Zámkoch, bol členom skupiny GATTCH (1969-73), svojimi kompozíciami výrazne prispel k štýlovo-žánrovému zameraniu tejto skupiny, zúčastňoval sa speváckych súťaží, spoluúčinkoval so speváčkou Marcelou Laiferovou, so súborom Gustáva Offermana, s Pavlom Hamelom a skupinou Prúdy, s petrom Lipom, Dušanom Hlaváčkom, pracoval v Čsl. rozhlase v Bratislave ako štúdiový hudobník, autor a aranžér, podielal sa na nahrávkach skladieb rôznych interprétov, spolupracoval na hudobných projektoch.... Koncertoval v Česku, Nemecku, Rakúsku, Švajčiarsku ... po celej Európe.

In.: Kissová, M. – Zemková, A.: Hudobníci okresu Nové Zámky. Nové Zámky : Okresná knižnica, 2000. S. 21.

HRUBÝ, Anton – 105. výročie narodenia a 10. výročie úmrtia

[107]

*8.5.1905 Palárikovo - †7.4.2000 Argentína

- redaktor – národovec – poľnohospodár

Absolvoval Roľnícku školu v Komárne. Kvôli zlým materiálnym podmienkam sa s bratom a inými Medérákmi vystňahoval do Argentíny (1928), tu sa aktívne zapájal do spolkového života Slovákov, stal sa členom Slovenského robotníckeho spolku a spoluzakladateľom prvých slovenských novín v Argentíne „Slovenský ľud“, v čase hospodárskej krízy Slovenský spolok pomáhal krajanom, založil Sprostredkovateľňu práce so stravovacou akciou. Za činnosť ho Matica slovenská vyznamenala ako prvého redaktora slovenských novín v Argentíne. Úspešne podnikal vo poľnohospodárstve, venoval sa pestovaniu a spracovaniu tabaku. Tento argentínsky Slovák bol vyznamenaný Radom bieleho dvojkríža III. Triedy (2001)

JÁNOSKA, Teodor – 50. výročie úmrtia

[108]

*21.3.1891 Bratislava - †9.4.1960 Szeged

- akademický maliar - výtvarník - priemyselný návrhár - pedagóg

Vyštudoval na Vysokej škole umeleckej v Budapešti, usadil sa v Bratislave (1918), ako pedagóg pôsobil v **Nových Zámkoch (1938-45)**, vystavoval v Prahe, Bratislave, Budapešti, vo Viedni. Medzinárodné uznanie získal v sklárskom priemysle. Bol členom Spolku slovenských priekopníkov - umelcov, členom Maďarského literárneho a umeleckého spolku. Miloval prírodu, táto láska zohrala v jeho tvorbe dôležitú úlohu. V odbore skla dosiahol medzinárodné úspechy. Galéria umenia v Nových Zámkoch má vo svojej umeleckej zbierke 4 jeho obrazy: Novozámocké humná (1930); Kópiu Madonny Cossa Del Franceska (olej, 1940); Júžné Slovensko (pastel); Ležiaci akt (olej, 1943).

In.: Slovenský biografický slovník II. zväzok E-J . Martin : Matica slovenská, 1987. S. 530. -Strba, Sándor: Jánoska Tivadarra emlékezünk. Castrum Novum. –Roč. 11, č. 12 (2001), s. 12.

VOZÁR, Vuk (Wolfgang)– 210. výročie úmrtia

[109]

*? 1746 Malacky - †9.4.1800 **Nové Zámky**

- Františkán – kazateľ – organista – hudobný skladateľ

Z bohatej skladateľskej tvorby zostali v novozámockom kláštore dva hudobné zborníky, v ktorých je podchytaná aj jeho známa homiletická pieseň „Stála matka litující...“.

In.: Katolícke noviny (6.4.1975). -Mesiarkin, Jozef: Wolfgang Vozar. Naše novosti. –Roč. 31, č. 2 (1991), s. 3.

HOLLENDONNER, Ferenc – 75. výročie úmrtia

[110]

*10.10.1882 Čechy - †10.4.1935 Budapešť

-botanik – paleontológ – profesor

Stal sa doktorm filozofie, pôsobil ako profesor. Je zakladateľom novej náuky o rastlinnom tkanive, vypracoval metódu mikroskopického vyšetrenia zuholnelých stromov a za pomocí tejto metódy preskúmal viacero domácich pozostatkov, získal nové poznania, ktoré ďalej rozpracoval.

Dielo: -A fenyőfélék fájának összehasonlító szövettana. Budapest, 1913; -A magyarországi prehistorikus fák és faszenek mikroskopikus vizsgálata. MTA, 1926.

In.: Magyar életrajzi lexikon I. zväzok A-K. Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. S. 731.

SUDOLSKÝ, Štefan – 85. výročie narodenia

[111]

*11.4.1925 **Nové Zámky** - †13.7.2003 **Nové Zámky**

- výtvarník – maliar - grafik

Žije v Nových Zámkoch. V Budapešti študoval hudbu, kvôli straty sluchu sa začal venovať maliarstvu, najprv ako samouk, neskôr študoval v Prahe (1946-49), potom v Bratislave na SVŠT. Vystavuje od 1949 a zároveň na študijných cestách sa zdokonaľuje v maľbe a grafike. Jeho oblúbeným žánrom je krajinomaľba a na jej pozadí portrétová tvorba. Stáva sa členom

Zväzu slovenských výtvarných umelcov v Bratislave (od 1961), spoluorganizuje Klub priateľov výtvarného umenia v Nových Zámkoch.

Diela /výber/: -Hlava II (olej, 1948); -Autoportrét v červenom (olej, 1949); -Pri Dunaji (olej, 1966); -Stromy I až XV (olej, 1966-1975); -Z rodného kraja I až III (olej, 1982); -Krajina z Jasovej (igolorez, 1984)

In.: Šimo-Svrčeková, Marta: Štefan Súdolský. Výber z tvorby 1949-1985. Nové Zámky : Galéria umenia, 1985. 6 s.

RAKO, Florián – 30. výročie úmrtia

[112]

*7.11.1901 Šurany - †13.4.1980 Šurany

pedagóg – insitný maliar

Učil na ľudovej škole umenia v Šuranoch. Spolupracoval s Jánom Mudrochom, vystavoval o.i. aj v Indii, kde dostal vyznamenanie Rad indického prezidenta.

In.: Dobrota, Anton a kol.: 1138-1988 Šurany. Šurany : Mestský národný výbor, 1988. S. 70.

FORBÁTH, Imrich (Mórie L. Fischer) – 135. výročie narodenia

[113]

*14.4.1875 Nové Zámky - †okolo 1952 NSR

- urbanista – pedagóg – odborný spisovateľ

Študoval vo Viedni, v Zürichu, v berlíne na VŠT, získal titul inžiniera, doktora (1904), od r. 1906 pôsobil ako vysokoškolský profesor v Gothe, prednášal v Budapešti. V r. 1944 emigroval. Zúčastnil sa viacerých medzinárodných urbanistických súťaží, na ktorých získal početné ocenenia, zaslúžil sa o rozvoj urbanistiky a urbanistické riešenie európskych miest. Je autorom viacerých odborných publikácií.

Diela - knihy: A Mannheimi kikötők. Budapest, 1902; -Die Kanalisation von Mailand. Leipzig, 1902; -Der Bau der Städte an Flüssen. Frankfurt am Main, 1904; -Öntözés városi szennyvízzel. Budapest, 1905; -A lakásnépzés és budapest jövője. Budapest, 1906; -Kleinwohnungsfürsorge in englischen Städten. Leipzig, 1906; - A Budapesti gázkérdés. Budapest, 1908; - Städtebauliche Studien. Leipzig, 1912; -Marosvásárhely csatornázása. Budapest, 1913; - Pozsony szabályozási és vasútrendezési terve. Budapest, 1931; **-projekty:** Kanalizácia miest Sibiu, Brašov, Nový Sad, Stoličný Belehrad.....

In.: Slovenský biografický slovník II. zväzok E-J. Martin : matice slovenská, 1987. S. 106.

NÁGEL, Gyula - 75. výročie narodenia

[114]

*15.4.1935 Svodín - †30.10.1969 Nové Zámky

-umelec – maliar

In.: Strba, Sándor: Moje mesto Nové Zámky II. Nové Zámky : Crocus, 1992. Umelci. S. 48.

PIRY, Cyriak Ján – 200. výročie narodenia a 130. výročie úmrtia

[115]

*15.4.1810 Püspöki (MR) - †6.10.1880 Budapešť

- náboženský spisovateľ – učiteľ

Študoval na gymnáziu v Kőszegu (MR), kde vstúpil do Františkánskej rehole (1826), študoval filozofiu a teológiu v Bratislave, v Ostrihome. R. 1833 bol vysvätený za kňaza. Učil teológiu v Ostrihome, pôsobil ako kazateľ v Komárne, r. 1842 bol profesorom na Gymnáziu v Nových Zámkoch, gvardián kláštora v Báči (1852), pracovník správy provincie

v Budapešti. Usporiadal knižnicu Františkánskeho kláštora v Nových Zámkoch, kde objavil Novozámocký kódex, ktorý bol pôvodne nazvaný podľa neho. Kódex pochádza z r. 1530, obsahuje evanjeliá a kázne a vyše 4 tis. Riadkovú legendu sv. Kataríny z Alexandrie. Bol autorom príležitostných veršov a kázní, prispieval do periodík Atheneum, Magyar Akadémiai Értesítő, Religió, Katholikus Lelkipásztor, Egyházi Lapok. Vlastné zbierky ľudových piesní z Komárňanskej župy venoval MAV.

Dielo (výber): -Emlény az érsekújvári gymnaszium megnyitására. Komárno, 1842; -Egyházi beszéd a boldogságos szűz Mária-. Budapest, 1855; -Versek az esztergomi bazílika felszentelésekor. Budapest, 1857; -Versek Scitovszky János bibr-nok primás arany miséjére-. Budapest, 1861; -Gyászbeszéd néhai gróf Batthyány Lajos. Budapest, 1870.

In.: Slovenský biografický slovník IV. zväzok M-Q. 1. vyd. Martin : Matica slovenská, 1990. S. 470

KOVÁCS, Ondrej – 25. výročie úmrtia

[116]

*19.5.1911 Paks (Maďarsko) - †118.4.1985 Budapešť

- spisovateľ – historik – prekladateľ

Študoval na FF UK v Bratislave, bol referentom Rádiojurnálu (1936), profesorom maďarského gymnázia v Bratislave (1937), v Nových Zámkoch (1938-44), pracovníkom Východoeurópskeho ústavu (1945-53), Historického ústavu MAV v Budapešti (1954-75). Od študentských rokov publikoval, prevažne literárne kritiky a poviedky, písal memoárovú literatúru, romány, historické štúdie. V literárnej vede sa venoval najmä problematike maďarsko-poľských, maďarsko-českých a maďarsko-slovenských vzťahov, prekladal do maďarčiny A. Mickiewicza. Bol členom spolku Sarló, Maďarského literárneho zväzu v Československu. Bol nositeľom Kossuthovej ceny za historické diela a poľského vyznamenania Polonia Restituta.

Dielo: -**poézia:** -Világének. Bratislava, 1929; -**novely:** -Panoptikum. Bratislava, 1934; -Felszabadultak. Nové Zámky, 1939; -**romány:** -Az alázat évei. Nové Zámky, 1939; -Pozsony-Prága-Budapest. Budapest, 1943; -**literárna história:** -Sarló története. In. Magyarok Csehszlovákiában 1918-1938. Budapest, 1938; -Az új szlovák regény. Budapest, 1941; -Magyar-cseh történelmi kapcsolatok. Budapest, 1952; -Bem József. Budapest, 955; -A lengyel irodalom története. Budapest, 1960; -A krakkó egyetem és a magyar mővelődés. Budapest, 1962; -Magyar-lengyel kapcsolatok a két világháború között. Budapest, 1971; -**história:** Magyar-délszláv megbékélési törekvések 1848/49-ben. Budapest, 1958; -A Kossuth-emigráció és az európai szabadságmozgalmak. Budapest, 1967; -Ausztria útja az 1867-es kiegyezéshez. Budapest, 1968; -Szabadságharcunk és a francia közvélemény. Budapest, 1976; -**memoáre:** -Korszakváltás. Budapest, 1981; -**učebnica:** -Szlovák nyelvkönyv a gimnáziumok V. osztálya számára. Budapest, 1941; -**editorské:** -Cseh és szlovák költők antalógiája. Budapest, 1953.

In.: Slovenský biografický slovník III. zväzok K-L. Martin : Matica slovenská, 1989. S. 204.

MESTER, Péter – 60. výročie narodenia

[117]

*18.4.1950 Nové Zámky

-umelec – maliar – grafik – reštaurátor - pedagóg

Študoval na ŠŠUP v Bratislave (1965-1969), na umeleckej priemyslovke v Budapešti (1969-73), maľuje, kreslí, tvorí tapisérie, zaoberá sa monumentálnou technikou, mozaikou, gobelínom. Od 1970 sa zúčastňuje výstav doma i v zahraničí, získal viacero ocenení. Jeho práce sa nachádzajú v rôznych umeleckých zbierkach. Učí mladých umelcov.

In.: SZÖKE, József – VICZIÁN, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 205.

GÓZON, Gyula /pôvodom Groszman/ – 125. výročie narodenia

[118]

*19.4.1885 Nové Zámky - †8.10.1972 Budapešť

- vynikajúci umelec – divadelný a filmový herec

Ľudovú a strednú školu vychodil v Nových Zámkoch, vyštudoval herectvo v Budapešti, pôsobil ako herec v Oradei, hral v kabareto, bol členom Kráľovského divadla, majiteľ Muskátki Kabaré, člen Belvárosi Színház, Új Színház, Nemzeti Színház v Budapešti (1935-41). Stvárnil tragickej i komické postavy, od r. 1914 začal filmovať, vystupoval vo zvukovom filme, vytvoril hlavné postavy v 90 filmoch. R. 1951 zaslúžilý umelec; 1954 nositeľ Kossuthovej ceny, 1955 vynikajúci umelec.

In.: Slovenský biografický slovník II. zväzok E-J. Martin : Matica slovenská. S. 212.

BERNÁTH, Tamás – 35. výročie narodenia

[119]

*20.4.1975 Bajtava

- umelec – divadelný herec

Žije v Nových Zámkoch. Pôsobí v Jókaiho divadle v Komárne. ?

In.: Bibliografická kartotéka osobností Okresu Nové Zámky. Nové Zámky : Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch.

BAGOTA, István – 85. výročie narodenia

[120]

*21.4.1925 Mužla –

- novinár – redaktor

Ukončil SPŠ v Komárne. Bol zakladajúcim členom Csemadoku (1949), kde pôsobil ako odborný lektor, redaktor Új Ifjúságu (1954-69), publikoval v novinách Hét, Szabad Földműves, Új Szó.

In.: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától Prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 35.

FLENGER, Michal – 185. výročie úmrtia

[121]

?1771 Nové Zámky - †21.4.1825?

- obchodník

Bol to bohatý slobodný obchodník - dobrodinc, ktorý zanechal vo svojom teste mente fond vo výške 10 tisíc forintov za účelom založenia cirkevnej dvoj triednej dievčenskej školy - Flengerovej dievčenskej školy v Nových Zámkoch (1827), ktorá bola oblúbenou školou v širokom okolí.

In.: Strba, Sándor: Moje mesto Nové Zámky 1842-1910. II. Kto je kto? Nové Zámky, . S. 47.?

KORTE, František /pôvodom Kohn/ - 115. výročie narodenia

[122]

*22.4.1895 Ústí nad Orlicí - †27.7.1962 Praha

- český hudobný skladateľ – sudca

Študoval právo, súkromne kompozíciu v Prahe (1913-14), dirigent v Prahe, predsedu senátu v Komárne (1921-33), v Nitre (1933-39), od 1939 regenschori a riaditeľ chóru, od 1945 podpredseda pojistovacieho súdu v Prahe. Autor klavírnych skladieb, piesní, sakrálnej hudby. Niektoré jeho skladby uvádzal bratislavský rozhlas. Zbormajster Južnoslovenského spevokolu v Nových Zámkoch, po oslobodení dirigent závodných orchestrov.

Dielo: -symfonické: -I. symfónia (1930); -O láske a sklamani (symfonická báseň, 1920); -Česká rapsódia pre klavír a orchester (1933); -Poetické tance pre komorný orchester (1935); -opery: -Česky Honza (1930); -Princezna z Korálie (1944); -Melodramatické pásmo na verše Ščipačeva (1955).

In.: Slovenský biografický slovník III. zväzok K-L. Martin : Matica slovenská, 1989. S. 186.

ŠUTTI, Juraj – 80. výročie narodenia

[123]

*22.4.1930 Nové Zámky

-učiteľ – geodet - publicista

Vo vedeckovýskumnej práci sa zameral na riešenie špecifických otázok banského meračstva (objemy) a jaskyniarstva pozemnou fotogrametriou, inžiniersku geodéziu, teóriu chýb. Autor viacerých významných prác, vysokoškolských skript a nositeľ vyznamenaní: -Za pracovnú obetavosť (1967); -Za pracovnú vernosť, (1972); -Za vynikajúcu prácu (1978).

Dielo: -Nomogramy na geodetické a banskomeračské výpočty. Bratislava, 1961; -Geodézia, Bratislava, 1969; -

In.: Pedagogická encyklopédia Slovenska 2 P-Z. Bratislava : Veda, 1985. S. 415.

ANDRÁŠI, Tibor ml. – 50. výročie narodenia

[124]

*23.4.1960 Nové Zámky –

-umelecký šperkár

V r. 1975-79 študoval na SŠUP v Bratislave. Venoval sa umeleckému šperku, vystavoval nielen doma ale i v zahraničí. Žije v Bratislave.

In.: Castrum Novum. –Roč. 5, č. 10 (1995), s. 10.

PÁLFFY, Mikuláš gróf – 410. výročie úmrtia

[125]

*10.9.1552 Čabrad – †23.4.1600 Červený Kameň

-sedmohradský gróf – krajinský sudca – vojvoda

Pochádzal z grófskeho šľachtického rodu, pôsobil ako krajinský sudca, vojvoda. V r. 1584 sa stal kapitánom **Nových Zámkov**, v r. 1595 dobyl **Štúrovo**.

In.: Magyar életrajzi lexikon II L-Z. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. S. 343.

EISNER, Jan – 125. výročie narodenia

[126]

*26.4.1885 Horní Bradlo-Dolní Bradlo – †2.5.1967 Praha

-český archeológ – vedec

Bol archeológom, pracovníkom ČSAV, stal sa akademikom, laureátom štátnej ceny. Robil archeologické výskumné terénne práce medzi iným aj v **Jatove**, odkryl mladohallštatské pohrebisko.

In.: Slovenský biografický slovník II E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 10-11.

VÁGH, František – 145. výročie narodenia

[127]

*26.4.1865 Székesfehérvár (Maďarsko) -† ?

-kňaz

Za kňaza bol ordinovaný r. 1888. Pôsobil v **Tvrdošovciach** (1890).

In.: Schematismus administrationis apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 250.

SMATANOVÁ, Ružena – 55. výročie narodenia

[128]

*27.4.1955 Nové Zámky

-pedagogička - školská pracovníčka – autorka literatúry pre deti a mládež

Študovala na gymnáziu v Topoľčanoch (1967-70), na Pedagogickej fakulte v Nitre (1971-76), pôsobila ako učiteľka v Luda-niciach, od 1980 pracovala v školskej správe v Topoľčanoch, v Nitre, v súčasnosti pracuje ako metodička KÚ v Nitre. Do literatúry vstúpila kratšími poviedkami, neskôr sa venovala tvorbe pre deti a mládež.

Diela: -Čítajte si s nami (1995,1998); -Prázdniny u starej mamy (1998); -Môj kamarát kocúrik (2001); -Vianočné príbehy (2002).

In.: Pažitný, Anton: Reálne a personálne Nitry. Nitra : Matica slovenská, 2006. S. 231.

KOPASZ, Elemír – 100. výročie narodenia

[129]

*28.4.1910 Branč - †11.1.1989 Nové Zámky

- pedagóg - hudobník - dirigent

Základnú školu ukončil vo **Veľkom Kýri**, študoval na Pedagogickom inštitúte v Bratislave a na Štátom konzervatóriu. Pôsobil ako pedagóg na ZŠ vo **Svodíne**, Veľkom Kýri, Nových Zámkoch (od 1940), Tvrdošovciach (od 1941) a znova v Nových Zámkoch. Neskôr pôsobil ako profesor na VŠP v Nitre – katedre hudby, tu sa stal vedúcim Maďarského mládežníckeho zmešaného zboru. Bol aktívnym členom novozámockého hudobného života, hral na husliach a kontrabase, viedol Spevokol novozámockých remeselníkov, Mužský zbor vo Veľkom Kýri, Miešaný zbor novozámockého Csemadoku a Detský zbor na ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským. Na Hudobnej škole učil hru na husle (od 1961).

In.: Strba, Alexander: Pred pätnásťimi rokmi zomrel pedagóg a vedúci zboru Elemír Kopasz. –Castrum Novum. –Roč. 14, č. 6 (2004), s. 11.

PATÓ, Pál – 155. výročie úmrtia

[130]

? 1793 **Mužla** – 28.4.1855 **Svodín**

- notár – verejný činiteľ

Pôsobil ako podslúžny Ostrihomskej župy, od 1829 žil vo Svodíne, kde bol obecný notár, zorganizoval Národnú gardu (1848), ktorej bol kapitánom. Petőfi ho vo svojej básni: Pató Pál úr (1847) opisuje ako karikatúru.

Pamiatky: -Pató Pál (socha), po ňom je pomenovaná ulica a reštaurácia, obec poriada Dni Pató Pála.

In.: Magyar életrajzi lexikon II L-Z. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. S. 370.

POLÁK, Jozef – 85. výročie narodenia

[131]

*28.4.1925 **Vlkas** (dnešná časť Húla)

- verejný činiteľ

Vyštudoval právo, bol funkcionárom Strany slovenskej obrody od 1948, pôsobil v štátnych orgánoch. Je nositeľom vyznamenania Za zásluhy a výstavbu (1975) a viacerých pamätných medailí.

In.: Encyklopédia Slovenska IV. Zväzok N-Q. Bratislava : Veda, 1988. S. 391.

KLASZ, Augustinus – 130. výročie narodenia

[132]

*30.4.1880 Veľký Kýr - †?

kňaz

Za kňaza vysvätený r. 1904. Pôsobil ako katechét v Budapešti, **Tvrdošovciach** (1907- 1915).

In.: Schematismus cleri archidioecesis strigoniensis. 1916. S. 334.

LEDNICKÝ, Jozef – 60. výročie narodenia

[133]

*30.4.1950 ? –

- kňaz

Pôsobil ako kaplán v **Nových Zámkoch** (1975), Dvorníkoch (1978), Stupave (1986-1989)

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1978. S. 129.

MÁJ

KUKÁN, Gejza – 120. výročie narodenia

[134]

*1.5.1890 Nové Zámky - †28.1.1936 Budapešť

- maliar – grafik – ilustrátor

Študoval na výtvarnej akadémii v Budapešti, v Mníchove (1910-12), pôsobil v Bencúrovej škole v Budapešti. Témou jeho prác bolo predovšetkým banícke prostredie, vytváral sociálno-kritické kompozície, počas pobytu v Paríži ho ovplyvnil expresionizmus a neskôr nemecká a uhorská moderna. Pravidelne vystavoval.

Ocenenia: -Kohnerova cena (1909); -Ráthova cena (1922); -Rudicsova cena (1922); -Malú štátnu zlatú medailu (1926); -Ipolyho cena (1934)

Diel: -Strýc v ateliéri; - Fantázia; -Starý hráč na flautu; -Traviata; -Pijúci robotník; -Stratená parta; -Štrajk ...

In.: Slovenský biografický slovník III. K-L. Martin : Matica slovenská, 1989. S. 301.

TÓTH, Štefan Zoltán – 105. výročie narodenia

[135]

*1.5.1905 Kosihy nad Ipľom - ?

- kňaz

Pôsobil ako dekan a farár v **Obide**.

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1971. S. 357

*1.5.1945 Kamenica n/ Hronom –

- **veterinár**

Maturoval v Štúrove (1962), v Brne vychodil Zverolekársku univerzitu (1962-68), odborné zverolekárske skúšky vykonal na univerzite v Košiciach (1975-77), ako obvodný zverolekár pracoval v Ľubej, vo Svodíne, v Štúrove, pôsobí aj ako verejný a kultúrny činitel, je predsedom MO Csemadok-u v Kamenici n/ Hronom.

In.: Szlovákiai Magyar Ki Kicsoda. Pozsony : AB-ART, 2001. S. 243.

CABAN, Ondrej – 150. výročie úmrtia

*7.12.1813 Selce - †2.5.1860 Komjaticke

- **národnokultúrny pracovník - mecén - ľudový učiteľ - cirkevný činiteľ - publicista - spisovateľ**

Študoval teológiu, právo a filozofiu v Trnave (1828-34). Pôsobil v spolku Tatrín. Bol kaplánom, neskôr správcom fary v Komjaticiach (1844-1860), ovládal 8 jazykov, aktívne bojoval za práva Slovákov, na zhromaždeniach žiadal, aby sa Slovenskina mohla používať ako úradný jazyk v Nitrianskej stolici, je spoluzačladeľom MS a 3 slovenských gymnázií, nedelených škôl, obecných knižníc, bol literárne činný, publikoval. Mal osobitný vzťah ku škole, zaslúžil sa o jej opravu. Dnes základná škola v Komjaticiach nesie jeho meno. Žiadal zákerná choroba – tuberkulóza predčasne ukončila jeho život. Pochovaný je v Komjatickom cintoríne.

Diela: -Pamätihodnosti fary v Komjaticiach – kronika farnosti od r. 1844 (písaná po latinsky); **-preklady:** -Majer, Š: Prostónárodný východosloví čili paedagogia populárna..Budapešť, 1846; **-publicistika:** -Prechádzka po slovenských počiatočných školách. Cyril a Metod (1857); -Volačo o charakteričných vadách našeho ľudu a o jediných proti nim prostriedkach. Cyril a metod (1858)

In.: Slovenský biografický slovník I. A-D. Martin : Matica slovenská, 1986. S. 360.

HAJNALA, Peter – 30. výročie narodenia

*2.5.1980 Šurany –

- **novinár – publicista - redaktor**

Detstvo prežil v Hlohovci a v **Komjaticiach**. Vychodil SPŠ v Šuranoch, absolvoval Fakultu humanitných vied na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici – odbor publicistika, potom FF UK v Bratislave – odbor teória a prax žurnalistiky, študoval na FF Katolíckej univerzity v Ružomberku – odbor žurnalistika. Pracoval v Rádiu Lumen, bol redaktorom Katolíckych novín, hovorcom Ordinariátu OS a OZ SR na Ministerstve obrany SR, je členom Združenia Network Slovakia (od 1998), členom predsedníctva (od 2002), v súčasnosti pracuje ako reportér spravodajstva a publicistiky v televízii TA3.

In.: Komjatice a Komjatičania v literatúre a médiách. Komjatice – Bratislava : Združenie priateľov obce Komjatice, 2006. S. 11-12.

JAVOR, Ferdinand – 70. výročie narodenia

*3.5.1940 Rišňovce –

- **kňaz – náboženský spisovateľ**

Pôsobil ako kaplán v **Nových Zámkoch**.

Diela: -spoluautor, editor: -Kompendium katechizmu katolíckej cirkvi. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 2006. 244 s.; -Liturgické čítanie na každý deň. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 2008. 1522 s.; -Lekcionár na nedele a sviatky I. : Cyklus B. –Trnava :

Spolok sv. Vojtecha. ISBN 978-80-7162-748-7; -Lekcionár III. : Cezročné obdobie cyklus I. –Trnava : Spolok sv. Vojtecha. ISBN 978-80-7162-749-4.

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1978. S. 121.

HODOSSY, Gyula – 50. výročie narodenia

[140]

*3.5.1960 Dunajská Streda –

- publicista – vydavateľ – spisovateľ - básnik

Vyštudoval za automechanika. Pôsobil ako vrátnik, poštár, kurič, ošetrovateľ, kultúrno-osvetový pracovník. V ZO Csemadok-u v **Nových Zámkoch** (od r. 1982), tu založil IRÓDIU – fiatal költők és írók mozgalma (Hnutie mladých básnikov a spisovateľov) (1983-1986), bol šéfredaktorom Irónia Füzetek (zošitov), tajomníkom Fiatal Írók Kore (Krúžku mladých spisovateľov) (1986-89), redaktorom kultúrnej rubriky Csallóköz (1990), šéfredaktor mesačníka Cserkész (Skauti) (1990) ako i predseda Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség (Zväzu maďarských skautov na Slovensku) (1990-95), zakladateľ a šéfredaktor Katedry (1994), neskôr zodpovedný vydavateľ (1995), vedie vydavateľstvo Lilium Aurum v Dunajskej Strede (od 1992), je riaditeľom Katedra Alapítvány (Nadácia Katedra) (1995), organizuje literárne večere v Dunajskej Strede (1998), člen rôznych iných organizácií, medzi inými člen Szlovákiai Magyar Írók Társaságának (Spoločnosti maďarských spisovateľov na Slovensku) (od 1989), člen Magyar Írók Szövetségének (Zväzu maďarských spisovateľov).

Ocenenia: -1. miesto v kategórii básnická tvorba (Budapešť, 1986), (1992); -Cena Madách (1987); -Cena za otvorenú Európu (2001)

Dielo: -**publikácie:** - ÚjLenyomat. Budapest : Versant, 1985; -Próbaút. Madách : Pozsony, 1986; -Tűzpalota. Madách : Pozsony, 1990; -Hivatalos versek. Dunaszerdahely, 1993; -A magyar cserkészet forrásainál. Dunaszerdahely, 1994; -Jó szóval oktasd, játszani is engedd. Dunaszerdahely, 1995. -**napísali:** -Tsúszó Sándor: Legyél helyettem én. Emlékkönyv. Dunaszerdahely, 1992

In.: Szlovákiai magyar Ki Kicsoda. Pozsony : AB-ART, 2001. S. 105.

JESZENÁK, L. Gabriel – 145. výročie narodenia

[141]

*3.5.1865 Viedeň - ?

- kňaz

Ordinovaný za kňaza (1887). Pôsobil v **Štúrove** (1892).

In.: Schematismus cleri administrationis apostololis. Tyrnaviensis, 1927. S. 224.

JÓCSIK, Lajos – 100. výročie narodenia a 30. výročie úmrtia

[142]

*4.5.1910 Nové Zámky - †31.12.1980? Ostrihom (Maďarsko)

- spisovateľ – publicista – ekonóm - politik

Významná mnohotvárska osobnosť. Patril medzi vedúcich predstaviteľov hnutia Sarlö. V Maďarsku žije od 1945. V maďarskej politike po II. svetovej vojne zohral významnú úlohu. Smelo ho môžeme nazvať priekopníkom ekológie. Popri odborných publikácií a štúdií písal aj romány. V Esztergome na jeho počesť ustanovili Dr. Jócsik Lajos díj – Esztergom Tiszta Zöld Környezetéért (Cenu Lajosa Jócsika – Za čisté zelené prostredie v Esztergome)

Dielo: -**odborná literatúra:** -Iskola a magyarságra (1939, Škola maďarstva); -A Közép-Duna medence közigazdasága (1944, Hospodárstvo Stredy-Dunajskej kotliny); -Iparra magyar! (1944, Maďar na priemysel); -Magyar szabadság, világszabadság (1945, Maďarská sloboda, svetová sloboda); -A társadalomtudomány és a közoktatás (1946, Spoločenské vedy a školstvo); -A világ kenyere (1967, Chlieb sveta); -Az öngyilkos civilizáció (1971, Samovražedná civilizácia); -Környezetünk

védelmében (1976, Za ochranu okolia); -Egy ország a csillagon (1977, Jedna krajina na hviezde); -romány: -Anna és Mária (1943); --Fekete kecske (1948, Čierna koza); -Hét ember meg egy fél (1965, Sedem ľudí a jeden pól).

In.: Slovenský biografický slovník II. E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 564.

SZEKERES, László – 35. výročie narodenia

[143]

*5.5.1975 Nové Zámky –

- pedagóg – vysokoškolský učiteľ - publicista

Študoval na Gymnáziu v Nových Zámkoch, na UKF v Nitre – odbor biológia – chémia, špeciálna biológia a ekológia. Zakladateľ Érsekújvár és Környéke Alapítvány (1992, Nadácia Nové Zámky a okolie), pedagóg na UKF v Nitre – katedra zoologie a antropológia. V súčasnosti odborný asistent, zástupca riaditeľa Ústavu prírodných a informatických vied v Nitre. Publikuje vedecké práce v domácich i zahraničných zborníkoch, spoluautor skript a učebných textov z oblasti biológie, vystupuje na vedeckých konferenciach. Býva v Nových Zámkoch.

Diela: - spoluautor Imunológia vo vyučovaní biológie. Medacta, 1999; -Zástupcovia čeľade pestricovitých (Syrphidae) v regióne Mochoviec [zborník]. Nitra, 2000; -spoluautor Možnosti porovnávacej metódy vo výučbe biológie. Banská Bystrica, 1999.

In.: Szlovákiai magyar Ki Kicsoda. Pozsony : AB-ART, 2001. S. 217

BORSOS, Michal – 100. výročie narodenia

[144]

*6.5.1910 Malé Kosihy - †17.8.1974?

- kňaz

Ordinovaný (1936), kaplán v Ipeľských Sokolciach (1936), v Dolnej Strede (1937), vo Svätom Michale (1938), v Galante, katechét v Leviciach (1941), farár vo Veľkých Uľanoch, správca fary v Sikeničke (1971).

In.: Schematizmus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1971. S. 332.

SZÁZ, Ildikó – 40. výročie narodenia

[145]

*8.5.1970 Šala –

- novinárka - hudobníčka

Vychodila SEŠ v Nových Zámkoch, študovala na UK v Bratislave – Fakulta filozofie – odbor žurnalistika, dlhé roky hrala na citare, publikovala v novinách Nő, Új Ifjúság, Szabad Földművesben, Útban, Szabad Újságban, Cserkész. V súčasnosti pracuje ako redaktorka novín Új Szó. Býva v **Nových Zámkoch**.

In.: Szlovákiai magyar Ki Kicsoda. Pozsony : AB-ART, 2001. S. 215.

RADVÁNYI, Lotar – 80. výročie narodenia

[146]

*10.5.1930 Nové Zámky - †26.6.2006 Bratislava

- umelec - filmový a divadelný herc

Hral v divadlech na Slovensku: Zvolen, Trnava, Bratislava (od 1965), pôsobil ako vedúci prevádzky opery a baletu SND (1969-77), súboru Lúčnica (1977-82), v slobodnom povolaní (od 1983). Stvárňoval postavy mladých mužov - výber : -Valér

(Lakomec, 1954); -Peter (Mešťiaci, 1957); -Radovid (Radúz a Mahuliena, 1958) ..., neskôr vyhranené charakterové postavy – výber: -Ing. Robert Donat (Tigrový kožuch, 1960); -Duro Piskor (Sen noci svätojánskej, 1961); - Hrobár (Hamlet, 1964) Vo filme a v televízii sa uplatnil vo vyše 50 prevažne menších a epizódnych postavách.

In.: Encyklopédia dramatických umení Slovenska 2 M-Ž. Bratislava : SAV, 1990. S. 231.

BALÁN, Alois – 50. výročie úmrtia

[147]

*2.2.1891 Valašské meziříčí - †11.5.1960 Zlín

český architekt – odborný publicista – pedagóg

Vyštudoval architektúru v Prahe, pôsobil v Bratislave (od 1919), profesor na VPŠS v Bratislave (1922-27), pôsobil ako samostatný architekt, projektant, pracovník oddelenia územného plánovania v Zlíne. V architektúre zdôrazňoval dekoratívne detaily a farebné fasády, propagoval kubistický smer, vytvoril vyše 37 projektov, od kubizmu sa prepracoval k funkcionalizmu s dôrazom na formu a vlastnosti materiálov. Mal veľa súťažných návrhov, vystavoval, problému regulácie mesta venoval sériu článkov v Slovenskom denníku (1921).

Ocenenia: -Čestné diplomy na medzinárodných výstavách v Paríži (1925) a v Miláne (1933)

Dielo: budova YAMCA, Bratislava (1920-23); obytné domy v Bratislave vo viacerých lokalitách (1921-27); -Výstavná sieň ZSVU, Bratislava; -Klub umelcov a architektov, Bratislava; -v spolupráci s Grossmannovom, Suskem : Regulačný plán mesta Bratislavы (2. miesto na medzinárodnej súťaži); -v spolupráci s Grossmannovom, Suskem : Generálny plán regulačný a železničné riešenie na území Bratislavы a okolitých obcí (1930); -Upravovací a zastavovací plán univerzitného mesta, dievčenský internát a vojenské ubikácie v Bratislave (1933); -Upravovací plán pre **Nové Zámky**, súťažný návrh (1938); -vystavoval na výstave bratislavských architektov: -Učňovský dom a starobinec v Bratislave, Okresnú sociálnu poisťovňu v Banskej Bystrici, Meštiansku školu v Pezinku (1929)

In.: Slovenský biografický slovník I. zväzok A-D. Martin : Matica slovenská, 1986. S.113.

PRÍDAVOK, Anton – 65. výročie úmrtia

[148]

*28.5.1904 Kežmarok - †12.5.1945 Ružomberok

- pedagóg – spisovateľ – rozhlasový a divadelný režisér – herec - publicista

Absolvoval učiteľský ústav v Prešove. Po maturite učil v **Nových Zámkoch** (1922), potom v Košiciach. Pôsobil ako oblastný tajomník literárno-dramatického oddelenia Slovenskej ligy (1927-32), bol tajomníkom rozhlasu v Košiciach (1932-38), bol riaditeľom rozhlasu v Prešove (1938-44), významne zasiahol do ochotníckeho a profesionálneho divadelného diania a rozvoja rozhlasového dramatického vysielania na Východnom Slovensku. Literáne spolupracoval s časopismi Vatra, Slovenský východ, písal básne, prózu, vytvoril básnické portréty slovenských poetov, spisovateľov, národných buditeľov. Publikoval z oblasti divadla, dramatického umenia v časopisoch a dennej tlači.

Dielo: -básne: -Vrásky času (1926); -Podobizne (1943); -Svitá (1944) -romány: -Rozbité ministerstvo (1928); -Svitanie na východe (1928); -Lámané drieky (1938); -Takí a onakí (1947, po smrti); -Poklad na Hradisku (1948, po smrti); - adaptované divadelné hry pre rozhlasové vysielanie - výber: -Bačova žena (1935); -Ifigénia na Tauride (1941); -Scapinove šibalstvá (1941); -Kupec benátsky (1942)....

In.: Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Martin : Spolok slovenských spisovateľov a SNK, 2001. S. 378-379.
- Encyklopédia dramatických umení Slovenska 2 M-Ž. Bratislava : SAV, 1990. S. 222.

NAVRÁTIL, Ján – 75. výročie narodenia

[149]

*13.5.1935 Sered' –

-pedagóg - spisovateľ – básnik – prozaik - dramatik

Absolvent VŠP v Bratislave (1959). Krátky čas pôsobil ako učiteľ na ZSS v Šintave, na SPTŠ v Šuranoch, na gymnáziu v Galante. Iba literárnej a televíznej tvorbe sa venuje od 1966. Písal pre deti a mládež.

Ocenenia: -Cena Fraňa Kráľa 1980; -Čestná listina IBBY 2006 za knihu – Námorník Kapko Dierka; -Cena Hansa Christiana Andersena 2006

Dielo: -poézi (výber): -V záhradke a za záhradkou (1963); -Cestovanie s orangutanom (1966); -Medový súdok (1977); -Duro Truľo a figliari (1977)...-Námorník na suchu (1980); -Čiarky na dlani (1989); -próza (výber): -Najmenší kolotoč sveta (1965); -Plachetnica Nonsens (1967) ...Lampáš malého plavčíka (1980); -Bohatier Ivan (1982); -Námorník Kapko Dierka (2004); -literatúra faktu: Pramienok (1983); -rozhlasová tvorba (výber): -O červenom klobúčiku (1966); -Diskokrál' (1991); -televízna tvorba (výber): -Uzlík a Nitka (1966-67); -Blyskáčik a Hromotík (1974-75); -Šuster, drž sa kopýtka (1974); -Banícke rozprávky (1975); -Päť zrín (1987-88); -filmové scenáre: -Lampáš malého plavčíka (1985); -Žaby a iné ryby (1988); -divadelné hry: -Kapitán Budzogáň (1976); -Diskokrál' (1992); -Cirkus Muzikus (1995).

In.: Sliaky, Ondrej a kolektív: Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež. Bratislava : LIC, 2005. S. 233-235.

BORBÉLY, Ladislav – 55. výročie narodenia

[150]

*14.5.1955 Trenčín –

- športový funkcionár – tréner - futbalista – psychológ - publicista

Absolvent FF UK v Bratislave, potom štúdium na Fakulte telesnej výchovy a športu UK v Bratislave – odbor tréner futbalu. Pôsobil aj ako psychológ, publikoval odborné state z oblasti psychológie športu a tiež lekárskej psychológie. Vyšli mu knižné vydania. Hral za Duklu Banská Bystrica, ZŤS Košice, Spartu Praha – I. futbalovú ligu (1977-1981), ako tréner pôsobil v II. ligových kluboch ako Agro Hurbanovo, FC Tesla Vráble, OZETA Dukla Trenčín, KOHUCSI Gabčíkovo, VTJ KOBA Senec. Predseda Únie futbalových trénerov Slovenska. Žije v Nových Zámkoch.

Dielo: -Farebný pyramídový test (1991); -Praktický manuál k Lüscherovmu testu (1993); -Defenzívna moderna v súčasnom futbale (1998); -spoluautor: -Útočenie celého mužstva alebo ako sa dnes útočí - 2 diely (2006).

In.: Támad az egész csapat. –Új szó. –Évf. 59, sz. 200 (2006), o. 22.

PECZKÓ, Antal (Peczko) – 155. výročie narodenia

[151]

*15.5.1855 Trnava - †17.6.1925 Brestovany

- kňaz – náboženský spisovateľ

Teológiu a pedagogiku študoval na univerzite v Budapešti. Za kňaza ordinovaný (1876), pôsobil ako kaplán v Palárikove.

In.: Zellner, A. Egyházi írók csarnoka. Nagyszombat , 1893. S. 393-394.

RIBÁRY, Ferenc – 130. výročie úmrtia

[152]

*6.10.1827 Kolta - †17.5.1880 Budapešť

- pedagóg- historik – odborný spisovateľ

Zúčastnil sa oslobodzovacích bojov, padol do zajatia, bojoval v rakúskom vojsku, oslobodený bol (1851). Pôsobil ako vychovávateľ, pedagóg. Zaoberal sa dejinami staroveku. Je autorom mnohých učebníčkov z oblasti dejín a zemepisu

Dielo: -Babylonia és Assyria őskori történetének hitelessége (Pest, 1868); -Egy lap Egyiptom őskori történetéből (Budapest, 1875); -A Claudiosek története (Budapest, 1876); -A legújabb kor története (Budapest, 1878); -Az ókor története I-III. (Budapest, 1879-81).

In.: Magyar életrajzi lexikon II. L-Z. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. S. 519.

*19.5.1965 Nové Zámky –

- novinárka – redaktorka – spisovateľka – poetka – kultúrno-osvetová pracovníčka

Býva v Štúrove. Vychodila gymnázium v Štúrove. Pôsobila ako reportérka v časopise Nő, písala básne, ktoré uverejňovala v časopisoch Nő, Nap, Próbaút. Básne jej vyšli i knižne. Jej poézia vytvára náladu, ale je zdržanlivá. Pracuje ako osvetová pracovníčka a knihovníčka v Obecnej knižnici v Gbelciach, prispieva do Új Szó, redaktorka časopisu Új Nő, v súčasnosti Vasárnap. Členka viacerých spisovateľských organizácií.

Ocenenia: -Najlešia slovenská detská kniha - cena IBBY (1999); -Cena Imre Madách za knihu Magház (2001)

Diela: -Történések küszöbén. Pozsony, 1989; -Az ajtón túl. Dunaszerdahely : Lilium Aurum,1994; -Kicsi, kisebb, legkisebb. Pozsony : AB-ART, 1999 (ocenené cenou UNESCO, cenou Bibiany); -A csodalámpás (1998); -A tűzpalota (1990); -Meseregény (1997); -Magház. Pozsony : AB-ART, 2000; -Egyszerű viselet. Pozsony : AB-ART, 2004.

In.: Szlovákiai magyar Ki Kicsoda. Pozsony : AB-ART, 2001. S. 151.

Bada, Jozef Ignác – 265. výročie úmrtia

? Šaštín - †24.5.1745 Trnava

- kňaz

Pôsobil ako farár v Četneku, tu pod jeho vedením vybudovali kostol zasvätený sv. Tadeášovi, apoštolovi. Pôsobil ako farár v Čifároch (1736), v Palárikove (1738), kde chcel založiť chudobinec avšak bol preložený do Šurian (1740).

In.: Kolečani, Karol: Dodatok k Zoznamu kňazov pôsobiacich v našej farnosti. Naše noviny. –Roč. 6, č. 6 (2004), s. 14.

NÉMETHOVÁ, Soňa – 35. výročie narodenia

*25.5.1975 Šurany –

- umelkyňa - šperkárka

Absolventka umelecko-remesenej prípravy na ŠÚV v Kremnici, VŠVU – výtvarné umenie v Bratislave, kde získala Cenu rektora. Realizuje sa v tvorbe príveskov, náhrdelníkov a prsteňov. Jej tvorbu charakterizuje krehkosť materiálu, jasne vyjádená symbolika a výtvarná citlivosť. Svoje práce prezentuje na domácich i zahraničných výstavách, módnich prehliadkách.

In.: Hájeková, Anna: Z vernisáže Soni Némethovej. –Castrum Novum (M). –Roč. XIX, č. 4 (2004), s. 6-7.

NÉMETHY, Ján Anton – 235. výročie úmrtia

? Kapušany - †28.9.1775 Nagyabonyi?

- farár

Študoval filozofiu v Generálnom seminári, stal sa učiteľom filozofie, doštudoval teológiu (1754). Pôsobil v Dvoroch nad Žitavou (1754), v Palárikove (1755).

In.: Szabó, Imrich: Farnosť Palárikovo. Nové Zámky : Crocus, 1997. S. 45.

BALÁS, Theophil (Teofil Ferenc) – 215. výročie narodenia

*27.5.1795 Parkan (Štúrovo) - †1878 Bakonybél

- kňaz – benediktín – učiteľ – hospodársky správca – náboženský spisovateľ

Benediktín (od 1813). Študoval teológiu vo Viedni, v Pannonhalme. Kňazom sa stal (1823). Pôsobil ako učiteľ v Trnave, v Komárne, v Ostrihome – tu bol vedúcim rádu a aj riaditeľom gymnázia. Pôsobil ako kňaz v Nyalke a Bakonybéli. V Župe Győr (Maďarsko) sa stal zástupcom kňaza. Opäť v Bakonybéli (od 1875). Písal priležitostné básne v latinčine, v maďarčine, cirkevné hymny o svätcích Uhorska – boli zaradené do Benediktínskeho breviáru. Publikoval v Uránii a inde. Jeho literárna pozostalosť sa nachádza v knižnici v Pannonhalme a v Bakonybéli.

Dielo - hodnotenia (výber): --Méltóságos mérei Mérey Sándor úrnak (1832); -Lantos dal, melyet Krajner József úrnak nyújtott (1834); -Rimes dal az esztergomi tanuló ifjusághoz intézve (1836); -Gyázhangok, néhai Kopácsy József herczegprimás hamvai fölött (1847) ...

In.: Vérce, Miklós: Naši spisovatelia a básnici v uplynulých storočiach. Štúrovo a okolie. –Roč. 5, č. 7-8 (1995), s. 25.

HANZLÍK, Ján – 100. výročie narodenia a 30. výročie úmrtia

[158]

*28.5.1910 Oroszlány (Maďarsko) - †28.10.1980 Nitra

- verejný činiteľ – politik - robotník

Člen KSČ od 1948. Pracoval ako robotník, baník, roľník, bol predsedom JRD vo **Dvoroch nad Žitavou** (1949-51), pracovník OVN v **Nových Zámkoch** (1950-52), politický pracovník ÚV KSS v Bratislave (1952-57), tajomník KV KSS (1957-60), vedúci tajomník OV KSS v Nitre (1960-66), verejný činiteľ – poslanec NZ (1964-68), FZ (1969-71). Na dôchodku (od 1975). Vstúpil do robotníckeho hntia, stal sa priekopníkom kolektivizácie poľnohospodárstva na Južnom Slovensku. Je autorom spomienkových prác o zakladaní JRD na Južnom Slovensku, publikoval v Pravde, Roľníckych novinách a i.

Ocenenia: -Za vynikajúcu prácu (1962); -Za zásluhy o výstavbu (1966); -Rad práce (1970)

Dielo: -Budovanie JRD v Nitrianskom kraji. –Míľniky na družstevnej ceste. Bratislava, 1979. S. 127-143; -30 rokov JRD Aurora Dvory nad Žitavou. Nitra, 1979.

In.: Slovenský biografický slovník II. E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 288.

BARTUSZOVÁ, Júlia – 20. výročie úmrtia

[159]

*23.3.1904 Okoč - †28.5.1990 Kamenín

- umelkyňa - maliarka

Patrí k insitným tvorciam, jej diela sú verným odrazom skutočnosti, ktorá má charakter svojskej „absolútnej“. Inšpirovala ju príroda, okolie – dedinský život a ľudia. Vystavovala vo viacerých slovenských mestách. Slovenská televízia o jej tvorbe nakrútila portrétový film (1983), ktorý získal v Španielsku prvú cenu. Jej obrazy zakúpila do svojich zbierok aj Slovenská národná galéria. Svoj prvý obraz vytvorila v 70 rokoch a odvtedy namaľovala viac ako 400 obrazov.

Dielo: -Stará vrba (1974); -Stará kuchyňa (1975); -Pri Hrone (1977); -Jablká v modrej mise (1982); -Obliekanie nevesty (1983)...

In.: Bodnárová, Jana: Úryvky z článku v časopise „Výtvarníctvo, fotografia, film“. Č. 8 (1986).

JÚN

KARVAJ, Marián – 55. výročie narodenia

[160]

*1.6.1955 Nitra

- lekár – internista

Býval v **Šuranoch**. Základnú školu a gymnázium ukončil v Nitre. Promoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave (1980), získal atestáciu I., II. stupňa v odbore vnútorné lekárstvo, atestáciu z kardiológie, z organizácie zdravotníctva, titul PhD (2004), stal sa docentom (2005), riadnym profesorom (2009), lektorm na VŠZ a SP sv. Alžbety v Bratislave (2010). Pracuje v Nemocnici s poliklinikou v **Nových Zámkoch** (od 1981), bol jej riaditeľom (1994-96), (1998), v praxi sa venuje problematike kardiovaskulárnych chorôb, ich prevencii, liečbe a manažmentu zdravotnej starostlivosti, pôsobil ako krajský kardiológ, extérny vysokoškolský pedagóg, je členom viacerých vedeckých rád, poslancom MsZ v Nových Zámkoch (2006-2010), predsedom sociálnej komisie MsZ.

In.: <http://www.nspnz.sk/>... [elektronický zdroj]

HOŤKA, Viliam – 95. výročie narodenia

[161]

*2.6.1915 **Veľká Maňa** - †5.1.1995 Turčianske Teplice

- kňaz

Za kňaza vysvätený (1938). Pôsobil ako kaplán, kňaz, správca fary v **Jasovej** (1970), špirituál, rektor Kňazského seminára v Bratislave, bol tajomníkom Československej a neskôr Slovenskej liturgickej komisie z poverenia trnavského biskupa Mons. A. Lazika, vstúpil do Rodiny Nepoškvrnenej pod menom „otec Celestín“ (1975). Pochovaný je v rodnej obci.

Dielo: -Aj také má dnešný svet. Rím, 1976; -Veľkosť a tragédia človeka. Zvolen, 1993.

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1978. S. 118; -
<http://www.obecmania.sk/.../zname-osobnosti/58-hoka-vili....> [elektronický zdroj].

OROS-ZALABA, Zsuzsa – 40. výročie narodenia

[162]

*2.6.1970 **Štúrovo**

- novinárka - spisovateľka - poetka - performerka

Absolvovala gymnázium v Štúrove. Býva v **Nových Zámkoch**. Bola spolupracovníčkou domácich maďarských novín Nap, Szabad Földműves, Cserkész, Ifi magazín, Új Szó... Pracovala v Slovenskom rozhlasu – maďarské vysielanie, bola členkou IN-Press Bt. Budapest (od 2000), založila a vedie webovú stránku csutkamano.hu určenú pre deti a mládež. Píše básne, ktoré publikuje v domácich a zahraničných maďarských časopisoch, novinách. Básne boli vydané v antológiach: Nyugtalán indák (1993); -Kapufa a Parnasszuson (1994); -Magyarként a Felvidéken (1994); -Magyar költőnők antológiája (1997); -Magyar irodalom Szlovákiában (1945-1999) (2001); -Arcképcsarnok (2004); -TÁJ-KÉP-SZÓ (2004). Zaoberá sa akčným umením, prezentuje vlastné programy nielen doma ale i v zahraničí. Je členkou spisovateľských organizácií.

Dielo: -Érintések. Versek. Pozsony : AB-ART, 1997; -Átkelés. Versek. Budapest : Ister, 2001; -Miriam neiger Fleischmann: Száműzetés. Budapest : Ister, 2002 (preklad); -Hét lakat alatt. Versek. Budakalász : InPress Bt., 2003; Varázstoll. Versek, prózák. Pozsony : Madách Könyvkiadó, 2007; -CSUTKAMANÓ TITKAI : [CD]. 2009; -

In.: <http://www.csutkamano.hu/>... [elektronický zdroj].

KÖNÖZSY, Vojtech – 100. výročie narodenia

[163]

*3.6.1910 **Obid** - † ?

- kňaz

Ordinovaný 1933. Pôsobil ako katechét v Budapešti, kaplán v Leviciach, Viškovciach n. Ipľom. Ako dekan (od 1951), okresný dekan (od 1959).

MAGYAR, Karol – 60. výročie narodenia

[164]

*3.6.1950 Bešeňov

- kňaz – Benediktín – dekan

Maďarské gymnázium ukončil v **Nových Zámkoch**. Študoval na Cyrilometódskej bohoslovackej fakulte v Bratislave. Pôsobil ako kaplán v Nových Zámkoch (1974-76), v Rehoľnom dome Rádu sv. Benedikta v Komárne.

In.: SZÖKE, József – VICZIÁN, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 198-199.

BIJESZIK, Július – 35. výročie úmrtia

[165]

*11.4.1903 Nové Zámky - †5.6.1975 Felsőelefánt

- živnostník – klobučník – divadelný ochotník

Študoval na gymnáziu v **Nových Zámkoch**. Bol členom výboru živnostenského spoločenstva, predsedom mladej generácie Katolíckeho kruhu, významným divadelným ochotníkom.

In.: KOLEKTÍV: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 32.

KELEMEN, Anton – 105. výročie narodenia

[166]

*7.6.1905 Komjatice - †15.7.1974 Komjatice

- kňaz – dekan

Ordinovaný 1933. Správca fary v Bratislave. Pôsobil vo Veľkom Kýre, Parkane (Štúrovo), Dvoroch nad Žitavou, Slovenskom Mederi (Palárikovo, 1945-57).

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1971. S. 341.

PRÍKASZKY, Ladislav Leo – 135. výročie narodenia

[167]

*7.6.1875 Skalica - †?

- kňaz - Kapucín

Za kňaza vysvätený (1899). Pôsobil v službách ostrihomského arcibiskupa (od 1911), bol kaplánom v Slovenskom Mederi (Palárikovo) (1911-12).

In.: Szabó, Imrich. Farnosť Palárikovo. Nové Zámky : Crocus, 1997. S. 48.

NEMES, János – 85. výročie úmrtia

[168]

*1891 Štúrovo - †8.6.1925 Štúrovo

- vojak - námorník - legionár

Vyučil sa za strojného zámočníka. Ako 21 ročný narukoval na štvorročnú službu do Admirálitného vojenského prístavu Pulje. Stal sa námorníkom. Bojoval v 1. sv. vojne. Stal sa zajatcom v japonskom prístavnom meste Schidzuoka. Tu začal písť svoje príhody, zážitky. Domov sa vracia po deviatich rokoch (1921).

In.: Lukács, Zsigmond: Z Parkanu po Fudžijamu. Štúrovo a okolie. –Roč. 15, č. 4 (2004), s. 15.

ČULÁK, Cyrillus Ludovicus – 145. výročie narodenia

[169]

*10.6.1865 Nitra - †?

- kňaz

Za kňaza bol vysvätený r. 1889. Pôsobil v **Šuranoch** (1900), bol kaplánom v **Nových Zámkoch, Komjaticiach** (1902), **Palárikove**.

In.: Schematismus cleri administrationis apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 213.

KOMÁROMY, Štefan – 90. výročie narodenia

[170]

*13.6.1920 Dyčka - †11.8.2002 Dyčka-Vráble

- kňaz

Ordinovaný 1945. Pôsobil ako kaplán v **Šuranoch** (1945) ..., duchovný správca nemocnice, profesor náboženstva na gymnáziu v **Nových Zámkoch** (1946).

In.: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1978. S. 124.

KOTRUSZ, Alexander – 85. výročie narodenia

[171]

*13.6.1925 Nové Zámky

- umelec - maliar

Svoj talent rozvíjal v Klube milovníkov výtvarného umenia pri ZO Csemadok v Nových Zámkoch. Maľuje krajinky, akty. Kreslí ceruzkou, uhlom, používa akvarel, temperu a olej. Mal viacero výstav.

In.: Hegedűsová, Hilda: Sny o kráse. –Castrum Novum. –Roč. 13, č. 18 (2003), s. 4; - Hegedűsová, Hilda: Odkaz pre dnes-šok a budúcnosť. –Castrum Novum. –Roč. 15, č. 25 (2005), s. 7.

KRAMMER, Eugen – 110. výročie narodenia

[172]

*14.6.1900 Eisenstadt (Rakúsko) - †21.1.1973 Mártonvásár (Maďarsko)

- literárny historik – pedagóg – odborný spisovateľ - publicista

Študoval na gymnáziu v Bratislave, nemecký a francúzsky jazyk na filozofickej fakulte Univerzity v Budapešti, ďalšie štúdiá v Prahe, kde získal titul PhDr. (1923) a doc. (1959). Pôsobil ako stredoškolský učiteľ v Bratislave, Levoči, Zlatých Moravciach, **Nových Zámkoch** (1929-39 a 1945-46), v Szegede (Maďarsko), v Budapešti (od 1946), bol pracovníkom Ministerstva kultúry a školstva, redaktor vydavateľstva Tankönyvkiadó, prednášal na univerzite (od 1950), bol vedúcim Katedry nemeckého jazyka na Filozofickej fakulte Univerzity L. Eötvösa. Bol autorom jazykových učebníč, významných pedagogických a psychologických prác o problémoch dospievania, literárnohistorických štúdií, publikoval. Bol členom spolku Sarlö.

Dielo: -pedagogicko-psychologické: -A serdülőkor problémái. Budapest, 1932; -A modern nevelés elméleti és gyakorlati kérdései. Komárno, 1935; -A szlovenszkói magyar serdülők lelkivilága. Budapest, 1935; -Az idegennyelvi beszédkészség fejlesztésének lélektani és módszertani problémái. Budapest, 1961; -A felnőttek idegen nyelvre oktatásának főbb kérdései. Budapest, 1963; -literárnohistorické: -Ödön von Horváth. Budapest, 1971; -učebnice: Francia nyelv- és olvasókönyv a csehszlovákiai magyar reálgimnáziumok 5. osztálya számára. Prešov, 1935; -Francia nyelv- és ovasókönyv a csehszlovákiai magyar reálgimnáziumok 6. osztálya számára. Prešov, 1937.

In.: Slovenský biografický slovník III. K-L. Martin : Matica slovenská, 1989. S. 239-240.

IZSÓF, Zoltán – 105. výročie narodenia

[173]

*15.6.1905 Dolný Kubín -†?

veterinár - zverolekár

Maturoval na gymnáziu v **Nových Zámkoch**. Bol aktívnym členom Csemadoku, v Rimavskej sobote bol jeho predsedom.

In.: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993.

DRAHOS, Ján - 60. výročie úmrtia

[174]

*23.7.1884 Brezová - †15.6.1950 Budapešť (Maďarsko)

- cirkevný hodnostár - kňaz

Za kňaza ordinovaný (1909). Pôsobil ako kaplán v **Komjaticiach** (1909)..., neskôr archivár a ceremoniár arcibiskupstva v Ostrihome, tajomník arcibiskupstva, riaditeľ arcibiskupskej kancelárie (1921-30)..., pápež Pius XII. Ho vymenoval za biskupa (1950), avšak predčasne umrel. Prispieval do cirkevných časopisov.

Dielo: -A vérrokonság akadálya a kánonjogban. Eszegom, 1912.

In.: Biografický lexikon Slovenska II. C-F. S. 317.

SCHNEIDER, Miklós – 65. výročie úmrtia

[175]

*1.12.1897 Nové Zámky - †16.6.1945 Velem (Maďarsko)

- pedagóg – profesor - archívár

Vyučoval dejepis a zemepis. Pôsobil v Nových Zámkoch (do 1928). Presídlil sa do Maďarska. Zaoberal sa miestnou historiou a rodokmeňom šľachtických rodín. Prekladal turecké rozprávky. Bol autorom odborných kníh.

Dielo: -A fejér vármegye. Budapest, 1937; -Fejérmegyei boszorkánperek. Székesfehérvár, 1934; -Fejér megye nemesi összeírásai 1754-1828. Székesfehérvár, 1934; -Fejérmegyei nemes családok. Székesfehérvár, 1935; -Trencsén megye 1725-1732. évi nemességvizsgálatai. Budapest, 1938; -Vas megye kétségtelen nemesei. Szombathely, 1940.

In.: Magyar életrajzi lexikon II. L-Z. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. S. 594-95.

ŠMIGURA, Ernest – 80. výročie narodenia

[176]

*17.6.1930 Dolný Ohaj – 26.7.2007 Nitra

- umelec – divadelník – slovenský herec

Organizátor ochotníckeho divadla. Člen činohry divadla Andreja Bagara v Nitre (od 1960). Pôsobil aj v **Šuranoch**. Vytvoril aj množstvo menších postáv v televíznych inscenáciách a rozprávkach.

Filmové úlohy (výber): -Jozef Majda (Tri dcéry, 1967); -Lenko (Cesta ženy, 1974)...; -Gál (Ulice bez mena, 1989); -Sojčiak (Jaškov sen, 1996).

Divadelné úlohy (výber): -Paľo (U nás taká obyčaj, 1960); -Zdenko Repa (Svadba sobášneho podvodníka, 1962); -Košča (Deň oddychu, 1974); -Chuzu (Herodes a herodias, 1983); -trebica (Knieža, 1985).....; -Pírát (Peter Pan, 2004); -Pierot (Svätenie jari, 2005); -Školník (Šoumeni, 2006); -Jack (Búrlivé výšiny, 2006).

In.: Encyklopédia dramatických umení Slovenska 2. zv., M-Ž. Bratislava : Veda, 1990. S. 421; -
<http://www.osobnosti.sk/index...> [elektronický zdroj]

NAGY, János – 75. výročie narodenia

[177]

*17.6.1935 Budapešť –

umelec – akademický sochár - pedagóg

Absolvoval VŠVU v Bratislave (1955-61). Vyučoval na pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici, Nitre. Vystavuje nielen doma ale i v zahraničí. Vo svojej tvorbe uplatňuje expresívny realizmus, zameriava sa na medailérsku tvorbu a voľnú plastiku. Má vlastnú galériu. Žil v Chľabe (1971-75). V súčasnosti žije a pôsobí v Komárne.

Dielo (výber): -Pomník padlých v 1. a 2. sv. vojne (Mužľa); -Pomník aradských mučeníkov – Portréty (Komárno, 2005) ...

In.: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 220.

MOLNÁR, Pavol – 85. výročie narodenia

[178]

*17.6.1925 Komjaticke

- ekonóm – hospodársky pracovník

Absolvoval VŠE v Bratislave (1967). Pôsobil v poľnohospodárstve vo viacerých pozíciách, v Šintave (1940-46), v Komjaticiach (1949-50), v Nitre (1951-58), v Bratislave (1959-72), v Rovinke (od 1972). Bol členom KSČ od 1950.

Ocenenia: -Za zásluhy o výstavbu (1962, ocenenie)

In.: Encyklopédia Slovenska III. K-M. Bratislava : Veda, 1979. S. 613.

BOŠKO, Karol – 95. výročie narodenia a 30. výročie úmrtia

[179]

*19.6.1915 Bernolákovo - †8.11.1980 Bratislava

- pedagóg - hydrochemik

Absolvoval Prírodovedeckú fakultu KU v Prahe (1934-39), titul CSc. (1963), titul RNSr. (1967). Pôsobil ako profesor gymnázia v Šuranoch (1938-39), Bratislave, Dolnom Kubíne, Michalovciach, vo výskume v oblasti vodného hospodárstva v Bratislave, Prahe, popri tom extérne prednášal na SF SVŠT v Bratislave (1952-56), PF UK v Bratislave (1954-56). Publikoval v odborných časopisoch a písal odbornú literatúru.

Dielo: -Mapa čistoty slovenských vód (1954); -Problém továrenských vód. Bratislava, 1962; -Vzťahy medzi organickým znečistením a kyslíkovou bilanciou toku. Bratislava, 1963; -Podstata skúšky BSK a jej význam v zdravotnícko-hospodárskej praxi. Bratislava, 1963; -Štúdia mien kvality vód rieky Odry od vtoku Ostravice po štátnej hranicu a prognóza zmien kvality po vybudovaní hate v Kopytove. Bratislava, 1966; -Znečistenie vód lignínovými látkami a pretrvávanie týchto látok v povrchových vodách. Bratislava, 1976.

In.: Slovenský biografický slovník I. A-D. Martin : Matica slovenská, 1986. S. 305.

ISTENES, Károly – 130. výročie narodenia

[180]

*19.6.1880 Dvory n/Žitavou - †18.11.1961 Budapešť

- liečebný pedagóg

Zaoberal sa liečením chybnej výslovnosti, výučbou hovorenej výslovnosti, problematikou vyučovania zle hovoriacich.
Dielo: -A dadogás és pöszebeszéd gyógyítása. Budapest, 1914; -A siketnémák élet-, lélek- és neveléstana. Budapest, 1923; -A beszédhibák javításmódjának gyakorlati kézikönyve. Budapest, 1928; -A magyar beszéd asszimilációs törvényei. Budapest, 1934.

In.: Magyar életrajzi lexikon I. A-K. Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. S. 780.

KEREK, Ľudovít – 45. výročie úmrtia

[181]

*28.11.1909 Báb - †22.6.1965 Štúrovo

verejný činiteľ - robotník

Bol pracovníkom ŠM v Štúrove (od 1950). Členom (od 1945) a funkcionárom miestnych a okresných orgánov KSČ, poslancom SNR (1954-60). Pomáhal pri budovaní socialistickej poľnohospodárskej veľkovýroby.

In.: Slovenský biografický slovník III. K-L. Martin : Matica slovenská, 1989. S. 70.

CHOVANEC, Štefan – 170. výročie narodenia

[182]

*23.6.1840 Bohdanovce - †18.3.1878 Semerovo

- kňaz – národný buditeľ - profesor

Vyštudoval filozofiu v Trnave, teológiu vo Viedni. Vysvätený za kňaza ((1862). Pôsobil ako profesor gymnázia v Trnave, bol farárom v Semerove (od 1871). Podporoval a rozširoval slovenské spisy, autor literárnochritických príspevkov v časopise Cyril a metod, spoluzakladateľ MS, gymnázia v Kláštore pod Znievom, člen výboru Spolku sv. Vojtecha.

In.: Slovenský biografický slovník II. E-J. Martin : matica slovenská, 1987. S. 473.

MRVA, Ján – 115. výročie narodenia a 30. výročie úmrtia

[183]

*15.9.1895 Moravský Ján - †24.6.1980 Nitra

- regionálny historik - publicista

Pôsobil ako župný úradník v Nitre, Leviciach, **Nových Zámkoch**, Žiari nad Hronom a v Prievidzi (1919-26), bol policajným komisárom mesta Nitra (1926-48). Zaoberal sa historiou Nitry, štúdiom nitrianskych tlačí, zhromažďoval staré fotografie Nitry, prispieval do nitrianskych periodík (1919-48).

Dielo: -Paberky k dejinám štátneho prevratu v Nitre. Nitra, 1933; -Pút' u matky Božej nitrianskej. Nitra, 1941; -Nitrianske tlačiarne a ich produkcia v rokoch 1838-1957 (rkp. V LAMS v Martine).

In.: Slovenský biografický slovník IV. M-Q. Martin : Matica slovenská, 1990. S. 235.

VÁNEK, Eugen – 115. výročie narodenia

[184]

*24.6.1895 Veľké Šurany - †?

- verejný činiteľ

Vyštudoval gymnázium v Ostrihome, Orientálnu akadémiu v Budapešti, právo na univerzite v Budapešti. Pôsobil ako riadič Živnostenského ústavu v **Nových Zámkoch**. Bol členom okresnej finančnej komisie, tajomníkom Ovocinárskej spoločnosti – odbočky v Nových Zámkoch.

In.: KOLEKTÍV: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 346.

NÉMETH, Zoltán – 40. výročie narodenia

[185]

*26.6.1970 Nové Zámky

- spisovateľ – básnik - literárny kritik – publicista - pedagóg

Základnú školu vychodil v **Kameníne**, gymnázium v Želiezovciach, absolvoval UK v Bratislave – odbor maďarčina – dejiny. Pôsobil ako pedagóg v Kameníne, v súčasnosti vyučuje na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Publikuje v literárnych časopisoch na Slovensku a v Maďarsku (od 1991), prekladá, je autorom mnohých recenzí. Píše aj básne. Je členom Spolku maďarských spisovateľov na Slovensku, spoluzakladateľom Sambucusu – literárnovednej spoločnosti. Žije v Balogu nad Ipľom.

Ocenenia: -Schopfun Aladár kritikai ösztöndíj; -Madách díj (2000); Prémia za pôvodné dielo v maďarskom jazyku (cena LF za literárnu tvorbu, 2007); -Forbáth Imre .díj (2008, ocenenie).

Dielo: -A kapus öröme a tizenegyesnél. Pozsony : AB-ART, 1999; -A szem folyékony teste. Pozsony : AB-ART, 2000; -Olvasásérterk. Pozsony : Kalligram, 2000; -Talamon Alfonz. Monográfia. Pozsony : Kalligram, 2001; -A perverzió méltósága. Pozsony : Kalligram, 2002. 88 s.; -Németh Zoltán víruszszövegei, idiotámeséi és egyéb mutáns történetei (2002, state); -A széttartás alakzatai (2004, kritiky, štúdiá, rozhovory); -A bevégezhetetlen feladat. Dunaszerdahely, 2005 (kritiky, štúdiá); -A haláljáték leküzdhetetlen vágya (2005, básne); -Parti Nagy Lajos. Pozsony : Kalligram, 2006. 320 s.; -Kemény István : élő beszéd. Budapest . Magvető, 2006; -Cselényi László : negyedvirágzás avagy van-e (volt-e, lesz-e) hát cseh/szlovákiai – felvidéki magyar irodalom? Dunaszerdahely : Lilium Aurum, 2005; -Állati nyelvek, állati versek. Pozsony : kalligram, [2007].

In.: Szlovákiai magyar KI KICSODA. Pozsony : AB-ART, 2001. S. 171.

HOLOTA, Ján – 120. výročie narodenia

[186]

*26.6.1890 Nové Zámky – 13.10.1958 Chile

- verejný činiteľ - právnik

Maturoval na Rímsko-katolíckom gymnáziu v Nových Zámkoch. Pôsobil ako notársky praktikant v Petrovej Vsi pri Holíči. Vyštudoval právo na právnickej fakulte univerzity v Budapešti. V službách mesta Nové Zámky pôsobil od r. 1913. Bol úradníkom, neskôr policajným kapitánom (od 1918). V 1. sv. vojne slúžil 1 ½ roka na východnom fronte. Do Nových Zámkov sa vrátil pred príchodom čs. vojska, zorganizoval občiansku stráž, bol krátko uáznený. Venoval sa politickej práci, organizoval Maďarov, stal sa mestským poslancom (od 1921). Bol členom Krajinskej maďarskej malorolníckej a malozivnostníckej strany – tu sa zaoberal organizovaním vidieka. Po voľbách sa stal mestským sudcom, starostom Nových Zámkoch (1928-38). Kandidoval za Maďarskú národnú stranu (1926), bol zvolený za člena do pražského parlamentu. Venoval sa povzneseniu maďarskej kultúry a športu, bol členom Maďarského futbalového zväzu, mal úspechy aj ako atlét – diskár, na I. Majstrovstvách hode diskom vyhral súťaž, súťažil aj ako tenista. Bol podpredsedom Gazdovského kruhu v Nových Zámkoch, predsedom Okresného združenia remeselníkov, predsedom Speváckeho zboru v Nových Zámkoch. Pôsobil ako pracovník Ministerstva pre záležitosti Hornej zeme a i. ministerstiev v Budapešti (od 1938). Bol propagátor veľkouhorskej ideológie, anti-komunizmu a iredentizmu, zúčastnil sa na rozbití republiky, na fašizácii maďarskej menšiny v ČSR, na prenasledovaní pokrokových čs. činiteľov a organizácií. Pred oslobodením emigroval (1944). Žil v Chile.

In.: Slovenský biografický slovník II. E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 368; -Magyar újság (1926.1.1.).

ZÁNYI, Loránt – 115. výročie narodenia

[187]

*28.6.1895 Turčiansky sv. Martin - †?

- lekár

Pôsobil ako lekár v **Nových Zámkoch**. Bol členom Okresnej zdravotnej rady, mestským lekárom, pôsobil v ČK, Masarykovej lige, bol popredným členom miestnych spolkov, mal veľké zásluhy pri organizovaní Živeny.

In.: KOLEKTÍV: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : ACADÉMIA, 1936. S. 366.

GÉMESI, Irén – 70. výročie narodenia

[188]

*29.6.1940 Nové Zámky

- novinárka – redaktorka – pedagogička

Pôsobila ako učiteľka na ZŠ v Nových Zámkoch (1958-80), v Slovenskom rozhlase na úseku maďarského vysielania pre deti a mládež (od 1980).

In.: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától Prágáig. Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 116.

RÁK, Petrus – 110. výročie narodenia

[189]

*30.6.1900 Tešmák - †?

- kňaz

Za kňaza ordinovaný 1923. Pôsobil v **Mužli**, v **Štúrove**.

In.: Schematismus cleri administrationis apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 240.

JÚL

PÓŠA, Pavol – 30 výročie narodenia

[190]

*1.7.1980 Nové Zámky

- kňaz

Navštevoval Základnú školu v **Palárikove**, Gymnázium v **Šuranoch**, UK v Bratislave – Rímsko-katolícku cyrilo-metodskú bohosloveckú fakultu. Vysvätený za diakona (2003), sviatosť kňazstva prijal (2004). V súčasnosti je kaplánom v Pezinku.

In: Naše noviny. –Roč. 6, č. 4 (2004), s. 12

OREMUS, Peter – 60. výročie narodenia

[191]

*2.7.1950 Šurany – †4.3.2006 Šurany časť **Kostolný Sek**

- verejný činiteľ – politik-poslanec – polnohospodár - ekonóm

Vyštudoval vysokú školu poľnohospodársku v Nitre, trojročný postgraduál na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave. Pracoval ako projektant v Stavoprojekte v Nitre, v závode Naftový a plynárenský priemysel Nitra bol zástupcom riaditeľa, v SPP – odštěpný závod Nitra bol riaditeľom, v Nitrianskych strojárnach robil zástupcu pre nové výrobky. Bol krajským predsedom Smeru-SD (od 2000), poslancom NSK (od 2001), poslancom NR SR.

In: Naše novosti. –Roč. 46/15, č. 9 (2006), s. 2. Holubek, Tomáš: Zomrel Peter Oremus.

BALOGH, Robert – 50. výročie narodenia

[192]

*4.7.1960 Nové Zámky

-umelec-tanečník-choreograf-režisér

Základnú školu a Gymnázium vychodil v Nových Zámkoch, pokračoval na VŠMU v Bratislave, u profesora Nosáľa vyštudoval choreografiu. Pôsobil v Štátnom divadle v Olomouci, SND v Bratislave, ND v Prahe, Plzni. S veľkým úspechom pripravuje choreografie do opier, operiet a činohier, – celovečerné balety. Od 1998 je v slobodnom povolaní, viedie svoj ambulantorný baletný súbor, s ktorým pod názvom Balogh – Balett Prag hostuje v zahraničí. Zúčastnil sa množstva medzinárodných choreografických súťaží, jeho choreografie mali vždy úspech. Stal sa spoluzakladateľom detského Baletného štúdia pri Moravskom divadle v Olomouci (2004), odvtedy sa intenzívne venuje deťom. Jeho choreografie vytvorené pre talentované deti získali na Majstrovstvách sveta v USA všetky medaily (2006, 2007).

Choreografie (výber): -W. A. Mozart/Extáze ducha (ND Bratislava, 1988-89); -G. Verdi - L. Simon/ Dáma s kaméliami (Ankara, Lodž, 1991-95); -Jackson (1994, zlatá medaila); -G. Bizet – Paco de Lucia/ Carmen, S. Prokofjev/ Rómeo a Júlia (MD Olomouc, 1998); -W. A. Mozart/ Amadeus (2005); -Madama Butterfly (JČD České Budějovice, 2007)

In: Kissová, M. – Zemková, A.: Hudobníci okresu Nové Zámky. Nové Zámky : Okresná knižnica, 1994. S. 2-3.; <http://robertbalogh.net/index.php?co=curriculum&jak=cz>.

KURCZ, Vojtech – 95. výročie narodenia

[193]

*4.7.1915 Svodín - †25.2.1991?

- kňaz

Ordinovaný (1939). Pôsobil ako kaplán v Komjaticiach, Sládkovičove, Budapešti, Veľkej Mani. Asesor (od 1964).

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1978. S. 128.

BACHO, Vojtech – 75. výročie narodenia

[194]

*8.7.1935 Dolný Ohaj

- verejný činiteľ - prokurátor

Študoval na právnickej fakulte UK v Bratislave. Menovaný za generálneho prokurátora SR (1990-94), vylúčený z KSČ za svoje presvedčenie (1970).

In: Slovenský denník. –Roč. 3, č. 115 (1990), s. 8.

MRENNA, Jozef – 130. výročie narodenia

[195]

*9.7.1880 Horné Saliby - †26.5.1956 Budapešť

- pedagóg – publicista

Strednú školu navštevoval v Ostrihome, vysokoškolské vzdelanie pedagogického zamerania získal v Budapešti. Pôsobil ako pedagóg v Trnave, Nitre, Bratislave. Do novozámockého hlavného gymnázia prišiel (1911), bol jednou z rozhodujúcich osobností školy, pôsobil tu ako profesor maďarského a latinského jazyka, neskôr riaditeľ, hlavný školský radca, náčelník maďarského oddielu československých skautov, redaktor mládežníckeho časopisu Ohník (Táborček). Publikoval v miestnych novinách. V prvej svetovej vojne bojoval na ruskom fronte, prešiel na taliansky front (1917). Do Budapešti sa odšťahoval (1945).

Vyznamenania: -Kríž za vojenské zásluhy; -Kríž Karlovho združenia; -Odznak za zranenie; - Bronzový odznak za zásluhy.

In: Castrum Novum. –Roč. 17, č. 21 (2007), s. 11. Strba, Alexander: Zabudnuté osobnosti mesta – Jozef MRENNA.

CSONKA, Karol – 70. výročie narodenia

[196]

*13.7.1940 Bíňa - †15.8.2003 Bíňa

- kňaz

Ordinovaný (1971). Pôsobil ako kaplán v **Nových Zámkoch**, Dunajskej Strede, **Kamenných Kosihách**, **Kamenici nad Hronom**, **Tvrdošovciach**.

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1978. S. 107.

TASLER, Matej (pseud. Michal Traver) – 105. výročie narodenia a 35. výročie úmrtia

[197]

*30.12.1905 Púchov - †14.7.1975 Banská Bystrica

- spisovateľ - kňaz

Základnú školu vychodil v Novej Bani, reálku v Pécsi, meštiansku školu v Budapešti, Reformátske reálne gymnázium v Kremnici, Evanjelickú a v. teologickú vysokú školu v Bratislave. Ordinovaný (1930). Pôsobil ako kaplán v Trenčíne, farár v Malých Stankovciach, **Nových Zámkoch**. Venoval sa písaniu príležitostnej symbolisticky ladenej poézie, nábožensky motivovaných básní a piesní, ku ktorým skladal aj nápevy. Čažisko jeho literárnej tvorby spočívalo v hráčach, pásmach a scénkach, prevažne s historickými námetmi, určených hlavne pre mládež. Viaceré jeho diela zostali v rukopise. Publikoval v náboženských časopisoch, bol členom viacerých spoločenských organizácií.

Dielo: -dramatické: - Ďumbier a Hoľa. Liptovský Mikuláš, 1943; - Nákaza. Liptovský Mikuláš, 1947; - Lúč Omega, Liptovský Mikuláš, 1948.

In: Slovenský biografický slovník. -VI. zväzok. -T-Ž. Martin : Matica slovenská, 1994. S. 30.

TEKEL, Teodor Jozef – 35. výročie úmrtia

[198]

*26.1.1902 Prešov - †14.7.1975 Trnava

- umelec-maliar – spisovateľ-básnik

Absolvoval Gymnázium cistercistov v Baji (Maďarsko), vysokú školu – odbor filozofia a teológia v Gyöngyösi (Maďarsko). Vysvätený za kňaza (1924). Františkán, bol kazateľom a katechétom v kláštoroch v Bardejove, Hlohovci, **Nových Zámkoch**, Nitre, Fiľakove. Vyštudoval aj maliarstvo na AVU v Prahe (1930). Bol profesorom kreslenia na Františkánskom gymnáziu v Malackách, v pastorácii v Malackách, Bratislave, Hlohovci. Násilne odvlečený do Hronského Beňadika a Belušských Slatín (1950). Žil a tvoril v Trnave (od 1950-75). Jeho umelecké práce majú meditatívny charakter, spracúval najmä náboženskú a vojnovú tematiku, najlepšie mu vyhovovali kresba a pastel. Jeho pozostalosť obsahuje vyše 3 tisíc hotových i nedokončených výtvarných prác, okolo 300 skicárov a množstvo básní, tlačou vyšla len jediná, aj to posmrtné. V rukopisoch sa zachovali jeho kázne a katechéty. Ilustráciami prispieval do časopisov Serafinský svet a Františkánsky obzor. Bol členom ZSVU. Mal viacero individuálnych a kolektívnych výstav.

Pamiatky: -bášeň od S. Veigla v časopise Duchovný pastier (1976, s. 270).

Dielo (výber): -*pastely a kresby*: -cyklus Vojna (po 1941); -Bičovanie; -Madona; -Sv. rodina; -Útek do Egypta; -Zvestovanie ... -*plastiky*: -Podobizeň matky; -Sediaca ubolená matka s dieťaťom ...; -*ilustrácie*: -Veigl,S.: Výstup na horu Tábor. Bratislava, 1939.

In: Slovenský biografický slovník. -VI. Zväzok. -T-Ž. Martin : Matica slovenská, 1994. S. 37.

GODÓ, János – 65. výročie narodenia

[199]

*15.7.1945 Štúrovo

- pedagóg

Študoval na Gymnáziu v Štúrove, na VŠP. Pôsobil ako učiteľ v **Kameníne, Salke**, kde bol riaditeľom školy (od 1971).

In: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától-Prágáig. Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 118.

BAHORECZ, Michal – 95. výročie narodenia

[200]

*16.7.1915 Čajakov - †9.1.1987?

- kňaz

Ordinovaný (1940). Pôsobil ako kaplán aj v **Nových Zámkoch**.

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1978. S. 101.

DANCZI, Ľudovít – 85. výročie narodenia

[201]

*16.7.1925 Strekov - †8.6.2008?

- kňaz - publicista

Základnú školu vychodil v Strekove, Gymnázium v Komárne, teológiu vyštudoval v Ostrihome a v Bratislave. Ordinovaný (1949). Pôsobil ako správca fary vo Váhovciach. Lokalpatriot. Napísal knihu, v ktorej spracoval história hodových pútí z hraničnej oblasti a zaniknutého starovekého miesta Cigléd, s kláštorom (teraz oblasť Strekova, Rúbane, Čízu, Svodína, Veľkých Loviec), zozbierané pútnické piesne viažúce sa k miestu.

Dielo: -Slovenské pútnické piesne. Bratislava : GENEZIS, 1992; -Cigléd - kegyhely (1999).

In: Szlovákiai magyar KI KICSODA. Pozsony : AB ART, 2001. S. 59.

KÁROLY, Aloysius – 145. výročie narodenia

[202]

*17.7.1865 Vigonuovo (Taliansko) - †?

- kňaz

Ordinovaný (1887). Pôsobil ako kaplán v **Dvoroch nad Žitavou**.

In: Schematismus cleri administrationis apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 226.

KUTI, Paulus – 125. výročie narodenia

[203]

*21.7.1885 Gyúró? -†?

- kňaz

Ordinovaný (1911). Pôsobil v **Bíni**.

In: Schematismus cleri administrationis apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 229.

MÁTRAI, Győző – 150. výročie narodenia

[204]

*21.7.1860 Sopron (Maďarsko) - †?

- kňaz – náboženský spisovateľ

Základnú školu vychodil v Soproni, Gymnázium v Győri, teológiu študoval v Ostrihome, Budapešti. Vysvätený za kňaza (1882). Pôsobil ako kaplán v **Dvoroch nad Žitavou**.

In: Zellinger, A.: Egyházi írók csarnoka. Nagyszombat, 1893. S. 324.

GANÓCZY, Mihály – 115. výročie narodenia

[205]

*25.7.1895 Krížová ves - †20.8.1976 **Nové Zámky**

- pedagóg

Študoval na gymnáziu, na filozofickej fakulte v Budapešti získal diplom z matematiky a fyziky. Stal sa profesorom na Gymnáziu v Nových Zámkoch (1944-45), (1953-1965), medzitým učil v Banskej Štiavnici (1945-48). Medzi žiakmi bol obľúbeným profesorom matematiky a fyziky.

In: Castrum Novum. –Évf. 15, sz. Nyári magazín : júlis (2005), o. 16. Strba, Sándor: 110 éve született a diákok kedvenc „Miska bácsija“, Gánóczy Mihály.

HALLOVÁ, Mária rod. Novák – 70. výročie narodenia

[206]

*25.7.1940 **Nové Zámky**

- pedagogička – umelkyňa-speváčka

Vyštudovala spev na konzervatóriu. Učila klavír, hlasovú výchovu a sólový spev na ZUŠ v Nových Zámkoch, na Hudobnej katedre Univerzity Konštantína filozofa v Nitre, na Súkromnom konzervatóriu Dezidera Kardoša v Topoľčanoch. Dodnes vyučuje klavír, spev. Vychovala rad významných umelcov-spevákov, pôsobiacich po celom svete. Vystupovala v Csemadoku v Nových Zámkoch, stvárnila mnohé postavy primadon, dodnes spolupracuje na operetách a pomáha pri naštudovaní spevu.

Ocenenia: -Pro Urbe (1999) – za dlhoročnú úspešnú pedagogickú činnosť; za aktívne pôsobenie v umenie sfére a rozvoj miestnej kultúry; za šírenie dobrého mena novozámockej Základnej umenie školy ako aj mesta Nové Zámky a pri príležitosti blížiaceho sa okrúhleho životného jubilea 60. narodenín.

In: Új szó. –Évf. 54, sz. 185 (2001) // Príl.: CSALÁDI KÖR. Évf. 5, sz. 32 (2001), o. -/1. Kopasz-Kiedrowska, Csilla: Nem tudnák elni, ha nem taníthatnék.

ŠTEINER, Jozef – 75. výročie narodenia

[207]

*25.7.1935 **Šurany**

- verejný činiteľ – umelec-ochotnícky divadelník

Absolvent 3-ročného kurzu divadelnej rézie pri Osvetovom ústave v Bratislave. Od polovice 50. rokov sa systematicky venuje ochotníckemu divadlu v Šuranoch, ako herec i režisér. Zaslúžil sa o pozdvihnutie úrovne divadelného súboru v Šuranoch, ktorý patril k popredným v Západoslovenskom kraji (r. 60 a 70.).

In: Encyklopédia dramatických umení Slovenska. - 2. zväzok. - M-Ž. Bratislava : Veda, 1990. S. 436-437.

PETRÍK, Jozef – 35 výročie úmrtia

[208]

*12.9.1906 **Kolta** - †27.7.1975 **Nové Zámky** (pochovaný v Dubníku)

- poľnohospodár ?

Poľnohospodársky robotník, malorolník . Pôsobil v JRD Dubník, ONV v Nových Zámkoch (1952-57), kde organizoval začiatanie a činnosť JRD, predsedu JRD Mužla (od 1958). Člen KSČ (od 1930), OV KSS v Nových Zámkoch, poslanec ONV (1957-71, poslanec Zpadoslovenského KNV (1957-71).

Ocenenia: -Za zásluhy o výstavbu (ocenenie, 1965); -Rad práce (1966) .

In: Slovenský biografický slovník IV. zväzok M-Q. Martin : Matica slovenská, 1990. S. 449.

KVASSAY, Jozef Štefan (Krassay) – 125. výročie narodenia a 60. výročie úmrtia

[209]

*29.7.1885 **Šurany** - †8.8.1950 **Šurany**

- verejný činiteľ - robotník

Vychodil Ľudovú školu v Šuranoch. Vyučil sa za murára. Pracoval v Budapešti a na rozličných miestach Slovenska, najmä v Šuranoch. Bol členom Sociálno demokratickej strany Uhorska a jej odborov, Československej sociálno-demokratickej strany robotníkov, organizátor decembrového generálneho štrajku v Šuranoch (1920), účastník Ľubochňianskeho zjazdu.

In: Slovenský biografický slovník III. zväzok K-L. Martin : Matica slovenská, 1989. S. 325.

SOVÁNY, Štefan – 115. výročie narodenia

[210]

*31.7.1895 **Nové Zámky**

- staviteľ

Vychodil priemyselnú a stavebnú školu v Segedíne (Maďarsko). Pôsobil ako staviteľ v Nových Zámkoch. Postavil mnoho obytných domov a školských budov.

In: Kolektív: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Académia, 18936. S. 301.

AUGUST

TÓTH, Dominik – 85. výročie narodenia

[211]

*3.8.1925 **Kostolný sek (Šurany)**

cirkevný činiteľ – kňaz - biskup

Za kňaza vysvätený v Bratislave (1949). Pôsobil ako kaplán v Komárne (do 1952), ceremoniár biskupského úradu v Trnave (1952-1964), správca farnosti v Plaveckom Petri, Leviciach, Dunajskej Lužnej (1964-1973), mimo pastorácie (1973-1977), kaplán vo Vrábloch (od 1977), správca fary v Dolnom Piáli (1981-1989), menovaný za generálneho vikára v Trnave (od 1989), pomocný biskup trnavskej rímskokatolíckej arcidiecézy, v súčasnosti bratislavsko-trnavská rímskokatolícka arcidiecéza (od 1990) a titulárny biskup ubabský, vysvätený za biskupa (1990), konzultor (od 2000), predseda arcidiecéznej ekonomickej rady (od 2002), službu generálneho vikára ukončil (2004), stal sa emeritným biskup (od 2004).

In: Schematismus Trnavskej arcidiecézy. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1993. S. 8; - „http://sk.Wikipedia.org/wiki/Dominik_T%C3%A3B3th“

HAJDU, Štefan – 30. výročie úmrtia

[212]

*11.7.1914 Maglód (Maďarsko) - †5.8.1980 Nitra

veterinár - zverolekár – odborný publicista

Absolvoval gymnázium, Vysokú školu veterinárnu v Budapešti. Pôsobil ako obvodný zverolekár v **Šuranoch (1941-1945)**. Titul MVDr. získal (1949), titul CSc. (1967). Pôsobil na viacerých pracoviskách v Bratislave, Zvolenskej Slatine, Víglaši, Zvolene, ako expert v Kube, vedecký pracovník výskumného a vývojového strediska Biovety v Nitre. Venoval sa problematike sérodiagnostiky, ktorú postupne rozvíjal (žrebčia nákaza, sopľavka koní, tuberkulóza, brucelóza...). Zaoberal sa imuno-diagnostikou, imunobiologiou hovädzieho dobytka, zaviedol do praxe nové diagnostické metódy, výrobu antiglobulínových sér. Autor vyše 60 štúdií a článkov v domácich i zahraničných odborných časopisoch. Člen Slovenskej poľnohospodárskej akadémie, Vládnej komisie SSR pre koordináciu práce na úseku boja proti ochoreniam prenosným zo zvierat na ľudí. Budovateľ socialistického poľnohospodárstva (1959).

Vyznamenania: - Za zásluhy o výstavbu (1965); -Medaila Pavla Adamiho II. stupňa (1969).

In: Slovenský biografický slovník : II. zväzok : E-J. Martin : Matica slovenská, 1987. S. 262.

HRABINSKÝ, Miroslav – 75. výročie narodenia

[213]

*7.8.1935 Bratislava - †11.3.1987 [Nové Zámky], pochovaný v Nových Zámkoch

lekár - internista

Absolvent lekárskej fakulty UK v Bratislave. V Nových Zámkoch pôsobil (od 1959), stal sa zamestnancom OÚNZ Nové Zámky. Pracoval ako sekundárny lekár interného oddelenia, zástupca primára oddelenia (od 1961), primár oddelenia (od 1967) a zároveň okresný odborník v internom odbore. Zaslúžil sa o veľký rozmach oddelenia, o vybudovanie novej nemocnice na Slovenskej ulici. Vychoval celý rad obvodných a závodných lekárov, internistov – špecialistov. Pôsobil ako zástupca riaditeľa pre liečebno-preventívnu starostlivosť, bol poverený zastupovaním riaditeľa NsP II. (od 1981) a od toho istého roku sa stal jej riaditeľom (1981-1985). Bol zakladateľom a prvým predsedom Spolku lekárov Slovenskej lekárskej spoločnosti v Nových Zámkoch. Na počesť MUDr. M. Hrabinského každoročne (od 1991) jeho žiaci usporadúvajú Hrabinského memoriál : vedeckú konferenciu s interným zameraním.

In: 100 rokov nemocnice v Nových Zámkoch / Melánia Kadlecíková a kolektív. Nové Zámky : Nemocnica s poliklinikou, [1996]. 93 s. ISBN 80-967533-2-0. - Interné oddelenie : MUDr. Miroslav Hrabinský. S. 52.

DOBOSSY, Ladislav (pseud. Czuczor) – 100. výročie narodenia

[214]

*9.8.1910 Vlčany – †1999 Budapešť

literárny historik – bohemista – prekladateľ – univerzitný profesor

Absolvent reálneho gymnázia v **Nových Zámkoch**. Študoval na Sorbone v Paríži, KU FF v Prahe – odbor francúzština a maďarčina, kde získal diplom stredoškolského učiteľa. Pôsobil ako profesor na gymnáziu v Košiciach, parízskej univerzite, vedecký pracovník a riaditeľ Maďarského inštitútu v Paríži, prednášal na univerzitách, na katedre slovanskej filológie na Univerzite E. Loranda v Budapešti (1955-80). Počas pražských štúdií spoluzakladateľ a aktívny člen spolku Sarló, udržiaval kontakty s významnými osobnosťami českej a slovenskej literatúry, prispieval článkami so sociálnou tematikou do novín. V oblasti literárnoviednej sa zaoberal česko-slovensko-maďarskými vzťahmi, bol známy ako bohemista, romanista, venoval sa „haškológií“. Autor monografií, zostavoval antológie českej a francúzskej poézie a prózy, prekladal do maďarčiny, autor česko-maďarského slovníka. Venoval sa problematike maďarskej národnostnej menšiny na Slovensku, zaujímal sa o kultúrny život Maďarov, publikoval. Rád spomína na gymnaziálne roky, ktoré trávil v Nových Zámkoch, na svojich profesorov, z ktorých mu mnohí boli príkladom.

Dielo (výber): -literárnoviedné: - Romain Rolland magyarul megjelent művei és a magyar R. Rolland-irodalom. Budapest, 1956; - Karel Čapek. Budapest, 1961; - A francia irodalom története 1-2. Budapest, 1963; -Hašek. Budapest, 1963; -Hašek világa. Budapest, 1970; - Két haza között. Budapest, 1981; -Élőítéletek ellen. Budapest, 1985. -Válságok és változások. Budapest, 1988; - Gondban, reményben azonosan. Budapest, 1989; - A cseh irodalom kistükre. Budapest, 1990. - lexikografické: - Cseh-magyar szótár 1-2. Praha-Budapest, 1960. -štúdie (výber): - Človek proti nelidskosti – Josef Švejk. - Plameň. -Roč. 7, č. 12 (1965), s. 145-147; - Hašek a paradox světovosti. – Tvorba. – Č. 14 (1973) // Príl.: Literatúra – umění – kritika. Č. 4 (1973), s. 4-6; - preklady (výber): J. A. Comenius: A világ útvesztője. Budapest, 1961.

In: Biografický lexikón Slovenska. - Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 268-269. - II. zv. (C-F). ISBN 80-89023-44-4; - LÁSZLÓ DOBOSSY : literárny historik, slovnikár a prekladateľ / Alexander Strba. - Castrum Novum. -Roč. 7, č. 42 (1997), s. 10. – Fotogr.

MATUSKA, Zsuzsanna – 50. výročie narodenia

[215]

*9.8.1960 Štúrovo –

populizátorka literatúry – organizátorka

Študovala na gymnáziu v Štúrove. Pracovala v JCP Štúrovo a v Náne. Bola aktívnu členkou Csemadoku (od 1976), kde sa významnou mierou zaslúžila o šírenie a propagáciu literatúry. Organizovala besedy so spisovateľmi a prezentáciu ich diel. Za tieto aktivity získala ocenenie (1986).

In: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 202-3.

SZÖKEOVÁ, Marta – 90. výročie narodenia

[216]

*10.8.1920 Budapešť –

hudobníčka – pedagogička

Absolventka dievčenského gymnázia v Ostrihome, v Bratislave získala diplom učiteľky v hre na akordeóne, študovala na FFUK – katedre vedy a hudobnej výchovy. Pôsobila na Hudobnej škole v **Nových Zámkoch**, Petřžalke (Bratislava), pedagogickom zbere, ako profesorka hry na akordeón na VŠMU v Bratislave (od 1970). Vychovala rad úspešných absolventov. Stála členkou porôč medzinárodných súťaží, prednášala na medzinárodných fórách. Je autorkou odborných kníh. Vďaka nej možno hovoriť o slovenskej akordeónovej škole. Žije v Senci.

Dielo: Akordeón – dejiny a stavba nástroja. – Metodická príručka (1970); - Artikulácia a frázovanie na akordeóne (1970).

In: Hudobníci okresu Nové Zámky / [spracovali] Magdaléna Kissová, Agneša Fitušová. Nové Zámky : Okresná knižnica, 1994. S. 28.

ČÁDY, Alojz – 85. výročie úmrtia

[217]

*? - †10.8.1925 Šurany

umelec – maliar – výtvarník

In: Šurany : 1138-1998 / Laco Zrubec. – Šurany : Mestský úrad, 1998. 250 s. ISBN 80-968048-6-3. Alojz Čády. S. 229.

UJVÁRI (rodená Kassák), Erzsébet – 70. výročie úmrtia

[218]

*14.7.1899 Nové Zámky - †11.8.1940 Moskva

spisovateľka - poetka - novinárka

Bola sestrou Lajosa Kassáka a manželkou spisovateľa Sándora Bartu. Začínala poéziou, jej básne boli uverejnené v Tett a Ma. Emigrovala do Viedne (1919). Tu patrila ko kruhom Akasztott Ember, Ék a Egység. S rodinou sa nakoniec usadila v Sovietskom zväze (od 1925).

Dielo: - Prázak. Bécs, 1921; - Versek. Bécs, 1922; - Csikorognak a kövek. Budapest : Szépirodalmi kiadó, 1986.

In: Magyar életrajzi lexikon. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. 1104 s. – 2. kötet (L-Z). S. 927.

LIPOVNICKÝ (Lipovniczky), Štefan – 125.výročie úmrtia

[219]

*15.8.1814 Zlaté Moravce - †12.8.1885 Nagyvárad (Rumunsko)

cirkevný hodnostár – náboženský spisovateľ

Študoval na gymnáziu v Komárne, na Kráľovskej akadémii v Győri, teológiu v Trnave. Vysvätený za kňaza (1837). Pôsobil ako kaplán v **Dvoroch nad Žitavou**, archivár biskupského vikariátu v Trnave, arcibiskupský archívár a knihovník, knihovník v Ostrihome, farár v Komárne, **Nových Zámkoch**, Ostrihome, arbejský titulárny biskup, biskup v Oradei (Rumunsko, od 1868). Počas pôsobenia v Komárne spolupracoval s predstaviteľmi protestanských a židovských cirkví, stál na strane obrazcov komářanskej pevnosti (1849), po porážke maďarskej buržoáznej revolúcie odsúdený na smrť, väznený v Kufsteine, Bratislave, Oradei, kde bol amnestovaný (1853). Venoval sa cirkevnej a školskej politike, bol účastníkom I. vatikánskeho koncilu. Písal príležitostné kázne a prejavy. Bol miestodržiteľský radca, skutočný vnútorný tajný radca, pápežský komorník, rímsky gróf.

Vyznamenania: - Malý kríž Radu sv. Štefana (1867); - Rad železnej koruny I. tr.

Dielo: - Az aranymisés áldozár vándorpályája. Esztergom, 1857; - Az igaz élet Budapest, 1866; - Lipovniczky istván püspök főpásztori közlevele ... Piešťany, 1873.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1989. 447 s. – III. Zväzok (K-L). ISBN 80-7090-019-9. - Lipovnický (Lipovniczky), Štefan. S. 411.

MANSFELD, Karl, gróf – 415 výročie úmrtia

[220]

*?1543? - †14.8.1595 Komárno

cisársky generál

Bol hlavným veliteľom maďarských cisárskych vojsk. Dobyl od Turkov **Štúrovo** a začal obliehať Ostrihom. Oslobodenia sa však nedožil. Bol vynikajúcim veliteľom, na jednej strane vyžadoval disciplínu, na strane druhej sa veľmi dobre staral o svojich vojakov.

In: Magyar életrajzi lexikon. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. 1104 s. Mansfeld, Karl gróf. S. 135.

RYBÁRIK, Andrej – 45. výročie úmrtia

[221]

*12.9.1897 Domaniča - †15.8.1965 Kokava nad Rimavicom

spisovateľ – prozaik - notár

Ľudovú školu vychodil v Domaniči, absolvoval notársky kurz. Počas 1. sv. vojny bol vojakom rakúsko-uhorskej armády, príslušníkom 71. pešieho pluku v Trenčíne (1915-1918), bojoval na ruskom, srbskom, talianskom fronte. Pôsobil ako notár v Černíku, Michale nad Žitavou, Modre, Spišskej Novej Vsi, Kokave nad Rimavicom (od 1921) až do dôchodku. Literárne tvoril, napísal tri sociálno-psychologické romány, ku ktorým ho podnietila priama účasť na bojiskách 1. sv. vojny, a ktorá sa odrazila vo forme pacifistického protestu.

Vyznamenania: - Pro ecclesia et pontifice (Pápežský veľkokríž Sv. stolice, 1936).

Dielo: - V mene jeho Veličenstva. Žilina, [1934]; - Novým prúdom. Bratislava, 1935; - Boer. Trnava, 1941.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1992. 559 s. V. zväzok (R-Š). ISBN 80-7090-216-7. Rybárik, Andrej. S. 160.

MATEJOV, Anton – 90. výročie narodenia

[222]

*16.8.1920 Skýcov – †6.1.1984 Nitra

poľnohospodár – ekonóm

Vychodil ľudovú školu v Skýcove, Roľnícku školu v Nitre, SPTŠ v Leviciach, VŠP v Nitre. Získal titul Ing. (1964), CSc. (1969), doc. (1973). Pôsobil ako robotník v cukrovare – Trebišov (1936-39), účtovník a technik na veľkostatku v Oponiciach (1945-47), pracovník ústrednej správy cirkevných majetkov (1947-48), vedúci hospodár v Mužli-Čenkove, Malých Kosi-hách, riaditeľ ŠM v Štúrove-Náni (1949-51), vedúci hospodár na ŠM Trnovec nad Váhom, riaditeľ ŠM v Partizánskom, na ŠM v Palárikove (1952-60), riaditeľ Veľkovýkrmne ošípaných (1960-71), generálny riaditeľ odborového podniku v Palári-kove (1971-78), Agrokomplexu – Stálej celoštátnnej poľnohospodárskej výstavy, Generálneho riaditeľstva trustu v Nitre. Ako organizátor poľnohospodárskej veľkovýroby sa zaoberal najmä intenzifikáciou a úžitkovosťou chovu ošípaných, neskôr ekonomikou a organizáciou práce. Bol členom Vedeckých rád VŠP a jej Prevádzkovo-ekonomickej fakulty v Nitre, členom pléna ČSAZ (od 1974). Členom KSC bol (od 1948), účastníkom SNP, väznený v koncentračnomtáboore (1944-45). Publikoval odborné články v odborných časopisoch, autor - spoluautor odborných publikácií.

Vyznamenania: - Rad práce (1969, 1980).

Dielo: - zborníky: - Racionalizácie nákladovej štruktúry a úrovne centrálnego odchovu teliec na štátnych majetkoch : zborník zo sympózia o živočíšnej výrobe. Bratislava, 1970. S. 399-405 (spoluautor).

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1990. 562 s. IV. Zväzok (M-Q). ISBN 80-7090-070-9. Matejov, Anton. S. 110.

ČIZMAZIA, Ján Vojtech (Csizmazia) - 140. výročie úmrtia

[223]

*23.4.1789 Nové Zámky - †19.8.1870 Suchá nad Parnou

cirkevný činitel – kňaz – odborník v pestovaní tabaku

Rodák, absolvent gymnázia v Nových Zámkoch, Filozofickej a teologickej fakulty v Trnave, Esztergom. Vysvätený za kňaza (1822). Pôsobil ako kňaz v Tekove, vychovávateľ u Zerdaheliovcov v Komárne, kaplán v Tekovských Lužanoch, Drége-lypalánku (Maďarsko), administrátor v Plášťovciach, Hokovciach, Šahách, Tekovských Lužanoch, Novom Tekove, Kóspal-lagu (Maďarsko), Veľkých Šarovciach, kaplán v Dorogu (Maďarsko), Hajskom, farár v Zelenči, Suchej nad Parnou. Autor publikácie s náboženskou tematikou, článkov o manipulácii s tabakom a o pestovaní tabaku v Hontianskej stolici.

Dielo: - Vallásos hangulat az esztergomi érseki főtemplom felszentelésének ünnepére. Bratislava, 1856.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1986. 539 s. I. zväzok (A-D). Čizmazia, Ján Vojtech. S. 429.

? - †20.8.1755 Slovenský Meder (Palárikovo)*cirkevný činiteľ – kňaz**

Pochádzal z Liptova, študoval v budínskom seminári. Ordinovaný (1745), kaplán v **Nových Zámkoch, Slovenskom Mederi (od 1745)**. Počas jeho pôsobenia v Slovenskom Mederi bol kostol vyzdobený. Tu aj zomrel.

In: Farnosť Palárikovo / Imrich Szabó. Nové Zámky : Crocus, 1997. 120 s. ISBN 80-967257-5-0. Kňazi pôsobiaci vo farnosti a ich krátke životopisy. Podhoránsky, Matej František. S. 44.

LÉNÁR, Karol – 5. výročie úmrtia

[225]

7.4.1923 Dolinka - †20.8.2005 Dolinka*cirkevný činiteľ – kňaz**

Študoval v Šahách, Ostrihome, teológiu v Budapešti, Bratislave. Vysvätený za kňaza (1948). Pôsobil ako kaplán v Cíferi, **Nových Zámkoch (od 1949)**, pôsobil i v miestnej nemocnici, tu pomohol utiecť 2 uväzneným kňazom z Františkánskeho kláštora, ktorých na hraniciach chytili, týrali a tí prezradili jeho meno. V tom čase už pôsobil v Neninciach, uväznili ho a odsúdili na 17 rokov väzenia (1950). Väznený bol v Ilave, Mirove pri Olomouci odkiaľ ho premiestnili do jáchymovských uránskych baní (1954-56), potom sa dostal do Leopoldova, Valtíc (1958) – tu pracoval ako leštič skla, odtiaľto bol prepustený na slobodu (1964), avšak nemohol vykonávať svoje povolanie. K tomu sa vrátil až (1970), pôsobil vo **Dvoroch nad Žitavou (1970-1987), Tvrdošovciach (1987-2002)**, až do odchodu do dôchodku. Neúnavnou poctivou prácou získal si srdcia Tvrdošovčanov. Príkladne sa staral o údržbu kostola, obohatil ho o nové vežové hodiny, lustre, oltár, Betlehem, Káplnu v cintoríne, inicioval Sochu Svätého Štefana. Na jeho podnet a s jeho pomocou vzniklo Mládežnícke katolícke spoločenstvo. Po odchode do dôchodku žil v Dolinke a vypomáhal ako pomocný kňaz. Založil Nadáciu Dobrý pastier, ktorej bol predsedom. Organizoval Komárňanské modlitebné dni, kde sa spolu s veriacimi modlili za maďarského biskupa. Mons. Karol Lénár bol spoločensky, nábožensky známa osobnosť. Verne slúžil Bohu, svojej cirkvi. Bol známy svojou viazanosťou k maďarskému národu ale medzi ľudmi nerobil rozdiely. Bol to človek, ktorý vynikal mimoriadnym ľudským postojom. Učil, povzbudzoval, utešoval a viedol svoj národ až do svojej smrti.

Vyznamenania: - Biskupský kaplán; - Pro Probitate (cena za obstaranie); - Pamätná medaila Esterházyho; - Cena pre menšiny (cena maďarského predsedu vlády).

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1978. S. 129; - A jó pásztor / Balogh Zoltán, egyetemi tanár. – Tvrdošovský spravodaj = Tardoskeddi hírmondó. – Évf. 8, sz. 3 (2005), o. 4.

CIFRA, Štefan – 50. výročie narodenia

[226]

22.8.1960 Nitra –*spisovateľ – básnik – publicista**

Ranné detstvo prežil v **Komjaticiach** a Skýcove. Vychodil ZŠ v Komjaticiach, študoval techniku v Bánovciach nad Bebravou, Komárne a Bratislave. Pôsobil v Slovenskom filmovom archíve (1981), vo vydavateľstve Slovenský spisovateľ (1984-90), v miestnych novinách Hlas Nového Mesta bol šéfredaktorom (1991-93), bol regionálnym volebným manažérom (1993-94), v súčasnosti je šéfredaktorom mesačníka pre rozvoj miestnej kultúry a záujmovej tvorivosti Národná osveta. Literárne tvoril, písal poéziu, ktorú uverejňoval v literárnych periodikách a zborníkoch, prekladal a písal literárne recenzie. Zaznamenáva aj ľudovú slovesnosť a komjatické nárečie.

Diela: - preklady: -Stratená červená čižmička / Vasko Pop (spoluprekladateľ básnickej zbierky). Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1987; - Kultúrnohistorická charakteristika krajov SR. Národná osveta, 1997; - Slovník nárečia slovenského liptovsko-sliačskeho (spoluautor s Klimentom Ondrejkom). Bratislava : Print Servis, 1997; - Slovenské ľudové príslovia, porekadlá, pranostiky a úslovia (zbierka v elektronickej podobe (CD)). Bratislava : Q-Solid, 2005.

In: Komjatice a Komjatičania v médiách. 2006. S. 6-7.

CHRENKO, Štefan – 115. výročie narodenia

[227]

*25.8.1895 Piešťany - †24.10.1991 Piešťany

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný za kňaza (1919). Pôsobil ako kaplán v Borskom Mikuláši, **Nových Zámkoch (1920)**, **Komjaticiach (1920)**, **Šuranoch (1927)**, administrátor Vysoká nad Moravou (1928), Koválov, Ludince, Radošovce, D. Lopašov, Lančár, Lamač a inde na Slovensku. Na odpočinku v Piešťanoch (1960).

In: Schematismus slovenských katolíckych diecáz. Trnava : Spolok sv. Vojtechá, 1978. S. 119.

Horváth, Adalbertus – 155. výročie narodenia

[228]

*27.8.1855 Nagy Kanizsa (Maďarsko) - ?

cirkevný činiteľ – kňaz

Pôsobil ako kaplán vo **Dvoroch nad Žitavou**.

In: Schematismus cleri administrationis apostolis. Trnava, 1927. S. 220-221.

FARMADY, Martinián Juraj (pôv. Farmadin) – 110. výročie úmrtia

[229]

*23.4.1833 Nitra - †27.8.1900 Nitra

cirkevný činiteľ – hodnostár – Františkán - pedagóg - príroovedec

Vstúpil do františkánskej rehole (1849), absolvoval gymnázium a bohoslovecké štúdiá, vysvätený za kňaza (1856). Pôsobil ako kazateľ, profesor učiteľského ústavu v Trnave, riaditeľ katolíckeho nižšieho gymnázia (1871-75), súčasne predstavený kláštora v **Nových Zámkoch (1872-1875)**, mariánskej uh. provincie v Bratislave (od 1876), neskôr kláštora v Trnave a generálny vizitátor. Na gymnáziu vyučoval prírovedu, zemepis, nemčinu a francúzštinu, popri tom riaditeľ bohovedných štúdií a historik rehoľného domu. Publikoval vo výročných správach Gymnázia v Nových Zámkoch, písal o geologických, prírodných a sociálnych pomeroch Nových Zámkov, hvezdárstve a o Newtonových gravitačných zákonomoch, o básnikovi G. Czuczorovi a otvorení univerzitnej knižnice. Bol riadnym členom Uhorskej kráľovskej príroovednej spoločnosti a Viedenskej zoologickej a botanickej spoločnosti.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1987. 589 s. II. zväzok (E-J). Farmady, Martinián Juraj. S. 58.

SEPTEMBER

SZÖRÉNY, István Schmidt – 145. výročie úmrtia

[230]

*15.12.1804 Nové Zámky - †1.9.1865 Budapešť

cirkevný činiteľ – Benediktín

In: Výročia významných osobností / Alexander Strba. Castrum Novum. –Roč. 4, č. 2 (1994), s. 8.

*1.9.1955 Štúrovo

kultúrno-výchovná pracovníčka – propagátorka literatúry

Vychodila Gymnázium v Štúrove, nadstavbové štúdium ekonomiky na SEŠ v Nových Zámkoch. Je členkou Csemadoku (1970). Realizovala sa ako organizátorka literárnych súťaží a podujatí.

In: Szőke, József – Viczián János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 226.

ŠULC, Karol – 110. výročie narodenia

*2.9.1900 Louny - ?

robotník – revolucionár

Bol zamestnancom ČSD, pracoval ako zámočník, preložili ho do **Nových Zámkov (1924)**. Bol účastníkom Interhelpa (1925-45), členom I. čsl. armádneho zboru. Žil v Prahe.

In: Pollák, Pavel : Internacionálna pomoc československého proletariátu národom SSSR. Bratislava : SAV, 1961. S. 55, 85, 87, 90, 200, 205, 250, 251, 265, 266, 267, 268, 269, 272.

GAJDOŠ, Leonard – 105. výročie narodenia

*3.9.1905 Veľká Maňa – 29.10.1976 Trenčín

pedagóg – prekladateľ

Absolvoval Gymnázium v Zlatých Moravciach, študoval v Dijone vo Francúzsku (1925-26), na Filozofickej fakulte študoval francúzsky jazyk, nemecký a filozofiu. Pôsobil ako profesor na Gymnáziu v Liptovskom Mikuláši, Zlatých Moravciach, Nitre. Prekladaľ.

In: Horníková, L. – Horník, P. : Prví veľkomaňanskí vzdelanci. Maňa : Matica slovenská MO, 1998. 13 s.

THAIN, Ján – 125. výročie narodenia

*5.9.1885 Nové Zámky - †17.11.1953 Nitra

pedagóg – výtvarník - zberateľ – národopisec – publicista – dokumentátor – propagátor kultúry

Základnú školu a Gymnázium absolvoval v Nových Zámkoch, pokračoval na Vysokej škole výtvarných umení v Budapešti, kde získal diplom učiteľa kresenia (1911). Pôsobil ako pedagóg na Gymnáziu v Nových Zámkoch, neskôr ako riaditeľ. Realizoval viacero významných výstav. Jeho výtvarnú pozostalosť spravuje Galéria umenia v Nových Zámkoch. Jeho diela zachytávajú krajinárske motívy, na mnohých stvárnili aj Nové Zámky. Okrem iného sa venoval aj portrétnej a figurálnej tvorbe v dobovom (secesnom) prevedení. Bol spoluzakladateľom národopisného oddelenia Mestského múzea v Nových Zámkoch, jeho prvým riaditeľom (1935-45), v súčasnosti nesie jeho meno - Múzeum Jána Thaina v Nových Zámkoch (od 2005). Múzeum vlastní jeho vlastivednú pozostalosť. Počas svojho života vyvíjal záslužnú etnografickú činnosť, spracoval Región Nové Zámky – dotkol sa architektúry, ľudového odevu, výšivky. Odborne publikoval v periodikách Kis Magyar Alföld, Érsekújvár és vidéke, Diáknaprtár, Figyelő a i. Bol členom Nemzeti szalon Budapest, Výtvarného spolku (Kunst-verein) v Bratislave, Spolku slovenských výtvarníkov v Banskej Bystrici, Maďarskej vedeckej a literárnej spoločnosti, predsedom Muzeologickej spoločnosti v Nových Zámkoch. Ján Thain bol človekom spoločenským, osobnosťou kultúrneho života v Nových Zámkoch.

Ocenenia: -Významný občan mesta Nové Zámky.

Dielo (spoluautor): -Kultúrne pamiatky mesta Nové Zámky. Nové Zámky, 1932.

Obrazy (výber): -Ďaleký kraj (1911); -Nitrianska nálada (1911); -Novozámocká ulica (1918, olej); -Úcta k Petőfimu (1922); -Unavený kosec (1930, olej).

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1994. 659 s. VI. zväzok (T-Ž). Thain, Ján. S. 52.

TURCHÁNYI /Turcsányi/, Imre – 55. výročie úmrtia

[235]

*22.2.1889 Nitrianske Rudno - †5.9.1955 Budapešť

právnik – advokát – politik – novinár

Absolvoval Ľudovú školu v Nitrianskom Rudne, Gymnázium v **Nových Zámkoch**, kde pôsobil ako advokát (1913-1918). Bol popredným činiteľom maďarského politického a kultúrneho života. Bol členom mestského zastupiteľstva, mestskej rady, knižničnej rady a mestskej kultúrnej komisie, redaktor časopisu „Érsekújvár és Vidéke“. Po viedenskej arbitráži (1938) pôsobil ako organizátor politickej integrácie Júžného Slovenska do maďarskej štátnej administratívy.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1994. 659 s. VI. zväzok (T-Ž). Turchányi /Turcsányi/ , Imre. S. 143.

MOLNÁR, Anton – 80. výročie narodenia a 5. výročie úmrtia

[236]

*6.9.1930 Komjatice - †12.10.2005 Bratislava-Ružinov

lekár – otorinolaryngológ – vedecký pracovník

Absolvoval štúdium na UK – lekárskej fakulte v Bratislave (1949-55). Tu pôsobil ako odborný asistent (1955-1978), kandidát vied (1973), doktor vied (1982), docent (1977-83), profesor (1983), súčasne zástupca vedúceho katedry otorinolaryngologie (1981-85), dekan (od 1985), vedúci katedry otorinolaryngologie (od 1986), člen korespondent SAV (od 1987), prednosta kliniky otorinolaryngologie fakultnej nemocnice v Bratislave (od 1988-90), minister Zdravotníctva a sociálnych vecí SSR (od 1988-89). Bol členom KSČ (od 1964), tajomníkom Slovenskej otolaryngologickej spoločnosti (1965-80), predsedom garantov SOK pre odbor otorinolaryngológia (od 1977), členom Akadémie Medycznej v Lubline (Poľsko) - (od 1980). Aktívny účastník vedeckých podujatí doma i v zahraničí. Jeho práce zahŕňajú celú šírku problematiky otolaryngologie, najvýznamnejšie z nich sa aplikovali aj na zahraničných pracoviskách. Ako prvý na svete použil rádioizotop zlata na včasné zistovanie metastázy rakoviny hrtana už pred operáciou – tým dokázal včas diagnostikovať metastázy a následne vykonať chirurgický zákrok. Bol vynikajúcim a nesmierne pracovitým človekom, lekárom, pedagógom.

Vyznamenania: -Za zásluhy o výstavbu (1987); -Osobnosť obce Komjatice.

Dielo: -Rekonštrukčné chirurgické výkony v strednom uchu [vysokoškolské skriptá]. 1987.

In: Vzácny človek, ktorý ľuďom vracal sluch : zomrel významný slovenský lekár a vedec Anton Molnár : výročia komjatických osobností a udalostí. Spravodajca združenia priateľov obce Komjatice. – Roč. 1, č. 1-2 (2005), s. 11 a 29.

RAČEK, Henrich Julián – 100. výročie narodenia a 10. výročie úmrtia

[237]

*7.9.1910 Maňa - †21.12.2000?

cirkevný činitel - farár

Ordinovaný (1935). Pôsobil ako farár v Marianke, Lome nad Rimavicou, Borinke, Bučanoch, Sládkovičove, administrátor v Kráľovej pri Senci, Bzinciach pod Javorinou, Sološniciach, Zbehoch, vo Viničnom, n. o v Pezinku (od 1980).

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava . Spolok sv. Vojtecha, 1971. S. 351.

GÁLIK, Ladislav – 60. výročie narodenia

[238]

*7.9.1950 Veľké Lovce - †23.5.2008 Veľké Lovce

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1975). Pôsobil ako kaplán v Galante, Veľkých Kostoľanoch, administrátor v Bolerázoch, farár v Kaplnej, Doľanoch pri Častej, n. o. v Smoleniciach, administrátor v Tekovských Nemciach, Čermanoch, v Nitrianskej diecéze (od 2008).

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1978. S. 114; www.mariasoft.sk/knazi/bt-E-J.htm.

RUBINEK, Július – 145. výročie narodenia

[239]

*10.9.1865 Dolný Ohaj - †8.1.1922 Budapešť

politik – pol'nohospodár - odborný publicista – novinár

Absolvoval strednú školu v **Nových Zámkoch**, Nitre, poľnohospodársku akadémiu v Mosonmagyaróváre. Pôsobil ako hospodársky radca a správca v Kunbaji (1886-89), redaktor vinárskeho a vinohradníckeho časopisu Borászati lapok (1889-91), poľnohospodárskeho časopisu Köztelek (1891-93), tajomník (od 1893) a riaditeľ (od 1906) Krajinského hospodárskeho združenia. Známy bol ako organizátor viacerých poľnohospodárskych aktivít. Odborne publikoval. Bol konzervatívnym buržuáznym politikom, ministrom poľnohospodárstva (1919-20), ministrom obchodu a zástupca predsedu vlády (1920-21), poslanec uhorského snemu (od 1901-1905), maďarské parlamentu (od 1920).

Vyznamenania: -Rytiersky kríž radu Františka Jozefa (1899); -povýšený do šľachtického stavu (1908).

Dielo: -Munkás- és cselédkérdés. Budapest, 1895; -Paraszt-szocializmus. Budapest, 1896; -Kiegészítő Ausztriával. Budapest, 1896; -Agrárfelolvasások. Budapest, 1897; -Mezőgazdaságunk kivánságai a vámszerződés és a vámtarifa tekin tetében. Budapest, 1915.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1994. 559 s. V. zväzok (R-Š). Rubinek, Július. S. 135.

BISCHUTZ, Tibor – 110. výročie narodenia

[240]

*10.9.1900? - ?

lekárnik

Študoval v Bratislave, Prahe. Bol členom viacerých sociálnych a kultúrnych spolkov, inštitúcií. Pôsobil ako lekárnik v **Nových Zámkoch**. Vyšlo mu samostatné dielo v odbornej literatúre.

In: Kolektív: reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 32.

ESTERHÁZY, Miklós – 365. výročie úmrtia

[241]

*8.4.1582 Galanta - †11.9.1645 Nagy-Hoflány

verejný činiteľ" – vojak – spisovateľ

Nejaký čas pôsobil ako kapitán **Nových Zámkov** a banských miest.

In: Magyar irodalmi hagyományok szlovákiai lexikona. Bratislava : Madách, 1981. S. 39; -Encyklopédia Slovenska. Bratislava : veda, 1978. II. zväzok. Esterházy, Miklós. S. 47-48.

AUGUSTÍN, Juraj – 55. výročie narodenia

[242]

*11.9.1955 Trenčín

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1979). –tituly ThDr., PhD. Pôsobil ako kaplán v Leopoldove, Šuranoch (1980), Piešťanoch, Seredi, ako administrátor, farár na viacerých miestach, neskôr vo vyšších kňazských funkciách, v Bratislavskej diecéze (od 2008).

In: Schematismus Trnavskej arciečcezy. Trnava . Spolok sv. Vojtecha, 1993. S. 209.

GARAI, István – 95. výročie narodenia

[243]

*12.9.1915 Veľké Ludince - ?

spisovateľ – básnik - pedagóg

Absolvoval Gymnázium v **Nových Zámkoch**, študoval filozofiu v Bratislave a Budapešti. Pôsobil ako učiteľ v Dunajskej Strede, Békéskej Csabe, Bács-Petröczi, Siófoku. Vyšlo mu 30 básnických zbierok, v ktorých sa zaobráva hlavne osudem Maďarov.

Vyznamenania: -Čestný diplom (Vatikán); -Čestný diplom (Spoločnosť Petrarca, Francúzsko).

Diela (výber): -Kibontakozás. Bács-Petrőc (1944); -Pannónia ékkövénél. Siófok (1970); -Miserere. Budapest, 1975 ...Kankalin tüzében. Budapest, 1995.

In: A Cseh Szlovákiai magyar irodalmi lexikon 1918-2004. Pozsony : Mladáč Posonium, 2004. 478 s. Garai, István. S. 128.

DÉR, Lívia – 45. výročie narodenia

[244]

*14.9.1965 Nové Zámky

umelkyňa – divadelníčka

Rodáčka z Nových Zámkov, tu chodila do základnej školy. Pôsobila v divadle v Komárne, Košiciach. Žije v Kolárove.

In: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits kiadó, 1993. S. 85.

KAPISZTÓRY, František (Xaver Juraj) – 110. výročie úmrtia

[245]

*3.1.1818 Nové Zámky – †13.9.1900 Nové Zámky

verejný činiteľ – podnikateľ - obchodník

Bol významným obchodníkom pôsobil v Nových Zámkoch, bol aj riaditeľom Slovenskej sporiteľne – pobočky v Nových Zámkoch. Bol poslancom v sneme za vládu Stranu nezávislých (10 rokov), zastával viacero funkcií, bol predsedom Spolku rímsko-katolíckych žien a kostolníkom. Zaslúžil sa o výstavbu Nemocnice v Nových Zámkoch, zveľadal fond, sám finančne prispel a viedol administratívne práce.

Vyznamenania: -Kráľovský radca (1893, titul); -Významný občan mesta Nové Zámky.

Pamiatky: -Pamätník (Nemocnica); -Pamätná tabuľa (1990, Nemocnica)

In: 100 rokov nemocnice v Nových Zámkoch 1896-1996 / Melánia Kadlecíková a kolektív. Nové Zámky : Nemocnica s poliklinikou, [1996]. 93 s. ISBN 80-967533-2-0. Kapisztory, František. S. 5.

SÓTÉR, Kálmán (Schrinf do r. 1862) – 95. výročie úmrtia

[246]

*11.10.1834 Dubník – †15.9.1915 Krušovce

poľnohospodár – včelár – odborný spisovateľ

Študoval teológiu v Ostrihome, ktorú pre chorobu nedokončil. Pracoval ako hospodársky úradník arcibiskupa v Moči. Včelárstvom sa začal zaoberať (od 1848). V Dolinke pri Veľkom Krtíši založil včelnicu, ktorá sa stala známou po celej krajine. Bol majiteľom najväčšej Včelárskej knižnice v Uhorsku. Stal sa členom uhorskej kráľoskej spoločnosti a čestným členom Sedmohradského včelárskeho spolku, predsedom Krajinského včelárskeho spolku. Nie vlastnou vinou prišiel o svoj majetok. Posledné roky svojho života prežil v chudobe, na majetku baróna J. Förstera v Krušovciach. Odborne publikoval. O včelárstve napísal viacero kníh.

Vyznamenania: -Zlatá medaila -za dielo A méh és világa (Včela a jej svet) (1910); -Pamätná tabuľa (Dubník, 2002)

Dielo: -A méh és világa. I. kötet. Kolozsvár, 1895. 114 lap; II. kötet. Budapest, 1908. 1132 lap.

In: Magyar életrajzi lexikon. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. II. kötet (L-Z). 1104 s. Sőtér, Kálmán. S. 649.

DOČOLOMANSKÝ, Imrich – 50. výročie narodenia

[247]

*16.9.1960 Bratislava

cirkevný činitleľ – kňaz

Ordinovaný (1985). Pôsobil ako kaplán v Šuranoch, Šamoríne, Šaštíne ..., v Nitrianskej diecéze (od 2008).

In: Schematismus Trnavskej arcidiecézy. Trnava : Spolok sv. Vojtechy, 1993. S. 226.

ESTERHÁZY, Pavol – 375. výročie narodenia

[248]

*17.9.1635 Eisenstadt (Rakúsko) - †26.3.1713 Eisenstadt (Rakúsko)

krajinský hodnostár – verejný činitleľ

Bol účastníkom protitureckých bitiek (1663) pri **Nových Zámkoch**.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1987. II. zväzok (E-J). 589 s. Esterházy, Pavol. S. 32.

UHERČÍK, Michal – 110. výročie narodenia

[249]

*19.9.1900 Báhoni - †21.3.1987?

cirkevný činitleľ – kňaz

Ordinovaný (1925). Pôsobil v **Slovenskom Mederi /Palárikovo/** (1925-26), Horných Radošovciach, pri Holíči, vo **Dvoroch nad Žitavou**. ... Dôchodca (od 1978). V duchovnej správe celkom odslúžil 53 rokov.

In: Szabó, Imrich: Farnosť Palárikovo. Nové Zámky : Crocus, 1997. 120 s. Uherčík, Michal. S. 49.

BÓNIS, Lajos – 75. výročie úmrtia

[250]

*9.9.1863 **Nové Zámky** – 19.9.1935 Budapešť

umelec – divadelník

Pôsobil v rôznych divadlech v Maďarsku, členom Népszínházu bol v rokoch (1881-84 a 1903-26).

In: Magyar életrajzi lexikon. Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. I. (A-K). 1039 s. Bónis, Lajos. S. 244.

KALUŽÁK, Ján – 115. výročie narodenia

[251]

*20.9.1895 Komjatice - ?

právnik – notár

Študoval v Prievidzi. Pôsobil ako notár v Turčianskom Svätom Martine, Komjaticiach.

In: Kolektív: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 148.

BLAŠKOVIČ, Ján – 130. výročie narodenia

[252]

*22.9.1880 Nové Zámky - ?

polnohospodár – verejný činiteľ

Verejne činný, bol členom hospodárskej komisie mesta, predsedom Hlinkovej slovenskej ľudovej strany, podpredsedom slovenského katolíckeho kruhu, predsedm zemedelského združenia, členom správy Ľudovej banky.

In: Kolektív: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 34.

TELLER, Miksa /Maximilián/ - 60. výročie úmrtia

[253]

*28.3.1871 Nové Zámky - †22.9.1950 Budapešť

právnik – advokát – odborný spisovateľ

Pôsobil ako právnik v Budapešti, odborne publikoval, písal.

Dielo (výber): -Az ügyvédi kar helyzete a múlt század közepén. Budapest, 1916; -Az ügyvédség. Budapest, 1918.

In: Magyar életrajzi lexikon. Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. II. (L-Z). 1104 s. Teller, Miksa. S. 842.

BÍNOVSKÝ, Alexander – 100. výročie narodenia

[254]

*23.9.1910 Paderovce - †21.11.1981 Bratislava

športový lekár

Študoval na Gymnáziu v Trnave a **Nových Zámkoch**, medicínu na LF UK v Bratislave, MUDr. (1935). Pôsobil v Bratislave. Bol špecialistom na liečbu kĺbových zranení.

Vyznamenania: -Verejné uznanie za zásluhy o rozvoj čs. telovýchovy II. stupňa (1958), I. stupňa (1973); -medaila Miroslava Tyrša (1980).

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1986. I. (A-D). 539 s. Bínovský, Alexander. S. 253.

BARTA, Štefan – 5. výročie úmrtia

[255]

*1.1.1931 Komjatice - †23.9.2005 Bratislava

vedec – fyzik - pedagóg

Rodák z Komjatic. Maturoval v **Nových Zámkoch**, absolvoval SVŠT – Elektrotechnickej fakulty v Bratislave. Elektrotechnický inžinier (1953), asistent na Katedre Fyziky EF SVŠT (od 1954), kandidátska dizertačná práca – obhájenie (1970),

docent (1978), profesor (1990). Stal sa významnou vedeckou a pedagogickou autoritou v teoretickej fyzike – termodynamike, štatistickej a kvantovej fyzike a fyzike tuhých látok. Odborne publikoval, je autorom desiatky vysokoškolských skript.

Objavy: -Teoretické objasnenie javu perkolácie fotónov.

Ocenenia: -Národná cena SR – za objav (1989); -Zlatá plaketa Dionýzy Ilkoviča – za zásluhy vo fyzikálno-chemických vedách (1996); -Medaila Fakulty elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave (2000); -Medaila Žilinskej univerzity (2000).

Fyzik s ušľachtilými morálnymi zásadami : zomrel významný slovenský fyzik Štefan Barta. In: Spravodajca Združenia priaťov obce Komjatice. –Roč. 1, č. 1-2 (2005), s. 11.

PROBSZT, Dénes – 170. výročie narodenia

[256]

*25.9.1840 Veľká Boša - †?

cirkevný činiteľ – kňaz – náboženský spisovateľ

Ordinovaný (1863). Pôsobil ako kaplán aj v **Tvrdošovciach**.

In: Zellinger, A.: Egyházi írók csarnoka. Nagyszombat, 1893. S. 415.

MASZÁRIK, Viktor – 150. výročie narodenia

[257]

*25.9.1860 Nitra - ?

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1883). Pôsobil aj v **Komjaticiach**.

In: Schematismus cleri administrationis apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 232.

KUBÍK, František – 110. výročie narodenia

[258]

*25.9.1900? - †?

právnik – notár – verejný činiteľ

Študoval v Bratislave. Pôsobil ako vedúci notár v **Dolnom Ohaji** (1938-45), kde bol i verejne činný.

In: Kolektív: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 182.

GERGELY, Mária Terézia /vydatá KRECSMEROVÁ/ – 60. výročie narodenia

[259]

*25.9.1950 Szarvaš (MR)

pedagožička - umelkyňa – amatérská výtvarníčka

Žije vo **Dvoroch nad Žitavou** (od 1961). Pôsobila ako učiteľka výtvarného umenia aj v **Strekove**, bola riaditeľkou ZŠ v **Rúbani**. Maľovať obrazy začala (od 1990). Celú jej umeleckú tvorbu charakterizuje späťosť človeka s prírodou. Absolvovala viacero kolektívnych a samostatných výstav doma i v Maďarsku.

In: Hegedűsová, Hilda: Farby prírody. Castrum Novum. – Roč. 13, č. 12 (2003), s. 7.

MESÁROŠ /Mészáros/, Imrich – 115. výročie úmrtia

[260]

*23.5.1811 Mužla - †26.9.1895 Viedeň, pochovaný v Ostrihome (MR)

cirkevný činiteľ – kňaz – náboženský spisovateľ - pedagóg

Absolvoval Gymnázium v Ostrihome, teológiu v Tnave. Ordinovaný (1834). Pôsobil ako kaplán vo viacerých obciach Južného Slovenska, aj v **Milanovciach-Veľkom Kýre, Dvoroch nad Žitavou**. Vyučoval maďarčinu, literatúru, náboženstvo, prírodopis, fyziku a poľnohospodárstvo na gymnáziu. Bol členom Uhorskej akadémie vied (od 1858). Ostrihomský kanonik a rektor viedenského Pazmáne (od 1864). Zaoberal sa písaním. Bol autorom učební克 gramatiky, rétoriky, dejín náboženstva, matematiky, publikoval náboženské články a príležitostné kázne. Prekladať, publikoval.

Diela (výber): -Isten virraszta városunk felett. Bratislava, 1850; -Szavalástan. Trnava, 1840; -Közép katekizmus. Budapest, 1851; -Első nyelvgyakorló és olvasókönyv. Budapest, 1862.

In: Bakoš, Samuel: Akademici Uhorskej a maďarskej akadémie vied na Slovensku. Bratislava , 2004. S. 80-81.

GLOGAS, Jozef – 35. výročie úmrtia

[261]

*7.5.1898 Nové Zámky - †28.9.1975 Nové Zámky

verejný činiteľ – politik – robotník

Pôsobil ako rušnovodič v Nových Zámkoch (od 1938). Bol zakladateľom a dlhoročným predsedom MO KSČ v **Lipovej – Mlynskom Seku**, poslancom v obecnom zastupiteľstve (1922-38), organizátorom triednych bojov proti buržoáznemu útlaku, po oslobodení prispieval k rekonštrukcii vojnovu zničenej dopravy a k jej rozvoju.

Vyznamenania: -Rad práce (1973).

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1987. II. (E-J). 589 s. Glogas, Jozef. S. 193.

KANTÁRNÉ Nagy, Éva – 60. výročie narodenia

[262]

*29.9.1950 Zemné

pedagogička – kultúrna činiteľka

Absolvovala Gymnázium v **Nových Zámkoch**, Pedagogickú strednú školu v Leviciach. Pôsobila ako pedagogička 28 rokov. Zaoberala sa výskumom a šírením duchovného dedičstva Ányosa Jedlika. Členka Csemadoku (od 1963). Aktívna členka kultúrneho a spoločenského života, viacerých organizácií, folklórnych súborov.

In: Szlovákiai Magyar Ki kicsoda. Pozsony : AB ART, 2001. 311 s. Kantárné Nagy, Éva. S. 120-121.

OKTÓBER

DIAN, Dionýz – 90. výročie narodenia

[263]

*1.10.1920 ?

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný 1943. Pôsobil ako kaplán v Ipolytölgyes, Šali, Zlatých Klasoch, Šamoríne, Ludaniciach, **Šuranoch [1948-49]**, adm. v Milanovciach, Tomášikove.

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha 1978. S. 109.

*1.10.1885 Bajtava - †2.11.1970 Budapešť

pedagóg – verejný činiteľ – novinár - spisovateľ

Základnú školu a Strednú pedagogickú školu vychodil v Ostrihome, absolvoval špeciálny kurz liečebnej pedagogiky v Budapešti. Pôsobil ako pedagóg v okolí Budapešti (1905-1919), popri tom pracoval aj ako redaktor. Stal sa šéfredaktorom Budai Újságu (1917), zároveň pracoval aj ako redaktor novín Magyarország, zapojil sa do politického života (od 1918), počas októbrovej revolúcie (1918) v Maďarsku sa stal jedným z tajomníkov Národného zhromaždenia, stal sa parlamentným poslancom (1920-26). Emigroval s rodinou do Spojených štátov amerických (1927), kde pôsobil ako novinár. Do Maďarska sa vrátil (1933), stal sa šéfredaktorom novín Falu a tiež poslancom (1935-38), bol členom komisie prejednávajúcej Židovský zákon, zastával post generálneho riaditeľa Esti Kurír Lapkiadó Rt. (vydavateľstva novín a časopisov) (1939-44). Zapojil sa do protifašistického odboja, bol členom viacerých politických strán (Kisgazda Párt, Függetlenségi Kisgazda Párt), vylúčený z komunistickej strany (1946), prenasledovaný, väznený, osloboodený (1947). Žil v Bardoňove (1947-50), potom sa vrátil do Budapešti, žil sa z príležitostných činností a maľovania obrazov.

Diela: -Elvett Illúziók. Drozdy Győző emlékiratai (2007); -Pán halála (mytologická dráma : Bp., 1919); -A demokrácia (politické štúdie : Bp., 1946).

In: Vércse, Miklós: Naši spisovatelia a básnici. Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. –Roč. 8, č. 6 (1998). S. 8.

MORVAY, Július – 105. výročie narodenia

*2.10.1905 Tvrdošovce - †21.2.1998 Pécs (Maďarsko)

spisovateľ – pedagóg

Po stredoškolských štúdiách v Kolozsvári (Rumunsko), Nových Zámkoch a Budapešti pôsobil ako pedagóg v Tešedíkove, Rimavskej Sobote. Žil v Maďarsku (od 1940). Popri pedagogickej práci sa venoval písaniu poézie a prózy, publikoval. Mal silné sociálne cítenie, ktoré sa prejavovalo v jeho dielach. Bol členom hnutia Sarló.

Diela: -Forróra fülleldt a talaj (báseň : 1930); -Magamig ért a sor (báseň : Érsekújvár, 1932); -Új holnap elé (báseň : Vágsellye, 1935); -Emberek a majorban (román : 1936); -Falu a havasok alatt (román : Bp., 1940); -Valami készül (malý román : Pécs, 1944); -A nagy út (román : Bp., 1944); -Csehül Prága (1951); -Fekete föld (román : Budapest, 1948).

In: Fónod, Zoltán: A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004. 2. bőv. kiad. Pozsony : Madách-Posonium, 2004. 480 s. ISBN 80-7089-391-5. Morvay, Gyula. S. 114.

OZORAI, Jozef – 155. výročie narodenia

*2.10.1855 Nové Zámky - †4.10.1932 Nové Zámky

spisovateľ – novinár – právnik – verejný činiteľ

Študoval na Gymnáziu v Nových Zámkoch, Ostrihome. Vyštudoval filozofiu, neskô právo v Budapešti. Titul JUDr. (1887). Pôsobil ako advokát (1877-88), otvoril si advokátsku poradňu v Nových Zámkoch (od 1889), súčasne založil a redigoval časopis Érsekújvári Lapok (do 1890). Bol autorom viacerých básni, poviedok, fejtónov, článkov, historicko-právnej štúdie z dejín cirkevných šľachtických majetkov prevažne z územia Slovenska, spolupracoval s časopisom Érsekújvár és Környéke, publikoval v periodikách Magyar Sion, Pozsonyvidéki Lapok, Egyetértés, Pesti Napló a iných regionálnych časopisoch, prekladal z francúzštiny. Bol verejne činný ako člen mestského a župného úradu v Nových Zámkoch.

Diela: -Az egyházi vagy praediális nemesek és birtokuk. Esztergom, 1887; -Kuruc hősök. Nové Zámky, 1929.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1990. IV. zväzok (M-Q). 562 s. ISBN 80-7090-070-9. Ozorai, Jozef. S. 362.

KOMLÓSSY, František – 95. výročie úmrtia

[267]

*23.4.1853 Topolčany - †3.10.1915 Bratislava

cirkevný činiteľ - novinár - verejný činiteľ - historik - prekladateľ

Absolvoval gymnázium v Nitre, Ostrihome, Kecskeméte, teológiu v Ostrihome, Budapešti. Ordinovaný 1879. Pôsobil ako kaplán v Modre, profesor gymnázia v Trnave, administrátor v **Kamenici nad Hronom** (1885-86), **Dubníku** (1886-90), farár v **Mužle** (1890-1891), škôldozorca cirkevných škôl, ostrihomský kanonik, titulárny opát, bratislavský prepošt, pápežský prelátk. Politicky aktívny v parlamente, funkcionár osvetových spolkov a organizácií, písal, redigoval časopis **Népnevelő** (1881-94), bol jeho hlavným redaktorom a vydavateľom (1894). Prekladal z nemčiny.

Dielo: -Bosznia és Hercegovina jogviszonya Magyarországhoz a középkorban 1103-1528 (Bp., 1879); -Bosznia és Hercegovina története a legrégebb időktől napjainkig. (Trnava, 1882); -Assisi szent Ferenc kétszázados emléke (Bp., 1882); Ifjúsági színház (Trnava, 1883); -Sujánsky Antal. Élet és irodalomtörténeti tanulmány (Bratislava, 1886); -Javaslatok a zsidó-kérdés megoldásához (Bp., 1887); -Zelliger József (Bp., 1887); -Hol késik a katholikus autonómia? (Bp., 1889); -A szent mise a világ legnagyobb kincse (Esztergom, 1895); -Az Esztergom főegyházmegyei római katholikus iskolák története (Bp., 1897); -Das Leben unserer lieben Heileigen Elisabeth (Bratislava, 1906).

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1989. II. zväzok (K-L). 447 s. ISBN 80-7090-019-9. Komlóssy, František. S. 155.

AUER, Ján Ferdinand – 370. výročie narodenia

[268]

*4.10.1640 Bratislava - †okolo 1698 Bratislava

spisovateľ – autor memoárov – bratislavský mešťan

Ako veliteľ stotiny bratislavských šľachticov sa zúčastnil bojov proti Turkom, v bitke pri **Nových Zámkoch** padol do zajatia (1663-74). Potom pôsobil ako súkromník v Bratislave. Napísal denník o zajatí, zachytil v ňom priebeh bitky, cestu do Istanbulu, turecké zajatie (dôležitý historický prameň).

Dielo: -Auer János Ferdinand naplója (Bp., 1923).

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1986. I. zväzok (A-D). 539 s. Auer, Ján Ferdinand. S. 82.

CSÉPLÖ, Ferenc – 90. výročie narodenia

[269]

*4.10.1920 Reca

ekonóm – publicista – odborný prekladateľ – spisovateľ

Absolvoval obchodnú akadémiu v Bratislave a Senci, ekonomickú univerzitu v Bratislave. Pôsobil ako ekonóm v **Nových Zámkoch**, Trenčíne, Bratislave. Bol členom Széchényi Magyar Közművelődési Egyesületu v Nových Zámkoch (1941-44). Publikoval (od 1942) v novinách **Érsekújvár és Vidéke**, **Új Szó**, **Fáklya**, **Hét**, **Nő**, **Nap** Literárne tvoril. Známy bol aj ako kronikár. Bol spoluautorom Csemadoku v Bratislave.

Dielo: - Bástya és menedék. Dunaszerdahely, 1995; - Rosszcsontok. Dunaszerdahely, 1996; -Mátyusföldi rosszcsontok. 2003; -Azok a nehé idők. Dunaszerdahely : Lílium Aurum, 2006 (ocenené cenou Pátria).

In: A cseh-szlovákiai magyar irodalmi lexikon 1918-1995. Madách : Possonium, 1997. S. 57-58.

KULČICKÝ, Vladimír – 105. výročie narodenia

[270]

*4.10.1905 Šaštín-Stráže - †27.7.1981 Bratislava

novinár - hádankár – úradník – odborný spisovateľ

Vychodil Ľudovú školu v Šaštíne, SPŠ strojníku v Bratislave. Pôsobil ako úradník tabakovej továrne v Hodoníne (1927-32), v **Nových Zámkoch** (1932-39), v Smolníku (1939-40), riaditeľ Slovenského tabakového priemyslu v Bratislave (1940-43 a 1945-81), v Banskej Štiavnici (1924-3-45). Bol známy aj ako hádankár, redigoval hádankársku rubriku časopisu Priateľ dietok (1925), v Slovenskom ľude (1927), bol spoluautorom časopisu Krížovkár a hádankár (1955), Lišiak (1967), spolupracoval aj s inými hádankárskymi časopismi ako autor hádaniek a popularizačných cyklov. Bol spoluautorom krížovkársko-hádankárskej publikácie a príručky o fermentácii tabaku. Členom KŠČ bol od 1948.

Dielo: -Technologické pokyny pre zber a umelé sušenie tabaku v typizovaných sušiarňach. Bratislava, 1955 (sp. I. Hojer); - Zo záktia kížoviek a hádaniek. Bratislava, 1958 (sp. T. Jaššo a P. Štefánik).

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1986. III. zväzok (K-L). 447 s. Kulčický, Vladimír. S. 304.

PÁZMÁNY, Péter – 440. výročie narodenia

[271]

*4.10.1570 Veľký Varadín (Rumunsko) - †19.3.1637 Bratislava

cirkevný hodnostár – ostruhomský arcibiskup – kráľovský mestodržiteľ - politik – spisovateľ

Pochádzal z protestanskej rodiny. Ako študent sa stal katolíkom (1583), Jezuitom (1587). Do školy chodil v Kolozsvári, Krakove, Viedni, Ríme. Vyštudoval filozofiu a teológiu. Pôsobil ako profesor na univerzite v Grazi (1601-1607), avšak na výzvu ostruhomského arcibiskupa Ferenca Forgácha sa vrátil domov (1607), tu pôsobil v Trnave a Bratislave. Stal sa prepoštom Túrócu (1616), ostruhomským arcibiskupom a prímasom, biskupom (1629). Zaslúžil sa o zriadenie Výchovného a knazského ústavu v Trnave (1619), Vyššieho knazského výchovného ústavu (Pazmanea) vo Viedni (1623), Univerzity s katedrou teológie a filozofie (Eötvös Loránd Tudomány egyetem) v Trnave (1635), Jezuitského kolégia a školy v Bratislave, tlačiarne Literárne tvoril, jeho práce boli odrazom jeho politického, cirkevného snaženia a vierovyznania. Mali vysokú ideovú hodnotu. Písal po maďarsky, čo zohralo rozhodujúcu úlohu pri vytváraní a vzniku maďarského jazyka. Po zvolení za ostruhomského arcibiskupa sa dostał do užšej spojnosti i s **Novými Zámkami**, kde arcibiskupstvo vlastnilo rozsiahle majetky a hrad. Známe sú jeho dve návštevy Nových Zámkov, jedna v spojnosti s vysvätením Kostola a kláštora sv. Františka (1631), ktorý dal postaviť; - druhá na prelome rokov (1632-1633). Tu dal postaviť aj veľký trinásťkolesový mlyn. Péter Pázmány bol najvýznamnejšou cirkevnou, literárnu, politickou osobnosťou historického obdobia – 17. stor.. Na jeho počesť novozámocké gymnázium v roku (1939) prijalo jeho meno Pázmány Péter Gimnázium.

Dielo: -Felelet (Nagyszombat, 1603); -Keresztyeni imádságos könyv (Graz, 1606); -Öt szép levél (Pozsony, 1609); -Isteni igazságra vezérlő kalauz (Pozsony, 1613) –Vasárnapotra és egynéhány ünnepekre rendelt evangéliumokról prédikációk (Pozsony, 1631); -Pázmány Péter bíbornok, esztergomi érsek összes munkái (I-VII., Bp., 1894-1905); -Pázmány Péter munkáiból (Bp., 1904); -Pázmány Péter összegyűjtött levelei (I-II., Bp., 1910-11); -Pázmány Péter válogatott írásai (Rónay György válogatása, Bp., 1957).

Pamiatky: -Socha Petra Pázmáňa v Dubníku, v Nových Zámkoch.

In: Strba, Sándor: Emlékezés Pázmány Péterre, születésének 435. évfordulója kapcsán. -Castrum novum. –Évf.. 15, sz. 43 (2005), o. 10.; -Magyar életrajzi lexikon. (II. L-Z). Budapest : Akadémiai Kiadó, 1969. 1103 s. Pázmány Péter. S. 378-379.

XANTUS, János – 185. výročie narodenia

[272]

*5.10.1825 Csokony /Maďarsko/ - †13.12.1894 Budapešť

etnograf – právnik – odborný spisovateľ

Mal právnické vzdelanie. V roku 1848 sa stal honvéd, pri **Nových Zámkoch** ho zajali a zatvorili ako dôstojníka na hrade vrátil v roku (1864). Pomohol pri otvorení Zoologickej záhrady v Pesti. Zúčastnil sa expedícií v Ázii, jeho zbierky sa stali základom Národopisného múzea. Bol 1. členom MTA (1859).

Dielo: -Xantus János levelei Éjszakamerikából (Pest, 1858); -Utazás Kalifornia déli részeiben (Pest, 1860); -A közoktatási minister megbízásából 1869-70-ben Keletáziában...gyűjtött ...népismei tárgyak leíró sorozata (Pest, 1871); -Vezető a Magyar Nemzeti Múzeum népismei gyűjteményében (Bp., 1874); -Néhány hét Ceylon szigetén (Bp., 1877); Úti emlékek Singapore és vidékéről (Győr, 1879); -Borneo szigetén (Győr, 1879).

In: Magyar életrajzi lexikon (II. L-Z). Budapest : Akadémiai Kiadó, 1969. 1104 s. Xantus János. S. 1056.

TÓTH, Ede – 85. výročie narodenia

[273]

*6.10.1925 Nová Vieska

pedagóg - historik – odborný spisovateľ

Absolvent Katedry histórie na Univerzite Petra Pázmáňa v Budapešti. Pôsobil ako pedagóg, riaditeľ školských inštitúcií, vyučoval dejiny – história. Kandidát historickej vied (1963). Po vedeckej stránke sa zaoberal bádaním maďarskej histórie 19. storočia, hľane národnostnou otázkou, históriou miest a ich politikou. Publikoval v odborných časopisoch a ročenkách.

Dielo: -Mocsáry Lajos élete és politikai pályakezdete (1826-1874)

In: Magyar irodalmi lexikon. (III. S-Z). Budapest : Akadémiai Kiadó, 1965. 614 s. Tóth Ede. S. 395.

MACH, Alexander – 30. výročie úmrtia

[274]

*11.10.1902 Palárikovo - †15.10.1980 Bratislava

politik – štátnik novinár - publicista

Rodák z Palárikova. Absolvoval Gymnázium v **Nových Zámkoch (1916-21)**, malý kňazský seminár v Ostrihome (1916-21). Kvôli chorobe plúc prerušil štúdiá, liečil sa vo Vysokých Tatrách a doma (1922-24). Bol členom HSL'S, župným tajomníkom v Trenčíne (1924-25), pracovníkom ústredného sekretariátu (1924), novinárom, redaktorom (1925-39) – Slovák; -Slovenské ľudové noviny; Slovenská pravda..., séfom úradu propagandy (1938-44) ministrom vnútra (1940-45) i podpredsedom vlády (1940-44).. Vyšiel z národnovedomelého roľníckeho prostredia. Bol politicky aktívny už počas trnavského seminára, pripieval do Slováka, viedol vzburu seminaristov proti maďarónskym učiteľom, počas liečenia doma v okolí zakladal organizácie HSL'S a Orla, angažoval sa ako trenčiansky župný tajomník, tajomník Kresťanského roľníckeho združenia, redaktor mesačníka Roľník. Bol kritikom režimu, hospodárskej a daňovej politiky, pozemkovej reformy. Jeho snahou bolo vydobyť autonómiu a založiť vládu ľudákov na Slovensku. Úzko spolupracoval s V. Tukom. Bol spoluautorom rezolúcie (1936), ktorá sa otvorené prihlásila k fašizmu, ostro vystupoval proti spojenectvu republiky so ZSSR, proti pomoci čs. ľudu demokratickému Španielsku, odsudzoval opatrenia na obranu republiky a demokracie. Verejne vyzýval ľudáckych privŕžencov na obnovenie zakázanej Rodobrany pod názvom HG. Po vyhlásení autonómie (1938) sa stal zástupcom hl. veliteľa HG, od marca (1939) hl. veliteľom. 14. 3. 1939 vyhlásil v rozhlase vznik samostatného slovenského štátu. Jeho ideálom sa stala premena Slovenska na vzorový štát hitlerovskej novej Európy. V roku (1940) sa stal ministrom vnútra a podpredsedom Tisovej vlády. Jeho hl. tlačovým orgánom na presadzovanie a propagáciu národného socializmu sa stali noviny Gardista. Bol prijatý tzv. židovský kódex, zostríl postup proti Čechom žijúcim na Slovensku, posilnil bezpečnostný aparát na represie proti odporciam režimu, osobitne proti ilegálnej KSS. Robil všetko preto, aby udržal štát a klerofašistický režim i po poprážke nacizmu prostredníctvom prevzatia moci armádou. V auguste (1944) vyhlásil stanné právo. Definitívny koniec jeho politickej kariéry predznamenalo vypuknutie SNP. V apríli (1945) sice emigroval, ale bol vydaný do ČSR a odsúdený na 30 rokov väzenia, trest mal zmiernený na 25, z čoho odsedel 23 rokov, prepustený bol (1968). Žil v Bratislave. Začal písť pamäti, stretával sa so svojimi priateľmi i odporcami. Pokúšal sa o kritickú sebareflexiu.

Dielo: -Vo väzení (Bratislava, 1930); -Cesta k víťazstvu (Liptovský Mikuláš, 1939); -Kurzívkovým tónom (Trnava, 1941); -**preklad:** -Mann, T.: Kráľovská výsosť (Bratislava, 1933); -Z ďalekých cest. Martin : Matica slovenská, 2009.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1986. IV. zväzok (M-Q). 562 s. Mach, Alexander. S. 21-22.

MEISERMANN, Ignác /Meizermann/ - 175. výročie narodenia

[275]

*11.10.1835 Nyergyesújfalu (Maďarsko) - †29.7.1901 Vojnice

-cirkevný činiteľ – kaplán – náboženský spisovateľ

Študoval na Gymnáziu v Ostrihome, Győri, Pešti, filozofiu v Trnave, teológiu v Ostrihome. Ordinovaný (1858). Pôsobil ako kaplán v **Kameníne (1858)**, farár vo Vojniciach (1859), tu založil a viedol spevokol.. Písal, bol autorom náboženských úvah, knižiek pre dospelých a mládež, publikoval v Religió, Magyar Állam, Katholikus Tanügy.

Dielo (výber): - Jézus az én kívánságom (1872); -Ments meg lelkedet (1872); -Magyarország védasszonya (1874); - Bakácskápolhai emlékkönyv (1877); -Hit, remény, szeretet (1891); -Dicsértessék a Jézus Kristus (1891); -Új lelki manna (1892).

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1986. IV. zväzok (M-Q). 562 s. Meisermann, Ignác. S. 142.

JURIGA, Ferdinand /pseudonym Rodomil Igrin/ - 60. výročie úmrtia

[276]

*12.10.1874 Gbely - †23.11.1950 Bratislava

cirkevný činiteľ – kňaz – politik – publicista

Absolvoval gymnázium, potom teológiu v Ostrihome a vo Viedni. Ordinovaný (1898) Pôsobil ako kaplán vo **Veľkej Mani, Palárikove**, Leviciach, farár vo Vajnoroch, Dolnej Strede, asecor v Trnave, na odpočinku v Bratislave (od 1930). Národnovec, stal sa jedným z vedúcich predstaviteľov vznikajúceho klerikálneho politického hnutia. Hl. cieľom jeho politickej práce bol boj proti sociálnemu robotníckemu hnutiu, anticirkevným buržoáznym demokratickým silám v slovenskej spoločnosti (hlásisti). Bol redaktorom Katolíckych novín, odsudzoval maďarizáciu. Za články v Katolíckych novinách bol odsúdený na dva roky do väzenia (1907-09), ktoré odsedel vo Váci. Po návrate bol spoluzačitateľom Slovenskej ľudovej strany, ktorej bol tajomníkom. Bol jediným slovenským poslancom v uhorskem sneme počas 1. sv. vojny. Vystúpil v uhorskem sneme (1918) a žiadal pre slovenský národ právo na sebaurčenie, vyhlásil, že konáť v mene slovenského ľudu má právo jedine SNR, ktorej sa stal členom, bol spolutvorcom martinského Deklarácie slovenského národa. Tiež sa stal podpredsedom Slovenskej ľudovej strany, spolutvorcom jej antikomunistickej, klerikálno-nacionalistickej ideológie a politiky. Po 1918 bol suspendovaný za svoje presvedčenie a požiadavky, žiadal odluku cirkvi od štátu, nahradenie latinčiny slovenčinou ako bohoslužobným jazykom... Vystúpil aj z HSL'S, založil vlastnú klerikálnu stranu, s ktorou vo voľbách (1929) kandidoval do parlamentu, avšak neuspel. Angažoval sa v Slovenskej lige. Poslancom uhorského snemu bol v rokoch (1906-18), NZ (1918-29).

Dielo: - Blahozvestovanie. Skalica, 1905; -Lúčenie. Martin, 1907; -Písma, ktoré počas krvavej potopy sveta napísal ...1-2. Bratislava, 1919; -Kriminálne písma. Bratislava, 1922; -Slovenská bojovná (1927); -Sedmibolestná. Trnava, 1928; - Blahozvest' vzkriesenia slovenského národa a slovenskej krajiny. Trnava, 1934; -Jubilárna blahozvest'. Trnava, 1938.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1987. II. zväzok (E-J). 587 s. Juriga, Ferdinand. S. 578.

GALOVIČ, Jozef Maximilián – 130. výročie narodenia

[277]

*13.10.1880 Nováky - †?

verejný činiteľ – železničiar

Pôsobil v **Nových Zámkoch** ako traťmajster ČSD (1919-38). Zakladateľ vydavateľského družstva (1927), týždenníka Slovenský Juh, Mestskej dychovej hudby, kina Royal, ktorému aj predsedal, Slovenského katolíckeho krahu, v ktorom bol tajomníkom. Bol poslancom, členom okresného zastupiteľstva, známy tiež ako podporovateľ všetkých kultúrnych a humanitných spolkov. Poslanec NZ (1931-35), predseda Zväzu slovenských železničiarov.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1987. II. zväzok (E-J). s. Galovič, Jozef. S. 161.

HRČKA, Roman – 30. výročie narodenia

[278]

*13.10.1980 Nové Zámky

umelec – výtvarník – sochár - pedagóg

Rodák z Nových Zámkov. Navštevoval ZUŠ v Nových Zámkoch, bol žiakom Evy Pokornej. Absolvoval štúdium sochárstva na VŠVU v Bratislave. Tvorí v širokej škále tradičných materiálov (kameň, epoxid, sadra), prevažne v komornom duchu. Má za sebou niekoľko monumentálnych inštalácií, výborne portrétuje, modeluje. Pôsobí ako pedagóg na Škole úžitkového výtvarníctva Jozefa Vydra v Bratislave, kde vyučuje figurálne kreslenie a prax. Vystavuje, súčastňuje sa súťaží, vyhral súťaž na vytvorenie súsošia Cyrila a Metoda v Nových Zámkoch.

Dielo: -Busta Eugena Suchoňa (2003, SND BA); -Fragile I. (soha); -Busta Eugena Suchoňa s pamätnou tabuľou (Piešťany); -Pamätná medaila bratov Winterovcov (Piešťany)

Ocenenia: -Grand Prix – za Fragile I. (socha) (2006, 1. Bienále voľného výtvarníctva, SVÚ, BA)

In: Mária Ballová: Priestor pre dušu či bytostný priestor. -Nitrianske noviny. –Roč. 50/18, č. 2 (2010), s. 13.

WIEDERMAN, Carolus – 135. výročie narodenia

[279]

*14.10.1875 Veľký Biel – †?

cirkevný činiteľ – kňaz

Pôsobil v Dolnom Ohaji.

In: Schematismus cleri administrationis apostolis. Tyrnaviensis. 1927. S. 251.

DANCZI, Jozef Vilibald – 100. výročie narodenia

[280]

16.10.1910 Strekov – 21.12.1977 Győr

jazykovedec – pedagóg – cirkevný činiteľ

Benediktín (od 1931). Študoval na univerzitách v Prahe, Bratislave, Budapešti. Titul PhDr získal (1939). Pôsobil ako profesor gymnázia a teologického seminára v Pannonhalme, farár v Balatonendréde (1949), učiteľ ruštiny na št. škole (od 1951-63), riaditeľ reholného gymnázia a predstavený rehoľného domu (1963-73), profesor ruštiny na gymnáziu v Győri (od 1973). Venoval sa maďarčine a slavistike, spracoval nárečie Strekova, vydal učebnicu ruštiny, odborne publikoval, okrem in. v časopise Studia Slavica analyzoval rkp. pozostalosť M. V. Lomonosova v Maďarsku.

Dielo: -A kürti nyelvjárá[á]s hangtana, fonetikai és fonológiai vizsga[á]lá[a]ta. Budapest, 1939; -Orosz nyelvkönyv ...Budapest, 1947; -A kiskunha[á]lá[a]si nyelvjáráás hangtanáhó[o]z; -Magyar Nyelv, 1940; -Népi néve[é]nynevek kürtről. 1943; -Szövegmutatóvány a kürti ny[e]lvjárásból. 1956.

In: Slovenský biografický slovník. Martin : Matica slovenská, 1986. I. zväzok (A-D). 539 s. Danczi, Jozef Vilibald. S. 441.

MONTECUCCOLI, Raimondo, gróf a knieža – 340. výročie úmrtia

[281]

*21.2.1609 Montecuccoli (Talianosko) - †16.10.1680 Linz (Rakúsko)

cisársky generál – vojenský teoretik – spisovateľ

Počas jeho velenia v 60-tych rokoch 17. storočia viacero pevností padlo do rúk Turkom, o. i. aj Nové Zámky. Napísal svoje pamäte, v ktorých sa zaoberá bojmi v Uhorsku.

Dielo: -Ausgewählte Schriften des Raimund Fürsten Montecuccoli. (I.-IV.). Wien : Veltré, 1899.

In: Magyar életrajzi lexikon. II. zväzok (L-Z). Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. 1104 s. Montecuccoli, Raimondo. S. 239.

POLÁK, Imrich – 65. výročie narodenia

[282]

*16.10.1945 **Jasová**

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1968). Pôsobil v **Palárikove** (1967-69), preložený do **Nových Zámkov** (1969-1972), do Bratislavu ako špirituál kňazského seminára (1972-1982), správca fary vo Vrábľoch (od 1982), dekan dekanát Nitra, farár – dekan v Trnave (od 1995),

Ocenenia: Cena mesta PRO URBE za rok 2005: -pri príležitosti životného jubilea 60 rokov; -za zavádzanie záverov II. Vatikánskeho koncilu vo farnosti Nové Zámky do praktického života veriacich; -za pôsobenie v Nových Zámkoch ako kaplán v rokoch 1969-1972.

In: Odovzdali ceny mesta. -Castrum novum. –Roč. 15, č. 44 (2005), s. 4-5; -Szabó, Imrich: Farnosť Palárikovo. Nové Zámky : Crocus, 1997. S. 51-52.

TINÁK, Benjamín -80. výročie narodenia

[283]

*17.10.1930 **Maňa** - †17.2.2008 Ružomberok

spisovateľ – básnik - lekár

Vyučil sa za textilného tkáča v Liberci, absolvoval Gymnázium v Bratislave (1951), Lekársku fakultu UK v Bratislave (1957). Pôsobil ako lekár v Likavke, Ružomberku, Martine, Harrare (Etiópia). Popri tom literárne tvoril, písal básne, prózu.

Dielo: -Špirála (1962, básne); -Na čisté dná prameňov (1966, básne); - Zo sveta (1967, poviedky); -V zelenom plameni Etiópie (1975, reportáže, črty, eseje); -Lev z Ereru (1978, próza pre mládež); -Znepokojená krv (1980, román); -Búrlivák Gurumsa (1984, novela), -Žitava (1984, román); -Diagnóza (1988, román); -Šok (1993, román); -Vlci na Žitave (1994, poviedky); -Anjel v Michigane (1996, román); - Putovanie za snom (2004).

In: Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava : Kalligram a ÚSL SAV, 2005. 651 s. Benjamín, Timák. S. 571-572.

ČERI, Ladislav – 85. výročie narodenia

[284]

*18.10.1925 **Komjatice**

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1968). Pôsobil ako kaplán v Leviciach, Kolárove, Bratislave, Trnave, ako ceremonár a archivár v Trnave (1973), riaditeľ arcibiskupskej kancelárie v Trnave (1990), konzultor (2000), člen arcidiecéznej ekonomickej rady (2002), prelát (2004) – Trnavská diecéza.

In: Schematismus Trnavskej arcidiecézy. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1993. S. 222.

BOŽEK, Petrus – 130. výročie narodenia

[285]

*19.10.1880 Veľká Bytča - †?

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1904). Pôsobil ako kaplán v Hronskej Novej Vsi, Senici, **Šuranoch (1905)**, administrátor v Lamači (1909), kňaz v Kuchyni (1913).

In: Schematismus cleri administrationis Apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 210.

ŠEVERA, Carolus – 110. výročie narodenia

[286]

*20.10.1900 Vrbové - †?

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1923). Pôsobil v **Nových Zámkoch** (1926).

In: Schematismus cleri administrationis apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 246.

HYHLÍK, František – 105. výročie narodenia

[287]

*20.10.1905 Loukonosy pri Chlumci nad Cidlinou – 21.4.1981 Praha

pedagóg – psychológ - publicista - knihovník

Absolvoval KU –v Prahe. Tituli: RNDr. (1931); -doc. (1956); -univerzitný profesor (1963). Pôsobil ako univerzitný profesor, prednášal predmety psychológia a výchova a vzdelávanie dospelých. Učil aj na Reálnom gymnáziu v **Nových Zámkoch (1931-37)**, Banskej Bystrici (1937-39), pracovník Ústavu lidské práce (1939-51), prednášal na vojenskej akadémii (1951-58), -na Katedre knihovníctva (1958-62), psychológie a pedagogiky (1962-68), -vedúci Katedry výchovy a vzdelávania dospelých na FF KU v Prahe (1968-75). Dôchodca (od 1975). Člen KSČ (od 1945). Počas pôsobenia v Nových Zámkoch bol vedúci Verejnej knižnice, v tom čase najväčšej na Južnom Slovensku. Počas pôsobenia v Prahe prispel k riešeniu otázok spoločenskej praxe z hľadiska psychológie a pedagogiky, venoval sa dospevajúcej mládeži, voľbe povolania, vytvoril konceptuovanie vedeckej disciplíny výchova a vyučovanie dospelých. Bol autorom vyše 300 štúdií a článkov v odborných časopisoch ako Rodina a škola, Predškolská výchova, Vychovávateľ, Osvetová práca, Výchovný poradca a i. Vytvoril desiatky hesiel pre odborné lexikografické diela a encyklopédie, interpretoval pedagogické cykly Rozhovory s rodičmi v Čs. rozhlase. Bol členom a poradcom šk. komisie ÚV KSČ, Socialistickej akadémie, člen redakčných rád odborných časopisov. **Ocenenia:** -Rad práce – za vynikajúcu prácu (1962); -Medaila J. A. Komenského; -Cena NV hl. mesta Prahy; -Zaslúžilý učiteľ ...

Dielo (výber): -Soznam kníh Verejnej knižnice Čs. osvetovej jednoty v Nových Zámkoch. Nové Zámky : 1933.; -Psychológia v hospodářském životě a v práci vedoucích pracovníků. Praha, 1958; -Psychologie vojáka. Praha, 1958; -Metodika vzdělávací a výchovné činnosti medzi dospívající mládeží. Praha, 1961; -Psychologie osobnosti. Praha, 1966; -Osobnosť osvetového pracovníka. Bratislava, 1969; -učebnice: -Didaktika pro učitele vojenských škôl. Praha, 1955; -Metodika studia knihovníctví. Praha, 1962 (redaktor a spoluautor); - Pedagogika. Praha, 1963 (spoluautor); -Psychologie čtenáre. Bratislava, 1963; -Kapitoly z pedagogické psychológie. Praha, 1967; -odborné slovníky a encyklopédie (spoluautor): -Pedagogický slovník 1-2. Praha, 1965-67; -Malá encyklopédie současné psychológie. Praha, 1973.

In: Slovenský biografický slovník. II. zväzok (E-J). Martin : Matica slovenská, 1987. Hyhlík, František. S. 452.

KIŠŠÍK, Ján – 100. výročie narodenia

[288]

*20.10.1910 Kúty - †6.7.1994, pochovaný Trnovec nad Váhom

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1935). Pôsobil ako kaplán v Demandiciach, **Veľkom Kýry (1936)**, Okoči, Kolárove, administrátor v Demandiciach, profesor náboženstva, tajomník BÚ v Trnave, administrátor v Galante, Ondrejovciach, Neninciach, Vysokej pri Morave, Trnovci nad Váhom, Veľká Čalomija.

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. trnava : Spolok sv. Vojtech, 1978. Kiššík, Ján. S. 123.

VENENY, Ľudovít – 35. výročie úmrtia

[289]

*17.12.1888 Čavoj - †20.10.1975 Klačno

poľnohospodár – šlachtitel rastlín - publicista

Absolvent poľnohospodárskej akadémii v Košiciach. Pôsobil na veľkostatkoch v Smoleniciach, Orešanoch, pracovník Krajinského šlachtitelského ústavu v Mosonmagyaróváre (Maďarsko), šlachtitel v Rimavských Janovciach, Lučenci, Starni, Behynciach, Nitre-Ivanke, pracoval na hospodárstve cirkevných majetkov v Bratislave, v Štúrove-Náne, Kvetnej, Nesvadoboch-Aňale, Hubiciach, tu bol spoluzakladateľom a budovateľom šlachtitelskej stanice . Venoval sa šlachtenu pšenice, zemiakov, jačmeňa, ruží, melónov, ryže, tabaku a ozimnej pšenice. Bol priekopníkom šlachtienia pšenice na akosť a obsah látok dôležitých pre výživu. Písal odborné články, ktoré uverejňoval v časopise Slovenský hospodár, Družstevná výroba.

Dielo: -Boj proti suchu v zemedelstve. Bratislava, 1936 (spoluautor)

In: Slovenský biografický slovník. VI. zväzok (T-Ž). Martin : Matica slovenská, 1994. 660 s. Veneny, Ľudovít. S. 257.

BOLCEK, Ladislav – 105. výročie narodenia

[290]

*21.10.1905 Šurany - †1987 Bratislava

lekár

Absolvoval lekársku fakultu v Bratislave, kde pôsobil až do svojej smrti. Zaslúžil sa o spoluzaloženie Onkologického ústavu v Bratislave.

In: Dobrota, Anton a kol.: Šurany : 1138-1988. Šurany : MsNV, 1988. S. 72

TYUKOS, Imrich – 70. výročie narodenia

[292]

*21.10.1940? - †15.8.1992?

športovec – športový funkcionár

Pretekal za **Nové Zámky** od začiatku organizovanej atletiky, pretekal v šprinte, prekážkových disciplínach a venoval sa aj hodu oštěpom. Neskôr pôsobil ako tréner, vychoval rad mladých pretekárov.

In: Kretter, Anton [et. al.]: Polstoročie organizovanej atletiky v Nových Zámkoch (1958-2007). – 1. vyd. – Nové Zámky : Az Print, 2007. 169 s. : fotogr. – ISBN 9788088729143 (brož). Imrich Tyukos. S. 57-58.

HUSZÁR, Gál (Havel) – 435. výročie úmrtia

[292]

*1512? - †23.10.1575 Pápa (Maďarsko)

cirkevný činiteľ – kňaz – cirkevný spisovateľ – kníhtlačiar

Pôsobil ako kňaz, ktorý mal viacero konfliktov, bol prenasledovaný, väznený. V **Komjaticiach** založil 1. tlačiareň na Slovensku. Vytičil napr. 1. diel Postily od P. Bornemiszu, vlastný maďarský spevník s modlitbami. Vlastnil tlačiareň aj v Debrecene (Maďarsko). Bol považovaný za jedného z najvýznamnejších pionierov tlačiarstva v 16. storočí. Jeho najdôležitejším dielom je spevník, ktorý je jedným z najstarších maďarských zdrojov spevu, tiež od neho pochádzajú časti hymny, preklady žalmov.

Dielo: -Az Úr Iesus Christusnač Szent Vachoraiarol ... (Óvár, 1558); -Isteni dicséretek és psalmusok (Debrecen, 1560); -A kereszteny gyülekezetben való isteni dicséretek és imádságok (Komjáti, 1574).

VIRÁG, František – 80. výročie narodenia

[293]

*23.10.1930 Nové Zámky

technik-elektromechanik– odborný spisovateľ

Absolvoval ZŠ a Gymnázium v Nových Zámkoch, ktoré nedokončil a prestúpil na priemyslovku do Bratislavu, študoval na Inštitúte cestnej dopravy v Bratislave. Spolupracoval so Žilinskou univerzitou v Žiline, pôsobil v Remesloslužbe v Nových Zámkoch, bol súdnym znalcom cestnej dopravy. Odborne publikoval v časopise PROFI-SERVIS, tieto články vyšli aj knižne. Venuje sa písaniu kníh s odbornou tematikou. V minulosti bol známym a aktívne činným futbalistom 2. ligy a vybraným dorastencom ČSSR.

Dielo: -Principy elektronických zapalovacích systémov; -Úvod do elektroniky automobilových motorov, elektronické zapalovanie, katalyzátory, vstrekovanie benzínu (Žilina : Žilinská univerzita, 2000).

ANGYEL, Miklós – 85. výročie narodenia

[294]

*28.10.1925 Nitra

regionálny historik – etnograf - publicista

Absolvoval maďarské gymnázium v **Nových Zámkoch**. Pôsobil ako železničiar v Nových Zámkoch (1944-45), potom v Družstve na spracovanie koreninovej papriky, v novozámockých konzervárňach, neskôr ako riaditeľ. Popri tom získal diplom na pražskej univerzite, na Katedre konzervovania (1963). Publikoval v odborných časopisoch články týkajúce sa konzervárenského priemyslu. Po odchode do dôchodku žil v Dvoroch nad Žitavou. Začal sa venovať regionálnej histórii a národopisu. Písal.

Dielo: -1. Udvard múltja és jelene. Pozsony, 1993; - 2. Udvard nevezetességei. Pozsony, 1994; -Udvardi minden gyűjtemény. I. és II. kötet. Komárno : KT könyv és Lapkiadó KFT, 2006 és 2007.

In: A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004. -2. jav. bőv. kiad. –Pozsony : Madách-Posonium, 2004. –ISBN 80-7089-391-5. 478 s. Angyel, Miklós. S. 19.

KOPEČNÝ, Viliam – 30. výročie úmrtia

[295]

*29.4.1899 Pozořice na Morave - †24.10.1980 Bratislava

spisovateľ – básnik – pedagóg - redaktor

Absolvoval učiteľský ústav v Brne, FF UK v Bratislave. Titul: PhDr. (1950). Pôsobil ako učiteľ v Tekovskej Breznici (1919-26), **Nových Zámkoch (1926-38)**, učiteľ meštianskej školy (1938-45), vedúci redakčného a publikáčného oddelenia Povereníctva školstva a osvety (1945-48), Povereníctva informácií a osvety (1948-51), úradník Št. sporiteľne v Bratislave (1951-59), dôchodca (od 1959). Spolupracoval s ilegálnym protifašistickým odbojom (2. sv. vojna). Bol členom KSS (od 1945). Písal (od 1919), básne, poviedky, fejtóny, črty z cest. Články mu vyšli v Slovenskom denníku, Nitrianskej stráži, Slovenskom juhu, Slovenskom východe, Tvorbe, Čase, Osveťe. Prekladal z taliančiny. V rkp. zanechal 22 básnických, prozaických i dramatických prác. venoval sa aj osvetovej práci, režíroval ochotnícke divadlá. Bol členom a funkcionárom rôznych spolkov. redigoval Slovenský juh (1927-32), Osvetu (1945-47).

Dielo (výber): -poézia: -Slzavé úsmevy. Nové Zámky, 1928; -Človek hľadá svoj úkol. Nové Zámky, 1930; -Okno do jara. Bratislava, 1937; -Struny vo víchriči. Liptovský Mikuláš, 1940; -próza: Za svobodu otčiny. Trnava, 1928; -Prípad doktora Lamača. Bratislava, 1946; -divadelné hry: -Vlasti zdar! Žilina, 1929; -O rybárovi a rybke. Bratislava, 1957; -literatúra pre deti a mládež: -Dejepisné obrázky. Žilina, 1930; -Detský raj. Bratislava, 1948; -V májovej záhrade. Liptovský Mikuláš, 1949; -učebnice: -Slovenská mluvnica s pravopisnými cvičeniami. Trnava, 1925; -Slovenská cvičebnica a mluvnica pre 3. a 4. tr.

meštianskych škôl. Žilina, 1929 (spoluautor); -príručky: -Vavrín víťazovi. Bratislava, 1947; -preklady: -Goldoni, C.: Mirando-lína. Martin, 1950; -Pirandello, L. Tak je, ako sa Vám zdá ... Bratislava, 1963; -Akú ma chceš mať. Bratislava, 1967.

In: Slovenský biografický slovník. III. zväzok (K-L). Martin : Matica slovenská, 1989. 447 s. Kopečný, Viliam. S. 169.

BÁBI, Tibor (vl. m. Pockody) – 85. výročie narodenia

[296]

*30.10.1925 Báb - †23.6.1978 Bratislava

spisovateľ – novinár

Študoval na Gymnáziu v **Nových Zámkoch** (1937-45), zmaturoval v Budapesti (1947). Pôsobil ako robotník v Budapesti (1945-47), redaktor časopisov Szabad, Földművek, Fáklya, Hét, lit. mesačníka Irodalmi Szemle, Új Szó, pracovník Slovenskej knihy. Venoval sa písaniu, písal poéziu, prózu a umeleckú reportáž. Prekladal do maďarčiny najmä českú a slovenskú poéziu. Bol autorom množstva literárnokritických a literánnohistorických článkov, ktoré boli vydané v osobitnom výbere. Bol členom Zväzu slovenských spisovateľov, tajomníkom maďarskej sekcie (1961-64), člen KSČ (od 1959).

Diela: -poézia: -Ez a te néped. Bratislava, 1954; -Hazám, hazám. Bratislava, 1955; -Vándormadár. Bratislava, 1960; -Tízezer év árnyékában. Bratislava, 1964; -A forrás éneke. Bratislava, 1965; -Könny a mikroszkop alatt. Bratislava, 1966; -Se elevenen, se holtan. Bratislava, 1968 (výber); -próza: -Európából Európába. Bratislava, 1973; -A hűség arca. Bratislava, 1974; -Patak és forrás. Bratislava, 1976; -literárna publicistika: -Iró, költő, művész dolga. Bratislava, 1979.

Ocenenia: -Národná cena Zväzu čs. spisovateľov (1966); -Madáchova cena.

In: Slovenský biografický slovník. 1. zväzok (A-D). Martin . matica slovenská, 1986. 539 s. Bábi, Tibor. S. 88-89.

KÁTAI, Imrich – 90. výročie narodenia

[297]

*30.10.1920 Nové Zámky - †10.1.1999 Nové Zámky

cirkevný činiteľ – farár

Pôsobil ako kaplán v Komárne, Veľkých Ripňanoch, Krakovanoch, Banskej Bystrici, Lehninciach, Plášťovciach, Šárovciach, Beši. Neskôr mal komunistickým režimom zakázané vykonávať povolanie farára (1966). pracoval ako skladník. Po čase sa vrátil ku knazskému povolaniu, pôsobil v Jurovej, Tomášove, v Nových Zámkoch (1976-1989). Dôchodca (od 1989).

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1978. Katai, Imrich. S. 123.

NOVEMBER

JÓNÁS, Dezider – 85. výročie narodenia

[298]

*1.11.1925 Sládkovičovo

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1950). Pôsobil ako kaplán v Senci, **Nových Zámkoch (1958)**, správca fary v **Bajtave (1962)**, **Sikeničke (1975)**.

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1978. S. 121.

MARSIGLI, Luigi Ferdinando – 280. výročie úmrtia

[299]

*10.7.1658 Bologna (Taliansko) - †1.11.1730 Bologna (Taliansko)

prírodovedec – polyhistor

Vyštudoval filozofiu na univerzite v Padove a Bologni. Bol dôstojníkom v službách rakúskej armády, neskôr pápežskej švajčiarskej gardy, bojoval aj proti Turkom. Venoval sa vedeckej, publikačnej činnosti, mapovacím prácam. Bol autorom prvého systematického opisu Slovenska, prispel k jeho archeologickému, botanickému, hydrologickému, geologickému, zoologickému a klimatologickému výskumu. Opísal tiež vojenské akcie a dobytie Levíc, Nitry, Nových Zámkov. V jeho 6 zv. diele uverejnili banské mapy z Banskej Štiavnice, Špannej Doliny, Smolníka, generálnu mapu podunajskej oblasti, mapu Bratislavskej a Komárňanskej stolice, opísal riečne toky, uviedol výsledky astronomických a meterologických meraní, zaujímal sa o minerálne vody a kúpele, štúdiu ichtyológie, ornitológie, botaniky, cicavcov a hmyzu v oblasti Dunaja, opísal najvýznamnejšie slovenské banské lokality, používanú techniku, geologické pomery, výskyt minerálov a fosílnych nálezov. Je autorom prevej mineralogickej mapy Slovenska podľa stavu z roku (1695).

Dielo: - Danubius Pannonicus – Mysicus, observationibus geographicis, astronomicis, hydrographicis, historicis, physicis perlustratus ... 1-6. Haag – Amsterdam, 1726.

In: Slovenský biografický slovník. IV. zväzok (M-Q). Martin : Matica slovenská, 1990. 562 s. Marsigli, luigi Ferdinando. S. 85.

SCITOVSZKY, János – 235. výročie narodenia

[300]

*1.11.1785 Belá - †19.10.1866 Ostrihom

cirkevný činiteľ – hodnostár – cirkevný spisovateľ

Ordinovaný (1809). Pôsobil ako biskup v Rožňave (od 1827), Pécsi (od 1838). Zaričil odporca reforiem. Ostrihomský arcibiskup (od 1849), kardinál (od 1853), stal ostrihomským trvalým hl. županom (od 1860). Venoval sa písaniu.

Dielo: -Nagybőji egyházi beszédek. Rozsnyó, 1837; -Egyházi beszédek. Pécs, 1844.

In: Magyar életrajzi lexikon. II. zväzok (L-Z). Budapest : Akadémiai Kiadó, 1969. 1104 s. Scitovszky, János. S. 608.

KAMOCSAI, Gál László – 40. výročie narodenia

[301]

*2.11.1970 Nové Zámky

spisovateľ – reformátor – kultúrny činiteľ

Absolvoval základné štúdium v Komoči, Zemnom, strednú školu v Nových Zámkoch. Publikoval náboženské články v Református Újság, Calvinista Szemle, Szeretet naptár (od 1998). Venuje sa písaniu. Je členom vedenia Červeného kríža, Csemadoku, Komočského reformátskeho spoločenstva – spevokolu. Žije v Komoči.

Dielo: -Temetési énekek (1999, vl. vydanie zbierky úmrtných piesní); -Emlékezzetek az előttetek jártakra (2000, história KRS); -Adj jó tanító mestereket ... (história Komočskej reformátskej ľudovej školy)!

In: Szlovákiai Magyar Ki kicsoda. Pozsony : AB-ART, 2001. 311 s. Kamocsai, Gál László. S.120.

PAPP, Sándor – 55. výročie narodenia

[302]

*2.11.1955 Nové Zámky

novinár – redaktor

Rodák z Nových Zámkov. Absolvent Konzervatória v Bratislave, UK v Bratislave, odbor žurnalistika. Pôsobil v Slovenskom rozhlase na úseku maďarského vysielania v Bratislave (od 1975), šéfredaktor rádia Pátria v Bratislave, propagátor a organizátor podujatí v oblasti maďarského folklóru, poradca generálneho riaditeľa STV (od 2007), riaditeľ Maďarského umeleckého súboru Ifjú szívek v Bratislave (od 2007). Je členom viacerých spoločností: -Združenia národnostných rozhlasových staníc v Strednej Európe, -OZ Minority (predseda); -Slovenského syndikátu novinárov (predseda).

In: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 236-37.

GERGEL'OVÁ, Viera - 80. výročie narodenia

[303]

*3.11.1930 Nové Zámky - †24.8.2004 Záhorská Bystrica

umelkyňa – maliarka – grafička – ilustrátorka

Absolvovala Vysokú školu umeleckého priemyslu v Prahe (1948-52), Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave (1952-59). bola spoluzakladateľkou Clubu grafikov v Bratislave (1970), ktorého cieľom bol slobodný umelecký prejav. Jej grafické listy sú jedinečné poetikou videnia. Technika litografie je jej oblúbeným výrazovým prostriedkom. Ako knižná ilustrátorka získala rad ocenení. Vystavovala i v zahraničí napr. Bulharsku, Japonsku,

Ocenenia: -Cena vydavateľstva Mladé letá (1961, 1972); -Čestné uznanie za ilustrácie ku knihe M. Ferku: Snehový strom a iné dobrodružstvá (Medzinárodný knižný veľtrh, Lipsko, 1965); -Cena Ľudovíta Fullu – za tvorbu pre deti (1988); -Zlaté jablko BIB“89 – za ilustrácie ku knihe R. Roine: Čertov mlynček; -Cena ex aequo (MV MGF, BB, 1969); -Cena za súbor grafických listov (SFVU a ZSVU, 1977); -Cena Martina Benku (1982).

In: Sternová, Mária: Návrat domov. –Castrum novum. –Roč. 15, č. 20 (2005), s. 10.

FORMÁNEK, Rudolf – 35. výročie úmrtia

[304]

*4.5.1892 Veselé - †4.11.1975 Nitra

cirkevný činitel – hodnostár – kňaz

Ordinovaný (1915). Pôsobil ako kaplán, väzenský aj vojenský v Ilave, riaditeľ Združenia rodín zasvätených Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu, špirituál seminára, riaditeľ biskupského konviktu, diecézny knihovník, obhajca na cirkevnom súde, prosynodálny examinátor, prednášal kresťanskú filozofiu v seminári, riaditeľ Združenia kat. mužov, vicerektor a rektor seminára, prosynodálny sudca, súdny kanonik, žilinský aj trenčiansky archidiakon, veľkoprepošt Nitrianskej kapituly a rektor seminára v Nitre. Z politických dôvodov bol internovaný v Mučeníkoch, **Nových Zámkoch (1950)**. Potom opäť pôsobil v Nitre, čestný pápežský komorník, pápežský prelát. Zaoberal sa problematikou misijného hnutia na Slovensku, bol zostavovateľom a redaktorom Ročenky Misijného spolku na Slovensku, organizátorom cirkevného života a aktivista náboženských spolkov, konateľ SSV, člen krajskej rady Orla, člen obecného zastupiteľstva v Nitre.

Diela: -Misijné hnutie z Nitry : štúdie. In: Kultúra, -Roč. 16, č. 6-7 (1944), s. 408-414.

In: Biografický lexikón Slovenska. II. (C-F). Martin : SNK a NBÚ, 2004. 696 s. Formánek, Rudolf. S. 620.

JUHÁSZ, Franciscus – 120. výročie narodenia

[305]

*5.11.1890 Nové Zámky - †?

cirkevný činitel – kňaz

Ordinovaný (1913). Pôsobil ako administrátor, kaplán v Lekýre, Žemliaroch, Šaštíne, kňaz vo **Svodíne (1923)**, M. Béli, Kerti na Ostrove. Žil v Charitnom dome v Pezinku.

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1971. S. 340.

HATALA, František – 85. výročie narodenia

[306]

*7.11.1925 Dolný Ohaj

pedagóg – generálmajor (1978)

Absolvoval viacero vojenských škôl, medzi inými: -Vojensko-politickú akadémiu K. Gottwalda v Prahe (1959), -pedagogiku na VPA K. Gottwalda v Prahe (1962), -Vojenskú politickú akadémiu V. I. Lenina v Moskve, odbor vojenská pedagogika a psychológia (1965). Pôsobil v bývalej Československej armáde 40 rokov, mal hodnosť slobodníka ale i generála. Pôsobil ako pedagogický, vedecký a politický pracovník na vojenských politických akadémiách. Tituly: -docent (1975), profesor (1981). Autor a spoluautor viacerých odborných publikácií, vysokoškolských skript, odborných štúdií zameraných hlavne na problematiku teórie výchovy a sebavýchovy mladých dôstojníkov. Žije v Podhájskej.

Dielo: -Sebavýchova dôstojníka (Brno, 1977); -Sebevýchova mladého dôstojníka (Praha, 1979); -spoluautor: -Morálne politické a psychologické prípravy vojaků ČSLA (Praha, 1972); -učebnice: -Základy vojenské pedagogiky (Praha, 1983) ...

Ocenenia: -Za službu vlasti (1955); -Za zásluhy o obranu vlasti (1957); -Za zásluhy o výstavbu (1969) ...

In: Pedagogická encyklopédia Slovenska. I. (A-O). Bratislava : Veda, 1984. 742 s. Hatala, František. S. 294.

ONDRUŠ, Ján /pseud. Ján Bábik/ – 10. výročie úmrtia

[307]

*11.3.1932 Arad pri Novej Vieske - †7.11.2000 Stupava

spisovateľ – básnik – prekladateľ

Absolvoval pedagogické gymnázium v Trnave (1948-51), Vysokú školu politických a hospodárskych vied v Prahe zo zdravotných dôvodov nedokončil. Pôsobil ako účtovník v Uhôlnych baniach v Novákoch, v knižniciach v Trnave, Modrom Kamieni ... a i., organizačný pracovník v Divadle J. G. Tajovského v Banskej Bystrici, invalidný dôchodca (od 1961), v sociálnom ústave v Olichove (od 1971). Ján Ondruš je jeden z najvýraznejších predstaviteľov modernej slovenskej poézie, jeho básne sú osobité, sú vrcholom metafyzickej symboliky. Publikoval v Mladej tvorbe, Slovenských pohľadoch. Patril tzv. trnavskej skupine básnikov. Jeho poézia bola nekonvenčná, náročná, jazykovo a štýlisticky deštrukčná.

Dielo: -zbierky: -Posunok s kvetom (1968); -V stave žľče (1968); -Kľak (1970); -Mužské korenie (1972), -Ovca vo vlčej koži (1997); -Pamäť (1982); -Prehľatie vlasu (1996); -Dobré ráno každé ráno rukopis); -verše pre deti: -Kreslím koňa koňaté (rukopis); -preklady: -Vaska Pop: Večne neviditeľná (1966).

In: Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. 1. vyd. Martin a Bratislava : SNK a Vydavateľstvo SSS, 2001. S. 343-344.

MOŠTENANOVÁ, Miloslava Hermína /pseud. Ruslanská/ - 165. výročie narodenia

[308]

*8.11.1845 Strekov – 22.11.1933 Stará Turá

kultúrna činiteľka

Žila v Strekove, Martine a v Starej Turej. Venovala sa národnovo-výchovnej práci, ľudovej výšivke, viedla aj výšivkársky kurz v Martine, organizovala výstavy, publikovala v Dennici, Národných novinách, bola známa ako funkcionárka Živeny, dopisovala si s predstaviteľmi slovenskej politiky a kultúry ako napr.: J. M. Hurban, V. Pauliny-Tóth, ...E. Maróthy-Šoltésová. Je autorkou prvého životopisu K. Royovej. Usilovala sa o vybudovanie sirotinca vo svojom domčeku v Starej Turej.

Dielo: - Vývin a vzrast kresťanskej a sociálnej práce Kristíny Royovej. Stará Turá, 1921.

In: Slovenský biografický slovník. IV. zväzok (M-Q). -1. vyd. Martin : Matica slovenská, 1990. 562 s. Moštenanová, Miloslava Hermína. S. 225-6.

KURUTZ, Ján – 160. výročie narodenia

[309]

*10.11.1850 Nové Zámky - †?

cirkevný činiteľ – pedagóg

Ordinovaný (1877). Pôsobil v ostrihomskej a bratislavskej župe.

In: A magyar Kegyes-tanítórend névtára az 1914/15 tanévre. Budapest : Buschmann F. utódaikönyvnyomdája, 1914. S. 52 a 81.

DROZDA, Vladimír – 50. výročie narodenia

[310]

*14.11.1960 Nové Zámky

pedagóg - verejný činiteľ

Žije v Bratislave (od 1967). Absolvoval štúdium filozofie a estetiky na FIFUK v Bratislave, kde neskôr pôsobil (od 1986), študoval politickú filozofiu v Oxforde. Pracoval ako poradca v kancelárii prezidenta SR, ako výkonný riaditeľ Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku (1995-97), bol podpredsedom SDSS pre zahraničné vzťahy (1997). Venuje sa aj písaniu.

Diela: -Medzi interakciou a mlčaním (1996).

In: Ďurina, Juraj : Cieľom je veľká ľavicová strana. –Nové slovo. –Roč. 7, č. 49 (1997), s. 46-48.

VÁRADY, Antal – 125. výročie úmrtia

[311]

*?1819 Paszab - †15.11.1885 Kolta

právnik – statkár - publicista

Absolvent práva. Pôsobil ako advokát v Budapešti. Tu sa zoznámil aj s Petőfim, s ktorým mal kamarátsky vzťah. Počas revolúcie sa stal štátnym zamestnancom, potom si otvoril právnickú kanceláriu. Na svojom majetku v Komárnanskej župe statkárčil (od 1866). Publikoval svoje spomienky na Petőfiho v novinách Magyar Politika, Fővárosi Lapok a Hon.

In: Magyar életrajzi lexikon. II. (L-Z). Budapest : Akadémiai kiadó, 1969. 1104 s. Várady, Antal. S. 954.

PAPP, Ernő – 60. výročie narodenia

[312]

*18.11.1950 Nové Zámky

podnikateľ – fotograf

Podniká. Zaoberá sa fotografickou tvorbou. V ZO CSEMADOK-u mal fotovýstavu (1987).

In: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 236.

*4.3.1853 Nové Zámky - †22.11.1930 Nové Zámky

verejný činiteľ – roľník

Pracoval na rodinnom hospodárstve. Bol členom a funkcionárom Uhorskej roľníckej strany, po 1918 jej pokračovateľky Maďarskej národnej strany. Bol senátorom v Nových Zámkoch (1922-25).

In: Slovenský biografický slovník. II. (E-J). Martin : Matica slovenská, 1987. S. 83.

HORVÁTH-NAGY, Ildikó – 45. výročie narodenia

*23.11.1965 Nové Zámky

lekárnička

Absolvovala gymnázium v Nových Zámkoch, UK fakulta lekárničta v Bratislave. Pôsobila ako lekárnička v Seredi, Galante. Býva v Galante.

In: Szlovákiai magyar Ki kicsoda. Pozsony : AB ART, 2001. 311 s. Horváth-Nagy, Ildikó. S. 108.

BEOHORSKY, Karol – 130. výročie narodenia

*25.11.1880 Královce - ?

verejný činiteľ - továrnik

Študoval v Klagenfurte. Pôsobil ako továrnik v **Nových Zámkoch**. Bol jedným zo zakladateľov a predsedom Živnostenského úverového ústavu, základateľom a predsedom odbočky Ovocinárskej slovenskej spoločnosti v Nových Zámkoch. Bol členom mestskej finančnej komisie, miestneho výboru Čsl. ČK, Masarykovej ligy, presbyter evanjelickej cirkvi, člen výboru športového klubu.

In: Kolektív: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 26.

DRASKOVICH, Juraj – 360. výročie úmrtia

*4.5.1599 Nové Zámky - †26.11.1650 Vacz (Viedeň)

cirkevný činiteľ – hodnostár – šľachtic

Známy ako oblúbenec a chránenec Petra Pázmáňa, ktorý ho poslal na štúdiá. Absolvoval filozofické a teologické štúdiá v Grazi, Ríme. Ostrihomský kanonik (od 1622), péčsky (1628), vacovský biskup (1630), bratislavský prepošt (1630-35), győrsky biskup (od 1636). Bol vynikajúcim prekladateľom a kazateľom. Písal.

Dielo (výber): - Philosophia (Graz, 1618); -Oratio ad synodus habita. In: Acta et decreta synodi dioecesanae Strigoniensis (Bratislava, 1629); -Narratio translationis corporis Joannis Eleemosynarii... Posonium factae (Viedeň, 1632).

In: Biografický lexikón Slovenska. II. (C-F). Martin : SNK a NBÚ, 2004. 696 s. Draskovich, Juraj. S. 320.

GUBÁN, Lajos – 60. výročie narodenia

*26.11.1950 Nové Zámky

pedagóg – strojár

Člen Csemadok-u (od 1990). Žije v Komárne.

In: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig. Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 120-1.

ROTH, Maximilián – 140. výročie narodenia

[318]

*26.11.1870 Beladice - †?

lekár

Absolvoval lekárske štúdium v Budapešti. Bol vedúcim lekárom sociálnej zdravotnej stanice pre ochranu kojencov. Pôsobil aj v **Nových Zámkoch (od 1919)**.

In: Kolektív: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 278.

STERN, Alexander – 110. výročie narodenia

[319]

*26.11.1900? †?

lekárnik – verejný činiteľ

Absolvent gymnázia v **Nových Zámkoch**, univerzity v Prahe. Pôsobil ako lekárnik v Nových Zámkoch. Bol verejne činný ako člen Novozámockého športového klubu ESÉ.

In: Kolektív: Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 305.

FRIDECZKY, Akúcius – 110. výročie narodenia

[320]

*30.11.1900 Bratislava - †21.2.1974 Nitra

pedagóg – poľnohospodár

Absolvent ľudovej školy v Bratislave, Miskolci, Košiciach, lýcea v Bratislave, Hospodárskej akadémii v Magyarováre, univerzity v Budapešti. Tituly: Ing. (1939); dr. (1965); vysokoškolský profesor (1965); DrCs., dr. h. c. (1970). Pôsobil ako adjunkt cukrovaru v Sládkovičove, Alekšiciach, správca cirkevných majetkov Chrást, Dubník-Mikuláš, Nána, Hliník, hospodársky úradník Malodolinskej hospodárskej komory v Komárne, hospodárstva Horné Saliby, **Šurany (1950-52)**, prednášal na VŠP v Nitre, bol vedúci Katedry všeobecného poľnohospodárstva (od 1952). Bol predstaviteľom klasickej agrotechniky, autorom – spoluautorom asi 40 vedeckých prác. Bol členom Slovenskej poľnohospodárskej akadémie, čestným členom Slovenskej spoločnosti pre vedy poľnohospodárske, lesnícke, veterinárske a potravinárske pri SAV. Prekladal.

Dielo: - A búza jobb bokrosodásának kihasználása termésfokozás céljából äBudapest, 1939); -Obrábanie pôdy (Bratislava, 1963); -Základy agrotechniky 1-2 (Bratislava, 1961-62); -Talajművelés (Bratislava, 1964); -Základná agrotechnika (Bratislava, 1969, spoluautor).

Ocenenia: -Zaslúžilý učiteľ (1971).

In: Slovenský biografický slovník. II. zväzok (E-J). Martin : Matica slovenská, 1987. 589 s. Fridczky, Akúcius. S. 125.

DECEMBER 2010

BEIN-LANGEROVÁ, Zsófia – 110. výročie úmrtia

[321]

*1912 Budapešť - †1.12.1990 Uppsala (Švédsko)

obet'

V akcii B bola vysťahovaná do **Tvrdošoviec**.

In: Žo Langerová. Vtedy v Bratislave. Pravda. –Roč. 17, č. 288 (2007), s. VIII.

BLANÁR, Vincent – 90. výročie narodenia

[322]

*1.12.1920 Hul

publicista - jazykovedec – lexikológ –lexikograf

Absolvoval Ľudovú školu v Nových Zámkoch, potom Gymnázium v Nových Zámkoch, Filozofickú fakultu UK v Bratislave – odbor slovenský a nemecký jazyk. Tituly: -doc. (1956); -CSc. (1957); -Dr.Sc. (1965). Ako jazykovedec sa zaoberal onomastikou a lexikológiou, publikoval v domácich i zahraničných odborných časopisoch, je autorom monografií.

Dielo: - Príspevok ku štúdiu slovenských osobných a miestnych mien v Maďarsku (Br, 1950); -Zo slovenskej historickej lexikológie. (Br, 1961); -Deutsch-slowakisches Wörterbuch (lipsko, 1965 - spoluautor); -Slovenského historického slovníka (br, 1973).

In: Encyklopédia Slovenska. I. (A-D). Bratislava : Veda, 1977. 617 s. Blanár, Vincent. S. 206.

UDVAROS, František – 125. výročie narodenia

[323]

*2.12.1885 Budapešť - †? Nové Zámky

podnikateľ – živnostník

Pôsobil ako mäsiar a údenár v Nových Zámkoch. Bol členom živnostenského spoločenstva, presbyterom evanjelickej reformovanej cirkvi, patril medzi zakladajúcich členov Priemyselnej banky.

In: Kolektív. Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. Udvaros, František. S. 340.

LÉVAI /Lévay/, Anton – 180. výročie narodenia

[324]

*3.12.1830 Dvory nad Žitavou - †?

verejný činiteľ – právnik

Pôsobil ako úradník, slúžny, v buržoáznych časoch advokát v Dvoroch nad Žitavou, správca nitrianskeho, šalianského obvodu verejných základín, súkromník. Bol účastníkom maďarskej buržoáznej revolúcie (1848-9), po jej porážke bol poldruha roka väznený. Politicky aktívny za vládu Liberálnej strany, bol poslancom uhorského snemu za voľebný okr. Veča.

In: Slovenský biografický slovník. III. zväzok (K-L). Martin : Matica slovenská, 1989. 447 s. Lévai, Anton. S. 395.

BLAHO, Stanislav – 85. výročie narodenia a 45. výročie úmrtia

[325]

*4.12.1925 Martin-Priekopa - †5.12.1965 Žilina

cirkevný činiteľ – kňaz – spisovateľ - prekladateľ

Absolvoval gymnázium v Martine, štúdium teológie v Bratislave. Pôsobil ako ev. farár a kaplán v **Nových Zámkoch**, Myjave, Častkove, Modre. Neskôr sa vzdal miesta farára a od (1960) sa venoval výlučne prekladateľskej činnosti. Svoje básne publikoval v časopise Tvorba, neskôr prekladal poéziu a drámu z nemčiny, francúzštiny, angličtiny.

Dielo: -preklady poézie: -Shakespeare, W.: Sonety. BA, 1958; -Burns, R.: Kým moria nevyschnú. Výber z lyriky. BA, 1959; -preklady drám /výber/: -Shakespeare, W.: Benátsky kupec. BA, 1959; -Oko za oko. BA, 1959; -Mnoho kriku pre nič. BA, 1961; -Komédia omylov. BA, 1962; -Skrotenie čertice. BA, 1964; -Komédia 2. BA, 1970; - Petrov, J. P.: Útek Jeho Lordstva. BA, 1954; -Shelley, P. B.: Beatrice Cenci. BA, 1961.

In: Slovenský biografický slovník. I. zväzok (A-D). Martin : Matica slovenská, 1986. 539 s. Blaho, Stanislav. S. 261.

KIACZY, György – 95. výročie narodenia

[326]

*7.12.1915 Nové Zámky - ?

lekár - spisovateľ

Absolvoval štúdiá vo Ferrari, Oxford, Paríži, Düsseldorfe a Frankfurte. Pôsobil ako chirurg, ortopéd, bol lekárom nášho rodáka Lajosa Kassáka, pracoval v Budapešti i v Prahe.

In: Szőke, József – Viczián, János: Ki kicsoda Kassától – Prágáig? Szekszárd : Babits Kiadó, 1993. S. 158.

FUCHS, Ferdinand – 130. výročie narodenia

[327]

*13.12.1880 Nové Zámky - †?

podnikateľ – obchodník

Absolvoval štúdiá v Nových Zámkoch, Bratislave. Známy obchodník bol členom obchodného grémia, zakladajúcim členom živnostenského spoločenstva, aktívnym členom hospodárskeho života nášho mesta.

In: Kolektív. Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 90.

FARKAS, Ernest – 30. výročie úmrtia

[328]

*3.4.1909 Dolný Ohaj - †14.12.1980 ?

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1932).

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1971. S. 150.

TÓTH, Magdolna – 80. výročie narodenia

[329]

*14.12.1930 Malá nad Hronom

umelkyňa – maliarka

Pôsobí ako amatérská výtvarníčka, maľuje hlavne prírodu. Je členkou Klubu výtvarníkov v Štúrove. Vystavuje.

In: Klub výtvarníkov Štúrovo 1981-2003.

BORZA, Karol – 25. výročie úmrtia

[330]

*13.7.1932 Šurany - †16.12.1985 Bratislava

prirodovedec – geológ - publicista

Absolvoval Ľudovú školu v **Palárikove**, meštiansku školu a Obchodnú akadémiu v **Nových Zámkoch**, Fakultu geologickej a geografických vied UK v BA Tituly: -CSc (1963); -RNDr (1966); -DrSc (1982). Bol pracovníkom Geologického ústavu SAV v Bratislave (od 1956). Venoval sa vedecko-výskumnej práci, problémom sedimentárnych rudných ložísk a mikrofaciálnemu výskumu mezozoika a terciénu. Je objaviteľom troch nových rodov a devätnásťich druhov mikroskameňlin. Bol riaditeľom GÚ SAV, predsedom vedeckých komisií. Bol to popredný, medzinárodne uznávaný geológ a paleontológ, ktorý sa zaslúžil o budovanie GÚ SAV.

Ocenenia: -Pamätná medaila SAV; -Strieborná čestná plaketa D. Štúra a i.

Diela /výber/: -Litologicko-petrografický výskum zlepencov bradlového pásma. BA, 1966; -Stratigrafický slovník Západných Karpát. 1-2. BA, 1983-85 (spoluautor); -štúdie /výber/: -Poznámky o muránskom vápenci. Geologický zborník. Č. 8 (1957), s. 116-120; -Nové poznatky o stratigrafii súľovského bradla. Geologické práce. Správy. Č. 51 (1970), s. 135-147 ...

In: Biografický lexikón Slovenska. I. (A-B). Martin : SNK : NBÚ, 2002. 638 s. Borza, Karol. S. 520-521

CZUCZOR (Cucor), Gergely (Štefan Gregor) – 210. výročie narodenia

[331]

*17.12.1800 Andovce - †9.9.1866 Budapešť

pedagóg - spisovateľ – jazykovedec – dramaturg - Benediktín

Od 1801 žila rodina v **Nových Zámkoch**. Absolvoval štúdiá v Nitre, Ostrihome, Bratislave, štúdium filozofie a teológie v Rábe a Pešti. Benediktín. Žil v Pannonhalme a v Pešti. Pôsobil ako profesor na Gymnáziu v Komárne, rehoľný učiteľ, profesor teológie, redaktor, pracoval v Uhorskej akadémii vied, člen - korešpondent (od 1831), riadny člen (od 1835). Známy ako romantický lyrický básnik, autor hrdinských eposov o viťazstvách Maďarov, tvorca slovníka maďarského jazyka, dramaturg Národného divadla v Pešti. Niektoré jeho piesne zlúdoveli, boli preložené i do slovenského jazyka.

Diela: -poézia: -Magyar poétai munkái. Bp., 1836; -Népies költeményei. Bp., 1854; -Költeményei. Bp., 1858; -Válogatott művei. Bp., 1956; -jazykoveda: -A magyar nyelv szótára 1-7. Bp., 1862-74 (v spoluautorstve);

Pamiatky: -Literárne a kultúrne dni Gergelya Czuczora (Csemadok NZ, 1970); -Busta G. Czuczora. Dom Csemadoku v NZ (1966); --Základná škola G. Czuczora s VJM (NZ, pomenovanie 2000); -Socha G. Czuczora (areál školy,)

In: Slovenský biografický slovník. I. zväzok (A-D). Martin : Matica slovenská, 1986. 539 s. Cucor, Štefan Gregor. S. 386.

HEGEDÜS, Lászlóné szül. Majerčík Hildegarda – 55. výročie narodenia

[332]

*17.12.1955 Nové Zámky

novinárka – redaktorka – prekladateľka

Absolvovala Gymnázium v Nových Zámkoch. Pôsobila ako redaktorka podnikových novín Elektrosvit (1975-81), regionálnych novín Heti hírlap (1981-90), mestských novín Castrum Novum (1995-99), šéfredaktorka a zostavovateľka maďarskej časti (od 1999-2005). Je aktívou členkou ZO CSEMADOK-u. (od 1970), členka literárneho krúžku, ľudového tanečného súboru Napsugár, v ktorom tancovala ako sólová tanečníčka, členka divadelného krúžku, za vynikajúce stvárnenie postáv obdržala viaceré ocenenia, bola členkou viacerých súťažných komisií, absolvovala rad besied o povolaní a činnosti novinára.

In: Szlovákiai magyar Ki kicsoda. Pozsony : AB ART, 2001. 311 s. Hegedűs, Hildegarda. S. 100.

AVAR, Liborius Stephanus – 135. výročie narodenia

[333]

*18.12.1875 Nové Zámky - †?

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný 1898. Pôsobil ako kaplán v Jasovciach, Senici, Starom Tekove, administrátor v Nadošanoch, Banskej Belej, Dolných Rišňovciach, Hrušove, kňaz v Šuriankach.

In: Schematismus cleri administrationis Apostolis. Tyrnaviensis, 1927. S. 206.

ANTALÍK, Jozef – 80. výročie narodenia

[334]

*19.12.1930 Nové Zámky

lekár – spisovateľ - básnik

Absolvoval Gymnázium v Nových Zámkoch, Lekársku fakultu v Bratislave. Pracoval ako lekár v nemocnici v Nových Zámkoch, Nitre, Berline. Písaniu básní sa venuje od (2000). Prvé jeho básne boli uverejnené v novinách Irodalmi Szemle..

Dielo: -Öszi dalok – Érted kiáltok, nem ellened (básnická zbierka).

In: Sternová, Mária. Kde rastú domy. Castrum Novum. –Roč. 16, č. 15 (2006), s. 4.

KRIVÁ, Silvia – 30. výročie narodenia

[335]

*19.12.1980 Nové Zámky

umelkyňa – výtvarníčka

Absolvovala Základnú umeleckú školu v Nových Zámkoch, Školu úžitkového výtvarníctva v Bratislave – odbor keramika, Vysokú školu umeleckého priemyslu v Prahe – keramiku, sochárstvo.

In: Šimo-Svrčeková, Marta. Salón. Castrum Novum. –Roč. 14, č. 37 (2004), s. 8.

MAJZON, Methodus – 155. výročie narodenia

[336]

*19.12.1855 Nové Zámky - †

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný 1878. Pôsobil ako administrátor v Kláštore sv. Antona.

In: Schematismus cleri archidiocesis. 1916. S. 346.

HRABOVSKÝ, Ondrej – 5. výročie úmrtia

[337]

*6.2.1930? - †20.12.2005

športovec – športový funkcionár atlét

Patril medzi zakladateľov organizovanej atletiky v **Nových Zámkoch**. Pôsobil vo funkcií predsedu, podpredsedu atletického oddielu, ako tréner, rozhodca. V rokoch (1947-1971) aktívne pretekal ako bežec na stredných tratiach, v chôdzi, vo vrhačských disciplínach.

In: Kretter, Anton – Mesiarkin, Jozef. Polstoročie organizovanej atletiky v Nových Zámkoch (1958-2007). 1. vyd. –Nové Zámky : AZ PRINT pre AC Nové Zámky, 2007. 169 s. ISBN 978-80-88729-14-3. Hrabovský, Ondrej. S. 57.

POLÁK, Stephanus – 155. výročie narodenia

[338]

*20.12.1855 Nové Zámky - †?

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný 1879.

In: Schematismus cleri archidiocesis strigoniensis. 1916. S. 365.

GALLA, Ján – 55. výročie narodenia

[339]

*21.12.1955 Nové Zámky

umelec – hudobník – operný spevák

Absolvoval štúdium spevu na Hudobnej fakulte VŠMU v Bratislave. Pôsobí ako sólista Opery SND (od 1981). Pravidelne vystupuje i na zahraničných svetových pódiách, je účastníkom hudobných súťaží, je držiteľom v. ocenení.

Stvárnené postavy /výber/: -Veľký inkvizitor (Verdi, Don Carlos); -Attila (G. Verdi); -Dikoj (Janáček, Káťa Kabanová); - Ramfis (Aida); -Gremin (E. Onegin); -Don Basilio (Rissini, Barbier zo Sevilly); -

In: Kissová, M. – Zemková, A. Hudobníci okresu Nové Zámky. Nové Zámky : Okresná knižnica, 1994. S. 9-10.

JANICS, Adam – 245. výročie narodenia

[340]

*22.12.1765 Csejta – 31.7.1792 Slovenský Meder (Palárikovo)

cirkevný činiteľ – kňaz

Absolvoval štúdium filozofie a teológie. Ordinovaný (1763). Pôsobil ako kaplán v Trnave, farár v Slovenskom Mederi.

In: Szabó, Imrich. Farnosť Palárikovo. –Nové Zámky : Crocus, 1997. S. 45.

DRUGA, Stephanus – 120. výročie narodenia

[341]

*23.12.1890 Nové Zámky – †?

cirkevný činiteľ – kňaz

Ordinovaný (1916). Pôsobil v Dvorníkoch, administrátor vo Výčapoch-Opatovciach, Veľkom Lapáši, farár v Malom Bábe, Bojnej, Čífári.

In: Schematismus cleri administrationis apostolis. Tyrnaviensis. 1927. S. 214.

TICHÝ, Alojz – 110. výročie narodenia

[342]

*23.12.1900 Slavkov - †9.6.1971 Bratislava

kultúrny činiteľ – knihovník – osvetový pracovník

Pôsobil ako učiteľ na Ľudovej škole v Nových Zámkoch.

In: Slovenský biografický slovník. VI. zväzok (T-Ž). Martin : Matica slovenská, 1994. s. Tichý, Alojz. S. 65.

BÖHM, Emanuel Teodor – 20. výročie úmrtia

[343]

*?1908 Martin-Priekopy - †24.12.1990 New York (USA) pochovaný v Martine

pedagóg – vedec – biochemik - verejný činiteľ – národovec

Pôsobil ako stredoškolský profesor v Michalovciach, Košiciach. Verejne sa angažoval v Strane národnej jednoty (1941), ktorej bol spoluzačitateľom, stál na čele strany. Počas okupácie Južného Slovenska Maďarmi strana mala svoje sídlo v **Nových Zámkoch (1941-1945)**, kde začali vydávať časopis Slovenská jednota., ktorý mal za cieľ spojiť všetkých Slovákov v Maďarsku, informovať o ľudských a sociálnych правach, ktoré Slovákom v tom čase boli upierané. Časopis podliehal cenzúre, čo prácu strany sťažovalo. Böhm bol neúnavným bojovníkom za práva Slovákov počas 2. sv. vojny v Maďarsku, obetavým organizátorom kultúrno-spoločenských, politických akcií, zabránil väčšej asimilácii Slovákov, všemožným úsilím so svojimi spolubojovníkmi pozdvihli národné povedomie Slovákov. Po vyhnaní maďarských okupantov sa usadil v Bratislave. Naďalej pracoval pre Slovákov, bol členom Presídlovacej komisie, poslancom SNR, členom Demokratickej strany, podpredsedom Ústavodárneho Národného zhromaždenia. V roku (1947) zmenou politickej štruktúry mu hrozili perzekúcie, odišiel do emigrácie, žil v Londýne, USA. V exile sa podieľal na plnokrvnom živote Slovákov. Vydával časopisy, bol aktívny v Svetovom kongrese Slovákov. Pôsobil ako riaditeľ potravinárskeho koncernu Corn Products, ako výskumný pracovník.

Vynálezy: -Q-plus (svetoznámy testovací prístroj).

Ocenenia: -Štefánikova cena; -Socha slobody (medaila).

In: Zrubec, Laco. Slávni Slováci sveta. 2. preprac. vyd. Nitra: ?, 2001. s. Böhm, Emanuel teodor. S. 25-28

GREGERSEN, Guilbrand – 100. výročie úmrtia

[344]

*17.4.1824 Strand (Nórsko) - †24.12.1910 Budapešť

staviteľ – podnikateľ

Významný podnikateľ, ktorý bol známy ako staviteľ mostov nad riekou Váh, tiež riadil stavbu železničnej trate Ostrihom - Nové Zámky.

In: Magyar életrajzi lexikon. I. (A-K). –Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. 1039 s. Gregersen, Guilbrand. S. 619.

TYUKOSS, Joannes – 140. výročie narodenia

[345]

*24.12.1870 Nové Zámky - †?

cirkevný činiteľ - kňaz

Ordinovaný (1893). Pôsobil ako katechét na Emericane v Bratislave, kaplán v Milanovciach.

In: Schematismus cleriarchidioecesis strigoniensis. 1916. S. 388.

TÖRÖK, Jozef – 85. výročie narodenia

[346]

*24.12.1925 Bratislava

lekár

Žil a pôsobil ako očný chirurg v **Nových Zámkoch**. Bol lekárom a primárom očného oddelenia nemocnice v Nových Zámkoch. Podieľal sa na zakladaní očných ordinácií v meste. Bol to človek humánny a nesmierne obetavý. Zaslúžil sa o obnovenie skautskej činnosti v meste.

Ocenenia: -PRO URBE 1998 – za záslužnú, obetavú prácu lekára; -za presadzovanie ľudských a kresťanských hodnôt, najmä v práci s mladou generáciou (Cena mesta NZ).

In: Ceny mesta PRO URBE za rok 1998. –Castrum Novum. –Roč. 9, č. 17 (1999), s. 2

HEBLING, František – 140. výročie narodenia

[347]

*25.12.1870 **Nové Zámky** - †28.1.1958 Budapešť

umelec – výtvarný umelec - pedagóg

Absolvent priemyselnej, neskôr umeleckopriemyselnej školy v Budapešti. Pôsobil ako typograf, umelecký a technický vedúci tlačiarň, profesor a neskôr riaditeľ umeleckej priemyselnej školy v Budapešti. Bol priekopníkom maďarskej priemyselnej grafiky. Väčšina maďarských papierových peňazí je jeho dielom, poštové ceniny, diplomy. Taktiež robil dizajn pri navrhovaní interiérov, vitráží a nástenných malieb (Lillafüred, Palotaszálló). Vystavoval doma i v zahraničí. Získal rad ocenení z výstav.

In: Slovenský biografický slovník. II. zväzok (E-J). Martin : Matica slovenská, 1987. 589 s. Helbing, František. S. 312.

KAPRINAI, Štefan – 225. výročie úmrtia

[348]

*14.9.1714 **Nové Zámky** - †26.12.1785 Trnava

cirkevný činiteľ – kňaz – spisovateľ – pedagóg - historik

Jezuista (od 1729). Absolvoval štúdiá vo Viedni, Trnave, Košiciach. Po získaní titulov PhDr.; ThDr. pôsobil ako pedagóg na jezuitských školách v Sárospataku, Egeri, Cluji, Košiciach, Trnave, kazateľ v Baia, Mare, Oradei, Győri, po rozpustení rehole Jezuitov sa stal kňazom ostrihomskej arcidiecézy. Venoval sa prevýchove cigánskeho obyvateľstva v Sedmohradsku, zbieraniu dokumentov k uh. histórii – obdobie Mateja Korvína, ktoré potom spracoval a vydal. Písal hl. filozofické a náboženské práce, značná časť zostala v rkp.

Dielo /výber/: -Sylvulae seu varia elegiarum artificia, diversas temporum praesentium materias complexa. Cluj, 1737; -Az Isten Egyházának terjesztője dücsőséges szent Ignác pátriarka Jézus társasága alkotójának dicséretes tisztelete. Košice, 1745; -Oratio ill. dno L. B. Joanni Francisci Bornemisza. Cluj, 1747; Úr-napi bizonyítás. Košice, 1755; -demonstratio teophorica 1-2. Košice, 1767-1772.

In: Slovenský biografický slovník. III. zväzok (K-L). Martin : Matica slovenská, 1989. 447 s. Kaprinai, Štefan. S. 34.

ROTH, Ignác – 120. výročie narodenia

[349]

*27.12.1890 Blatný potok - †?

podnikateľ – obchodník

Bol majiteľom obchodnej kancelárie v **Nových Zámkoch**. Členom správy Židovského úverového družstva.

In: Kolektív. Reprezentačný lexikón Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 278.

STRÁŽOVSKÁ, Júlia – 70. výročie narodenia

[350]

*27.12.1940 **Komjatice** - †7.1.2006 **Komjatice**

pedagogička

Absolvovala Základnú školu v Komjaticiach, Pedagogickú školu v Nitre. Pôsobila ako pedagogička, učitelka na základných školách v regióne, v Komjaticiach (1964-1997). Absolvovala kurz logopedickej asistentky, takže sa venovala i deťom s rečovými ťažkoťami. Bola členkou SČK, sama bola darkyňou. Pomáhala pri organizovaní kultúrneho života v obci.

In: Učiteľka so srdcom matky : zomrela pani učiteľka Júlia Strážovská, rodená Nemešová. –Spravodajca Združenia priateľov Komjatice. Nekrológ / Výročia komjatických osobností. –Roč. -, č. 1-2 (2006), s. 15.

TEŠEDÍK /Tessedik, Teschedik, Theschedik/, Samuel – 190. výročie úmrtia

[351]

*20.4.1742 Albertirska (Maďarsko) - †27.12.1820 Sarvaš (Maďarsko)

pedagóg –spisovateľ – ľudovovýchovný pracovník - cirkevný činiteľ – kňaz

Absolvoval evanjelické lýceum, štúdium teológie v Debrecíne, Erlangene – i prírodovedné odbory, študijné cesty po univerzitách v Nemecku. Pôsobil ako vychovávateľ v meštianskych rodinách v Bratislave, ev. kazateľ na panstve J. Šrétera v Šuranoch, farár v Sarvaši, dekan a inšpektor evanjelických škôl v Békešskej stolici na Dolnej zemi. Bola to pokrovková osobnosť slovenskej pedagogiky, reformátor v školstve, hospodárstve a v duchovnej oblasti. Bol členom Kráľovskej školskej komisie. Založil a viedol Prakticko-ekonomický priemyselný ústav. Odborne písal. Je autorom 140 kníh, štúdií, článkov, mnohých z nich sú v rkp.

Ocenenia: -Zlatý prsteň a medaila (Cisár Jozef II.); -Diplom Jenskej mineralogickej spolkočnosti (1789); -Dedične povýšený do zemianskeho stavu (1809).

Dielo /výber/: -Knižička k čítaniu a k prvým začátkom školských dítek. BA, 1780; -Der Landmann in Ungarn. 1784; -A paraszt ember Magyarországon. Pécs, 1786; -Ökonomisch-physikalisch-statistische Bemerkungen. BA, 1787; -autobiografia: -Theschedik Samuel önéletríása. Bp., 1873; -výbery: -Tessedik Sámuel válogatott pedagógiai művei. Bp., 1956; -Pedagogické dielo Samuela Tešedíka. BA, 1959.

In: Slovenský biografický slovník. VI. zväzok (T-Ž). Martin : Matica slovenská, 1994. 659 s. Tešedík, Samuel. S. 47.

DRINKA, Štefan – 95. výročie narodenia

[352]

*29.12.1915 Borský Peter - †4.9.1998

cirkevný činiteľ – kňaz

Pôsobil ako správca fary v Trávnici.

In: Schematismus slovenských katolíckych diecéz. Trnava : Spolok sv. Vojtech, 1978. S. 110.

GALBAVÝ , Ján /RODOMIL/ – 210. výročie narodenia

[353]

*29.12.1800 Partizánske-Brodzany - †16.1.1884 Jablonové

pedagóg – publicista - cirkevný činiteľ – kňaz – národný buditeľ

Absolvoval Gymnázium v Nitre, Trnave, teológiu v Trnave. Ordinovaný (1826). Pôsobil ako kaplán v Trávnici, Kuchyni, Veľkých levároch, Modre, farár v Jablonovom. Známy bol aj ako ľudovovýchovný pracovník, člen Tatrína a jeho viedenskej delegácie, zakladajúci člen a patrón znieského gymnázia, člen výboru Spolku sv. Vojtech, zakladateľ Spolku miernosti, propagátor ovocinárstva a včelárstva. Odborne písal. Zostavil náboženské príručky pre ľudové školy a šk. učebnice. Jeho dielo o počiatkoch slov. dejín zostało v rkp.

Dielo /výber/: -preklad: Tetka Trápelka, alebo Zlý jazyk a jeho zlé následky. Skalica, 1864; -učebnice: -Biblika čili počiatky dejín biblických. Skalica, 1870; -Počtoveda. Skalica, 1870; -Mluvnica reči slovenskej. Skalica, 1871; -Názorné vyučovanie. Skalica, 1871; -Zemepis pre školy elementárne, konfesionálne na Slovensku. Skalica, 1871.

Pamiatky: -Pamätná tabuľa (1971, Jablonové).

In: Slovenský biografický slovník. II. zväzok (E-J). Martin : Matica slovenská, 1994. 589 s. Galbavý, Ján. S. 156.

Vári, Ernest – 130. výročie narodenia

[354]

*31.12.1880 Nové Zámky - †?

právnik – notár

Absolvoval štúdiá v Leviciach, Trnave, Bratislave, právo v Budapešti. Pôsobil aj ako zodpovedný redaktor maďarského týždenníka Érsekújvár.

In: Kolektív. Reprezentačný lexikón Slovenska a podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 347.

Osobnosti, ktoré z kalendára nesmú chýbať – dátumy neznáme, známy rok narodenia alebo úmrťia, dodatočne zistené ... – okrúhle výročia v r. 2010

ABA /Obo/, Samuel – 1020. výročie narodenia

[355]

*okolo 990 - †5.7.1044?

šľachtic - uhorský kráľ

Bol členom z jedného najstarších šľachtických uhorských rodov. Jemu patrili rozsiahle majetky na východe Uhorska. Bol zakladateľom Nového Hradu – Novum Castrum, Újvár, ktorý sa stal administratívnym centrom Újvárskej župy.

In: Biografický lexikon Slovenska. I. (A-B). Martin : SNK : NBÚ, 2002. S. 15.

BAĎURA, Peter – 30. výročie narodenia

[356]

*?1980?

športovec – karatista

Úspešný juniorský reprezentant v karate. Člen Karate klubu **Nové Zámky**. I. miesto M-SR v kategórii juniorov, športový zápas do 60 kg; -II. miesto na Medzinárodnom turnaji v Slovinsku v kumite.

Ocenenia: -Úspešný športovec mesta NZ za rok 1999.

In: Šternová, Mária. Slávnostné ocenenia úspešných športovcov mesta za r. 1999. –Castrum Novum. –Roč. 10, č. 13 (2000), s. 3.

BALDIGARA, Oktavián – 485. výročie narodenia

[357]

*okolo 1525 Triest (Taliansko) - †1588 Nové Zámky

staviteľ – podnikateľ

Spolu so svojim bratom Giuliom podľa vlastného návrhu postavili druhú Pevnosť Nové Zámky (1573-88). V Európe ojedineľnú renesančnú stavbu – vojenskú obrannú pevnosť so šestuholníkovým pôdorysom.

In: Biografický lexikon Slovenska. I. (A-B). Martin : SNK : NBÚ, 2002. S. 186-187.

BARTOS, István – 115. výročie narodenia

[358]

*1895 Nové Zámky - ?

poľnohospodár – statkár – verejný činiteľ

Zaoberal sa poľnohospodárstvom, statkár, ktorý počas 1. sv. vojny bojoval v Srbsku, Rumunsku, Taliansku. Bol vyznamenaný. Bol poslancom. Vystavoval na hospodárskych výstavách – za svoj voz, prispôsobený pretekom na piesku získal 1. miesto (Hospodárska výstava, NZ, 1914).

In: Csutka, Zoltán – Ölvedi, János. Magyar Föld – Magyar Nép. Bp., 1943.

BERCHTOLD, Ladislav – 125. výročie úmrtia

[359]

*1829 Dobling (Rakúsko) - † 1885 Šurany

verejný činiteľ – župan - šlachtic

Žil v Šuranoch, kde hospodáril na rodinných veľkostatkoch. Ako dôstojník istý čas pôsobil v rakúskej armáde. Bol poslancom uhorského snemu (1875-1883), nitrianskym županom (od 1882), ktorý podporoval Turchányho záujmy v Šuranoch.

In: Zrubec, Laco. Šurany : Mestský úrad, 1998. S. 225.

BIHARIOVÁ, Magdaléna – 90. výročie narodenia

[360]

*1920?

umelkyňa – hudobníčka – klaviristka

Žije v Nových Zámkoch.

In: Hegedűsová, H. Tri desaťročia za varhanmi. –Castrum Novum. –Roč. 9, č. 44 (1999), s. 3.

BODA, Jozef – 270. výročie úmrtia

[361]

*5.3.1738? - †1740?

cirkevný činiteľ – kňaz

Pôsobil ako farár v Palárikove.

In: Szabó, Imrich. Armosť Palárikovo. 1. vyd. Nové Zámky : CROCUS DTP&DESIGN, 1997. 120 s. Duchovné osoby pôsobiace ... S. 40.

BODENEHR, Gabriel, st. – 245. výročie úmrtia

[362]

*1673? - †1765 Augsburg

podnikateľ – vydavateľ – umelec – medirytec

Bol autorom Alba Vedút, ktoré boli vydané r. 1720, Nové Zámky.

In: Závadová, Katarína. Verný a pravý obraz slovenských miest a hradov ako ich znázornili rytci a ilustrátori v XVI., XVII., XVIII. storočí. Bratislava : Tatran, 1974. S. 88.

BOMBICZ, Vince – 120. výročie narodenia

[363]

*?1890 **Zemné** - ?

podnikateľ – obchodník – verejný činiteľ

Pôsobil v **Nových Zámkoch** ako obchodník s kožou. Počas okupácie sa stal čelným bojovníkom Maďarov, podpredsedom maďarského parlamentu. Bol mestským poslancom, podpredsedom Priemyselného spolku, predsedom odborného oddelenia, členom katolíckeho spolku.

In: Csutka, Zoltán – Ölvedi, János. Magyar Föld – Magyar Nép. Bp., 1943.

BONCZ, Ödön – 100. výročie úmrtia

[364]

*1858 **Dvory nad Žitavou?** – 1910

vedec – archeológ - pedagóg

Pracoval na úseku školstva. Je autorom viacerých diel z archeológie a heraldiky.

In: Dvory nad Žitavou. Pozoruhodnosti. Komárno : Komárňanské tlačiarne, 1995. Malá vlastivedná knižnica. Č. 33. S. 15.

BORI /Bory/, Béla – 135. výročie narodenia

[365]

*?1875 Veča (Šala)

poľnohospodár - statkár

Absolvoval stredoškolské štúdiá v **Nových Zámkoch**, Trnave, Nitre, vysokoškolské štúdium v Debrecene, kde pôsobil ako hospodár, správca v službách grófa Károlyho, neskôr na vlastnom statku.

In: Csutka, Zoltán – Ölvedi, János. Magyar Föld – Magyar Nép. Bp., 1943.

BOROVAN /pseud. Žitavský/, Jozef – 90. výročie narodenia

[366]

*8.5.1920 **Šurany** - †25.2.1982 Bratislava

umelec – hudobný skladateľ

Absolvoval právnickú fakultu v Bratislave. Pôsobil ako kultúrny referent a súkromne študoval hru na husliach, kompozíciu. Bol členom a dirigentom študentských a závodných hudobných krúžkov. Venoval sa komponovaniu populárnych a tanecných skladieb, niektoré boli vydané.

Diela: -Než odídem. 1941; -Tam v diaľ. 1942; -Na dunajskom nábreží. 1943.

In: Slovenský biografický slovník. I. zväzok (A-D). Martin : Matica slovenská, 1994. 539 s. Borovan, Jozef. S. 299.

BOUTTATS, Gerard – 380. výročie narodenia

[367]

*1630 Antverpy (Belgicko) - †?

umelec – medirytec - chalcograf

Pôsobil aj vo Viedni. Bol autorom mestských Vedút o **Nových Zámkoch**.

In: Závadová, Katarína. Verný a pravý obraz slovenských miest a hradov ako ich znázornili rytci a ilustrátori v XVI., XVII., XVIII. storočí. Bratislava : Tatran, 1974. S. 89.

BOUTTATS, Gaspar – 370. výročie narodenia

[368]

*okolo 1640 Antverpy (Belgicko) - †1695-6 Antverpy

umelec – medirytec

Ryl a tepal dobové bitky. V spoluautorstve s Jacobom Peetersom vydali Hungariae civitatis. **Štúrovo**, 1684.

In: Závadová, Katarína. Verný a pravý obraz slovenských miest a hradov ako ich znázornili rytci a ilustrátori v XVI., XVII., XVIII. storočí. Bratislava : Tatran, 1974. S. 88-89.

BOZÓKY, Mihály – 255. výročie narodenia

[369]

*?1755 Malá nad Hronom - †?1839 Marót

spisovateľ – právnik – kantor

Pôsobil ako kantor, notár. Písal. Bol autorom viacerých populárnych spevníkov.

In: Magyar irodalmi hagyományok szlovákiai lexikona. Bratislava : Madách, 1981. S. 27.

BUČEK, František – 95. výročie narodenia a 65. výročie úmrtia

[370]

*?1915? - †?1945 Šurany

-obet' vojnových udalostí – bíreš

Pracoval ako nádenník v Šurianskom cukrovare. Odmietol nastúpiť do hortyovskej armády, bol popravený rovno pred očami matky na šurianskom námestí.

In: Zrubec, Laco. Šurany : Mestský úrad, 1998. S. 93-94.

BURANSKÝ, Július – 80. výročie narodenia

[371]

*?1930 Černík - †1990 Martin

lekár – mikrobiológ – imunológ - pedagóg

Detstvo prežil v Černíku. Absolvoval Gymnázium v Šuranoch, Nových Zámkoch, Lekársku fakultu UK v Bratislave. tituly: - MUDr. (1955); -CSc. (1966); -doc. (1968); -DrSc. (1987); -univerz. profesor (1988); -Pôsobil ako odborný asistent na Katedre Lekárskej mikrobiológie a imunológie LF UK v Bratislave (1955-66), vedúci ústavu mikrobiológie a imunológie (1966-69), -vedúci katedry mikrobiológie, epidomiológie, hygieny a sociálneho lekárstva na LF UK v Martine (od 1969). Popri tom sa venoval pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti, prednášal na vedeckých fórách, odborne publikoval, prekladal. Bol členom odborných lekárskych spoločností, ČSAV.

Diela: -výber: -Pokroky v imunológii. Martin, 1979 (v sp.); -učebnice a vysokoškolské skriptá: Praktikum zo špeciálnej mikrobiológie a parazitológie. Ba, 1964; -Lekárska mykológia. Ba, 1983.

In: Biografický lexikón Slovenska. I (A-B). Martin : SNK : NBÚ, 2002. 638 s. Buranský, Július. S. 622-3.

DEMO, Severín – 85. výročie narodenia

[372]

*?1925 Dolný Ohaj – †24.11.2006 Dolný Ohaj

kultúrny činiteľ - zberateľ ľudovej slovesnosti – umelec – herec – spevák

Pôsobil ako zamestnanec pošty v Nitre. Bol aktívnym činovníkom kultúrneho života v obci, členom Spevokolu Juraja Holčeka, divadelného súboru. Známy bol ako zberateľ ľudovej slovesnosti, spoluvorcom Požitavských povestí

In: Slobodníková, Jana. Rozlúčili sme sa s uchovávateľom ľudovej slovesnosti Severínom Demom. – Naše novosti. – Roč. 16, č. 50-51, s. 4

DENK, Árpádné – 65. výročie úmrtia

[373]

*1868 Máramarosziget (Rumunsko) - †1945 Oberammerung (Nemecko)

pedagožička – učiteľka hudby

V Nových Zámkoch bola známa ako učiteľka v hre na klavír. Vychovala nespočetné množstvo žiakov.

In: Szabó, László. Emlékező övv. Denk Árpádné zongoratanárőről. – Castrum Novum. – Évf. XVI, sz. 40 (2006), o. 5.

DILICH, Wilhelm – 355. výročie úmrtia

[374]

*1571 Kassel (Nemecko) - †4.4. 1655 Drážďany

staviteľ - architekt – umelec – grafik

Ilustroval topografické a vojenské spisy mapami, plánmi a vedutami autentickej podoby. Jeho kresby boli použité ako ilustrácie pre „Ungarische Chronica“, v známej Hesskej kronike. 1600. Nachádzajú sa v nej i **Nové Zámky** a **Štúrovo**.

In: Závadová, Katarína. Verný a pravý obraz slovenských miest a hradov ako ich znázornili rytci a ilustrátori v 16., 17. a 18. storočí. Bratislava : Tatran, 1974. S. 89.

ESTERHÁZY, Daniel, gróf – 345. výročie narodenia

[375]

*okolo 1665 - †1.10.1714 Nagycenk (Maďarsko)

šľachtic - vojak

Bol kuruckým veliteľom v Rákócziho vojsku. Zúčastnil sa tureckej vojny. Taktiež bojov o **Nové Zámky** (1704), istý čas bol veliteľom Nových Zámkov.

In: Magyar életrajzi lexikon. I. (A-K). Budapest : Akadémiai kiadó, 1967. 1039 o. Esterházy, Dániel, gróf. O. 448.

FORGÁČ /Forgách/, František – 520. výročie narodenia

[376]

*okolo 1490 **Komjatice** - †po 1534?

verejný činitel – stoličný hodnostár – župan

Pôsobil na kráľovskom dvore ako komorník kráľovnej Márie, bol v armáde, stal sa tekovským županom, kapitánom hradov Levice, Uhrovec. Za zásluhy dostal majetky v Sedmohradsku, Mojmírovciach.

In: Slovenský biografický slovník. II. (E-J). Martin : Matica slovenská, 1987. 589 s. Forgáč /Forgách/, František. S. 107-108.

FREUND, Benő – 145. výročie narodenia

[377]

*1865 Paks (Maďarsko)- †?

podnikateľ

Samostatne podnikať. Usadil sa v **Nových Zámkoch**. Bol zakladateľom Zboru obchodníkov, jeho čestným predsedom. Milodarca, ktorý podporoval Útulky pre osamelých, prispel značnou sumou na stavbu ortodoxnej školy. Bol predsedom Szlovenszkói és Ruszinszkói vaskereskedők országos szövetsége.

In: Strba, Sándor – Lang, Tamás. Az érsekújvári zsidóság története. Pozsony : Kalligram, 2003. o. Freund, Benő. O. 116.

FUCHS, Ferenc – 130. výročie narodenia

[378]

*1880 **Nové Zámky** - ?

podnikateľ

Absolvoval Gymnázium v Nových Zámkoch, Obchodnú akadémiu v Bratislave, štúdiá v zahraničí. Podnikal v Budapešti, bol riaditeľom banky Uránia. Bol predsedom Židovskej náboženskej obce (od 1929).

In: Strba, Sándor – Lang, Tamás. Az érsekújvári zsidóság története. Pozsony : Kalligram, 2003. o. Freund, Benő. O. 118.

GANÓCZY /Ganóci/, Antal – 265. výročie narodenia

[379]

*okolo 1745 Košice - †6.1.1791 Bratislava

cirkevný činitel – kňaz – spisovateľ

Pôsobil ako farár v **Nových Zámkoch** (1752), neskôr bratislavský kanonik,.oradejský kanonik, rektor generálneho seminára v Budíne. Známy bol ako cirkevný historik, spisovateľ, prekladateľ.

In: Magyar irodalmi hagyományok szlovákiai lexikona. Pozsony : Madách, 1981. S. 44.

HARNA, Tibor – 35. výročie narodenia

[380]

*1975?

umelec – divadelník – spisovateľ – básnik

Žije v **Nových Zámkoch**. Je členov divadelného súboru Paradox v Nových Zámkoch, autorom básní, iniciátorom umeleckých večerov „Gaučovanie“.

In: Rožňová, Jitka. Gaučovanie je príležitosťou predstaviť vlastnú tvorbu. Poznáte ich? – Naše novosti. – Roč. 41, č. 47 (2001), s. 4.

HERZFELD, Mór – 135. výročie narodenia

[381]

*1875 Dyčka - †15.1.1934 [Nové Zámky]

právnik

Absolvoval štúdium práva v Budapešti. Pôsobil ako právnik v Nových Zámkoch, neskôr si otvoril vlastnú právnickú kanceláriu, ktorá bola najhladanejšou a najrenomovannejšou v meste. Dôležitú úlohu hral i v Židovskej náboženskej obci, bol predsedom školskej rady.

In: Strba, Sándor – Lang, Tamás. Az érsekújvári zsidóság története. Pozsony : Kalligram, 2003. o. Freund, Benő. O. 56.

HLAVIČKA, Imrich – 90. výročie narodenia a 10. výročie úmrtia

[382]

*1920? - †2000

lekár

Bol známym lekárom, gynekológom, ktorý dlhé roky pôsobil ako primár gynekologického oddelenia v OÚNZ v **Nových Zámkoch**, vykonával funkciu riaditeľa Polikliniky v Nových Zámkoch, zároveň bol i vedúcim zdravotného odboru Okresného národného výboru v Nových Zámkoch, verejne aktívny v Mestskej rade pri MNV v Nových Zámkoch.

Pamiatky: -Pamätná tabuľa – in memoriam 2005 – za zásluhy.

In: Odovzdali ceny mesta. Castrum Novum. –Roč. 15, č. 46 (2005), s. 4-5.

HOEFNAGEL, Jacob – 435. výročie narodenia a 380. výročie úmrtia

[383]

*1575 Antverpy (Belgicko) - †1630 Hollandsko

umelec – mediritec

Bol synom Georga H., ktorý pôsobil v službách Rudolfa II, previedol do medirytiny sériu otcových vedút - uhorských a českých miest. Medzi inými i **Nové Zámky** a **Štúrovo**.

In: Závadová, Katarína. Verný a pravý obraz slovenských miest a hradov ako ich znázornili rytci a ilustrátori v 16., 17. a 18. storočí. Bratislava : Tatran, 1974. S. 90.

HOEFNAGEL, Joris Georg – 410. výročie úmrtia

[384]

*1575 Antverpy (Belgicko) - †9.9.1600 Viedeň

umelec – výtvarný umelec

Flámsky maliar, miniaturista, kresliar, rytce. Autor kresieb tureckých pevností, ktorý putoval po území Slovenska a vyhotobil veduty slovenských lokalít. Medzi inými i **Nových Zámkov** a **Štúrova**.

In: Závadová, Katarína. Verný a pravý obraz slovenských miest a hradov ako ich znázornili rytci a ilustrátori v 16., 17. a 18. storočí. Bratislava : Tatran, 1974. S. 90.

HOLEČEK, Stanislav – 110. výročie narodenia

[385]

?1900 Kladno (ČR) - †?1976 ? (ČR)

umelec – výtvarný umelec

Bol to známy ak. maliar, ktorý namaľoval rozmerný akvarel „**Nové Zámky**“, ktorý vlastnila milovníčka umenia Irma Píková z Otrokovíc a darovala ho do zbierky Galérie umenia v Nových Zámkoch. Obraz znázorňuje ulicu so synagógou, ktorá je oživená pulzom pohybujúcich sa figúr. Táto synagóga bola počas bombardovania zničená. Toto dielo je pamiatka.

In: Šimo-Svrčeková, Marta. Nový prírastok do zbierok Galérie umenia. – Castrum Novum. – Roč. 14, č. 1-2 (2004), s. 12.

HOEFNAGEL, Joris Georg – 365. výročie narodenia

[386]

*1645 Amsterdam (Holandsko) - †1708 Haarlem (Holandsko)

umelec – výtvarný umelec - medirytec

Bol autorom betalistickej scén, topografických listov so súdobými udalosťami a mestskými vedutami. Medzi inými i **Nových Zámkov a Štúrova**.

In: Závadová, Katarína. Verný a pravý obraz slovenských miest a hradov ako ich znázornili rytci a ilustrátori v 16., 17. a 18. storočí. Bratislava : Tatran, 1974. S. 90-91.

HRALA, Jozef – 95. výročie narodenia

[387]

*?1915? - †13.10.1942 Broungham (Anglicko)

letec – pilot

Pochádza z **Bánova**. Stal sa pilotom. Bojoval v skupine československých vojakov pplk. L. Svobodu v skupine zaradenej do poľského letectva, odtiaľ sa dostał do Anglicka, kde absolvoval preškolovací výcvik bojových posádok. Pri nočnom cvičnom lete nad letiskom Church Broungham pri havárii lietadla Wellington KX-V s ďalšími piatimi čs. letcami zahynul. Bol to veľký národovec.

In: Rácková, Paula. Hrdinovia 2. sv. vojny. Bánovský občasník. – Roč. 2, č. 5 (2000), s. 6.

JACOBI, Viktor Róbert – 115. výročie narodenia a 65. výročie úmrtia

[388]

*?1895? - †?1945?

cirkevný činiteľ

Pôsobil ako administrátor v **Nových Zámkoch a Mani**. Je pochovaný v Malej Mani.

In: Laurincová, Elena. V premenách času. 1895-1947. 1947-1997. Nové Zámky : Evanjelický a v. cirkevný zbor, 1997.

JAMRICH, Milan – 60. výročie narodenia

[389]

*?1950 **Nové Zámky**

pedagóg – vysokoškolský učiteľ – vedec

Absolvoval Strednú všeobecnú vzdelávaciu školu v Nových Zámkoch, Prírodovedeckú fakultu UK v Bratislave – odbor biológia, geografia, Goetheho Univerzitu, Univerzitu Karla Ruprechta v Heidelbergu. Emigroval (1970). Doktorát získal na Yalejkej Univerzite v USA. Vypracoval sa na vynikajúceho odborníka v oblasti molekulárnej biológie a genetiky. Získal americké štátne občianstvo. Pôsobil v Národnom ústavе pre kontrolu farmaceutických výrobkov vo Washingtone (1989-1997), profesor na Baylor College of Medicine v Houston. Od roku pravidelne navštieva Slovensko, rodné mesto a svoju alma mater – Gymnázium a každoročne finančne prispieva na ocenenie 1 študenta – maturanta, za vynikajúce vedomosti a aktivity, ktorými prispel k šíreniu dobrého mena školy. Vo svojom voľnom čase športuje, zúčastňuje sa zápolení veteránov v ľahkej atletike.

Ocenenia: - Čestný občan mesta Nové Zámky (2003) – za pôsobenie v tíme biogenetických výskumov, ktorý je navrhnutý na Nobelovu cenu; -za dlhodobú nezištnú podporu novozámockých študentov gymnázia.

In: Milan Jamrich – Čestný občan mesta. - Castrum Novum. –Roč. XIII., č. 47 (2003), s. 1.

KASÁŠOVÁ, Silvia – 45. výročie narodenia

[390]

*?1965 Nové Zámky

umelkyňa – maliarka

V súčasnosti žije v Sydney (Austrália). Venuje sa maliarstvu. Vystavuje.

In: Hegedűsová, Hildegarda. Z Nových Zámkov do Sydney. – Roč. 7, č. Júlový magazín (1997), s. 10.

KIS, Péter – 45. výročie narodenia

[391]

*?1965?

novinár – publicista

Žije v **Nových Zámkoch**. Tu absolvoval gymnázium, vysokú školu v Brne. Publikuje v Castrum Novum, Új Szó.

In: Kartotéka osobností. Nové Zámky : Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch.

KLEIN, Samuel – 70. výročie úmrtia

[392]

*5.11.1886 Szilasbalhás (Maďarsko) - †?1940 Jeruzalem (Izrael)

cirkevný bádateľ – Žid – rabín – pedagóg – historik - geograf

Absolvoval Rabínsky seminár v Berlíne, na univerzite v Heidelbergu získal doktorát filozofie. Bol rabínom v meste Dolná Tuzla v Bosnii, stal sa hlavným rabínom neologickej náboženskej obce v **Nových Zámkoch** (1913-1928). Počas 1. sv. vojny slúžil ako poľný rabín, bol vynikajúcim rečníkom a kazateľom. Bol taktiež vynikajúcim vedcom a pedagógom, stálym spolupracovníkom hebrejských, maďarských, nemeckých, francúzskych a anglických vedeckých časopisov. Z Nových Zámkov odišiel prednášať v Inštitúte pre židovské štúdie v Jeruzaleme – súčasť Hebrejskej Univerzity. Od (1929) profesor historickej topografie HU, prezidentom Jewish Palestine Exploration Society, aktívny v Va'ad ha-Lashon a v mnohých iných vzdelávacích inštitúciach. Do konca života bol spoluredaktorom Hebrejskej ročenky histórie a archeológie Palestíny „Zion“. Ním založená Katedra historickej geografie patrí oporám HU i dnes. Má za sebou významnú vedeckú a pedagogickú činnosť.

In: Kartotéka osobností. Nové Zámky : Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch.

KOLEČÁNI, Karol, st. – 30. výročie úmrtia

[393]

*1911 Palárikovo - †?1980?

športovec – verejný činiteľ – regionálny historik

Bol futbalistom, zapáleným organizátorom športového futbalového života v Palárikove. Zaslúžil sa o založenie ŠK Slovenský Meder.

In: Kolečáni, Karol. Palárikovo. 1248-1998. Palárikovo : Obecný úrad, 1998. S. 111.

KOLISCH, František – 120. výročie narodenia

[394]

*1890 Šurany - ?

verejný činiteľ – hospodár

Absolvoval štúdiá v Bratislave. Stal sa známou osobnosťou slovenského hospodárskeho života. Bol riaditeľom šurianskeho cukrovaru. Aktívny vo verejnom a kultúrno-spoločenskom živote.

In: Kolektív. Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 163.

KOMJÁTICKÝ /Comyathinus, Komjáti, Komjáthy/, Benedikt - 480. výročie narodenia

[395]

*okolo 1530 Komjatice - †?

pedagóg – prekladateľ

Absolvoval štúdiá vo Viedni. Pôsobil aj ako vychovávateľ v šľachtických rodinách. Bol jedným z prvých prekladateľov biblie do maďarčiny.

Dielo: -preklady: -Epistolae Pauli lingua Hungarica donatae. A szent Pál levelei magyar nyelven. Kraków. 1532-33.

In: Slovenský biografický slovník. III. (K-L). Martin : Matica slovenská, 1989. 447 s. Komjatický, Benedikt. S. 154-155.

KONČEK (Black), Peter – 25. výročie narodenia

[396]

?1985 Bratislava

umelec – spevák

Žije a býva v Nových Zámkoch. Bol účastníkom finále Slovensko hľadá superstar. Jeho prvý debutový album vyšiel (2005). Koncertuje, hrá v zahraničí.

In: Vydanie debutového albumu. – Sme. –Roč. 14, č. 293 (2005), s. 28.

KONDRÓT, Vojtech – 70. výročie narodenia

[397]

?1940 Bratislava - †19.1.2003 Bratislava

spisovateľ – básnik – publicista – prekladateľ – pedagóg

Absolvoval štúdium matematiky a fyziky na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave. Pôsobil ako stredoškolský profesor na SPTŠ v Šuranoch, pracoval vo vydavateľstve Slovenský spisovateľ. Venoval sa spisovateľskej činnosti.

Dielo: -básnické zbierky: -Prázdny šestnásťročného (1965); -Stromy s nami tormi (1969); -Spokornatenie (1972); -krajina (1975); -Podobnosť krajín (1977)Mám bosé srdce (1999); -Súkromná modlitba (2001); -lepořelo: -Aký vtáčik sa ti páči (1978); -poézia pre deti: Bobrík Ondrik (1993); -obrazová publikácia: Poézia Tatier (1989).

In: Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava : Kalligram : Veda : SAV, 2005. 651 s. Kondrót, Vojtech. S. 290-291.

KOVÁCS, József – 225. výročie narodenia

[398]

*?1785? †26.11.1841 Trnava

cirkevný činitel – kňaz – spisovateľ

Absolvoval štúdiá na Emericane v Bratislave, teológiu vo Viedni. Pôsobil ako kaplán v **Nových Zámkoch**.

In: Zellinger, A. Egyházi írók csarnoka. Nagyszombat, 1893. O. 265.

KÖPRÜLÜ, Ahmed Fazil – 375. výročie narodenia

[399]

*?1635 Vezirköprü (Turecko) - †3.9.1676 Adrianopol /Edirne/ (Turecko)

vojak - osmanský veľkovezír

Bol osmanským veľkovezírom (1661-1676). Počas rakúsko-tureckej vojny pod jeho vedením turecké vojská dobyli **Nové Zámky (1663)**.

In: Encyklopédia Slovenska. III. (K-M). Bratislava : Veda, 1979. Köprülü, Ahmed Fazil. S. 164.

KRASKO, Ján – 90. výročie narodenia

[400]

*? 1920? - ?

pedagóg – športovec

Pôsobil dlhé roky ako učiteľ telesnej výchovy na základnej škole. Svojim žiakom vštepoval lásku k športu a mnohí z nich sa stali reprezentantmi Slovenska. Vychoval rad generácií žiakov, zaslúžil sa o založenie zmiešaného speváckeho zboru Matice slovenskej v **Nových Zámkoch**. Bol členom atletického klubu od jeho založenia. Aktívne sa zúčastňoval atletických veteraniád.

Ocenenia: -PRO URBE – Cena mesta Nové Zámky, 1996.

In: Mesiarkin, Jozef. Pán učiteľ a športovec Ján Krasko 85-ročný. Naše novosti. –Roč. 45/14, č. 46 (2005), s. 40.

KRAUS, Johann Ulrich – 355. výročie narodenia

[401]

*?1655 Augsburg (Nemecko) - †1719 Augsburg

umelec -- medirytac - vydavateľ

Venoval sa vedutám i prospektom. Medzi inými i **Nových Zámkov a Štúrova**.

In: Závadová, Katarína. Verný a pravý obraz slovenských miest a hradov ako ich znázornili rytci a ilustrátori v 16., 17. a 18. storočí. Bratislava : Tatran, 1974. S. 91.

KUŽEL, Jozef – 65. výročie narodenia

[402]

*?1945?

športovec – vodár

Pôsobí ako tréner I. kategórie, vedie oddiel kanoistiky TJ JUHCELPAP v Štúrove, neskôr TJ Dunaj Štúrovo. Vychoval množstvo vynikajúcich kanoistov.

Ocenenia: - PRO URBE - Cena mesta Štúrovo, 1993.

In: Pro Urbe díjasok – 1993. Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. – Roč. 3, č. 11 (1993), s. 3.-

KUŽEL, Rastislav – 35. výročie narodenia

[403]

*4.4.1975 Štúrovo

športovec – vodár

Odchovanec štúrovského kanoistického športu. Bol majstrom sveta v kanoistike (2003), medailistom ME (1997).

In: Pro Urbe díjasok – 1993. Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. – Roč. 3, č. 11 (1993), s. 3.-

KVOZMAN, Alexander – 55. výročie úmrtia

[404]

*?Nové Zámky - †?1955?

cirkevný činiteľ – kráz – poľnohospodár – ovocinár

Pôsobil ako farár, popri tom sa venoval ovocinárstvu, aktívne bojoval proti alkoholizmu a negramotnosti.

In: Katolícke noviny. –Roč. -, č. 5 (1992), s. 11.

LIUB (ĽUB), Ivan /vl. menom Ján Lieb/ – 185. výročie narodenia

[405]

*okolo 1825 Šurany - †? po 1905 Šurany

kultúrno-osvetový pracovník – poľnohospodársky odborník - publicista

Pôsobil ako hospodársky úradník v Brezne, Banskej Štiavnici, vedúci sudodiacne v Krupine, správca družstva Otčina v Kraskove, Lukovišti. Bol odborníkom v praktickom poľnohospodárstve, autorom projektov roľníckych družstiev, neskôr komplexných poľnohospodárskych závodov, pričom hospodárske povznesenie slovenského ľudu spájal s jeho kultúrnym rozvojom. Známy bol aj ako spolupracovník MS, organizátor peňažných zbierok. Prispieval do Národných novín, Lichardovho Obzoru, Národného hlásnika.

In: Slovenský biografický slovník. III. (K-L). Martin : Matica slovenská, 1989. 447 s. Ľub, Ivan. S. 430.

MAČÁK, Ivan – 75. výročie narodenia

[406]

*26.8.1935 Gbelce

etnomuzikológ - pedagóg

Bol pracovníkom SNM – hudobného oddelenia v Bratislave (od 1965). Odborne publikoval. Pôsobil aj ako extérny pedagóg na VŠMU (1961-72).

MARTINKOVICS, Ľudovít – 70. výročie narodenia

[407]

*18.2.1940 Nové Zámky

športovec – futbalista

Bol známy ako futbalista, hral za Nové Zámky, neskôr pôsobil ako úspešný tréner v Dvoroch nad Žitavou, Tvrdošovciach, Mužli, Komoči. Svoju aktívnu činnosť zanechal kvôli zraneniu v 44 rokoch.

In: Tóth, János. Ľudovít Martinkovics – 60 ročný. - Castrum Novum. –Roč. 10, č. 6 (2000), s. 9.

MARTIŠ, Stanislav – 80. výročie narodenia

[408]

*?1930 Černík

športovec – umelec - operný spevák

Absolvoval štúdium na VŠMU v Bratislave. Pôsobil v Bratislave, Košiciach, kde bol riaditeľom opery.

In: Ján Ondrišk. Černík. 1. vyd. Černík : Obecný úrad, 2000. S. 91.

NAŠTICKÝ, Štefan – 80. výročie narodenia

[409]

*?1930 Nitra

spisovateľ – básnik

Nedoslýchavý poet, ktorý žije v Nových Zámkoch. Je členom ZO Zväzu nedoslýchavých. Vydal 11 básnických zbierok.
Ocenenia: - Cena primátora mesta Nové Zámky 2010

Dielo: -básnické zbierky: - Zo života pre život. NZ, 2006; -Sám život;taký je život...; -Napísané životom;najdrahším...; -Mamičky; -Rodina; -Zabudnuté povolania – činnosti – remeslá ...

In: Kartotéka osobností Regiónu Nové Zámky. NZ : Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch.

NEUSCHLOSS, Emil – 170. výročie narodenia

[410]

*1840 Štúrovo - ?

priemyselník - veľkopodnikateľ

Založil Naschitz tannin, pílu, taktiež staval železnice.

In: Ujvári, Péter. Zsidó lexikon. Budapest, 1929. S. 652.

OSTROVSKÝ, Jozef – 105. výročie narodenia

[411]

*1.7.1905 Chtelnica - †7. 7.1991 Štúrovo

umelec – ak. sochár

Absolvoval Výtvarnú akadémiu v Paríži. Pôsobil na dvoch cisárskych dvoroch v Etiópii a v Bulharsku. Po návrate domov sa venoval reštaurátorským prácам v Bratislave, Bojniciach, Nitre, Trnave a inde. Mimoriadny vzťah mal k drevu, ktorému ostal verný do konca. Začal tvoriť vinohradnícke motívy. V štúrovských Vinárskych závodoch vytvoril prekrásne plastiky a reliéfy s vinohradníckymi motívmi. Vytvoril množstvo reliéfov na vinárske sudy, vyzdobil reštaurácie Čertova pec v Radošinej, reštaurácie na Železnej studničke a Kamzíku v Bratislave, zhotovil sochu Pribinu, Hollého, Bernoláka, súbor pod názvom Slovenské meruôsme memorandum, reliéf Štúr na Dobrej Vode. Mnohé jeho diela sú majetkom Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre. Je pochovaný v Štúrove.

In: Zrubec, Laco. Slávni Slováci sveta. 2. dopl. vyd. Nitra : Gamond, 2001. Ostrovský, Jozef. S. 113-116.

ÖLVECKÝ, Peter – 35. výročie narodenia

[412]

*?1985 Palárikovo

športovec – hokejista

Športovec, reprezentant. Hral za HC Trenčín.

In: Šafárik, Karol. Hokejista Peter Ölvecký, hráč majstrovského HC Trenčín. – Naše Noviny. – Roč. 6, č. 3 (2004), s. 16.

PEETERS, Jacob – 315. výročie úmrtia

[413]

*? Antverpy(Belgicko) - †1695 Antverpy

umelec -- medirytec - vydavateľ

Vyhorel pohľady na juhoslovenské protiturecké pevnosti podľa dovtedajších predlôh. Medzi inými i **Nových Zámkov**.

In: Závadová, Katarína. Verný a pravý obraz slovenských miest a hradov ako ich znázornili rytci a ilustrátori v 16., 17. a 18. storočí. Bratislava : Tatran, 1974. S. 93.

REICHENTHAL, Ferdinand – 115. výročie narodenia

[414]

*?1895 Nové Zámky - ?

lekár

Absolvoval štúdiá v Budapešti, Prahe. Pôsobil ako úradný lekár Invalidného spolku a popredný člen miestnych kultúrnych a športových korporácií.

In: Kolektív. Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 269.

SEBÖK /vl. menom Sternfeld/, Gyula – 145. výročie narodenia

[415]

*?1865 Nána - ?

novinár

Pôsobil v Budapešti ako novinár v Pesti Hírpal a Pesti napló.

Dielo: - Egér a kaszárnyában (1895).

In: Naši básnici a spisovatelia. 6. časť. – Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. – Roč. 7, č. 7-8 (1997), s. 7.

SERES, Róbert /pseud. Robert Sherry/ - 35. výročie narodenia

[416]

*?1975 **Svodín**

spisovateľ

Absolvoval Strednú odbornú polnohospodársku školu. Venuje sa písaniu hororových žánrov.

Diela: - Parazita; -Keresztforgás.

In: Cseoécz, Szilvia. Ami a Valóságban nem történhet meg A Hororról az írójával. – Új Nő. – Évf. -, sz. 1 (2000), o. 23-24.

SCHATCZ, Edmund – 120. výročie narodenia

[417]

*?1890 **Parkan** - †?

podnikateľ – medzinárodný dopravovateľ

Pôsobil ako dopravca v Parkane.

In: Kolektív. Reprezentačný lexikón Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 286.

SZABÓ, Dezső – 55. výročie narodenia

[418]

*?1955 **Komoča**

chemik

Absolvoval Vysokú školu chemickú v Pardubiciach. Pôsobí v Štátom ústave verejného zdravia v Nových Zámkoch, ochrana pracoviska. Je členom Csemadoku-u. V 70. a 80. rokoch aktívny organizátor života v Csemadok-u.

In: Szlovákiai magyar Ki kicsoda. Pozsony . AB-ART, 2001. s. Szabó, Dezső. S. 209.

TYUKOSS Ev., Ján – 140. výročie narodenia

[419]

*?1870 **Nové Zámky** - ?

cirkevný činiteľ – kňaz

Absolvoval štúdiá v Nových Zámkoch, Bratislave, Ostrihome, Budapešti. Bol riaditeľom klimatického sanatória Villa Lisieux v Dolnom Smokovci. prispieval do cirkevných časopisoch.

In: Kolektív. Reprezentačný lexikon Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Bratislava : Academia, 1936. S. 340.

VÖRÖS, Béla – 95. výročie narodenia

[420]

*?1915 Bezdán (Juhoslávia) - ?

cirkevný činiteľ – kňaz

Absolvoval štúdiá v Lučenci, pápežskú teologickú akadémiu. Pôsobil ako reformátsky kňaz, Calvinista. Publikuje v cirkevných novinách Kálvinista Szemle, Reformátusok Lapja (MR), Új Szó. Písal básne. Pôsobil v **Komoči**.

In: Vörös, Béla. Akikért nem szól a harang. Nové Zámky, 1992. 37 s.

MENNÝ REGISTER

A

- Aba /Obo/, Samuel (o. 990-1044) [355], s. 100
Ádám, Štefan (1875-) [104], s. 32
Adler, Karol (1910-1944) [90], s. 28
Albach, Jozef Stanislav (1795-1853) [34], s. 13
Angyel, Miklós (1925-?) [294], s. 84
Andráši, Tibor ml. (1960-) [124], s. 37
Antalík, Jozef (1930) [334], s. 95
Auer, Ján Ferdinand (1640-1698) [268], s. 76
Augustín, Juraj (1955-) [242], s. 69
Avar, Liborius Stephanus (1875-?) [333], s. 95

B

- Bábi, Tibor (1925-1978) [296], s. 85
Babics, Kálmán (1840-1886) [29], s. 11
Bada, Jozef Ignác (?-1745) [154], s. 45
Badúra, Peter (1980) [356], s. 100
Bagota, István (1925-) [120], s. 36
Bahorecz, Michal (1915-1987) [200], s. 57
Bacho, Vojtech (1935) [194], s. 55
Balán, Alois (1891-1960) [147], s. 43
Balás, Theophil (1795-1878) [157], s. 46
Baligara, Oktavián (1525-1588) [357], s. 101
Ballagi, Móric (1815-1891) [88], s. 28
Balogh, Róber (1960) [192], s. 55
Balogh, Valentín (1885-1945) [102], s. 32
Baluška, Jozef (1910-1979) [85], s. 27
Bánsághi, Vincent (1881-1960) [100], s. 31
Baranyau, Jozef Gejza (1876-1955) [96], s. 30
Barnáš, Štefan Mons. (1900-1964) [24], s. 10
Barta, Štefan (1931-2005) [255], s. 71
Bartos, István (1895-?) [358], s. 101
Bartusz, Gyula (1930-2003) [94], s. 30
Bartuszová, Júlia (1904-1990) [159], s. 46
Bátori, Schulcz, Bódog (1804-1885) [76], s. 24
Bein-Langerová, Zsófia (1912-1990) [321], s. 90
Belohorský, Karol (1880-?) [315], s. 89
Benjámin, František (1880-1968) [69], s. 22
Benyovszky, Krisztián (1975-) [93], s. 29
Berchtold, Ladislav (1829-1885) [359], s. 101
Bernáth, Tamás (1975-) [119], s. 36
Bihariová, Magdaléna (1920) [360], s. 101
Bijeszik, Július (1903-?) [165], s. 49
Bilišič, Vojtech (1980-) [105], s. 33
Binéth, Gáspár (1869-1935) [67], s. 22
Bínovský, Alexander (1910-1981) [254], s. 71
Bischutz, Tibor (1900-?) [240], s. 68
Blaho, Stanislav (1925-1965) [325], s. 93
Blanár, Vincent (1920-) [322], s. 92
Blaškovič, Ján (1880-?) [252], s. 71
Bliesz, Adam (1870-?) [27], s. 11
Boda, Jozef (1738-1740) [361], s. 101
Bodener, Gabriel, st. (1673-1765) [362], s. 101
Bolcek, Ladislav (1905-?) [290], s. 82
Bombicz, Vince (1890-?) [363], s. 102
Boncz, Ödön (1858-1910) [364], s. 102
Bónis, Lajos (1863-1935) [250], s. 70
Borbély, Ladislav (1955-) [150], s. 44
Bori /Bory/, Béla (1875-?) [365], s. 102
Borišek, Rudolf (19201975) [78], s. 25
Bornemisa, Peter (Bornemisza) (1535-1584) [60], s. 19
Borovan /ps. Žitavský/, Jozef (1920-1982) [366], s. 102
Borsos, Michal (1910-1974) [144], s. 42

Borza, Karol (1932-1985)	[330], s. 94
Boško, Karol (1915-1980)	[179], s. 52
Bouttats, Gerard (1630-?)	[367], s. 102
Bouttats, Gaspar (1640-1695)	[368], s. 103
Bozóky, Mihály (1755-1839)	[369], s. 103
Božek, Petrus (1880-?)	[285], s. 81
Böhm, Emanuel Teodor (1908-1990)	[343], s. 97
Bresztyák, Alexander (1885-)	[45], s. 15
Buček, František (1915-1945)	[370], s. 103
Buranský, Július (1930)	[371], s. 104

C

Caban, Ondrej (1813-1860)	[137], s. 40
Cifra, Štefan (1960-)	[226], s. 64
Czuczor (Cucor), Gergely (Štefan Gregor) (1800-1866)	[331], s. 94

Č

Čády, Alojz (? – 1925)	[217], s. 62
Čeri, Ladislav (1925-?)	[284], s. 80
Čislák, Vincent (1930-)	[16], s. 8
Čizmazia, Ján Vojtech (Csizmazia) (1789-1870)	[223], s. 63
Csepécz M., Silvia (1965-)	[153], s. 45
Cséplő, Ferenc (1920-?)	[269], s. 76
Csepreghy, Ferenc (Csepregi) (1842-1880)	[43], s. 15
Csonka, Karol (1940-2003)	[196], s. 56
Čulák, Cyrillus (1865-?)	[169], s. 49

D

Danczi, Jozef Vilibald (1910-1977)	[280], s. 80
Danczi, Ľudovít (1925-2008)	[201], s. 57
Demo, Severín (1925-2006)	[372], s. 104
Denk, Árpádné (1868-1945)	[373], s. 104
Dér, Lívia (1965-)	[244], s. 69
Dian, Dionýz (1920-?)	[263], s. 74
Dilich, Wilhelm (1572-1655)	[374], s. 104
Dobossi, Ladislav (pseud. Czuczor) (1910-1999)	[214], s. 60
Dočolomanský, Imrich (1960-)	[247], s. 70
Drahos, Ján (1884-1950)	[174], s. 51
Draskovich, Juraj (1599-1650)	[316], s. 90
Drechsler, Hugo (1885-)	[61], s. 20
Drinka, Štefan (1915-1998)	[352], s. 99
Drozda, Vladimír (1960)	[310], s. 88
Drozdy, Győző (1885-1970)	[264], s. 74
Drugá, Ladislav (1875-)	[63], s. 21
Drugá, Stephanus (1890-?)	[341], s. 97

E

Eisner, Jan (1885-1967)	[126], s. 38
Esterházy, Daniel (1665-1714)	[375], s. 104
Esterházi, Pavol (1587-1645)	[22], s. 9
Esterházi, Pavol (1635-1713)	[248], s. 70
Esterházy, Miklós (1582-1645)	[241], s. 68

F

Farnady, Martinián Juraj (Farmadin) (1833-1900)	[229], s. 65
Farkas, Ernest (1909-1980)	[328], s. 93
Ficza, Jozef (1853-1930)	[313], s. 89
Filo, Vladimír (1940-)	[20], s. 9
Fogd, Gabriel (1803-1865)	[57], s. 19
Foltényi, Vilmos (Foltiny) (1821-1905)	[39], s. 14
Forbáth, Imrich (1875-1952)	[113], s. 35
Forgáč /Forgách/, František (o. 1490-po 1534)	[376], s. 104
Forgáč, Peter /Forgách/ (1940-)	[1], s. 4
Forint, Jozef (1905-1980)	[41], s. 14
Formánek, Rudolf (1892-1975)	[304], s. 87

Frank, Stephanus (1865-?)	[8], s. 5
Freund, Benő (1865-?)	[377], s. 105
Frideczky, Akúcius (1900-1974)	[320], s. 91
Fuchs, Ferdinand (1880-?)	[327], s. 93
Fuchs, Ferenc (1880-?)	[378], s. 105

G	
Gajdoš, Ján (1903-1980)	[97], s. 31
Gajdoš, leonard (1905-1976)	[233], s. 66
Galbavý, Ján (1800-1884)	[353], s. 99
Gálík, Ladislav (1950-2008)	[238], s. 68
Galla, Ján (1955)	[339], s. 96
Galovič, Jozef (1880-?)	[277], s. 79
Ganóczy /Ganóci/, Antal (1745-1791)	[379], s. 105
Ganóczy, Mihály (1895-1976)	[205], s. 58
Garai, István (1915-?)	[243], s. 69
Gémesi, Irén (1940)	[188], s. 55
Gergelová, Viera (1930-2004)	[303], s. 86
Gergely /Krecsmerová/, Mária Terézia (1950-)	[259], s. 72
Gerič, Alexander (1920-1944)	[37], s. 13
Glogas, Jozef (1898-1975)	[261], s. 73
Goda, Karol (1920-)	[66], s. 21
Godó, János (1945)	[199], s. 57
Gózon, Július /pôv. Groszman/ (1885-1972)	[118], s. 36
Gregersen, Guilbrand (1824-1910)	[344], s. 97
Gróf, Ľudovít (1950-)	[59], s. 19
Groffits, Gábor (1880-1957)	[92], s. 29
Gruby, David (1810-1898)	[274], s. 78
Gubán, Lajos (1950)	[317], s. 90
Gyurcsó, István (1915-1984)	[31], s. 12

H	
Hadik, Andrej (1710-1790)	[81], s. 26
Hajdu, Štefan (1914-1980)	[212], s. 60
Hajnala, Peter (1980-)	[138], s. 41
Hallová, Mária (1940)	[206], s. 58
Hangos, István (1888-1930)	[79], s. 25
Hanzlík, Ján (1910-1980)	[158], s. 46
Harna, Tibor (1975)	[380], s. 105
Hatala, František (1925-)	[306], s. 87
Hegedűs, Hildegarda (1955)	[332], s. 94
Helbling, František (1870-1958)	[347], s. 98
Herzfeld, Mór (1875-1934)	[381], s. 106
Hlavička, Imrich (1920-2000)	[382], s. 106
Hodossy, Gyula (1960-)	[140], s. 41
Hoefnagel, Jacob (1575-1630)	[383], s. 106
Hoefnagel, Joris Georg (1575-1600)	[384], s. 106
Hoefnagel, Joris Georg (1645-1708)	[386], s. 107
Holčík, Ľubomír (1955-)	[35], s. 13
Holeček, Stanislav (1900-1976)	[385], s. 106
Hollendonner, Ferenc (1882-1935)	[110], s. 34
Holota, Ján (1890-1958)	[186], s. 54
Horváth, Adalbertus (1855-?)	[228], s. 65
Horváth-Nagy, Ildikó (1965)	[314], s. 89
Hotčka, Viliam (1915-1995)	[161], s. 48
Hrabinský, Miroslav (1935-1987)	[213], s. 60
Hrabovský, Ondrej (1930-2005)	[337], s. 95
Hrala, Jozef (1915-1942)	[387], s. 107
Hrčka, Roman (1980)	[279], s. 80
Hrdina, Július (1891-1990)	[87], s. 27
Hrubý, Anton (1905-2000)	[107], s. 33
Hudek, Rudolf (1950-)	[9], s. 6
Huszár, Gál /Havel/ (?-1575)	[292], s. 83
Hyhlík, František (1905-1981)	[287], s. 81
Hýroš, Ján /HÝROSS/ (?-1780)	[26], s. 10

CH

Chovanec, Štefan (1840-1878)
Chrenko, Štefan (1895-1991)

[182], s. 53
[227], s. 65

I

Istenes, Károly (1880-1961)
Istvánffy, Edvin, Rainer (1895 – 1967)
Izsóf, Zoltán (1905-?)

[180], s. 52
[7], s. 5
[173], s. 51

J

Jacobi, Viktor Róbert (1895-1945)
Jamrich, Milan (1950)
Janics, Adam (1765-1792)
Jánoska, Teodor (1891-1960)
Javor, Ferdinand (1940-)
Jedlík, Štefan Anián (1800-1895)
Jeszenák, L. Gabriel (1865-?)
Jócsik, Lajos (1910-1980)
Jonás, Dezider (1925-?)
Jordánszky, Elek (1765-1840)
Juhász, FRanciscus (1890-?)
Juriga, Ferdinand (1874-1950)

[388], s. 107
[389], s. 107
[340], s. 96
[108], s. 34
[139], s. 41
[13], s. 7
[141], s. 42
[142], s. 42
[298], s. 85
[50, s. 17
[305], s. 87
[276], s. 78

K

Kalužák, Ján (1895- ?)
Kamocsai, Gál László (1970)
Kantárné Nagy, Éva (1950-?)
Kapisztory, František Xaver Juraj (1818-1900)
Kaprinai, Štefan (1714-1785)
Károly, Aloysius (1865-?)
Karvaj, Marián (1955)
Kasášová, Silvia (1965)
Kátai, Imrich (1920-1999)
Kelemen, Anton (1903-1974)
Kelemen, Ján (1920-)
Kelemen, Mathias (1885-)
Kerek, Ľudovít (1909-1965)
Kiaczy, György (1915-?)
Kis, Péter (1965)
Kissling, Barnabás (1925-)
Kiššík, Ján (1910-1994)
Klasz, Augustinus (1880-)
Klein, Samuel (1886-1940)
Klobúčnik, Peter (1975-)
Kolečáni, Karol, st. (1911-1980)
Kolisch, František (1890-?)
Komáromy, Štefan (1920-2002)
Komjátický /Komjáti/, Benedikt (1530-?)
Komlóssy, František (1853-1915)
Konček, /Black/, Peter (1985)
Kondrót, Vojtech (1940-2003)
Könözsy, Vojtech (1910-?)
Kopasz, Elemír (1910-1989)
Kopečný Viliam (1899-1985)
Korte, František (1895-1962)
Körrei, Juraj (1811-1880)
Kotrusz, Alexander (1925)
Kovács, Endre (1911-1985)
Kovács, József (1785-1841)
Kováč, Ján (1925-)
Köprülü, Ahmed Fazıl (1635-1676)
Krammer, Eugen (1900-1973)
Krasko, Ján (1920-?)
Kraus, Johann Ulrich (1655-1719)
Kremnicska, Tomáš (1794-1860)

[251], s. 70
[301], s. 86
[262], s. 73
[245], s. 69
[348], s. 98
[202], s. 57
[160], s. 47
[390], s. 108
[297], s. 85
[165], s. 49
[62], s. 20
[46], s. 16
[181], s. 53
[326], s. 93
[391], s. 108
[14], s. 7
[288], s. 82
[132], s. 39
[392], s. 108
[44], s. 15
[393], s. 108
[394], s. 109
[170], s. 50
[395], s. 109
[267], s. 76
[396], s. 109
[397], s. 109
[161], s. 48
[129], s. 38
[294], s. 84
[122], s. 37
[103], s. 32
[171], s. 50
[116], s. 36
[398], s. 110
[32], s. 12
[399], s. 110
[172], s. 50
[400], s. 110
[401], s. 110
[21], s. 9

Krivá, Silvia (1980)	[335], s. 95
Kubík, František (1900-?)	[258], s. 72
Kukán, Gejza (1890-1936)	[134], s. 40
Kulčický, Vladimír (1905-1981)	[270], s. 76
Kurcz, Vojtech (1915-1991)	[193], s. 55
Kurutz, Ján (1850-?)	[309], s. 88
Kuti, Paulus (1885-?)	[203], s. 58
Kužel, Jozef (1945)	[402], s. 111
Kužel, Rastislav (1975)	[403], s. 111
Kvassay, Jozef Štefan (Krassay) (1885-1950)	[209], s. 59
Kvozman, Alexander (?-1955)	[404], s. 111

L	
L'Huillier, Štefan (1865-1931)	[30], s. 11
Lang, Anton (1865-?)	[19], s. 8
Leďnický, Jozef (1950-)	[133], s. 40
Lénár, Karol (1923-2005)	[225], s. 64
Lévárdy, František (1885-1916)	[2], s. 4
Lipovniczký, Štefan (1814-1885)	[219], s. 62
Liptai, Anton (1802-1870)	[55], s. 18
Liub /Ľub/, Ivan (o. 1825-?)	[405], s. 111
Luzsica, Lajos (1920-2005)	[48], s. 16

M	
Mačák, Ivan (1935)	[406], s. 111
Mach, Alexander (1902-1980)	[274], s. 77
Machata, Dominik (1925-)	[56], s. 98
Magyar, Karol (1950)	[164], s. 48
Majer, Emericus (1865- ?)	[82], s. 26
Majerčík, János (1950-)	[3], s. 4
Málnási, Margit (r. m. Horváth Károlyné) (1940-)	[70], s. 22
Mansfeld, Karl, gróf (1543-1595)	[220], s. 62
Marczy, Josephus (1880-?)	[89], s. 28
Markus, Alexander (1913-1945)	[64], s. 21
Marsigli, Luigi Ferdinand (1658-1730)	[299], s. 85
Martinkovics, Ľudovít (1940)	[407], s. 112
Martiš, Stanislav (1930)	[408], s. 112
Matejov, Anton (1920-1984)	[222], s. 63
Mátrai, Győző (1860-?)	[204], s. 58
Maszárik, Viktor (1860-?)	[257], s. 72
Matuska, Zsuzsanna (1960-)	[215], s. 61
Meisermann, Ignás /Meizermann/ (1835-1901)	[275], s. 78
Méry, Etel József (1835-1883)	[71], s. 22
Mesároš /Mészáros/, Imrich (1811-1895)	[260], s. 73
Mesiarkin, Jozef (1910-2000)	[72], s. 23
Mester, Peter (1950-)	[117], s. 36
Mirlis, Jozef (1925-)	[17], s. 8
Molnár, Anton (1930-2005)	[236], s. 67
Molnár, Pavol (1925)	[178], s. 52
Molnár, Štefan (1920-)	[95], s. 29
Montecuccoli, Raimond (1609-1680)	[281], s. 80
Morvay, Július (1905-1998)	[265], s. 74
Moštenanová, Miroslava –Hermína (1845-1933)	[308], s. 88
Mrenna, Jozef (1880-1956)	[195], s. 56
Mrva, Ján (1895-1980)	[183], s. 53

N	
Nagy, János (1935)	[177], s. 52
Nagy, Stephanus (?-1790)	[11], s. 6
Nágel, Gyula (1935-1969)	[114], s. 35
Našticky, Štefan (1930)	[409], s. 112
Navrátil, Ján (1935-)	[149], s. 44
Nemes, János (1891-1925)	[168], s. 49
Németh, Mária (1955-)	[231], s. 66
Németh, Zoltán (1970)	[185], s. 53

Némethová, Soňa (1975)	[155], s. 45
Némethy, Ján Anton (?-1775)	[156], s. 46
Neuschloss, Emil (1840-?)	[410], s. 112
Niedermamm, Mór (1890-?)	[15], s. 7

O	
Ocskai, Ladislav /Ocskay/ (1680-1710)	[6], s. 5
Ondrus, Ján (1932-2000)	[307], s. 87
Ondrus, Pavel (1919-1980)	[77], s. 25
Oremus, Peter (1950-2006)	[191], s. 55
Oros-Zalaba, Zsuzsa (1970)	[162], s. 48
Ostrovský, Jozef (1905-1991)	[411], s. 112
Ozorai, Jozef (1855-1932)	[266], s. 75
Ölvecký, Peter (1985)	[412], s. 113

P	
Papp, Ernő (1950)	[311], s. 89
Papp, Sándor (1955)	[302], s. 86
Paszterko, László (1960-)	[10], s. 6
Pasztorrek, József Antal (1830 - ?)	[12], s. 6
Paulíny-Tóth, Žigmund (1750-1831)	[51], s. 17
Pató, Pál (?-1855)	[130], . 39
Pálffy, Mikuláš (1552-1600)	[125], s. 38
Pázmány, Péter (1570-1637)	[271], s. 76
Peczkó, Antal (1855-?)	[151], s. 44
Peeters, Jacob (?-1695)	[413], s. 113
Petřík, Jozef (1906-1975)	[208], s. 59
Piry, Cyriak Ján (1810-1880)	[115], s. 35
Podhoránsky, Matej František (?-1755)	[224], s. 64
Podhradsky, József (1795-1870)	[23], s. 9
Polák, Imrich (1945)	[282], s. 80
Polák, Jozef (1925-)	[131], s. 39
Prídavok, Anton (1904-1945)	[148], s. 44
Príkaszky, Ladislav (1875-?)	[167], s. 49
Priskin, Zoltán (1975-)	[5], s. 5
Pristič, Ján (1940-)	[4], s. 4
Probszt, Dénes (1840-?)	[256], s. 72
Procházka, František (1935-)	[40], s. 14
Prónay, Štefan (1950-)	[52], s. 17

R	
Raček, Henrich Julián (1910-2000)	[237], s. 67
Radványi, Lotár (1930-2006)	[146], s. 43
Rajk, András (1920-)	[65], s. 21
Rák, Petruss (1900-?)	[189], s. 55
Rako, Florián (1901-1980)	[112], s. 34
Reichenthal, Ferdinand (1895-?)	[414], s. 114
Rendek, József (1810-1875)	[98], s. 31
Rédey, Tomáš (1950-)	[106], s. 33
Ribáry, Ferenc (1827-1880)	[152], s. 45
Roth, Maximilián (1870-?)	[318], s. 90
Rubinek, Gyula (1865-1922)	[239], s. 68
Rybárik, Andrej (1897-1965)	[221], s. 63

S	
Sámonová, Mária (1928-1945)	[101], s. 32
Saskó, Kazimír (1905-1972)	[80], s. 26
Scitovszky, János (1785-1866)	[300], s. 85
Sebők, Gyula (1865-?)	[415], s. 113
Seres, Róbert (1975)	[416], s. 114
Schatcz, Edmund (1890-?)	[417], s. 114
Schneider, Eduard (1895-)	[47], s. 16
Schneider, Miklós (1897-1945)	[175], s. 51
Sipos, Antonín Felix (1870-?)	[75], s. 24

Smatanová, Ružena (1955-)	[128], s. 38
Sovány, Štefan (1895-?)	[210], s. 59
Sötér /Schrinf/, Koloman (1834-1915)	[246], s. 70
Stampay, János (1864-1960)	[33], s. 12
Staud, Ľudovít (1855-1941)	[49], s. 16
Stern, Alexander (1900-?)	[319], s. 90
Súdolský, Štefan (1925-2003)	[111], s. 34
Svitek, Šimon (1895-1970)	[74], s. 24
Szabó, Dezső (1955)	[418], s. 113
Szalay, József (1857-1885)	[86], s. 27
Száz, Ildikó (1970-)	[145], s. 42
Szekeres, László (1975-)	[143], s. 42
Székhházi, Tódor (1894-1975)	[18], s. 8
Szénási, Szilárd (1975-)	[58], s. 19
Szökeová, Marta (1920-)	[216], s. 61
Szörény, istván Schmidt (1804-1865)	[230], s. 65

Š

Ščepan, Viliam (1925-)	[54], s. 18
Šešera, Carolus (1900)	[286], s. 81
Šmigura, Ernest (1930-2007)	[176], s. 51
Šteiner, Jozef (1935)	[207], s. 59
Štefánik, Pavol (1920-)	[28], s. 11
Šulc, Karol (1900-?)	[232], s. 66
Šupala, Fraňo (1839-1875)	[99], s. 31
Šutti, Juraj (1930-)	[123], s. 37

I

Tamaškovič, Štefan (1915-?)	[84], s. 27
Tasler, Matej (1905-1975)	[197], S. 56
Tekel, Teodor Jozef (1902-1975)	[198], s. 56
Teller, Miksa /Maximilián/ (1871-1950)	[253], s. 71
Thain, Ján (1885-1953)	[234], s. 66
Tinák, Benjamín (1930-2008)	[283], s. 80
Tóth, Dominik (1925-)	[211], s. 60
Tóth, Ede (1925-?)	[273], s. 77
Tóth, János (1925-)	[91], s. 29
Tóth, Štefan (1905-?)	[135], s. 40
Turkányi, Imre (1889-1955)	[235], s. 67
Tyukos, Imrich (1940-1992)	[291], s. 83
Tyukoss Ev., Ján (1870-?)	[419], s. 114

U

Uherčík, Michal (1900-1987)	[249], s. 70
Ujvári (rod. Kassák), Erszébet (1899-1940)	[218], s. 62

V

Vácz, Dezider (1890-1951)	[25], s. 10
Vágh, František (1865-)	[127], s. 38
Vajzer, Andrej (1923-2000)	[38], s. 14
Vánek, Eugen (1895-?)	[184], s. 53
Várady, Antal (1819-1885)	[311], s. 89
Varga, Imre (1950-)	[42], s. 14
Varga, János (1945-)	[136], s. 40
Veneny, Ľudovít (1888-1975)	[289], s. 82
Verseghy, Erzsébet (1915-2000)	[83], s. 26
Verseggy, Jozef (1940-2003)	[36], s. 11
Virág, František (1930-)	[293], s. 83
Vozár, Vuk /Volfgang/ (?-1800)	[109], s. 34
Vörös, Béla (1915-?)	[420], s. 114

W

Walter, Július (1855-)	[53], s. 18
Wiederman, Carolus (1875-?)	[279], s. 79
Winter, Mór (1880-1968)	[73], s. 23

X

Xantus, János (1825-1894)

[272], s. 77

Z

Zányi, Loránt (1895-?)

[187], s. 54

Zsilinszky, Kázmér Antal (1910-1985)

[68], s. 22

PROFESNÝ REGISTER**CIRKEVNÍ ČINITELIA****A**

Augustín, Juraj (1955-)

[242], s. 69

Avar, Liborius Stephanus (1875-?)

[333], s. 94

B

Bada, Jozef Ignác (?-1745)

[154], s. 45

Bahorecz, Michal (1915-1987)

[200], s. 57

Balás, Theophil (1795-1878)

[157], s. 46

Barnáš, Štefan Mons. (1900-1964)

[24], s. 10

Blaho, Stanislav (1925-1965)

[325], s. 93

Bliesz, Adam (1870-?)

[27], s. 11

Bornemisa, Peter (Bornemisza) (1535-1584)

[60], s. 19

Borsos, Michal (1910-1974)

[144], s. 42

Božek, Petrus (1880-?)

[286], s. 81

Bresztyák, Alexander (1885-)

[45], . 15

C

Caban, Ondrej (1813-1860)

[137], s. 40

Csonka, Karol (1940-2003)

[196], s. 56

Č

Čeri, Ladislav (1925-?)

[284], s. 81

Čizmazia, Ján Vojtech (Csizmazia) (1789-1870)

[223], s. 63

Čulák, Cyrillus (1865-?)

[169], s. 49

D

Danczi, Jozef Vilibald (1910-1977)

[280], s. 80

Danczi, Ľudovít (1925-2008)

[201], s. 57

Dian, Dionýz (1920-?)

[263], s. 74

Dočolomanský, Imrich (1960-)

[247], s. 70

Drahos, Ján (1884-1950)

[174], s. 51

Draskovich, Juraj (1599-1650)

[316], s. 90

Drinka, Štefan (1915-1998)

[352], s. 99

Drugá, Ladislav (1875-20. stor.)

[63], s. 21

Drugá, Stephanus (1890-?)

[341], s. 96

F

Farkas, Ernest (1909-1980)

[328], s. 94

Farnády, Martinián Juraj (Farmadin) (1833-1900)

[229], s. 65

Filo, Vladimír (1940-)

[20], s. 9

Formánek, Rudolf (1892-1975)

[304], s. 87

Frank, Stephanus (1865-?)

[8], s. 5

G

Galbavý, Ján (1800-1884)

[353], s. 99

Gálík, Ladislav (1950-2008)

[238], s. 68

Ganóczy /Ganóci/, Antal (1745-1791)

[379], s. 105

Goda, Karol (1820-20. stor.)

[66], s. 21

H

Horváth, Adalbertus (1855-?)

[228], s. 65

Hočka, Viliam (1915-1995)

[161], s. 48

Hudek, Rudolf (1950-)	[9], s. 6
Huszár, Gál /Havel/ (?-1575)	[292], s. 83
Hýroš, Ján /HÝROSS/ (?-1780)	[26], s.10

CH

Chovanec, Štefan (1840-1878)	[182], s. 53
Chrenko, Štefan (1895-1991)	[227], s. 65

J

Jacobi, Viktor Róbert (1895-1945)	[388], s. 107
Janics, Adam (1765-1792)	[340], s. 96
Javor, František (1940-)	[139], s. 41
Jeszenák, L. Gabriel (1865-?)	[141], s. 42
Jónás, Dezider (1925-?)	[298], s. 85
Jordánszky, Elek (1765-1840)	[50], s. 17
Juhász, Franciscus (1890-?)	[305], s. 87
Juriga, Ferdinand (1874-1950)	[276], s. 78

K

Kaprinai, Štefan (1714-1785)	[348], s. 98
Károly, Aloysius (1865-?)	[202], s. 57
Kátai, Imrich (1920-1999)	[297], s. 85
Kelemen, Anton (1905-1974)	[166], s. 49
Kelemen, Ján (1920-)	[62], s. 20
Kelemen, Mathias (1885-20. stor.)	[46], s. 16
Klein, Samuel (1886-1940)	[392], s. 108
Klíšk, Ján (1910-1994)	[288], s. 82
Klasz, Augustinus (1880-?)	[132], s. 39
Komáromy, Štefan (1920-2002)	[170], s. 50
Komlóssy, František (1853-1915)	[267], s. 75
Kovács, József (1785-1841)	[398], s. 110
Kováč, Ján (1925-)	[32], s. 12
Könözsy, Vojtech (1910-?)	[163], s. 48
Kremnicska, Tomáš (1794-1860)	[21], s. 9
Kurcz, Vojtech (1915-1991)	[193], s. 55
Kurutz, Ján (1850-?)	[309], s. 88
Kuti, Paulus (1885-?)	[203], s. 58
Kvozman, Alexander (?-1955)	[404], s. 111

L

Lang, Anton (1865-?)	[19], s. 8
Lednický, Jozef (1950-)	[133], s. 39
Lénár, Karol (1923-2005)	[225], s. 64
Lévárdy, František (1885-1916)	[2], s. 4
Lipovniczký, Štefan (1814-1885)	[219], s. 62
Liptai, Anton (1802-1870)	[55], s. 18

M

Magyar, Karol (1950)	[164], s. 48
Majer, Emericus (1865- ?)	[82], s. 26
Majzon, Methodus (1855-?)	[336], s. 95
Mátrai, Győző (1860-?)	[204], s. 58
Marczy, Josephus (1880- ?)	[89], s. 28
Maszárik, Viktor (1860-?)	[257], s. 72
Meisermann, Ignác (1835-1901)	[276], s. 79
Méry, Etel József (1835-1883)	[71], s. 22
Mesároš /Mészáros/ (1811-1895)	[260], s. 73
Mirlis, Jozef (1925-)	[17], s. 8
Molnár, Štefan (1920-)	[95], s. 30

N

Nagy, Stephanus (?-1790)	[11], s. 6
Némethy, Ján Anton (?-1775)	[156], s. 46
Niedermamm, Mór (1890-?)	[15], s. 7

P

- Pasztrek, József Antal (1830 - ?) [12], s. 6
 Paulíny-Tóth, Žigmund (1750-1831) [51], s. 17
 Pázmány, Péter (1570-1637) [271], s. 76
 Peczkó, Antal (1855-?) [151], s. 44
 Piry, Cyriak Jan (1810-1880) [115], s. 35
 Podhoránsky, Matej František (?-1755) [224], s. 64
 Polák, Imrich (1945) [282], s. 80
 Polák, Stephanus (1855-?) [338], s. 96
 Póša, Pavol (1980) [190], s. 54
 Príkaszky, Ladislav (1875-?) [167], s. 49
 Pristič, Ján (1940-) [4], s. 4
 Probszt, Dénes (1840-?) [256], s. 72
 Procházka, František (1935-) [40], 14

R

- Raček, Henrich Julián (1910-2000) [237], s. 67
 Rák, Petruss (1900-?) [189], s. 5
 Rendek, József (1810-1875) [98], s. 31

S

- Scitovszky, János (1785-1866) [300], s. 85
 Sipos, Antonín Felix (1870- ?) [75], s. 24
 Szénási, Szilárd (1975-) [58], s. 19
 Szörény, István Schmidt (1804-1865) [230], s. 65

Š

- Ščepan, Viliam (1925-) [54], s. 18
 Ševera, Carolus (1900-) [286], s. 81

T

- Tamaškovič, Štefan (1915-) [84], s. 27
 Tasler, Matej (1905-1975) [197], s. 56
 Tešedík, Samuel (1742-1820) [351], s. 99
 Tóth, Dominik (1925-) [211], s. 60
 Tóth, Štefan (1905-?) [135], s. 40
 Tyukoss, Joannes (1870-?) [345], s. 97
 Tyukoss Ev., Ján (1870-?) [419], s. 114

U

- Uherčík, Michal (1900-1987) [249], s. 70

V

- Vágh, František (1865-) [127], s. 38
 Vozár, Vuk (Wolfgang) (?-1800) [109], s. 34
 Vörös, Béla (1915-?) [420], s. 114

W

- Walter, Július (1855-20. stor.) [53], s. 18
 Wiederman, Carolus (1875-?) [279], s. 79

Z

- Zsilinszky, Kázmér Antal (1910-1985) [68], s. 22

EKONÓMOMIA**J**

- Jócsik, Lajos (1910-1980) [142], s. 42

L

- Liub, Ivan (o. 1825-?) [405], s. 111

M

- Matejov, Anton (1920-1984) [222], s. 63
 Molnár, Pavol (1925) [178], s. 52

ETNOGRAFI, NÁRODOPISCI

A
 Ángyel, Miklós (1925-?) [294], s. 84

M
 Mačák, Ivan (1935-?) [406], s. 111

T
 Thain, Ján (1885-1953) [234], s. 66

Xantus, János (1825-1894) [272], s. 77

HISTORICI – archeológovia, kronikári

E
 Eisner, Jan (1885-1967) [126], s. 38

K
 Kaprinai, Štefan (1714-1785) [348], s. 98
 Klein, Samuel (1886-1940) [392], s. 108
 Kolečáni, Karol (1911-1980) [393], s. 108
 Kovács, Endre (1911-1985) [116], s. 35
 Komlóssy, František (1853-1915) [267], s. 75

M
 Majerčík, János (1950-) [3], s. 4
 Markuš, Alexander (1913-1945) [64], s. 21
 Mesiarkin, Jozef (1910-2000) [72], s. 23
 Mrva, Ján (1895-1980) [183], s. 53

P
 Podhradsky, József (1795-1870) [23], s. 9

R
 Ribáry, Ferenc (1827-1880) [152], s. 45

S
 Saskó, Kazimír (1905-1972) [80], s. 26
 Szalay, József (1857-1885) [86], s. 27

Š
 Šupala, Fraňo (1839-1875) [99], s. 31

T
 Tóth, Ede (1925-?) [273], s. 77
 Tóth, János (1925-) [91], s. 29

KULTÚRNO-VÝCHOVNÍ ČINITELIA – archivári, knihovníci, zberatelia, organizátori

D
 Demo, Severín (1925-2006) [372], s. 104

H
 Hyhlík, František (1905-1981) [287], s. 81

K
 Kamocsai, Gál László (1970-) [301], s. 86
 Kantárné Nagy, Éva (1950-) [262], s. 73

L
 Liub, Ivan (o. 1825-?) [405], s. 111

M

Matuska, Zsuzsanna (1960-)	[215], s. 61
Mesiárik, Jozef (1910-2000)	[72], s. 23
Moštenanová, Miloslava-Hermína (1845-1933)	[308], s. 88

N
Németh, Mária (1955-) [231], s. 65

S
Szalay, József (1857-1885) [86], s. 27

Š
Šupala, Fraňo (1839-1875) [99], s. 31

T
Tichý, Alojz (1900-1971) [342], s. 96

LEKÁRI, LEKÁRNICI

A
Antalík, Jozef (1930) [334], s. 95

B
Bínovský, Alexander (1910-1981) [254], s. 71
Bischutz, Tibor (1900-?) [240], s. 68
Bolček, Ladislav (1905-?) [290], s. 82
Buranský, Július (1930) [371], s. 103

G
H
Hajdu, Štefan (1914-1980) [212], s. 60
Hlavička, Imrich (1920-2000) [382], s. 106
Horváth-Nagy, Ildikó (1965) [314], s. 89
Hrabinský, Miroslav (1935-1987) [213], s. 60

I
Izsóf, Zoltán (1905-?) [173], s. 51

K
Karvaj, Marián (1955) [160], s. 47
Kiaczy, György (1915-?) [326], s. 93

M
Molnár, Anton (1930-2005) [236], s. 67

R
Reichenthal, Ferdinand (1895-?) [414], s. 113
Roth, Maximilián (1870-?) [318], s. 90

S
Stern, Alexander (1900-?) [319], s. 90
Sviták, Šimon (1895-1970) [74], s. 24

T
Tinák, Benjamín (1930-2008) [283], s. 80
Török, Jozef (1925) [346], s. 97

V
Varga, János (1945-) [136], s. 40

Z
Zányi, Ioránt (1895-?) [187], s. 54

LETCI

G

Genič, Alexander (1920-1944)

[37], s. 13

H

Hrala, Jozef (1915-1942)

[387], s. 107

NOVINÁRI**B**

Bábi, Tibor (1925-1978)
 Bagota, István (1925-)
 Ballagi, Móric (Bloch) (1815-1891)
 Baluška, Jozef (1910-1979)
 Baranyai, Jozef Gejza (1876-1955)
 Benjamín, František (1880-1968)

[296], s. 85
 [120], s. 36
 [88], s. 28
 [85], s. 27
 [96], s. 30
 [69], s. 22

C

Cifra, Štefan (1960-)
 Csepécz M., Silvia (1965-)
 Cséplő, Ferenc (1920-)

[226], s. 64
 [153], s. 45
 [269], s. 76

D

Drozdy, Győző (1885-1970)

[264], s. 74

G

Gémesi, Irén (1940)

[188], s. 54

H

Hajnala, Peter (1980-)
 Hegedűs, Hildegarda (1955)
 Hrubý, Anton (1905-2000)
 Hyhlík, František (1905-1981)

[138], s. 41
 [332], s. 94
 [107], s. 33
 [287], s. 81

K

Kis, Péter (1965)
 Komlóssy, František (1853-1915)
 Kulčický, Vladimír (1905-1981)
 Kopečný, Viliam (1899-1985)

[391], s. 108
 [267], s. 75
 [270], s. 76
 [295], s. 84

M

Mach, Alexander (1902-1980)
 Markus, Alexander (1913-1945)

[274], s. 77
 [64], s. 21

O

Oros-Zalaba, Zsuzsa (1970)
 Ozorai, Jozef (1855-1932)

[162], s. 48
 [266], s. 75

P

Papp, Sándor (1955)

[302], s. 86

R

Rajk, András (1920-)
 Rubinek, Július (1865-1922)

[65], s. 21
 [239], s. 68

S

Sebők, gyula (1865-?)
 Sviták, Šimon (1895-1970)
 Száz, Ildikó (1970-)

[415], s. 113
 [74], s. 24
 [145], s. 42

U

Ujvári (rod. Kassák), Erzsébet (1899-1940)

[218], s. 62

V

Varga, Imre (1950-)

[42], s. 14

W

Walter, Július (Valther) (1855-20. stor.)

[53], s. 18

Z**OBETE VOJENSKÝCH UDALOSTÍ – hrdinovia...****B**

Bein-Langerová, Zsófia (1912-1990)

[321], s.92

Buček, František (1915-1945)

[370], s. 103

S

Sámonová, Mária (1928-1945)

[101], s. 32

PEDAGÓGOVIA**B**

Babics, Kálmán (1840-1886)

[29], s. 11

Balás, Theophil (1795-1878)

[157], s. 46

Balán, Alois (1891-1960)

[147], s. 43

Ballagi, Mór (Bloch) (1815-1891)

[88], s. 28

Baluška, Jozef (1910-1979)

[85], s. 27

Barta, Štefan (1931-2005)

[255], s. 71

Benyovszky, Krisztián (1975-)

[93], s. 29

Blanár, Vincent (1920)

[322], s. 92

Boncz, Ödön (1858-1910)

[364], s. 102

Boško, Karol (1915-1980)

[179], s. 52

C

Caban, Ondrej (1813-1860)

[137], s. 40

Czuczor, Gergely (1800-1866)

[331], s. 94

Č**D**

Danczi, Jozef Vilibald (1910-1977)

[281], s.

Denk, Árpádné (1868-1945)

[373], s. 104

Drozda, Vladimír (1960)

[310], s. 88

Drozdy, Győző (1885-1970)

[264], s. 74

F

Farmady, Martinián Juraj (pôv. Farmadin) (1833-1900)

[229], s. 65

Forbáth, Imrich (1875-1952)

[113], s.35

Frideczky, Akúcius (1900-1974)

[320], s. 91

G

Gajdoš, Leonard (1905-1975)

[233], s. 66

Galbavý, Ján (1800-1884)

[353], s. 99

Ganóczy, Mihály (1895-1976)

[205], s. 58

Garai, István (1915-?)

[243], s. 69

Gémesi, Irén (1940)

[188], s. 55

Gergely /Krecsmerová/, Mária Terézia (1950-)

[259], s. 72

Godó, János (1945)

[199], s. 57

Groffits, Gábor (1880-1957)

[92], s. 29

Gubán, Lajos (1950)

[317], s. 90

H

Hallová, Mária (1940)

[206], s. 58

Hangos, István (1888-1930)

[79], s. 25

Hatala, František (1925-?)

[306], s. 87

Helbling, František (1870-1958)

[347], s. 98

Hollendonner, Ferenc (1882-1935)

[110], s.34

Hyhlík, František (1905-1981)

[287], s. 81

C

Chovanec, Štefan (1840-1878)

[182], s. 53

I

Istenes, Károly (1880-1961)

[180], s. 52

J

Jamrich, Milan (1950)

[389], s. 107

Jánoska, Teodor (1891-1960)

[108], s. 33

K

Kantárné Nagy, Éva (1950-)
 Kaprinai, Štefan (1714-1785)
 Klein, Samuel (1886-1940)
 Kondrót, Vojtech (1940-2003)
 Komjátický, Benedikt (o. 1530-?)
 Kopasz, Elemír (1910-1989)
 Kopečný, Viliam (1899-1985)
 Krammer, Eugen (1900-1973)
 Krasko, Ján (1920-?)
 Kurutz, Ján (1850-?)

[262], s. 73
 [348], s. 98
 [392], s. 108
 [397], s. 109
 [395], s. 109
 [129], s. 38
 [294], s. 84
 [172], s. 50
 [400], s. 110
 [309], s. 88

L

Luzsicza, Lajos (1920-2005)

[48], s. 16

M

Mačák, Ivan (1935)
 Machata, Dominik (1925-)
 Markus, Alexander (1913-1945)
 Méry, Etel József (1835-1883)
 Mesároš /Mészáros/, Imrich (1811-1895)
 Mesiarkin, Jozef (1910-2000)
 Morvay, Július (1905-1998)
 Mrena, Jozef (1880-1956)

[406], s. 111
 [56], s. 19
 [64], s. 21
 [71], s. 22
 [260], s. 73
 [72], s. 23
 [265], s. 74
 [195], s. 56

N

Németh, Zoltán (1970)

[185], s. 53

O

Ondrus, Pavel (1919-1980)

[77], s. 25

P

Piry, Cyriak Jan (1810-1880)
 Prídavok, Anton (1904-1945)
 Priskin, Zoltán (1975-)
 Prónay, Štefan (1950-)

[115], s. 35
 [148], s. 44
 [5], s. 5
 [52], s. 17

R

Rako, Florián (1901-1980)
 Ribáry, Ferenc (1827-1880)

[112], s. 34
 [152], s. 45

S

Schneider, Miklós (1897-1945)
 Smatanová, Ružena (1955-)
 Stampay, János (1864-1960)
 Strážovská, Júlia (1940-2006)
 Szalay, József (1857-1885)
 Szekeres, László (1975-)

[175], s. 51
 [128], s. 38
 [33], s. 12
 [350], s. 98
 [86], s. 27
 [143], s. 42

Š

Šutti, Juraj (1930-)

[123], s. 37

T

Tešedík, Samuel (1742-1820)

[351], s. 99

PODNIKATELIA, OBCHODNÍCI

- B**
 Baldigara, Oktavián (1525-1588) [357], s. 100
 Bipeszik, Július (1903-?) [165], s. 49
 Bodenehr, Gabriel, st. (1673-1765) [362], s. 101
 Bombicz, Vince (1890-?) [363], s. 102
- F**
 Flenger, Michal (1771-1825) [121], s. 37
 Freund, Benő (1865-?) [376], s. 104
 Fuchs, Ferdinand (1880-?) [327], s. 93
 Fuchs, Ferenc (1880-?) [378], s. 105
- G**
 Gregersen, Guilbrand (1824-1910) [344], s. 97
- J**
 Járady, Antal (1819-1885) [311], s. 88
- K**
 Kapisztory, František Xaver Juraj ((1818-1900) [245], s. 69
- N**
 Neuschloss, Emil (1840-?) [410], s. 112
- P**
 Papp, Ernő (1950) [311], s. 88
 Schatcz, Edmund (1890-?) [417], s. 114
- R**
 Roth, Ignác (1890-?) [349], s. 99
- U**
 Udvaros, František (1885-?) [323], s. 92

PRÁVNICI

- B**
 Bátori Schulcz, Bódog (1804-1885) [76], s. 24
 Bacho, Vojtech (1935) [194], s. 55
- D**
 Drechsler, Hugo (1885-) [61], s. 20
- H**
 Hangos, István (1888-1930) [79], s. 25
 Herzfeld, Mór (1875-1934) [81], s. 104
 Holota, Ján (1890-1958) [186], s. 54
- K**
 Kalužák, Ján (1895-?) [251], s. 70
 Korte, František (1895-1962) [122], s. 37
 Kubík, František (1900-?) [258], s. 72
- L**
 Lévai, Anton (1830-?) [324], s. 93
- O**
 Ozorai, Jozef (1855-1932) [266], s. 75

P	
Pálffy, Mikuláš gróf (1552-160	[125], s. 38
Pató, Pál (1793-1855)	[130], s. 39
S	
Saskó, Kazimír (1905-1972)	[80], s. 25
Staud, Ľudovít (1855-1941)	[49], s. 16
T	
Teller, Miksa /Maximilián/ (1871-1950)	[253], s. 71
Turchányi, Imre (1889-1955)	[235], s. 67
V	
Várady, Antal (1819-1885)	[311], s. 89
Vári, Ernest (1880-?)	[354], s. 100
W	
Winter, Mór (1880-1968)	[73], s. 23

PRÍRODOVEDCI – vedci (vynálezci, bádatelia...)

A	
Albach, Jozef Stanislav (1795-1853)	[34], s. 13
B	
Barta, Štefan (1931-2005)	[255], s. 71
Boríšek, Rudolf (1920-1975)	[78], s. 25
Boncz, Ödön (1858-1910)	[364], s. 102
Borza, Karol (1932-1985)	[330], s. 94
Böhm, Emanuel Teodor (1908-1990)	[343], s. 97
E	
Eisner, Jan (1885-1967)	[126], s. 38
F	
Farmady, Martinián Juraj (pôv. Farmadin) (1833-1900)	[229], s. 65
Frideczky, Akúcius (1900-1974)	[320], s. 90
G	
Šutti, Juraj (1930-)	[123], s. 37
H	
Hollendonner, Ferenc (1882-1935)	[110], s. 34
J	
Jamrich, Milan (1950)	[389], s. 107
Jedlík, Štefan Anián (1800-1895)	[13], s. 7
M	
Marsigli, Luigi Ferdinand (1658-1730)	[299], s. 85

PROJEKTANTI-Stavbári

A	
Ádám, Štefan (1875-)	[104], s. 32
B	
Balán, Alois (1891-1960)	[147], s. 43
Baldigara, Oktavián (1525-1588)	[357], s. 100
Bartusz, Gyula (1930-1959)	[94], s. 30
D	
Dilich, Wilhelm (1572-1655)	[374], s. 104

G
Gregersen, Guilbrand (1824-1910)
Groffits, Gábor (1880-1957)

[344], s. 97
[92], s. 29

K
Kissling, Barnabás (1925-)

[14], s. 7

S
Sovány, Štefan (1895-?)

[210], s. 59

ROBOTNÍCI – priemyselníci...

A
Angyel, Miklós (1925-?)

[294], s. 84

B
Belohorský, Karol (1880-?)

[315], s. 89

G
Galovič, Jozef (1880-?)

[277], s. 79

K
Kulčický, Vladimír (1905-1981)

[270], s. 76

SPISOVATELIA – literáti (odborný spis., jazykovedci, publicisti, prekladatelia, kritici...)

A
Albach, Jozef Stanislav (1795-1853)
Angyel, Miklós (1925-?)
Antalík, Jozef (1930)
Auer, Ján Ferdinand (1640-1698)

[34], s. 13
[294], s. 84
[334], s. 95
[268], s. 76

B
Bábi, Tibor (1925-1978)
Balogh, Valentín (1885-1945)
Baranyai, Jozef Gejza (1876-1955)
Bartusz, Gyula (1930-1959)
Benjamín, František (1880-1968)
Benyovszky, Krisztián (1975-)
Blaho, Stanislav (1925-1965)
Blanár, Vincent (1920)
Bornemisza, Peter (1535-1584)
Borišek, Rudolf (1920-1975)
Bozóky, Mihály (1755-1839)

[296], s. 85
[102], s. 32
[96], s. 30
[94], s. 29
[69], s. 22
[93], s. 29
[325], s. 92
[322], s. 92
[60], s. 19
[78], s. 25
[369], s. 103

C
Cifra, Štefan (1960-)
Csepécz M., Silvia (1965-)
Csepreghy, Ferenc (Csepregi) (1842-1880)
Cséplő, Ferenc (1920-?)
Czuczor, Gergely (1800-1866)

[226], s. 64
[153], s. 45
[43], s. 15
[269], s. 76
[331], s. 94

D
Danczi, Jozef Vilibald (1910-1977)
Danczi, Ľudovít (1925-2008)
Dobossi, Ladislav (pseud. Czuczor) (1910-1999)

[280], s. 80
[201], s. 57
[214], s. 60

E
Esterházy, Miklós (1582-1645)

[241], s. 68

F
Forbáth, Imrich (1875-1952)

[113], s. 35

G

- Gajdoš, Leonard (1905-1976) [233], s. 66
 Garai, István (1915-?) [243], s. 69
 Gyurcsó, István (1915-1984) [31], s. 12

H

- Hajdu, Štefan (1914-1980) [212], s. 60
 Harna, Tibor (1975) [380], s. 105
 Hodossy, Gyula (1960-) [140], s. 41
 Huszár, Gál /Havel/ (?-1575) [292], s. 83

J

- Jócsik, Lajos (1910-1980) [142], s. 42
 Jordánszky, Elek (1765-1840) [50], s. 16

K

- Kamocsai, Gál László (1970) [301], s. 86
 Kaprinai, Štefan (1714-1785) [348], s. 98
 Kiaczy, György (1915-?) [326], s. 93
 Klobúčník, Peter (1975-) [44], s. 15
 Komjátický, Benedikt (1530-?) [395], s. 109
 Kondrót, Vojtech (1940-2003) [397], s. 109
 Kopečný, Viliam (1899-1985) [295], s. 84
 Kovács, Endre (1911-1985) [116], s. 35
 Krammer, Eugen (1900-1973) [172], s. 50
 Kulčický, Vladimír (1905-1981) [270], s. 76

L

- Liptai, Anton (1802-1870) [55], s. 18

M

- Mach, Alexander (1902-1980) [274], s. 77
 Mátrai, Győző (1860-?) [204], s. 58
 Mesároš /Mészáros/, Imrich (1811-1895) [260], s. 73
 Mesiarkin, Jozef (1910-2000) [72], s. 23
 Montecuccoli, Raimondo (1609-1680) [282], s. 80
 Morvay, Július (1905-1998) [265], s. 74
 Mrva, Ján (1895-1980) [183], s. 53

N

- Naštícký, Štefan (1930) [409], s. 112
 Navrátil, Ján (1935-) [149], s. 44
 Németh, Zoltán (1970) [185], s. 53

O

- Zalaba, Zsuzsa (1970) [162], s. 48
 Ondrus, Ján (1932-2000) [307], s. 87
 Ozorai, Jozef (1855-1932) [266], s. 75

P

- Paulíny-Tóth, Žigmund (1750-1831) [51], s. 17
 Piry, Cyriak ján (1810-1880) [115], s. 35
 Prídavok, Anton (1904-1945) [148], s. 44

R

- Rajk, András (1920-) [65], s. 21
 Rendek, József (1810-1875) [98], s. 31
 Rybárik, Andrej (1897-1965) [221], s. 63

S

- Scitovszky, János (1785-1866) [300], s. 85
 Sérés, Róbert (1975) [416], s. 114
 Smatanová, Ružena (1955-) [128], s. 38

<u>T</u>	
Tasler, Matej (1905-1975)	[197], s. 56
Tekel, Teodor Jozef (1902-1975)	[198], s. 56
Teller, Miksa /Maximilián/ (1871-1950)	[253], s. 71
Tešedík, Samuel (1742-1820)	[351], s. 99
Tinák, Benjamín (1930-2008)	[284], s. 81
Tóth, Ede (1925-?)	[273], s. 73
<u>S</u>	
Štefánik, Pavol (1920-)	[28], s. 11
<u>U</u>	
Ujvári (rod. Kassák), Erzsébet (1899-1940)	[218], s. 62
<u>V</u>	
Varga, Imre (1950-)	[42], s. 14
Verseghy, Erzsébet (1915-2000)	[83], s. 26
<u>W</u>	
Walter, Július (1855-)	[55], s. 17
<u>X</u>	
Xantus, János (1825-1894)	[272], s. 77
<u>Z</u>	

ŠPORTOVCI – funkcionári...

<u>B</u>	
Badúra, Peter (1980)	[356], s. 100
Borbély, Ladislav (1955-)	[150], s. 44
<u>H</u>	
Holota, Ján (1890-1958)	[186], s. 54
Hrabovský, Ondrej (1930-2005)	[337], s. 95
<u>K</u>	
Kužel, Jozef (1945)	[402], s. 111
Kužel, Rastislav (1975)	[403], s. 111
<u>M</u>	
Martinkovics, Ľudovít (1940)	[407], s. 112
Martiš, Stanislav (1930)	[408], s. 112
<u>Ö</u>	
Ölvecký, Peter (1985)	[412], s. 113
<u>P</u>	
Paszterko, László (1960-)	[10], s. 6
<u>T</u>	
Tóth, János (1925-)	[91], s. 29
Tyukos, Imrich (1940-1992)	[291], s. 83
<u>V</u>	
Verseghy, Jozef (1940-2003)	[36], s. 13

TECHNICI, STROJÁRI

<u>A</u>	
Adler, Karol (1910-1944)	[90], s. 27
<u>G</u>	
Gubán, Lajos (1950)	[317], s. 90

I

Istvánffy, Edvin, Rainer (1895 – 1967)

[7], s. 5

UMELCI**A**

Andrási, Tibor ml. (1960-)

[124], s. 37

B

Balogh, Róbert (1960)
 Bánsághi, Vincent (1881-1960)
 Bartuszová, Júlia (1904-1990)
 Bernáth, Tamás (1975-)
 Bihariová, Magdaléna (1920)
 Bijeszik, Július (1903-?)
 Bilišić, Vojtech (1980-)
 Bodenehr, Gabriel, st. (1673-1765)
 Bónis, Lajos (1863-1935)
 Borovan /ps. Žitavský/, Jozef (1920-1982)
 Boučtats, Gerard (1630-?)
 Boučtats, Gaspar (o. 1640-1695)

[192], s. 55
 [100], s. 31
 [159], s. 46
 [119], s. 36
 [360], s. 101
 [165], s. 49
 [105], s. 33
 [362], s. 101
 [250], s. 70
 [366], s. 102
 [367], s. 102
 [368], s. 103

C

Čády, Alojz (?-1925)

[217], s. 62

D

Dér, Lívia (1965-)
 Demo, Severín (1925-2006)
 Dilich, Wilhelm (1572-1655)

[244], s. 69
 [372], s. 104
 [374], s. 104

E

Foltényi, Vilmos (Foltiny) (1821-1905)
 Forbáth, Imrich (1875-1952)

[39], s. 14
 [113], s. 35

G

Gajdoš, Ján (1903-1980)
 Galla, Ján (1955)
 Gergeliová, Viera (1930-2004)
 Gergely /Krecsmerová/, Mária Terézia (1950-)
 Gózon, Július (pôvodne Groszman)(1885-1972)
 Gróf, Ľudovít (1950-)

[97], s. 31
 [339], s. 96
 [303], s. 86
 [259], s. 72
 [118], s. 36
 [59], s. 19

H

Hallová, Mária (1940)
 Hangos, István (1888-1930)
 Helbling, František (1870-1958)
 Hoefnagel, Jacob (1575-1630)
 Hoefnagel, Joris Georg (1575-1600)
 Hoefnagel, Joris Georg (1645-1708)
 Holčík, Ľubomír (1955-)
 Holeček, Stanislav (1900-1976)
 Hrčka, Roman (1980)
 Hrdina, Július (1891-1990)

[206], s. 58
 [79], s. 25
 [347], s. 98
 [383], s. 106
 [384], s. 106
 [386], s. 107
 [35], s. 13
 [385], s. 106
 [278], s. 79
 [87], s. 27

J

Jánoska, Teodor (1891-1960)

[108], s. 33

K

Kasášová, Silvia (1965)
 Konček, Peter (1985)
 Kopasz, Elemír (1910-1989)
 Korte, František (1895-1962)
 Kotrusz, Alexander (1925)

[390], s. 108
 [396], s. 109
 [129], s. 38
 [122], s. 37
 [171], s. 50

Körrei, Juraj (1811-1880)	[103], s. 32
Kraus, Johann Ulrich (1655-1719)	[401], s. 110
Krivá, Silvia (1980)	[335], s. 95
Kukán, Gejza (1890-1936)	[134], s. 40

<u>L</u>	
Luzsica, Lajos (1920-2005)	[48], s. 16

<u>M</u>	
Málnási, Margit (r. m. Horváth Károlyné) (1940-)	[70], s. 22
Martiš, Stanislav (1930)	[408], s. 112
Mester, Peter (1950-)	[117], s. 36

<u>N</u>	
Nágel, Gyula (1935-1969)	[114], s. 35
Nagy, János (1935)	[177], s. 521
Némethová, Soňa (1975-)	[155], s. 45

<u>O</u>	
Ostrovský, Jozef (1905-1991)	[411], s. 112

<u>P</u>	
Papp, Ernő (1950)	[312], s. 89
Peeters, Jacob (?-1695)	[413], s. 113
Prídavok, Anton (1904-1945)	[148], s. 44
Prónay, Štefan (1950-)	[52], s. 17

<u>R</u>	
Radványi, Lotár (1930-2006)	[146], s. 43
Rako, Florián (1901-1980)	[112], s. 34
Rédey, Tomáš (1950-)	[106], s. 33

<u>S</u>	
Sudolský, Štefan (1925-2003)	[111], s. 34
Székáth, Tódor (1894-1975)	[18], s. 8
Szökeová, Marta (1920-)	[216], s. 61

<u>Š</u>	
Šmigura, Ernest (1930-2007)	[176], s. 51
Šteiner, Jozef (1935)	[207], . 59

<u>T</u>	
Tekel, Teodor Jozef (1902-1975)	[198], s. 56
Thain, Ján (1885-1953)	[234], s. 66
Tóth, Magdolna (1930)	[329], s. 93

<u>V</u>	
Vácz, Dezider (1890-1951)	[25], s. 10
Vozár, Vuk (Wolfgang) (?-1800)	[109], s. 34

VEREJNÍ ČINITEĽIA – funkcionári, politici, odbojári, odborári.../v tom šľachta/

<u>A</u>	
Aba /Obo/, Samuel (o. 990-1044)	[355], s.100
Ádám, Štefan (1875-)	[104], s. 32
Adler, karol (1910-1944)	[90], s. 28

<u>B</u>	
Bacho, Vojtech (1935)	[194], s. 55
Bartos, István (1895-?)	[358], s. 101
Beloňský, Karol (1880-?)	[315], s. 89
Berchtold, Ladislav (1829-1885)	[359], s. 101
Binéth, Gáspár (1869-1935)	[67], s. 22
Blaškovič, Ján (1880-?)	[252], s. 71

Bombicz, Vince (1890-?)	[363], s. 102
Böhm, Emanuel Teodor (1908-1990)	[343], s. 97

C	
Čislák, Vincent (1930-)	[16], s. 8

D	
Drozda, Vladimír (1960)	[310], s. 88
Drozdy, Győző (1885-1970)	[263], s. 74

E	
Esterházi, Miklós (1582-1645)	[241], s. 68
Esterházi, Pavol (1587-1645)	[22], s. 9
Esterházi, Pavol (1635-1713)	[248], s. 70

F	
Ficza, Jozef (1853-1930)	[313], s. 89
Fogd, Gabriel (1803-1865)	[57], s. 19
Forint, Jozef (1905-1980)	[41], s. 14
Forgáč, František (o. 1490-po 1534)	[376], s. 104

Forgáč, Peter /Forgách/ (1940-)	[1], s. 4
----------------------------------	-----------

G	
Galovič, Jozef (1880-?)	[277], s. 79
Glogas, Jozef (1898-1975)	[261], s. 73

H	
Hadik, Andrej (1710-1790)	[81], s. 65
Hanzlík, Ján (1910-1980)	[158], s. 46
Holota, Ján (1890-1958)	[186], s. 54

CH	
Chovanec, Štefan (1840-1878)	[182], s. 53

J	
Juriga, Ferdinand (1874-1950)	[276], s. 78

K	
Kapisztóry, František Xaver Juraj (1818-1900)	[245], s. 69
Kerek, Ľudovít (1909-1965)	[181], s. 53
Kolečník, Karol, st. (1911-1980)	[393], s. 108
Kolisch, František (1890-?)	[394], s. 109
Komlóssy, František (1853-1915)	[267], s. 75
Kubík, František (1900-?)	[258], s. 72
Kulčík, Vladimír (1905-1981)	[270], s. 76
Kvassay, Jozef Štefan (Krassay) (1885-1950)	[209], s. 59

L	
Lévai, Anton (1830-?)	[324], s. 93

M	
Mach, Alexander (1902-1980)	[274], s. 77
Machata, Dominik (1925-)	[56], s. 18
Markus, Alexander (1913-1945)	[64] s. 21
Mesiárkin, Jozef (1910-2000)	[72], s. 23

O	
Oremus, Peter (1950-2006)	[191], s. 55

P	
Pató, Pál (1793-1855)	[130], s. 39
Pázmány, Péter (1570-1637)	[271], s. 76
Polák, Jozef (1925-)	[131], s. 39
Prónay, Štefan (1950-)	[52], s. 17

R

Rubinek, Július (1865-1922)
Rybárik, Andrej (1897-1965)

[239], s. 68
[221], s. 63

S

Saskó, Kazimír (1905-1972)
Schneider, Eduard (1895-20. stor.)
Stern, Alexander (1900-?)
Sviták, Šimon (1895-1970)

[80], s. 26
[47], s. 16
[319], s. 90
[74], s. 24

Š

Šteiner, Jozef (1935)
Šulc, karol (1900-?)

[207], s. 59
[232], s. 66

T

Tóth, János (1925-)
Turchányi /Turcsányi/, Imre (1889-1955)

[91], s. 29
[235], s. 67

V

Vajzer, Anton (1923-2000)
Vánek, Eugen (1895-?)

[38], s. 14
[184], s. 53

VOJACI**B**

Bátori Schulcz, Bódog (1804-1885)

[76], s. 24

E

Esterházy, Daniel, gróf (o. 1665-1714)
Esterházy, Miklós (1582-1645)

[375], s. 104
[241], s. 68

H

Hadik, Andrej (1710-1790)
Hatala, František (1925)

[81], s. 26
[306], s. 87

K

Köprülü, Ahmed Fazil (1635-1676)

[399], s. 110

M

Mansfeld, Karl, gróf (1543-1595)
Montecuccoli, Raimondo (1609-1680)

[220], s. 62
[281], s. 80

O

Ocskai, Ladislav /Ocskay/ (1680-1710)

[6], s. 5

N

Nemes, János (1891-1925)

[168], s. 49

P

Pálffy, Mikuláš gróf (1552-1600)

[125], s. 35

Š

Šulc, Karol (1900-?)

[232], s. 66

VYDAVATELIA, TLAČIARI**B**

Bornemisa, Peter (Bornemisza) (1535-1584)

[60], s. 19

H

Hodossy, Gyula (1960-)
Huszár, Gál /Havel/ (?-1575)

[140], s. 41
[292], s. 83

K

Kraus, johann Ulrich (1655-1719)

[401], s. 110

P

Peeters, Jacob (?-1695)

[413], s. 113

V

ZÁHRADNÍCI, POLNOHOSPODÁRI

B

Balogh, Valentín (1885-1945)

[102], s. 32

Bartos, István (1895-?)

[358], s. 101

Blaškovič, Ján (1880-?)

[252], s. 71

Bori, Béla (1875-?)

[365], s. 102

F

Ficza, Jozef (1853-1930)

[313], s. 89

Frideczky, Akúcius (1900-1974)

[320], s. 91

H

Hrubý, Anton (1905-2000)

[107], s. 33

K

Kvozman, Alexander (?-1955)

[404], s. 111

L

Liub, Ivan (o. 1825-?)

[405], s. 111

L'Huillier, Štefan (1865-1931)

[30], s. 11

M

Matejov, Anton (1920-1984)

[222], s. 63

P

Petrík, Jozef (1906-1975)

[208], s. 59

R

Rubinek, Július (1865-1922)

[239], s. 68

S

Sőtér /Schrinf/, Kálmán (1834-1915)

[246], s. 70

Szabó, Dezső (1955)

[418], s. 114

V

Várady, Antal (1819-1885)

[311], s. 89

Veneny, Ľudovít (1888-1975)

[289], s. 82

GEOGRAFICKÝ REGISTER : miestne názvy – Nové Zámky (Slovensko : okres)/

Andovce

[331], s. 94

Bajtava

[21], s. 9 ; [119], s. 36; [264], s. 74; [298], s. 85

Bánov

[387], s. 105

Bardoňovo

[49], s. 16 ; [86], s. 27; [264], s. 74

Belá

[300], s. 85

Bíňa

[51], s. 17; [196], s. 56; [203], s. 58

Čechy

[35], s. 13; [110], s. 34

Černík

[221], s. 63; [371], s. 103; [408], s. 112

Dedinka

[9], s. 6

Dolný Ohaj

[176], s. 51; [194], s. 55; [239], s. 68; [258], s. 72; [279], s. 79; [306], s. 87; [328], s. 92; [372], s. 102

Dubník

[208], s. 59; [246], s. 70; [267], s. 75; [320], s. 91

Dvory nad Žitavou

[23], s. 9; [38], s. 14; [55], s. 18; [74], s. 24; [75], s. 24; [156], s. 46; [166], s. 49; [180], s. 52; [202], s. 57; [204], s. 58; [225], s. 64; [228], s. 65; [249], s. 70; [259], s. 72; [260], s. 73; [294], s. 84; [324], s. 93; [364], s. 102

Gbelce

[33], s- 12; [406], s. 111

Hul

[322], s. 92

Chľaba	[100], s. 31
Jasová	[4], s. 5; [161], s. 48; [282], s. 80
Jatov	[126], s. 38
Kamenica nad Hronom	[21], s. 9; [31], s. 12; [76], s. 24; [136], s. 40; [196], s. 56; [267], s. 75
Kamenín	[11], s. 6; [66], s. 21; [94], s. 30; [159], s. 46; [185], s. 53; [199], s. 57; [275], s. 78
Kolta	[90], s. 28; [152], s. 45; [208], s. 59; [311], s. 89
Komjatice	[1], s. 4; [39], s. 14; [46], s. 16; [60], s. 19; [62], s. 20; [137], s. 40; [166], s. 49; [169], s. 49; [174], s. 51; [178], s. 52; [193], s. 55; [226], s. 64; [227], s. 65; [236], s. 67; [251], s. 70; [255], s. 71; [257], s. 72; [284], s. 81; [292], s. 83; [376], s. 104; [395], s. 109
Komoča	[58], s. 19; [96], s. 30; [301], s. 86; [350], s. 98; [418], s. 114; [420], s. 114
Lipová	[261], s. 72
Malá nad Hronom	[329], s. 93; [369], s. 103
Malé Kosihy	[222], s. 63
Maňa	[32], s. 12; [97], s. 31; [161], s. 48; [193], s. 55; [233], s. 66; [237], s. 67; [276], s. 78; [283], s. 80; [388], s. 105
Michal nad Žitavou	[26], s. 10; [56], s. 19; [221], s. 63
Mojzesovo	[17], s. 8
Mužla	[66], s. 21; [120], s. 36; [130], s. 39; [189], s. 55; [208], s. 59; [222], s. 63; [260], s. 73; [267], s. 75
Nána	[222], s. 63; [320], s. 91; [415], s. 113;
Nová Vieska	[273], s. 77; [307], s. 87
Nové Zámky	[3], s. 4; [5], s. 5; [6], s. 5; [8], s. 5; [9], s. 6; [10], s. 6; [12], s. 6; [14], s. 7; [18], s. 8; [20], s. 9; [22], s. 9; [24], s. 10; [34], s. 13; [36], s. 13; [38], s. 14; [40], s. 14; [41], s. 14; [44], s. 15; [45], s. 15; [47], s. 16; [48], s. 16; [52], s. 17; [53], s. 18; [54], s. 18; [56], s. 19; [57], s. 19; [58], s. 19; [63], s. 21; [67], s. 22; [68], s. 22; [69], s. 22; [70], s. 22; [72], s. 23; [73], s. 23; [77], s. 25; [79], s. 25; [80], s. 26; [82], s. 26; [83], s. 26; [84], s. 27; [85], s. 27; [91], s. 29; [93], s. 29; [95], s. 30; [98], s. 31; [99], s. 31; [102], s. 32; [103], s. 32; [104], s. 32; [105], s. 35; [106], s. 33; [108], s. 33; [109], s. 34; [111], s. 34; [113], s. 35; [114], s. 35; [115], s. 35; [116], s. 35; [117], s. 36; [118], s. 36; [121], s. 37; [122], s. 37; [123], s. 37; [124], s. 37; [125], s. 38; [128], s. 38; [129], s. 38; [133], s. 40; [134], s. 40; [139], s. 41; [140], s. 41; [142], s. 42; [143], s. 42; [145], s. 42; [146], s. 43; [147], s. 43; [148], s. 44; [150], s. 44; [153], s. 45; [158], s. 46; [160], s. 47; [162], s. 48; [164], s. 48; [165], s. 49; [169], s. 49; [170], s. 50; [171], s. 51; [172], s. 50; [173], s. 51; [175], s. 51; [183], s. 53; [184], s. 53; [185], s. 53; [186], s. 54; [187], s. 54; [188], s. 55; [190], s. 54; [192], s. 55; [195], s. 55; [196], s. 56; [197], s. 56; [198], s. 57; [200], s. 57; [205], s. 58; [206], s. 58; [208], s. 59; [210], s. 59; [213], s. 60; [214], s. 60; [216], s. 61; [218], s. 62; [219], s. 62; [223], s. 63; [224], s. 64; [225], s. 64; [227], s. 65; [229], s. 65; [230], s. 65; [232], s. 66; [234], s. 66; [235], s. 67; [240], s. 68; [241], s. 68; [243], s. 69; [244], s. 69; [245], s. 69; [248], s. 70; [250], s. 70; [252], s. 71; [253], s. 71; [254], s. 71; [255], s. 71; [261], s. 73; [266], s. 75; [268], s. 76; [269], s. 76; [270], s. 76; [271], s. 76; [272], s. 77; [274], s. 77; [277], s. 79; [278], s. 79; [281], s. 80; [282], s. 80; [283], s. 80; [286], s. 81; [287], s. 81; [291], s. 83; [293], s. 83; [295], s. 84; [296], s. 85; [297], s. 85; [298], s. 85; [299], s. 85; [301], s. 86; [302], s. 86; [303], s. 86; [304], s. 87; [305], s. 87; [309], s. 88; [310], s. 88; [312], s. 89; [313], s. 89; [314], s. 89; [315], s. 89; [316], s. 90; [317], s. 90; [318], s. 90; [319], s. 90; [322], s. 92; [323], s. 92; [325], s. 92; [326], s. 93; [327], s. 93; [330], s. 94; [331], s. 94; [332], s. 94; [333], s. 94; [334], s. 95; [335], s. 95; [336], s. 95; [337], s. 95; [338], s. 96; [339], s. 96; [341], s. 96; [342], s. 96; [343], s. 97; [344], s. 97; [345], s. 97; [346], s. 97; [347], s. 98; [348], s. 98; [349], s. 98; [354], s. 100; [355], s. 100; [356], s. 100; [357], s. 100; [358], s. 101; [360], s. 101; [362], s. 101; [363], s. 102; [365], s. 102; [367], s. 102; [371], s. 103; [373], s. 104; [374], s. 104; [375], s. 104; [377], s. 105; [378], s. 105; [379], s. 105; [380], s. 105; [381], s. 106; [382], s. 106; [383], s. 106; [384], s. 106; [385], s. 106; [386], s. 107; [388], s. 107; [389], s. 107; [390], s. 108; [391], s. 108; [392], s. 108; [396], s. 109; [398], s. 110; [399], s. 110; [400], s. 110; [401], s. 110; [404], s. 111; [407], s. 112; [409], s. 112; [413], s. 113; [414], s. 113; [419], s. 114;
Obid	[135], s. 40; [163], s. 48
Palárikovo	[19], s. 8; [37], s. 13; [54], s. 18; [89], s. 28; [92], s. 29; [103], s. 32; [107], s. 33; [151], s. 44; [154], s. 45; [156], s. 46; [166], s. 49; [167], s. 49; [190], s. 54; [222], s. 63; [224], s. 64; [249], s. 70; [274], s. 77; [276], s. 78; [282], s. 80; [330], s. 94; [340], s. 96; [361], s. 101; [393], s. 108; [412], s. 113;
Rúbaň	[2], s. 4; [259], s. 72
Salka	[43], s. 15; [66], s. 21; [199], s. 57
Semerovo	[29], s. 11; [182], s. 53
Sikenička	[42], s. 14; [144], s. 42; [298], s. 85
Strekov	[12], s. 6; [83], s. 26; [95], s. 30; [201], s. 57; [259], s. 72; [280], s. 80; [308], s. 88
Svodín	[50], s. 17; [71], s. 22; [101], s. 32; [114], s. 35; [129], s. 38; [130], s. 39; [193], s. 55; [305], s. 87; [416], s. 114
Štúrovo	[7], s. 5; [17], s. 8; [35], s. 13; [59], s. 19; [82], s. 26; [141], s. 42; [153], s. 45; [157], s. 46; [162], s. 48; [166], s. 49; [168], s. 49; [181], s. 53; [189], s. 55; [199], s. 57; [215], s. 61; [220], s. 62; [231], s. 66; [289], s. 82; [329], s. 93; [368], s. 103; [374], s. 104; [383], s. 106; [384], s. 106; [386], s. 107; [401], s. 110; [402], s. 111; [403], s. 111; [410], s. 112; [411], s. 112; [417], s. 114;
Šurany	[15], s. 7; [16], s. 8; [64], s. 21; [65], s. 21; [78], s. 25; [81], s. 26; [87], s. 27; [88], s. 28; [112], s. 34; [138], s. 41; [149], s. 44; [154], s. 45; [155], s. 45; [160], s. 47; [169], s. 49; [170], s. 50; [176], s. 51; [179], s. 52; [184], s. 53; [190], s. 54; [191], s. 55; [207], s. 59; [209], s. 59; [211], s. 60; [212], s. 60; [217], s. 62; [227], s. 65; [242], s. 69; [247], s. 70; [263], s. 74; [285], s. 81; [290], s. 82; [320], s. 91; [330], s. 94; [351], s. 99; [359], s. 101; [366], s. 102; [370], s. 103; [394], s. 108; [397], s. 109; [405], s. 111
Trávnica	[25], s. 10; [352], s. 97; [353], s. 98; [371], s. 102

Tvrdošovce	[27], s. 11; [73], s. 23; [127], s. 38; [129], s. 38; [132], s. 39; [196], s. 56; [225], s. 64; [256], s. 72; [265], s. 74; [321], s. 92
Úľany nad Žitavou	[28], s. 11
Veľké Lovce	[238], s. 68
Veľký Kýr	[129], s. 38; [132], s. 39; [166], 49; [260], s. 73; [277], s. 79; [288], s. 82
Vlkas	[131], s. 39
Zemné	[5], s. 5; [13], s. 7; [58], s. 19; [262], s. 73; [305], s. 87; [

AUTORSKÝ REGISTER

B

- Bakoš, Samuel [260], s. 73
 Ballová, M. [72], s. 23
 Balogh, Zoltán [225], s. 64
 Bodnárová, Jana [159], s. 46

C

- Csepécz, Szilvia [416], s. 114
 Csutka, Zoltán [358], s. 101; [363], s. 102; [365], s. 102

D

- Dobrota, Anton [78], s. 25; [112], s. 34; [290], s. 82
 Dusík, Anikó [93], s. 29
 Dvonč, L. [77], s. 25

Ď

- Ďurica, S. Milan [274], s. 78
 Ďurina, Juraj [310], s. 88

F

- Fonód, Zoltán [265], s. 74

H

- Hájeková, Anna [155], s. 45
 Hegedűs, Hilda [93], s. 29; [259], s. 72; [360], s. 99; [390], s. 106
 Holubek, Tomáš [191], s. 55
 Horányi, A. [60], s. 19
 Horníková, L. – Horník, P. [233], s. 66
 Husková, A. [107], s. 33

K

- Kadlecíková, Melánia [213], s. 60; [245], s. 69
 Kasášová, Marta [72], s. 23
 Kiss, A. [60], s. 19
 Kissová, M. [79], s. 25; [87], s. 27; [97], s. 29; [106], s. 33; [192], s. 55; [216], s. 61; [339], s. 96
 Kolečani, Karol [154], s. 45; [393], s. 108;
 Kollányi, F. [53], s. 18
 Kopasz-Kiedrowska, Csilla [206], s. 58
 Kretter, Anton [292], s. 83 ; [337], s. 95
 Kvačala, J. [60], s. 19

L

- Langerová, Žo [321], s. 90
 Laurincová, Elena [388], s. 107
 Liszka, József [80], s. 26
 Lukács, Zsigmond [168], s. 49

M

Maczková, Alena	[72], s. 23
Mátej, Jozef	[64], s. 21
Mesiárik, Jozef	[109], s.34; [400],s. 110
Mislay, Edit	[93], s. 29
Mistrík, J.	[77], s. 25
N	
Nemeskürt, I.	[60], s. 19
O	
Ondrišek, Jozef	[371], s. 103; [408], s. 112
P	
Péntes, István	[83], s. 26
Polgár, Anikó	[93], s. 29
Pollák, Pavel	[232], s. 66
Prokopová, Oľga	[87], s. 27
R	
Rácková, Paula	[387], s. 107
Repčák, J.	[60], s. 19
Roštecký, Bernard	[17], s. 8
Rožňová, Jitka	[380], s. 105
S	
Schulek, T.	[60], s. 19
Sliacký, Ondrej	[28], s. 11; [149], s. 44
Slobodníková, Jana	[372], s. 102
Sternová, Mária	[72], s. 23; [303], s. 86; [334], s. 95; [356], s. 100
Strba, Sándor (Alexander)	[18], s. 9; [80], s. 26, [83], s. 26; [108], s. 33; [129], s. 38; [195], s. 55; [205], s. 58; [214], s. 60; [230], s. 65; [235], s. 67; [271], s. 76; [377], s. 103; [378], s. 103; [381], s. 104
Szabó, Imrich	[19], s. 8; [156], s. 46; [167], s. 49; [224], s. 64; [249], s. 70; [282], s. 80; [340], s. 96
Szabó, Ivan	[79], s. 25
Szabó, László	[373], s. 104
Szőke, József	[10], s. 6 ; [14], s. 7; [94], s. 30; [117], s. 36; [164], s. 48; [177], s. 51; [199], s. 57; [206], s. 5; [215], s. 61; [231], s. 66; [244], s. 69; [302], s. 86; [312], s. 89; [317], s. 90
Š	
Šafárik, Karol	[412], s. 113
Šimo-Svrčeková, Marta	[72], s. 23; [105], s. 33; [111], s. 34; [335], s. 95; [385], s. 106
T	
Tamaškovič, Jozef	[72], s. 23
Tasnádi, Attila	[48], s. 16
Thaly, István	[76], s. 24
Tóth, János	[36], s. 13; [407], s. 112
U	
Újvári, Péter	[15], s. 7; [73], s. 23; [410], s. 112
V	
Vadász, Ferenc	[101], s. 30
Végyvári, Lajos	[48], s. 16
Vércse, Miklós	[157], s. 46; [264], s. 74
Viczián, János	[10], s. 6 ; [14], s. 7; [94], s. 30; [117], s. 36; [164], s. 48; [177], s. 51; [199], s. 57; [206], s. 58; [215], s. 61; [231], s. 66; [244], s. 69; [302], s. 86; [312], s. 89; [317], s. 90
Vörös, Péter	[83], s. 26
Z	
Závadová, Katarína	[362], s. 100; [367], s. 101; [368], s. 101; [374], s. 102; [383], s. 106; [384], s. 106; [386], s. 107; [401], s. 110; [413], s. 113

Zellinger, A. [53], s. 18; [98], s. 30; [204], s. 58; [256], s. 72; [398], s. 108
Zellner, A. [151], s. 44
Zemková, A. [79], s. 25; [87], s. 27; [97], s. 29; [106], s. 33; [192], s. 55; [216], s. 61; [339], s.
96
Zrubec, Laco [72], s. 23; [78], s. 25; [343], s. 97; [359], s. 101; [370], s. 103; [411], s. 112

FOTOGRAFIE NA TITULNOM LISTE

- 1/ Jedlík, Štefan Anián, (1800-1895)
- 2/ Mesiarkin, Jozef, (1910-2000)
- 3/ Luzsicza, Lajos, (1920–2005)
- 4/ Rédey, Tomáš, (1950-)
- 5/ Caban, Andrej, (1860-1860)
- 6/ Németh, Zoltán, (1970-)
- 7/ Gánóczy, Mihály, (1895-1976)
- 8/ Tóth, Dominik, (1925-)
- 9/ Verseghy, Erzsébet, (1915-2000)
- 10/ Pázmány, Péter, (1570-1637)
- 11/ Ondruš, Ján, (1932-2000)
- 12/ Hlavička, Imrich, (1920-2000)

ZDROJ

Kartotéka osobností novozámockého regiónu /zostavená z uvedených zdrojov popisu – viď jednotlivé osobnosti/

Názov: PRESLÁVILI NÁS 2010

Podnázov: Osobnosti novozámockého regiónu /kalendár výročí/

Zostavovateľ: Mária FELDINSZKÁ

Zodpovedný redaktor: Marta SZILÁGYIOVÁ

Jazyk vydania: slovenský

Vydanie: 1.

Miesto vydania: Nové Zámky

Vydavateľ: Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch

Rok vydania: 2010 /tvorba priebežne/

Forma vydania: 1 Elektronický dokument; tlačený text

Náklad: 1 ks

Počet strán: 144

Počet záznamov: 420; Fotogr.

Používateľské určenie: pre širokú verejnosť

MDT: 015 (437.614) (092) (059) (082.2) „388“ „2010“

Forma dokumentu: Miestne a regionálne bibliografie. Kalendáre. Jubilejné publikácie

Predmet: -osobnosti – rodáci – životopisy – osobné výročia – Nové Zámky (Slovensko : okres) – r. 2010

POZNÁMKA:

1/Kde [číslo v hranatej zátvorke] znamená číslo záznamu v kalendári

2/ Kde s. znamená strana